

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fill., vasuti állomásokon 12 fill.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Az új Irányi Dániel.

Budapest, június 4.

A paraszt rendkívüli tére következtet, ha a kutyák őszszel hirtelen megbundásodnak. Mert a paraszt kitapasztalta, hogy a Gondviselés semmit se csinál bejelentés nélkül. Ha szibériai hideget akar küldeni, előre küldi a hozzávaló bundákat, legalább az oktan állatoknak, akik másképpen nem tudnának magukon segíteni. Ha pedig a Gondviselés megszokta, hogy előre küldött jelekkel dolgozzék, oktanabbak volnánk az oktan állatnál, ha udvarias figyelmeztetését észre sem vennők.

Most pedig itt vannak már a Gondviselés előre küldött jelei.

Elküldte Tisza Istvánt a királynak és a hatvanheteknek új Deák Ferenczül, mintha figyelmeztetni kíváná, hogy jól vigyázzanak, mert sohasem volt a hatvanhét nagyobb veszedelemben, mint lesz mostan, mikor a tetszalálból felébredve, nagyon is elevenen, nagyon is legénykedve akar az új életbe fogni. Igaz, a hatvanhét nem halt meg, noha már ravatalon feküdt. Igaz, a Khuen-féle arany-injekciók feltámasztották a tetszalóttat s a hatvanhét imelesétál ravataláról. De jaj neki, ha ebből a feltámaszból csak elbizakodást tanul s azt hiszi, hogy a halálból megmenekülve megint fiatal lett, akinek duhajkodnia és gögösködnie is szabad. Az emberi természetben rejlik, hogy a halálból menekült iránt részvéttel és kiérettel van. Lehetséges tehát, hogy a nemzet is bizonyos rokonszenvvel fogja lesni, vajjon a halottáiból feltámadt hatvanhét okult-e első életének tanulságain s lesz-e igazán szabadelvű, amilyen azelőtt nem volt, lesz-e érteke a nép, a demokrácia és a nemzeti erők felrészítése iránt, mint ahogy azelőtt nem volt. De ha a nemzet azt fogja látni, hogy az egyszer már kimúlt hatvanhét a maga meglepő feltámadása után csak ott folytatja, ahol elhagyta, ugyanugy komédiázik a szabadelvűséggel, a demokráciával és Deák alkotásának nemzeti ígéreteivel, mint azelőtt s ugyanolyan osztrák speditőr marad, mint volt, aki Ausztria rendelésére pontosan szállit, de a magyar nemzet számára sohasem hoz semmit: akkor ennek a hatvanhétnek vajmi hamar el kell pusztulnia. Mert minden hiba, amit a hatvanhét ezentul el fog követni, visszacsésésnek fog számítani a nemzet szemében s a hatvanhét jövőjét multjának világitásában fogja nézni minden magyar ember. Tisza István a mi szemünkben torz és groteszk Deák Ferencz, de ha a király és a munkapárt mégis annak nézi: akkor vegyék észbe azt is,

hogy az új Deák Ferencz előre küldött figyelmeztetése a Gondviselésnek, ne-hogy elbizakodjanak s azt higgyék, hogy feltámadván, nyakára gázolhatnak a magyar nemzet függetlenségének. Ha a Gondviselés előre küldött figyelmeztetéséből tanul a király s tanul a hatvanhét, jó nekik. Ha nem tanul belőle: még jobb lesz a nemzetnek. Mert a hatvanhét visszaesése a függetlenség végleges diadala lesz.

De ez a jel voltaképpen csak a királynak s a hatvanhétnek szól. Az ő dolguk, hogy észreveszik-e. Van azonban a Gondviselésnek egy másik előre küldött jele is. Az új Deák Ferencz mellé — nem minden ámulás nélkül jegyezzük fel — küldött a Gondviselés a magyar nemzetnek egy új Irányi Dánielt is.

Ki az? Hol vagy, te új Irányi Dániel, aki jössz, hogy járj örökké fehér lobogóval, hirdesd és követeld az erkölcsök nemesítését? Aki fenkölt szellemmel türod az emberek szánó mosolyát, az ártatlan gunyt, a kiesnylő gesztust, az eredendő tréfát, de tántoríthatatlanul viseled főlemelt kezében a liliumot, az emberi és politikai erkölcs szent szimbolumát? Hol vagy te fehérfejű gyermek, aki mint Votán isten a lángok között, sértetlenül tudsz járni az emberi és politikai piszokban, mert fehér gyermek-lelked, fehér férfi-gondolkozásod, fehér és szüzi leány-kezed, fehér és mosoktalan fejed földi sarat nem érintett soha, még ha ezt a földi sarat arany-nak nevezik és imádják is az emberek? Hol vagy, te új Irányi Dániel, aki a napi marakodások és napi törvénygyártások vásári zajában elsőnek álmodozol a tökéletes vallásszabadságról, a kötelező polgári házasságról, a nemzet fehér jövődjének finom csipkemunkájáról? Hol vagy, te új Irányi Dániel, akit újra elküld nekünk a Gondviselés, hogy a hozzánk tapadó szenny, a piaczi lárma, a harsogó botrányhullámok között mutasd nekünk azt a fehér utat, amelyen a nemzetnek járnia kell, hogy mint a zsidók a Vöröstengeren, épen és biztonságban lábolhasson át a tiszta jövő partjára? Hol vagy, te új Irányi Dániel, aki nem a királynak vagy jel, hanem a nemzetnek, aki nem a király ablakán kopogtatsz hajnali álomórában figyelmeztetve, hanem a nemzet fiainak palotáin és kunyhóin? Hol vagy, új Irányi Dániel, téged magyar kíván!

Ámulással, a szemünket hitetlenül törölve, félig mosolyogva és félig háborodva nézzük azt az alakot, aki a választások hullámai fölött hirdeti, hogy „ami most történt, annak erkölcsnemesítő hatással kell lennie az országra.” Az új Irányi Dániel, aki a maga munká-

járól, cselekedetéről és hivatásáról azt mondja, hogy „erkölcsnemesítés”: — csodálatos módon a Nemzeti Munkapárt egyik plüss-pamlagán heverész, ezer és ezer táviraton tartja a kezét, havanna szivart sziv és új nyelveknek adja át kegyelmes talpait. Az új Irányi Dániel: gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök. Ő mondja, hirdeti és harsogja, hogy amit csinált, annak erkölcsnemesítő hatással kell lennie az országra. Bolond álom ez, vagy még bolondabb valóság? Az új Irányi Dániel hangja ez, vagy egy Irányi-maszokban járó ámitóé? Nem tünödünk rajta, csak megkísértjük összegezni az erkölcsnemesítés feltünőbb jelenségeit és eredményeit.

Lássuk tehát,

Ha valaki lesből tanuja egy történelmi alkudozásnak, mely a nemzet vezérei és uralkodója között folyik az áldozatok maximuma s a vívmányok minimuma fölött s ha ez a valaki a legkritikusabb órában közbeszól, hogy minden további alku fölösleges, mert ő a királynak megad mindent s a nemzet számára nem kér semmit: — akkor ez „olyan példaadás, melynek erkölcsnemesítő hatással kell lennie az egész országra.”

Ha valakinek nincsen semmije, csak egy királyi utlevele s ezzel bemegy egy parlamentbe, ahol nincs egy szál hive, de azt a képtelen és megfejthetetlen rébuszt adja fel a nemzetnek, hogy hogyan fogja ő ezt az egész parlamentet minden program, minden vívmány és minden érthető emberi ok nélkül néhány hét alatt a maga hitére téríteni; ha tehát valaki azzal vágja arcul a nemzetet, hogy én ezt az egész elleneséges parlamentet kezessé teszem, pedig semmit sem hozok a királytól: — akkor ez „olyan példaadás, melynek erkölcsnemesítő hatással kell lennie az egész országra.”

Ha valaki program nélkül megy a választásokba, kormányzati program helyett egy szuronyerdőt állit minden falu mellé, jelöltjeit aranyval ajánlja és aczéllal erőszakolja, beszélni csak azt engedi, aki az ő kedvére szól, de ólomgolyóval ijeszti azt, aki ellene csak mukkanni is mer: — akkor ez „olyan példaadás, melynek erkölcsnemesítő hatással kell lennie az egész országra.”

Ha valaki a választások előtt fűhöz-fához szalad, az elsővel és az utolsóval tárgyal, mindenkitől kegyelmet kunyorál, pótolhatatlan áldozatok árán fogdossa még a horvát szavazatokat is, üres klubjának kapuit-ablakait kinyitja, hogy még a piaczi legyeket is szívesen látja, csak népesítsék be a szegény,

üres hajlékot s ha aztán ez a valaki a választási irtó hadjárat után gögösen azt mondja, hogy senkivel se alkuszik: — akkor ez is „olyan példaadás, melynek erkölcsnemesítő hatással kell lennie az egész országra.“

De miért folytassuk az „erkölcsnemesítő példaadások“ sorozatát? Hogy Tisza István milyen új Deák Ferencz: végezze el a király és a munkapárt egymás között. De hogy Khuen milyen új Irányi Dániel, azt elvégezzük mi, elvégzi a magyar nemzet. Ha majd a helyesírás szabályait az Akadémia helyett a konyha szabja meg, ha majd a büntető-törvénykönyvet a bírák helyett a gonosztevők alkalmazzák, ha majd a jó és rossz különbségének megállapítása emberek helyett tigrisekre lesz bízva s ha majd a pápai aranyrózsát nem a Vatikán, hanem a Lipótvárosi Kaszinó fogja a legerényesebb nőnek odaítélni: akkor beszélhet Khuen erkölcsnemesítéséről, és akkor játszhatja ki magát új Irányi Dánielnek. Egyelőre azonban az az erkölcsnemesítés, melyet öcxcellenciája művel, inkább erkölcsrendészeti, mint politikai megítélés alá esik. Ha az új Irányi Dániel a diadalmas és „erkölcsnemesítő“ hadjáratból visszatérve, el fog hajtatni az Andrassy-uton, a Liszt Ferencz-tér tájékán: az igazi Irányi Dániel szobra bizonyosan elfordul. Nem, ilyen erkölcsnemesítőre nem nézhet ő, akinek szeméi még márványba vésve is tiszták, melegek . . .

Budapest, június 4.

A horvát miniszterség. Zágrábból jelentik: A magyarországi választások eredménye itt általános megnyugtatót kelt, mert remélik, hogy most a regnikoláris bizottságok megkezdhetik működésüket. A közvélemény továbbá sokat foglalkozik a horvát miniszteri tárcza betöltésének kérdésével is. Beavatott körökben hirtelen jár, hogy a tárczára a legkomolyabb jelölt gróf Pejacevich Tivadár volt horvát bán. Emlégetik azonban Rakodezay Sándort, a vilt bánt, ki jelenleg a hétszemélyes tábla elnöke, továbbá

Irodalom és képviselőség.

Írta: Mezei Ernő.

(Utánnyomás Ulas.)

Néhány napig lestük mindnyájan, hogy a nagy választási osztályorszájatekban (hiszen osztályparlamentnek esufolják a mi törvényhozásunkat) kiket avat szerencsés nyelvrökké és nagyságos honatyákká a szavazó urnák véletlensége. Ugyanakkor az országos gyász tüntetése között temettünk egy magyar író, akinek neve századok éjjele-főle vonul föl enyészhetlen esillagragyogással. Amikor a magyar közvélemény pillanatnyi hősei szákszámra kapaszkodnak a nemzeti génusz fényes szárnyaiba, hogy rettenetes sulyuktól terhelt emelkedésre képtelenül hemperegjen velük széles ez ország minden szennyén és sarán keresztül, ugyanakkor örökre a magyar föld sötét méhében tünt el a lángelme, aki ennek a génusznak szárnyain mesés könnyűséggel lebegett fel a tiszta nap-sugárban és aetherben fűrésztött magaslatoakra. Magában mindez csak félig ironikus, félig megható ellentét. De a mi nagy írónk halálos végzete, amely időnek előtte kiragadta egy ünneplő és szerető nemzet köréből, éppen abban állott, hogy ő is ott pályázott és telekedett a négyszáz képviselői állás versengői között s a kortesutak soknemű sokszor durva fáradaimai szétrobbantották az előző ünneplésektől kimerült szervezetét. Neki az élők

gróf Jankovicsot, Pozsegamegye főispánját. Rakodezayról úgy tudják, hogy nem szívesen hagyná el bírói méltóságát és mértékadó helyen úgy vélik, hogy a horvát miniszteri tárcza betöltésére nem is kerül a sor csak az ősszel.

A „tisztá“ választások.

Budapest, június 4.

A kormány uszík az öröm mámorában. Ma már olyan az önérzete, mint a fékevesztett folyam s ma már Khuen kijelenti, hogy „nemesak számszerűleg bukott meg az ellenzék, hanem principialiter; nem ők nem kellene az országnak, hanem az elveik nem kellene.“

Nem csoda, ha a váratlan öröm Khuen ítélőképességét is, emlékező tehetségét is esorbitotta. Megesett az már mással is, máskor is. Ha Khuen nem volna miniszterelnök, nem is volna érdemes erre a nagyhangu kijelentésre reflektálni, de amit ő, ha mindjárt egy interview alakjában is, a nyilvánosság számára mond, nem maradhat tiltakozás nélkül, ha valótlan s ha az igazságnak tudatos elferdítése.

Hisz még nincs is olyan régen, a nemzeti munkapárt terméi hangosak voltak az általános választói jog követelésétől, azzal az indokolással, hogy a mostani választási rendszer mellett a nemzet igazi akarata meg nem nyilvánulhat. Shylok híres dícséretét, „jó bíró, bölcs bíró, igazságos bíró“ a választások előtt nem akarta. Khuen a mostani jogosultakra alkalmazni s ezért a nemzet szélesebb rétegeire akarta a választói jogot kiterjeszteni. S ime, a váratlan győzelem után, egyszerre elnémult a választói reform követelése s a kormányhoz nagyon közel álló lapok kezdik két nap óta pengetni, hogy nem is olyan sürgős az általános választói jog behozatala, mert hisz a nemzet a mai választói jog alapján is ki tudta fejezni mit akar. És ha nem volna Khuennek is ez a meggyőződése, akkor nem merne volna a mostani korlátolt választói jog mellett, a mostani választások eredményéből azt a következtetést levonni, hogy az „országnak“ nem kellene az el-

közül is el kellett tűnnie, mert egész lelkevel igyekezett azon, hogy halhatatlan neve ne hiányozzék abból a tulnyomó részében oly jelentéktelen névsorból, amelyet a népszuverénitás kegyelt játékosai alkotnak.

Lázongó érzések keltek a magyar szívekben. Megindult a keserves tetemrehívás. Oh, esunya, aljas politika, amelyik pillanatnyi hályványaid szolgálatába esábitod, fölemészted és végül vértanuddá avatod azt a fensőbb szellemert is, amely a nemzeti életnek örök értéke. Első írni nagyságunk elpusztult, mert a legelmaradtabb, minden modern közlekedésen kívül rekedt falvak közönsége előtt a magyar korteskedés minden rettenetes robotját kellett teljesítenie. Néhány triviális korteszólam miatt megíratlanul a sir homályába sülyedtek oly irodalmi alkotások, amelyek a magyar nemzet szellemi ékességét és sok következő nemzedéknek kifogyhatlan gyönyörűségét jelentették volna. Most ölesen sivítva zug keresztül a hazán a kérdés, nem nyújthatta-e a magyar nép az ő nagy írójának a képviselői tisztességet úgy, hogy egyben fölmentse a közönséges versengés erőlködéseitől és lökdösődéseitől? „Mit Nachsicht der Taxen“, a díjek elengedésével, ahogy az udvari kitüntetéseknek sokszor olvassuk, mint az érdemesség különös kiemelését.

Am itt fölmerül egy kérdés. Az a régi bibliai kérdés: Mit keres Saul a próféták között? Egy Mikszáthnak mi nagyot jelenthetett a képviselőség, hogy azt minden áron

lenzék elvei. És mikor Khuen azt mondja, „a megye, a város, a vasutas, a tanár, a tanító, a pap, az államhivatalnok ingadozott, de az ország, az egész ország mégis olyan erős volt, hogy dönteni tudott szervezetlenül is a maga igaza mellett“, akkor egyrészt kíváncsiak vagyunk arra, hogy mit ért ország alatt. A parasztot? Hisz addig, míg az az ellenzékre szavazott, nem volt hajlandó az „ország“ fogalmának megtestesüléseként elismerni s éppen olyan választói jogot akart, amely a vezetéskét megtartsa az „intelligencia“ és a „természetes vezetők“ kezében. Tehát azoknak kezében, akiket most „ingadozóknak“ mond, míg éppen az a paraszt, amelyet pedig gyámság alatt akart meghagyni, volt szerinte csak olyan erős, hogy dönteni tudott a maga igazai mellett. Ez is a beharangozója akar lenni annak, amit a kormányhoz közel álló lapok már két napja lansziroznak, hogy a választói reformmal nem kell sietni, hisz a nemzet a mostani választói rendszer alapján is meg tudta mondani, hogy mit akar.

Arról is lehetne beszélni, hogy mi igaz abból, hogy a nemzet a maga „igazai“ mellett döntött. Hisz még ha tényleg nem lett volna olyan korrump, olyan erőszakos, olyan brutális a mostani egész kormányparti választási harc s ha a Khuen szerint a maga „igazai“ mellett megállt parasztság önként juttatta volna be a képviselőházba a mostani kormányparti többséget, még akkor is azt ismételnék, amit már Taine megmondott, hogy a nép mindig tudja ugyan, hogy mit akar, de nem mindig tudja, hogy mi válik előnyére. Ezért még akkor is csapásnak tartanók az országra a mostani kormányparti többséget, ha az egy szabad választás eredménye lenne.

De erről nem lehet szó. Igaz ugyan, hogy eddig a választási erőszakosságokról, a katonaságról, a esendőségről, a közigazgatásról, a választási elnökök jogfosztó visszaéléseiről kevesebb hir van. De ez nem azt jelenti, hogy a választások rendben folytak le s hogy a polgárság szabadon gyakorolhatta választói jogát. Mindössze az történt, hogy a választások alatt a táviró és telefon tisz-

meg kellett szereznie? Fáradságok, alázkodások, életveszedelem árán is és még akkor is, mikor a nemzeti értelmiség egyetemes szava őt az irodalmi fejedelemség messzesugárzó trónjára emelte fel? Persze, ami Mikszáth képviselőségét illeti, azt is lehet felelni, hogy Saul itt is csak apja szamarait kereste, amelyek révén és hátán a királyi méltósághoz lehetett jutnia. Mikszáthnak a képviselői környezet és a parlamenti társaság bizonyos mértékig az a milió is volt, amelyből írői vénájának megfelelő témákat meríthetett, neki itt a képzeldőséget tápláló kasztíliai forrás esörgedezett. De ez a témamerítés nem magyarazza meg az állandó vágyódást a mandátum után, mert a „folyosót“, ezt az ő külön világát a babékoszoros író képviselői megbízatás nélkül is szuverén birtokául foglaltatta le. Nyilván a képviselőséget ő disznak, tisztességnak, tekintélynek vette és mint a nemzeti megbecsültetés egyik jelét áhitotta. A nélkül, hogy bármilyen politikai becsvágy, háborgatta volna, éppen csak sulyt fektetett rá, hogy a kormány neki akár isten háta mögött kényelmes kerületet utalványozzon ki. Ugyiszólván mint nemzeti honoráriumot, ahogy írői érdemű katolikus papoknak karonoki stallumokat adnak.

Vajjon megáll-e ez a szempont? Általános érdekű, kulturális jelentőségű kérdés ez, hiszen látjuk, hogy elismert jeles írónk sorra rendre képviselői mandátumokért vetekednek. Ugy látszik, ezt a Kisfaludy-társasági és akadémiai tagságok szükséges ki-

tán a panasz nem jépen mon meg, Mert maság nagy élések ra. A képviselőknek, tmerik De az öndics példás folyta E ki ker ga mu multa való t ben si bizony iránt, hoz s költsé Ezekb mosta pét ka a peti gyék jon jo sebbel mint l korlat nem s peticz igazsá szóló musba a legn eligaz hogy a vála perek jön ki

egészit ságot. Parna imént régtől nak b kerepe ban a lasztói kintet tokbar Ehrlic nevelk fiak p a szen dalkoz let a p gátás, egyzze állott a kormá mányo nek a ház ne kormá koszor Van e seinek végre jával, hatalm amelle varász mteku

tán a kormány szolgálatában állt s hogy a panaszok akkor a budapesti lapokhoz el nem juthattak. A vidéki központokban is épen most van nyomdász-sztrájk. Nem mondjuk, hogy ezt a kormány rendelte meg, de mindenesetre kapóra jött neki. Mert most a vidéki lapok nagy része is némaságra van kényszerítve s az is egyik nagy oka annak, hogy a választási visszaélések ma még nem juthattak köztudomásra. Az elbukott jelöltek és a megválasztott képviselők is ma még jórészt vidéken vannak, tehát még a pártkörökben sem igen ismerik a választási harcok igazi részleteit. De azért nincs senki, aki osztaná a kormány öndicsékvését, hogy a mostani választások példaszzerűen tisztán és presszió nélkül folytak le.

Eddig is már körülbelül ötven ellenzéki kerület készül petícióra. A petíció drága mulatság s tíz év tanulásából megtanulta az ország, hogy a Kuria előtt csakis való tényekkel lehet a petícionális perekben sikert aratni. Ha nem volnának nyomós bizonyítékok a választások megsemmisítése iránt, nem fordulna ennyi kerület a Kuriahoz s nem tenné ki magát annyi regeteg költségnek és izgalomnak, amivel ez jár. Ezekből a petíciókból fogja az ország a mostani választási machinációk igazi képét kapni. Epen azért volna szükséges, hogy a petíciókat maguk a pártvezetőségek vegyék a kezükbe s hogy maga a központ adjon jogsegélyt a kerületeknek. Így egységszerűbbek és sikeresebbek lesznek a petíciók, mint ha maguk a kerületek, a maguk gyakorlatlanságával akarják sikert elérni. Mert nem szabad elfeledni, hogy a Kuria előtt a petícionális perekben nem lehet a pusztá igazsággal győzni. A kuriai bíraskodásról szóló törvény szinte tobzódik a formalizmusban s olyan labirintus, amelyben csak a legnagyobb tapasztalattal bírók tudnak eligazodni. Nem szabad megengedni azt, hogy a kormány, mely erőszakkal győzött a választásokon, a Kuria előtt indítandó perekből is az igazság nyombusával kerüljön ki.

egészítései nézik, mint afféle döntő bizonyítékokat, hogy mindenkinek láthatóan a magyar Parnassus csúcsein helyet foglaltak. Az imént is Budapest VII. kerületében, mely régtől is mindenfajta exotikus kortesvirágoknak buja termőföldje, az utcai érvelés teljes kerepelésével hirdették, hogy Eötvös Károlyban a nagy író és kiváló szellemet kell a választópolgárságnak kitüntetni, minden tekintet nélkül arra, hogy uiféle színváltozásokban fest az ő politikai egyénisége. Az Ehrlich G. G. ur fensőbb kortesiskolájában nevelkedett erzsébetvárosi szövetkezeti hazafiak persze legkevésbé sem méltányolták ezt a szempontot. En azonban általában sem csodálkozom rajta, ha olyan nagy fővárosi kerület a politikai bírálata, a párt- és személyválogatás jogát fel nem áldozza. Mikszáth esete egyszerűbb. Ő hűséges, csendes mameluknak állott a kormány mellé annak fejében, hogy a kormány megbízható inventár kerületet adományozzon. A legtöbb esetben így cselekszenek a mi irodalmi nagyságaink. A képviselőház nekik az élők teljes Pantheonja, ahová a kormányt az élőknek és dicsőségüknek koszorújával államköltségen kell elhelyezni. Van ebben része a magyar pajtáskodás érzésének és hagyományainak is. A képviselőház végre is az ő általános tegezési konvenciójával, amely a miniszterekre és mindenféle hatalmas urra is kötelező, egy kiváltságos és emellett intim társaság, egy előkelő kaszinó varázslatával hat még kényesebb szellemekre is. Mikszáthnál számba kell venni

Készülődések.

— A kormány eltolja a fölrati vitát. —

Petíciók tömege a munkapárt ellen.

Budapest, június 4.

Mennél inkább közeledik az országgyűlés megnyitása, annál intenzívebbé válik a politikai élet a fővárosban. A jövő hét folyamán már a legtöbb képviselő Budapestre érkezik s a pártok első, alakuló értekezletüket is megtartják. A mai minisztertanács szintén már a parlament munkaprogramjának volt szentelve s a legnevezetesebb az, hogy a trónbeszéddre adandó válaszfóliát megvitatásának eltolását határozták el, mert a császárnak enél a hódolatteljes feleletnél sokkal sürgösebb az adó s a katona. Nagyon érdekes a pénzügy-miniszternek a jövő évi költségvetés összeállításáról szóló rendelete, amelyben szinte a zsugoriságig megköveteli a takarékoságot.

A kormány hallatlan választási terrorizmusára, pressziójára s vesztegetéseire az ellenzéki pártok egyrészt a petíciók tömegével, — eddig közel hetvenre taksálják a petíciók számát, — másrészt pedig a legelkeseredettebb parlamenti küzdelemmel fog válaszolni. A munkapárt győzelmi mámorából tehát nagyon hamarosan ki fog ábrándulni.

A király gratulál.

Bécsi forrásból kapjuk a hírt, hogy a királyt Szerajevóban táviratilag értesítették a választások eredményéről. Az uralkodó nyomban az íróasztalához ült s boldogan ragyogó arccal fogalmazta meg a következő telegrammot gróf Khuen-Héderváry miniszterelnök részére:

„Nagyon örülök. Gratulálók önnek.“

A Szerajevóban időző báró Burián István közös pénzügyminiszterhez, báró Fejérváry Géza vezérez pedig így szólott az uralkodó:

— *Régi óhajtam, hogy a halvanhetes szabaddu politika elégtételt kapjon. Örülök, hogy ez most a magyarországi választások során megtörtént. Bizom benne, hogy a magyar nemzet a jövőben is ragaszkodni fog Deák alkotásához.*

Hogy a korona viselője nagy kedvű most, ezen nincs mit csodálkozni, az ellenkezője lett

egyéniségének bizonyos epikuri vonását is. Ő bizony igazán szerette a jökendő uritársaságot, a kedélyes vacsorákat, az ömlengő, adomákkal fűszerezett társalgást. Hiszen neki, a szellemes csevegés virtuozának, az ötletek nábobjának ez volt igazi birodalma.

Nos, erős tévedésben vannak, akik ugy első benyomásuk után az irodalomnak és politikának ezt az összegabalyodását, amely a javairók képviselőégi versenyfutásában nyilvánul, közeletünk fényes zománczának gondolják, különös kulturai érzékének, az irodalom megbecsültetésének jelenségeül magyarázzák. Ellenkezőleg, riktóan világol belőle kulturai fejlődésünknek kezdetleges volta. Jobban mondva, a mi általános nemzeti kulturánknak átmeneti állapota. A mai írók képviselői pályázatát már nem lehet egy kalap alá vonni azzal a politikai hivatással, amely 48 előtt és 48 után az irodalmi vezérekre bánt. Hogy Vörösmarty helyet kért a nemzet tanácsában, hogy Petőfi oly szenvedélyesen főrekedett a képviselői mandátumra és ami a legközvetlenebb példa: hogy Jókai Mór írói pályája állandó kapcsolatba szövődött a politikai küzdelmekkel, mindez egészen más forrásból a nagy nemzeti atalakulás első óriási vajadásából fakadt. Amikor az idegen hatalom véres típrása, a nemzeti szabadság folytonos veszedelme, magának az elavult szétomló alkotmánynak széles alapokra helyezése elemi erővel rázta meg a lelkeket, abban az időben irodalom és politika egy volt, az irodalomban élt a nemzet politikai lelke, a

volna érthetetlen, ha tudniillik a nemzet jogait védő tábor mellett foglalt volna állást.

Az országgyűlés megnyitása.

A király 6 hónap 18-án az esti órákban Budapestre érkezik s néhány napot fog a fővárosban eltölteni. A király budapesti időzése alkalmával trónbeszéddel nyitja meg az új országgyűlést.

A parlament június 21-ére van összehívva: e napon a korelnök elnöklésével első formális ülését fogja megtartani, amelyen fölolvassák az összehívó királyi leiratot s azután a Ház tagjai tudomásul veszik, hogy a király másnap, 22-én mondja el a trónbeszédet a budai várpalotában.

Minisztertanács, munkaprogramm.

A kormány tagjai ma délután négy órakor a miniszterelnökségi palotában gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra gyűltek össze. A minisztertanácson, amely fél nyolcz órakor ért véget, a folyó ügyeken kívül az országgyűlés egybehívásával kapcsolatos teendőket beszéltek meg.

Mindenekelőtt a trónbeszéd megszövegezéséről esett szó. Megállapították, hogy annak föl kell ölelnie — a 67-es alap dicsőítésén kívül — a parlament egész munkaanyagát, a szükségessé vált reformokat resztorciónként részletezve, valamint bangoztatnia kell az általános választójog megalkotását is és ki kell fejeznie a házszabály szigorításának elengedhetetlen voltát, mint a munkaképesség legbiztosabb remédiáját.

Megállapodtak abban is, hogy az országgyűlésen nyomban az indennitást, majd az utonezjavaslatokat, azután a két költségvetést fogják tárgyalatni és — a régi szokástól eltérően — csak utóbb kerítik sorát a fölrati vitának, mert mindenekelőtt a normális, törvényes viszonyok visszaállítása a sürgős.

A képviselőház elnökéül Kabos Ferenczet fogják kandidálni, a két alelnöki hely kérdése még nincs tisztázva. A főrendiház elnökéül a király gróf Csáky Albint fogja kinevezni. Az esetleges obstrukció dolgával még nem foglalkoztak, mert abban reménykednek, hogy az államszükségletek gyors megszavazását az ellenék nem fogja meggátolni.

A miniszterelnök a jövő hét folyamán fölutazik Bécsbe s megteszi előterjesztéseit az országgyűlés megnyitására s a trónbeszéd szövegére vonatkozólag.

nagy írók igazában a nemzet politikai profétái, a közélet agitátorai, zászlóvivői is voltak. A képviselőség ezeknél csak véletlen járuléka volt. Ma a nyugodtabb és szervezettebb alkotmányos viszonyok között a pártok viaskodásaiban az íróknak a néma statiszták, jobb esetben az ünnepi kórus szerepe jár ki.

Ép ezt a különbséget világosan lehet szemlélni éppen Jókai és Mikszáth parallelájában. Ők ketten a köztudomású irodalmi rokonságon felül éppen abban is hasonlítanak, hogy mindegyikük politikai világunk jellemzetes alakjává vált. De Jókai bárha sohasem az aktív hatalom részese, fényes parlamenti szónok pártjának mindenkor jelentékeny tényezője, sőt bizonyos időben és bizonyos vonatkozásban nemzetvezér is. Mikszáth csak mellékesen és külsőleg illeszkedett a nemzeti parlamentarizmus színes falképének keretébe amolyan gúnyos sarokfigurának a kormánypártiság nagyon vegyes csoportja mögé, amelyek a keret ornamentikáját kellett kiemelnie és gazdagítani. Sokkal realisabb és józanabb szellem, semhogy a politikai szónoklás frázis felhőzetébe burkolózott volna, holott ez Jókainak egészen természetes köntöse volt. Azok a híres országgyűlési karczolatok, amelyek Mikszáthnak írói nevét oly gyorsan a népszerűség feljára juttatták és neki nyomban a parlamenti közkedveltséget is biztosították, voltaképp tendenzia nélkül való költői és szatirikus kedvtelések, szellemi szaporák tüzetől csillogó irodalmi játékok. Még irodalmi értékeknek is rovására válik, hogy

Az 1910 és 1911-es költségvetés.

Lukács László pénzügyminiszter az 1911. évi állami költségvetési előirányzat összeállítására tárgyában már kiadta körrendeletét, köteletségévé téve a tárczához tartozó fő- és ügyosztályoknak, valamint a számviteli csoportoknak, hogy munkálataikat legkésőbb június 30-ig eljeje terjesszék. Minthogy az 1910. évre vonatkozó költségvetési előirányzat eddig törvényerőre nem emelkedett, kijelenti a pénzügyminiszter az említett körrendeletben, hogy az 1911. évi előirányzatnál az 1910. évre javaslatba hozott összegeket kell alapul venni és az azokkal szemben mutatkozó eltéréseket részletesen meg kell indokolni. Mivel a pénzügyminiszter sulyt helyez arra, hogy az 1911. évi költségvetési előirányzat rendes kiadásai az 1910. évi előirányzat keretében mozogjanak s mivel a pénzügyi tisztviselők létszámviszonyainak rendezését az 1909. évi költségvetéssel általánosságban befejezettnek tekintti, kimondja, hogy létszámrendezés csak azoknál a tisztviselői csoportoknál vehető fel, amelyeknél az 1908-ban tervbevetett létszámemelés az akkor megállapított mértékben sem az 1909. évi költségvetésben nem vitetett keresztül, sem pedig azok keresztülvitele az 1910. évi előirányzatban tervbe nem vétett. Hangsúlyozta továbbá a körrendelet, hogy az állások szaporítása az egész vonalon mellőzendő, ha azonban egyes szolgálati ágaknál mégis elkerülhetetlenül szükségessé válnék a létszám növelése, az új állások csak a legalsó fokozatba vehetők fel az előirányzatba. Végre különös feladatként említi a pénzügyminiszter, hogy a közlegyek minden egyes kiadási tételnek felvételkor a takarékoskodás elveit a legszigorúbban tartásuk előtt s figyelembe véve a legutóbbi évek zárószámadási eredményeit, tegyék egyszersmind megfontolás tárgyává azt is, vajjon az eddigi szükséglet nem volna apasztható vagy egyes esetekben teljesen mellőzhető.

Mibe került a „győzelem“?

A trónörökös-höz közel álló bécsi organum írja a következőket: A kormány azon van, hogy választási sikereit minden rendelkezésére álló eszközzel minél szélesebb körben hirdesse. Rendben van: a siker minden várakozást felülmúlt, de úgy még sohasem választották Magyarországon, mint most; a mostaniak messze túlszárnyalják még a hírhedt Bánffy-féle választásokat is. A régi gentry jelenlény többségre tett szert. Sok, rég letűnt alakja a régi szabadelvű gárdának ismét mandátumhoz jutott s mellettük egészen jelentéktelen alakok is fölbukkantak, akiket fölszínre segített a kormány választási apparátusa. A választások még nem nyertek befejezést, de már is tizenkétmillió koronába kerültek. Eddig ennyibe került Khuen gróf-ának a választási küzdelem. Az új kormánypart

éppen a képviselői kollegialitás feszélye sulyosan nyomta az író független ítéletét. Jókaik viszonya a sajtóhoz is a művészi publiciztáé, aki a nemzeti élet uralkodó eszméit irodalmi veretel hozza közforgalomba, jelszavakat talál ki, vezényszavakat bocsát ki. Mikszáth viszonya a sajtóhoz a szorosán vett zsurnalisztáé, ki a sajtóműhelyből és a sajtó napi szükségletéhez való alkalmazkodásban szerzte meg írásainak hámulatos technikáját.

Hogy a mai belletristák és költők képviselői ambíciójának mi az igazi oka, kell-e ezt közelebről részletezni? Igenis, olyan átmeneti állapotban vagyunk, amelyet kulturális fejlődésünk aránytalanságai szültek. A hogy éppen az az irodalmi vezérlés, amelyet Mikszáth betöltött, bizonyítja, elértük már azt a kulturális fokot, ahol az irodalom külön utját keresi, elbocsátva a politika vezető kezét. De ezzel az intenzív fejlődéssel nem járt együtt az extenzív is, mely az irodalomnak sajátos hatalmat és közönséget szerezne, önálló méltánylást és külön gazdasági alapot biztosítana. Mi ott tartunk még, hogy bármilyen képviselői röpködés még értelmiségünk körében is erősebb érdeklődést kelet a leggyőzelmesebb írói hírnév csillagpályájánál. Az íróknak a mandátum tisztessége csak arra való, hogy írói egyéniségüket a legforgalmasabb utvonalon hatásos kirakatba állítsák. Kalitkába kerülnek így és kimerít körben való repülésekhez szoknak bizony a gyönyörű énekes madarak, amelyek rejtett berkekből esztogták legszebb dalaikat, de ha csak esendős magyarságban vérgép el nem né-

diadalmában uszik. Vajjon nem korai-e a nagy öröm? Az ellenzék — ha összetart — százhusz emberrel rendelkezhetik s nyomban megkezdheti az obstrukciót. A választási meglepetést egy újabb meglepetés követheti nyomon és pedig ezuttal a Khuen-Tisza-féle többség szomorúságára.

A pártkörökből.

A negyvennyolczás függetlenségi Kossuth-part körhelyiségében az est folyamán rendkívül nagy élénkség uralkodott. Az új képviselők közül számosan jelentek meg a pártkörben, kiket a nagy számban jelenvolt kültagok zajos oryázióban részeltettek. Megjelent a pártkörben a párt vezére, Kossuth Ferenc is, akit a jelenlevők lelkesen üdvözöltek. Kossuth szívélyes szavakban mondott köszönetet az üdvözlésért és hosszasan elbeszélgetett a párt új képviselőtagjaival. A párt tekintélyes részének az a határozott kívánsága, hogy a Kossuth-part a legidősebb harcot vigye a törvénytipró kormány ellen s vegyen a legerélyesebben részt a többi ellenzéki párt akciójában, ha kell, az obstrukcióban is.

A Justh-part klubjában az új képviselők és a kültagok közül sokan jöttek össze az este folyamán s a vitát ma is a választási visszaélések fejtegetése dominálta. Számtalan esetet adtak elő egyes közigazgatási tisztviselők és a karhatalom brutális fellépéséről és megegyező volt a felfogás abban, hogy a kormányparti kortések még soha olyan horribilis összegekkel nem dolgoztak, mint ebben a választási küzdelemben.

A párt jövőre akciójáról csak általánosságban beszélgettek. A képviselő tagok túlnyomó nagy része ugyanis még nincsen a fővárosban. Justh Gyula törnyai birtokán tartózkodik és minden valószínűség szerint csak szerdán vagy csütörtökön jöhet Budapestre. Gróf Batthyány Tivadar, a függetlenségi párt alelnöke vasárnap reggel, a párt több tagjának kíséretében Szekszárdra utazik, hogy mandátumát átvegye. Gróf Batthyány ez alkalommal nagyobb beszédet mond, amelyben jelenli fogja a párt jövő álláspontját, az általános hangulatból ítélve a Justh-part minden kérdés, illetve javaslat s a választói reform rögtönös beterjesztése között junktimot fog fölállítani.

A nemzeti munkapártban ma is igen sokan jártak fönn s persze még mindig az öröm jegyében folyt le az est. Egyesek elbeszéltek, hogy már fölkeresték a képviselőházat, ahol helyet foglaltak le maguknak. A párt a szélső jobbtól a balközépig fog

mulnak, énekeik így könnyebben férköznek a „műértő“ előkelő közönség divatjához. Hogy Mikszáth ezt mindjárt írói pályája elején is fölismerte, itt ragyog az ő nagy gyakorlati érzéke.

Az írói képviselőségnek ez a közszüksége bizonyára egyike a választóvonalaknak, amelyek a nyugati kultúra sokféle osztályozásu és természetű területét a mi egynemű vagy legfőlebb váltógazdaságra berendezett kulturatalajunktól elhatárolják. A német közönség csak mosolyogna, ha azt hallaná, hogy Gerhart Hauptmann vagy Theodor Mann képviselőségre jelöltetik magukat. Franciaországban az elismert és népszerű írók egyenest tüntetnek vele, mint jó izlésők követelményével, hogy a parlamentári harcztérről távol maradnak. Még olyan, a mai társadalomújító radikális irányzatokkal teljesen megegyező író is, mint Anatole France, aki ott, ahol lelke ösztöne rávitte, a népies agitáció nagy mesterének bizonyult, felsőbbbbséges gunnyal fordul el a közszellem parlamentári kohójától. Az olasz d'Annunzio ugyan bekukantott szülővárosa pecsétes bizalmával a Monte Citorio palotájába — hova is nem kívánkoznék ő, ahol a taps és reklám kábitón illatos virágai nyílnak? — de egyszerűen megunta a dícsőséget — Angliában is, ahol pedig a közélet és a társadalom összes tényezői olyan harmónikus kapcsolatban állanak, amilyent csak a szabad és egyenletes fejlődés hoz létre, az írók általában idegenül haladnak el a politikai ambíciók arénája mellett. (Hogy nagy poli-

terpszékedni s melléje kerülnek még a pártkörökön kívüli 67-esek és fölájuk a horvátok. Az est folyamán szó esott arról, hogy a parlament legfontosabb feladata lesz a sürgős államszükségletek elintézése, olcsóbb megélhetési viszonyok teremtése s a házastályok szigorítása, a november 18. igazolásául. A párt végrehajtó bizottsága a mai est folyamán ülést tartott s azon a pótválasztásokat beszámítva, ami még hátralevő 21 kerület dolgával foglalkozott, amelyekben a nemzeti munkapárt érdeklve van. A kettős mandátumok dolga még nincs tisztázva, de, amint hírlik, Lukács László a nagyenyedi mandátumot Eötvös Károlynak, gróf Tisza István Ugrát Kozma Andornak, gróf Zichy János egyik kerületét Hentz Károlynak, Kálmán Gusztáv pedig valószínűleg Zsolnát Horánszky Lajosnak fogja átengedni.

A választói jogért.

A választói jog országos szövetsége erőnyen folytatja a szervezés, az agitáció munkáját a parlamenti reform érdekében. A szövetségnek eddig husz vidéki városban van fiókja és a fiókek szervezési munkája a közbejött országgyűlési képviselőválasztások dacára sem szünetelt. A szövetség végrehajtó bizottsága a parlament megnyitása előtti időben számos vidéki városban fog demonstratív népgyűléseket tartani s a képviselőházhoz felterjesztendő kérvényekben sürgetni az általános, egyenlő és titkos választói jog törvényjavaslatának sürgős beterjesztését, tárgyalását és törvénybe iktatását.

Az országos szövetség vezetősége ez uton kéri fel a választói jog barátait, hogy a megválasztott képviselőknek a vidéki lapokban megjelent programbeszéléit s különösen a választói jogról tett nyilatkozatait a szövetség irodája czimére (Budapest, IV., Kigyró-utca 4.) sürgősen küldjék be, hogy ennek alapján a szövetség egybeállithassa a hiteles kimutatást arról, hogy a most megválasztott parlamentben hogy aránylanak az általános, egyenlő és titkos választói jog barátai.

A választói jog szövetség holnap, vasárnap Mezőtúron tart nagy népgyűlést a választói jog érdekében, ahol a központ részéről Jászai Oszkár, Ormos Ede és Buder Oszkár fognak beszédeket tartani.

Peticiók és visszaélések.

Gróf Batthyány Tivadar, a függetlenségi és 48-as Justh-part alelnöke, a párt elnöksége nevében a lefolyt képviselőválasztásokon elkövetett választási visszaélések tárgyában a következő felhívást intézte a vidéki pártvezetőkhez:

„Az a merényletet, melyet gróf Khuen-Héderváry és társai a lefolyt választásokkal a választók akaratának szabadsága ellen elkövettek, példásan kell megtorolni. Felhívjuk tehát vidéki pártvezetőinket és t. elvtársainkat, hogy az összes

tikai tehetségek egyben belletrisztikai sikerrel is kiváltak, mint Disraeli, ez más rovatba esik.) Talán Boz Dickensét, a humorista regényírók fejedelmét idézhetnők, a legjellemzőbb például, mert ő is, éppen mint Mikszáth, szatirikus parlamenti rajzokkal keltett pályája elején általános figyelmet. De bizonyára soha eszébe nem jutott, hogy jó volna a karzatról beljebb is kerülnie.

Vajjon mennyi időbe, mennyi küzdelemben fog még kerülni, hogy a nemzeti kultúra összes termő erőit kifejtsük és ezzel azt a léptenyomou kiütököző egyenletlenséget is elsimítsuk, amely a parlamentet ez idő szerint még szent menhelylyé avatja fíradt és küzködő írónk előtt. Nem sok rá az idő, mert jön, jön már az özönvíz, — az általános szavazatjog. Tartasuk jónak, vagy rossznak ezt a demokratikus követelést, bizonyos az, hogy a legjobb általános szavazatjognak is az az irányzata, hogy az érdekek, osztály- és csoportérdekek rideg képviseletét tegye a parlamentarizmus törvényévé. Az általános szavazat nem méltányolja az ékes dalokat, nem ismer ünnepi hangulatokat és az irodalomban is hajléktalan írók előtt egyszerűen becsapja a kaput. Mikszáth Kálmánt illetleg azonban nyugodtak lehetünk. Az ő hajléka — tul van az időn. Mindazok a nevek és pártok, viták és küzdelmek, amelyek a lefolyt választást napokban lázas konvulziókba ejtették a nemzetet, régen a feledés homályába merülnek el, amikor még az a nemzeti fény, amely műveiből kisugárzik, még a magyar nemzedékek lelkét fogja bevilágítani.

visszaéléseket a lehető legsürgösbben adatszerűen összegyűjteni és hozzájuk beküldeni sziveskedjenek. Ezen adatok alapul fognak szolgálni arra a rendkívül energikus támadásra, melyben a kormányt a tengerenyi visszaélésekért részesíteni fogjuk. Egyben felhívjuk t. elváratainkat, hogy minden visszaélést az illetékes kir. törvényszéknél főljentsenek és a törvényellenes eszközökkel szerzett mandátumot mindegyikét a kir. Kuriához beadandó kérvénnyel (petícióval) megtámadjanak.

Margitta. Három héten át olyan volt a kerület, mint egy nagy koresma s a lélekvisárlás minden becsületességét szinte kérkedve üzték ugyszólván a közigazgatási hatóság fedezete alatt romlott lelki kortesok, vagy éppenséggel hatóságú emberek. Hogyan lehet megkövetelni a néptől, hogy jözen törvényiszteelő, erkölcsös, becsületes legyen, mikor a község bírái itatják a holtrészességig és jól tudja, hogy a jelölt pénzén fizetik azt az italt, melylyel józanságát gonosz szándékosággal gyilkolják ki belőle? Mikor a törvény hivatott örei kiknek az állami rend fenntartása céljából az álladalm adott jogot és hatalmat, igazságtalanul üldözik, vad terrorral fenyegetik, anyagi egzisztenciájában orvul, vagy nyíltan megtámadják s valószággal belekényszerítik, hogy politikai hitének, vagy egyéni érzésének megtagadásával a kormánypartí jelöltre szavazzon? Mikor maga előtt lát különféle hitfelekezeti papokat, akik minden lelki megrázkódást nélkül üzik a szőszegést és maguk is belekeverednek a korteskedés vad tivornyaiba? Hogyan legyen ez a nép tisztelője, becsülője a törvényeknek, mikor maga előtt látja a törvényeken gázoló szolgabírákat, jegyzőket; mikor éreznie kell, hogy az „alkotmányos küzdelem“ idején felüggesztődik a polgári és egyéni szabadság, melynek minden szentségével gyalázatos játékokat üznek a hatalom emberei? Hogyan várható a verejtékes munkájából élő szegény népnek hite és bizodalma az álladalmi rendezés, mikor a munkaadó gyár emberei oda tolakodnak hajlékába s megfenyegetik, hogy nem adnak neki munkát, ha nem szavaz a kormánypartí jelöltre; vagy oda csalják a koresmába s gyalázatos czélzattal itatják és vesztegetik? Miért? Csak azért, hogy a közigazgatás elnézze a gyár hibáit, mulasztásait; hogy ne bolygassák a társalada körül üzött visszaéléseit s hogy zavartalanul végezhesse manipulációit vállalkozásaiban és munkái körül. A választási elnöknek ugyebár felül kellene állania minden párton? A megtestesült igazságnak kellene lennie. És az ellenkezője volt tapasztalható. Rendeletet adott ki, hogy a választók összeszedésére és befuarozására, fuvardíjak kiosztására kiküldött becsületes, kifogástalan jellemű adófizető, sőt választójoggal is bíró polgárokat a csendőrség a falvakból — ha nincsen tőle igazolványuk, de igazolványt nem adott nekik. És ének északaján a csendőrség, meg a katonaság üldözöbe veszi ezeket az embereket s ahol találja őket, inzultusok közben kiutasítja a falvakból, vagy letartóztatják őket, ha ellenkezni merészkednek. Másnap letagadja ezt a rendelkezést s azután kiad igazolványokat olyan időben, amikor már lekesnek, mert az alatt a kormánypartí kortesai szabadon üzhetik mesterkedéseiket. A függetlenségi párt emberei számára ugy állítja ki az igazolványokat, hogy rajtuk feltűnő betűkkel legyen olvasható az „függetlenségi párti.“ Ő tudja, hogy mire való ez. Egy czédulára öt faluba öt embernek. Persze csak egy használhatja; a többi négyet tolonozolja a csendőr, akinek vezetője közshadseregbeli hadnagy. Valóságos razzia tartanak. Megállítják a falvakba érkező embereket, akár gyalog, akár kocsin jönnek. Ha nincs igazolványuk, kiutasítják. Nekik mindenki kortes. Korteskodni pedig csak a kormánypartíknak szabad. És amikor egy minden képzeltető visszaélés mellett végig esínálják a vesztegetés minden undokságát s csendőri meg katonai asszisztenciával behajítják a „felséges nép“et a választási urna elé s ez a nép az italtól még mámorosan a hatalomtól való rettegeése közben szavaz és többséget szerez a kormánypartí jelölteknek: erre az utálatos komédiára ráfogják, hogy ez a nemzet itélete. Szomorú jelenség volt az is, hogy a zsidók *Stalmári Mór*, a függetlenségi jelölt ellen fordultak, noha *Márkus László*, a kormánypartí álladalmán antiszemitazkodott s megválasztása után egész éjjel a bírheid *Zikezeno-zalczene“* nótát huzatta s énekelt. Ezt ugyan tegelre megbánta, de a tényt magát nem meri letagadni Tisza Pista barátja. A margittai választást megpetícionálják.

Eleds. A kerületben a munkapártiak ötven-től ötszáz koronáig menő összegeket nyíltan, minden titkolódzás nélkül fizettek ki egy-egy kormánypartí szavazót. Czigányfalva községbe például, ahol 38 szavazó van, a kerület 5100 szavazatából, egyik közigazgatási tisztviselő 2000 koronát vitt ki és nyilvánosan átadta a bírónak azzal, hogy ezt a pénzt az állam küldi a falu szegény népének, de csak akkor osztható ki, ha leszavaztak a kormánypartí jelöltre. Három napon keresz-

tül patakokban folyt a pálinka, ugy, hogy egyes községekben jözen embert nem lehetett találni. A hivatalos presszió és terrorizmus határt nem ismert. *Jármay* kolozsvári üzletvezető személyesen bejárta a kerület összes állomásait és kötelező ígretet vett a vasutasoktól, hogy a kormánypartíval szavaznak. Tanító, jegyző, heteken át egyebet sem tettek, mint korteskedtek és agitáltak. *Szokolay* Szabina izsópallagi tanítónőt, Szokolay Tamás volt képviselő hugát, amiért ellenzéki érzelmeinek a presszióval szemben is kifejezést adott, fenyegetésekkel és feljelentésekkel *ön-gyilkosságba kergették*. A szép fiatal leány mérget ivott és meghalt. A tanfölgyelőség a megdöbentő esetet eltussolta. A közigazgatási tisztviselők erőszakoskodásaira nézve jellemző, hogy például Bukovány községben *Czeplédy* szolgabíró nem engedte meg *Farkasházy* Zsigmondnak, hogy szabályszerűen bejelentett programbeszédét megtartsa, sőt azt is megtiltotta, hogy az egybegyűlt választókkal beszélgesse, hanem azokat csendőrkkel szétkergette. Ugyanez a szolgabíró *Kotyiklet* községben megakadályozta, hogy *Farkasházy* beszédét románul tolmácsolják, azzal a megokolással, hogy a román szónok nem volt bejelentve. Mindezek dacára, *Farkasházy* győzelme még a választás napján is biztosnak mutatkozott. Kétezer szavazó gyűlt táboraiba, ugy, hogy az abszolút többség biztosítva volt. Amde szavazóit semmis ürügyek alatt tömegesen utasították vissza s ily módon az érvényes ellenzéki szavazatok 1790-re szorították le. Ugyanakkor pedig a munkapárti jelöltre a halottak és távollévők egész sorát szavaztatták le a jegyzők. És még az sem volt elég: két ízben *Farkasházy*nak 70—80 főből álló csoportját katonai karhatalommal átterelték a munkapárti táboraiba és a csoportokat vezető ellenzéki korteseket puskatussal távolították el az elterelt szavazóktól. Így sikerült a kormánypartí jelölt 210 főnyi többséget kiszorítani. A példátlan választási erőszak valószagos kétségbeesést idézett elő a választókerületben és az elkeseredés különösen *Eleds* és *Mezőtelegden* oly nagy, hogy a járás főszolgabírája az alispán utján sürgönyileg kérte a belügyminisztertől, hogy a katonaságot legalább még nyolc napig a kerületben tartásák, amit a belügyminiszter sürgönyileg el is rendelt. Az éleldek elhatározták, hogy petícióval támadják meg a választást és vállalkoznak annak bizonyítására, hogy 1500 kormánypartí szavazó meg volt vesztegetve.

Nagybecskerek. A város választópolgárainak egy része, akik sehogyan sem tudnak megnyugodni abban, hogy a helybeli munkapárt által használt módon vivassék meg a választási harc, elhatározták, hogy *Rohonyi Gyula* mandátumát megpetícionálják. E választás nemcsak az 1899. évi XV. törvényekben tiltott etetés-itatás, megvesztegetés, megfélemlítés és a vallásos kezgyszerek útján történt visszaélések, hanem a választási aktusnál történt és a törvénybe ütköző szabálytalanságok és törvényellenességek alapján is fog megtámadtatni. Relatív és abszolút semmisségi okok, vonatkozó bizonyítékaikkal nagyrészt együtt vannak. Így legalább alkalmak lesz az igazságügyi államtükárnak látni a Kuriánál, hogy mily tiszta mandátum birtokába juttatta a nagybecskereki munkapárt jeles vezérkara.

Privigye. A kerületben Rudnay Alajos bajmőzi prépost-plébános munkapárti és Brestyenszky Kálmán néppárti jelöltek állottak egymással szemben. Dr. Csemey István választási elnök a leghihetlenebb eszközökkel operált, hogy a mérleget a munkapárti jelölt javára billentse. Brestyenszky szemmel láthatólag többségben levő tábora bámulatos fégyelmezettséggel viselkedett a 24 órán át tartó aktus alatt, holott minden áron inzultus akartak kiereszkolni, hogy a nagy fegyveres erővel szétverhessék a választókat. Mikor ez a terv nem sikerült, a választási elnök a szavazatok tömeges visszautasításával törekedett az ellenpárt letörésére. Mikor pedig ez az eszköz se használt, még durvább módszerhez folyamodott. Handlova 270 Brestyenszky-választójának egy részét karhatalommal megakadályozta abban, hogy az urna elé járulhasson. Ilyen uton jutott Rudnay Alajos prépost-plébános 37 szótöbbséggel ahhoz a mandátumhoz, amelyet a választási elnök juttatott neki, amely azonban csak a törvényes eljárás lefolytatásáig lesz a birtokában, miután a néppártiak petícionálni készülnek.

Esztergom. Esztergom vármegye központi választmánya tegnap délután tartott ülésében a következő határozatot hozta:

„A tudomásulvétel kapcsolatlan mély fájdalommal ad kifejezést Esztergom vármegye központi választmánya azon elsomorító jelenség felett, czetti megdöbbenésének, hogy a vármegye területén a választások alatt ugy az állami, mint a községi és törvényhatsági tisztviselők és hivatalnokok nagy részéről nem tapasztalta a törvény által megkövetelt semlegességet és a választások irányításától, valamint a korteskedéstől való tartózkodást. Sajnálattal veszi tudomásul, hogy a vármegye első tisztviselője, *Berényi Kálmán* alispán nem utasít-

totta vissza a vármegye főispánjának, *Mészölyi Pálnak* az autonóm tisztviselők politikai irányításában kifejtett tevékenységét, sőt maga is a munkapárti jelöltek érdekében működött.

Sopron. Az egész választási mozgalom alatt, amely rettenetes erőszak és terror következtében *Solymossy Ödön* munkapárti győzelmével végződött, a választók két hónapon át a delirium hatása alatt állottak és a munkapárt korteseinek volt gondjuk arra, hogy a választás napjáig ki ne jözanodjanak. A munkapárti szavazók négyötödrésze részeg volt. A főkortesek által vezetve, támoogyva mentek az urnák elé. Igen sokan meg sem tudták mondani a nevüket, még kevésbé azt, hogy kire szavaznak. Természetesen ezeket a szavazatokat a munkapárt javára könyvelték el. Utálat volt nézni ezeket az állattá süllyesztett alakokat.

Szegvár. A kerületben kisebbségben maradt Mezőfő-párt megpetícionálja *Pallavicini György* ögrófi munkapárti képviselő mandátumát. A petíció szerint a kerületben a leghihetlenebb mérvű vesztegetések, hatóságú pressziók és a legszörnyemlenebb etetés-itatás eredményezték *Pallavicini* megválasztását. A munkapárt eljárásáról a petíció a következőket mondja el: *Pallavicini Sándor* ögrófi és *Károlyi Imre* gróf uradalmi tisztjei választótól-választóhoz jártak és a fenyegetéseiket, földbérlet ígretésével, bérlet felmondással vették rá a szavazókat, hogy a munkapárti grófra szavazzanak. Öreg eselédkeket, akik negyven évi szolgálattal után az uradalomtól 200 korona nyugdíjat huznak, azzal fenyegették meg *Károlyi Imre* gróf tisztjei, hogy elvesztik a nyugdíjukat, ha nem *Pallavicinire* szavaznak. Ahol az uradalmi tiszttek terrorja nem használt, ott *Cicatricis Lajos*, Csongrád vármegye főispánjának vezetésével a jegyzők és szolgabírák végezték el a többit. 50 koronától száz koronáig terjedő áron vásárolták a voksokat még pedig oly leplezetlen nyíltsággal, hogy eddig 71 esetben tudják bizonyítani a vesztegetés fennforgását a kezdeményezők. A választást megelőző két héten át hallatlan mérvű etetés-itatás folyt. Csánytelek községben pl. az összes koresmákat kibérelte a gróf és boldog-boldogtalan ebetett-ihtott, amennyi csak belefért. A petícióhoz szükséges 3000 koronát a lelkes szegvári választók adták össze és a petíció megszerkesztésével *Aigner Adolfot* és *Tarján Mihályt* bízták meg.

Körmend. A választást a munkapárt kilenez heti korteskedése előzte meg, amelynek folyamán patakokban folyt a bor, halomszámra fogyott a pénz és a hivatalos közegek a legnagyobb erőszakosságot követtek el. *Pulay* és *Horváth* körmendi szolgabírók, *Markó István* járási számvevő és *Huszár Pál* dr. szombathelyi pénzügyigazgatósági titkár vezették a korteskedést. A két utóbbi kezelte és helyezte letétbe községenkiut személyesen, váltó ellenében az ugynevezett napidíjjal. A választást megelőző éjszakán több mint 140 koesi járta be a kerület 77 községét. A kortesek mindenütt nagy fekete börtáskában cipelték magukkal a pénzt. Ezen az egy éjszakán több, mint 120,000 koronát helyettek el és amikor éjfél után az Örségben elfogyott a pénz: felnyitatták a senyeházi takarékpénztárt és a főispán jóállásával kiállított nyugdíval 40,000 koronát vettek ki készpénzben. A munkapárti vezetők bevallása szerint 200,000 koronát is meghaladta az az összeg, mit 9 hét alatt elköltöttek, de más tárgyalagos helyről nyert információ szerint a 200,000 koronát is meghaladja az ekként elpocsokolt pénz. A választási aktust *Szabócs Manó* művészen huzta-halasztotta és ezalatt az ellenpárt kortesai befurakodtak a függetlenségi táboraiba, hogy szavazókat vegyenek. Ennek a mesterkedésnek azonban nemesak hogy sikere nem volt, sőt az ösrégi községek bírái még délután 40,000 koronát fizettek vissza készpénzben a munkapárt irójában és vették vissza az általuk kiállított váltókat, mert községeik becsületes lakossága nem hagyta magát megvesztegetni. Kimondhatatlan volt a lelkesedés, amikor 22 órai népbézküzdalem után 6 órakor reggel kihirdette az elnök, hogy *Beck Lajos* 2180 szóval és 803 szótöbbséggel újból megválasztott. A munkapártban *Jessenzky Sándor* sógorának a szegyenletes bukása konsternációt idézett elő, mert már hetek óta nyílt titok volt, hogy a kormány teljesen szabad kezét adott a főispánnak a pénz dolgában és hogy még a választás reggelén Szombathelyen újból 50,000 koronát bocsátottak rendelkezésére a munkapárt vezetőségének.

Tata. A munkapárti programmal megválasztott dr. *Miskolczy Imre* mandátumát *Világhy Gyula* pártja petícióval támadja meg. A petícionálók megbízásából *Világhy* Losszasabban tárgyalt *Aigner Adóffal*, aki a petícionálók képviselőletét tekintettel arra, hogy számos érvénytelen-ségi ok forog fenn, amelynek folytán a választást feltétlenül meg kell semmisíteni. — elvállalta.

Szászrégen. Maloyai Dezső munkapárti jelölt petíciót nyújt be *Urmányosy Nándor* Kossuth-párti képviselő megválasztása ellen, állítólagos terrorizmus miatt.

Zombor. A választóknak 33 százaléka nem szavazhatott le, mert azok történetesen függetlenségi voltak. Különböznék pedig a legnagyobb erőszakosságok történtek. Egy Fernbach-párti választó a nagy tumultusban egy csendőrszuronyra dőlt. A neve *Herl* Jakab 46 éves bádógos. Herl élet-halál közt lebeg. Büne az volt, hogy át akart menni a kordonon. Már a választás megkezdésekor a választási elnök a függetlenségi választók ellen a legnagyobb törvénytelenégeket követte el. A függetlenségi párt fényképes községi hatósági és pecséttel ellátott bizalmi embereit és azonossági tanuit munkájukban a legnagyobb mértékben akadályozta. Választókat, akiket az azonossági tanúk igazoltak és akik ezenkívül fényképes hatósági igazolvánnyal voltak ellátva, egymás után utasított vissza. Amikor ezután dr. *Németh* Artur bizalmi férfi az eljárás ellen tiltakozott, *Nikolits* választási elnök megfenyegette, hogy csendőrökkel vezettet ki. A munkapártiak közül pedig igen sokan más helyett szavaztak le. A választás ellen *petíciót nyújt be* a kisebbségben maradt Fernbach-párt. Igen sok konkrét bizonyítékot gyűjtöttek össze, amelyek a választás érvénytelenségét kétségtelemé teszik.

Csikszentmárton. A választási küzdelem dr. *Nagy György* Justh-párti és *Ince* Domokos munkapárti között folyt. *Bartalis* Agoston főszolgabíró, aki a választást megelőző napokban rendeleteivel lehetetlenné tette, hogy dr. *Nagy György* választói számára fuvarokról gondoskodják, a választást meg előző éjszakán Nagykásonyba 40.000 koronát vitt ki és a községi főbíróval és két csendőrrel házról-házra járt és kényszerítette a választókat, hogy azonnal üljenek szekerre és vele induljanak Ince Domokoshoz szavazni. A választás napján dr. *Nagy György* 40 szavazóját Menaságon visszatartották. *Bocskor* Béla választási elnök, amikor ezért nála panaszt tettek, azt felelte: „Senkit sem vihetek az ölemben szavazni.” Az elkecserevés óriási. Tuznádi község választói kijelentették, hogy áttérnek a katolikus vallásról a református hitre, mert a kerületben elterjedt hírek szerint *Majláth* Gusztáv erdélyi püspök 200.000 koronát adott dr. *Nagy György* kibuktatására. *Bartalis* főszolgabíró nyíltan hirdeti, hogy 50.000 koronát kapott dr. *Nagy György* fejéért. Dr. *Nagy György* bizalmi embereit, kik fuvarokat fogadtak, *letartóztatták*. A kozmási választók fejenként 200 koronát kaptak, hogy otthon maradjanak és ne szavazzanak *Nagy Györgyre*. A választók a *judás-pénzt visszautasították*. *Bartalis* főszolgabíró a választási helyiség előtt kiabálta, hogy aki *Ince*re szavaz, annak elengedi az erdei kihágásokért reáért büntetést. Kászonyfalut, a szántisza, székely lakosságú községet, amelynek választói mind függetlenségi, *osztrák dragonyosok tartották megzavallva*, úgy, hogy az emberek mozgása teljesen lehetetlen volt.

Csorna. *Rakovszky István*, a csornai kerület országgyűlési képviselője a *Czirákypárt* által elkövetett veszegetések, itatás és számos köztisztviselő erőszakoskodásai miatt a *bünyvadi feljelentést* megteszi.

Hírek a kerületekből.

Szentes. Gróf *Apponyi Albert* ma táviratot intézett a szentesi Kossuth-párti jelölt, *Kovács* Dénes dr. pártjához, amelyben családi körülményeire való hivatkozással bejelenti, hogy nem mehet Szentesre *Kovács* támogatására, de a sürgönyben felszólítja Szentes város függetlenségi és 48-as érzelmű polgárait, hogy *tömörüljenek Kovács zászlaja alá*.

Ujvidék. Gróf *Teleki Arvéd* Justh-párti holnap akarta programbeszédét megtartani. *Teleki* választóit értesítette, hogy gégebaja miatt a programbeszédet nem tartja meg. Ujvidéken még egy ötödik jelölt is lépett fel: *Adamovics* István volt néppárti képviselő pártonkívüli 48-as programmal.

A tegnapi választások.

Oroszházról jelentik: Hajnali négy óráig leadtak *Beck* Géza munkapártira 1007, *Bikády* Antal Justh-pártira 829, *Mészáros* Dániel Kossuth-pártira 552 és *Kortész* Horváth kiscsazda-pártira 362 szavazatot; *Beck* és *Bikády* között tehát *pótvalasztás* lesz.

Csikszentmártonról jelentik: *Györfly* Gyula Justh-pártit *Surányi* Miklós munkapártival szemben 294 szótöbbséggel megválasztották.

Gyomárról jelentik: Minthogy egyik jelölt sem kapott abszolút szótöbbséget, pótvalasztás lesz *Kovács* Gyula 48-as gazdapárti (1104 szavazat) és *Winter* Ádám kiscsazdapárti (978 szavazat) között. A harmadik jelölt, *Miklós* Gyula pártonkívüli 67-es 717 szavazatot kapott. Jelölve volt még két szocialdemokrata is, de ezek csak az ajánlásukhoz szük-

séges aláírást tudták megszerezni, szavazatot nem kaptak

Kitűzött pótvalasztások.

Mohács. *Andriés* Tivadár munkapárti és *Prakatur* Tamás néppárti között június 16-án.

Székelyhid. *Fráter* Loránd Justh-párti és *Molnár* Ákos Kossuth-párti között június 16-án.

Peér. *Németh* Károly munkapárti és *Markos* Gyula Justh-párti között június 16-án.

Hódmezővásárhely. *Kun* Béla Justh-párti és *Papy* József munkapárti között.

Verscez. *Láng* Lajos munkapárti és *Heegn* Reinhold német nemzetiségi között június 20-án.

A pártok számaránya.

A 402 kerületben lefolyt választások eredménye a pártok szerint így oszlik meg:

Kossuth-párt	51
Justh-párt	32
Pártonkívüli 48-as	11
48-as kiscsazda	3
Munkapárt	241
Pártonkívüli 67-es	20
Néppárt	13
Keresztényszocialista	1
Demokrata	2
Nemzetiség	8
Összesen	382

A munkapártinak tíz kettős mandátuma van, így tehát 231 a tényleges képviselőinek száma. Pótvalasztás lesz 20 helyen.

Választási naptár.

Június 5.

Városok: Nagykőrös.

Június 6.

Vármegye: Liptó, Ugocea.

Június 7.

Városok: Szatmár.

Június 8.

Városok: Csaba, Fiume.

Június 9.

Városok: Szarvas, Ujvidék.

Június 10.

Városok: Kézdivásárhely, Szentes.

Az új almanach.

A *Sturm-féle Országgyűlési Almanach*-nak a június 21-én összeülő országgyűléstől szóló kötete, amelyet *Végváry* Ferencz és *Zimmer* Ferencz, a Budapesti Tudósító munkatársai szerkesztenek, nemskóra sajtó alá kerül. A szerkesztőség ezen az uton is kéri a képviselőház tagjait, hogy életrajzaikat a *Sturm-féle Országgyűlési Almanach*-nak (Budapest, V., Dorottya-utca 6.) beküldeni sziveskedjenek.

Képviselőknél korhú, magyar diszruhát, elegáns kiállításban, olcsón készítenek *Tiller Mór* és *Társas* udvari szállítók, Budapest, Váci-utca 35. szám alatt.

Budapest, június 4.

Szerb egyházi kongresszus. *Karlóczi*ról jelentik: *Bogdanovics* patriarka a kongresszusi ülést délelőtt 11 órakor nyitotta meg. A mult ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után a beérkezett különböző beadványokat az illető bizottságokhoz utalták. *Jovanovics* István dr. radikális sürgősségi indítványt nyújt be, amelyben kéri, hogy a számvizsgáló bizottság azonnal kezdje meg a szerb nemzeti alapon számadásainak felülvizsgálását. *Méru* (radikális) kijelenti, hogy a radikális párt a szerb nép szemében az ellenséges *Polit*-féle sajtó által sikkasztónak van bélyegezve. Elvárja a többségtől is, hogy az ily meggyásított kisebbséggel nem dolgozhat együtt, hanem mielőbb tisztázni fogja ezt a sajnálatos és szégyenletes híreszteléseket. *Budiszavljevics* Bude (önálló) elismeri az indítvány sürgősségét, azonban arra való tekintettel, hogy a számadások anyaga igen nagy és annak felülvizsgálására szakemberek kell alkalmazni, indítványozza, hogy a számadások adassanak ki a számvizsgáló bizottságnak azzal az utasítással, hogy azokat pontosan és lelkiismeretesen felülvizsgálja, jelentését a kongresszusnak beterjeszse és ennek megtörténte után vegye a kongresszus tárgyalás alá azokat. Az elnök elrendelte a szavazást, mire a többség az indítványt elfogadta. Az elnök ezután napirendre tűzte az állandó kongresszusi választmány, nemzeti iskolai tanács és metropolitai egyházi tanács tagjainak

választását. A kisebbség nem vesz részt a szavazásban. Összesen 43 egyhangú szavazólapot adtak le. Az elnök a választás után fél 2-kor berekesztette az ülést.

Reles Dusan dr. elnök délután 5 órakor megnyitotta az ülést, amelynek napirendjére az állandó igazoló-bizottság jelentései voltak kitűzve. *Jaksics* Vazul dr., az igazoló-bizottság elnöke ismerteti a bizottság jegyzőkönyvi jelentését általánosságban. A petícióval megtámadott nagyszentmiklósi, mokri és oranjevoi, crepajai, pancsovai és még két mandátumnál a vizsgálat elrendelését és két mandátum megsemmisítését javasolja. A petícióval megtámadott valamennyi mandátumnál a bizottság nagy szabálytalanságokat és visszaéléseket konstatait. Ezután áttért egyes mandátumok részletes ismertetésére. Az előadó jelentése után az elnök szünetet rendelt el.

A szünet után *Manoilovics* János kér szót a saját mandátuma védelmére, azonban a többség, arra való tekintettel, hogy iker-képviselő, nem engedi szóhoz, mire *Manoilovics* eláll a szólástól. Utána *Miladinovics* Zsarkó radikális véd-Manoilovics mandátumát és kéri az ezen választásra vonatkozó összes iratoknak a felolvasását és azokból annak a megállapítását, hogy a mandátum törvényeszerű. Tiltakozik a többség azon egyoldalú eljárása ellen, hogy az ellenzéki képviselőket nem engedi szóhoz, appellál a bázsabályokra és követeli, hogy a többség adja meg *Manoilovics*nak a szólásjogot. Az elnök végül szavazásra bocsátja a *Manoilovics* szólásjogára vonatkozó indítványt, a többség azonban leszavazta azt.

Direkció: Bécs.

— A király utja. —

Budapest, június 4.

Hat napig tartózkodott a király Bosznia-Hercegovinában, s a hetediken elindult Bécs felé. Ma reggel lépett a király magyar földrre és innen szakadatlan ünneplés közhöz rohogott végig az országon Bécs felé. Az osztrák császárvárosban előzetes terv szerint, jól rendezett ünnepléssel fogadták a királyt, aki egyenesen Schönbrunnba hajtatott, ahol amennyiben a bécsi ceremóniák megengedik, tizennyolczadikáig kipihenheti a tartományjárás fölösleges fáradalmait. Tizennyolczadikán, eddigi intézkedések szerint, ismét rövid sejourral tiszteli meg a király magyar fő- és székvárosát.

A király utjáról a következő jelentéseket adjuk:

A magyar határon.

A király udvari vonata reggel 7 óra 50 perczkor érkezett Boszna-Bródba. A király, aki egész éjjel jól aludt és arczban rendkívül üde, bucsut vett *Varesanin* tábornok, tartományi főnökök és Benko báró polgári adlátustól, ismételten kifejezést adva meglegedésének a Boszniában tapasztaltak felett. *Snak* udvari tanácsos vasutigazgatóval szemben a király dícsérőleg emlékezett meg a bosnyák-hercegovinai vasutak személyzetének ügyességéről. Rövid tartózkodás után a király a lakosság ovációi közben folytatta utját Bécs felé.

Az országon át.

A király délelőtt 10 óra 12 perczkor érkezett Eszékre. Az udvari különvonat, amelyet Boszna-bródtól kezdve *Marx* államvasuti elnökgazgató vezetett, csak *Vinkovczében*, *Dolnjoban* és *Eszéken* állott meg öt perczig. A király a vonatból nem szállott ki. Az induláskor az uralkodó kihajolt a kocsii ablakán és barátságosan viszonzta *Graf* polgármester és *Hrzics* rendőrkapitány üdvözlését. A közönséget a pályaudvarról kizárták.

Déli 12 óra 3 perczkor rohogott be a király vonata a pécsi pályaudvarra. Bár felső óhajra minden hivatalos fogadtatás elmaradt, mégis az összes iskolák tanulóifjúsága: a fiuk tornaruhában, a leányok fehér ruhában sorakoztak a perronon, ahol a városi képviselő-testület és a hatóságok fejei, valamint nagyszámu közönség jelent meg. Amikor a vonat beérkezett, a mintegy 6000 főnyi gyermek-sereg lelkes éljenzésben tört ki, figyelmessé téve ezáltal a királyt, aki az ablakból látta, hogy a kis leánykák virágcsokrokat tartanak. *Montenovo herceg* főudvarmester a király kocsijához vezette erre *Nendvich* Andor polgármestert, akít a király

szívélyesen üdvözölt, de a gyermeknek lelkes eljenzése túlhasogta a beszélgetést. A király, aki látható örömmel fogadta a gyermek üdvözlését, a kupéajtóból köszönte meg a szíves fogadást és megsimogatta az egyik csokrot átnyújtó leányka. *Stenge* Ferencz alispán *Flórika* leányának fejét, majd utasítására, bár a pécsi tartózkodás mindössze hét percig tartott, *Schaffgottsche* gróf a másik kocsiból pompás arany karperecet hozott, amely a király nevének kezdőbetűivel van díszítve s azt átnyújtotta a leánykának. A király erre visszavonult a kocsiba és az ablakból nézte végig a gyermekereget, amelynek leánysoraiból virágokat dobáltak a felség kocsijára. Azután az udvari vonat kirobogott a pályaudvarról Bács felé, ahol a királyi vonat átment a Déli Vasut vonalára.

A király vonata pontban 1 óra 30 perczkor érkezett meg a bacsai pályaudvarra, amelyet ez alkalomra a Déli Vasut igazgatósága pazarul feldíszített. A király külön udvari vonatát Bosznabrod-állomástól a MÁV. igazgatóságnak vonalán *Mars* János elnökgazdát, *Kolányi* Zsigmond udv. tanácsos forgalmi igazgató, *Ofner* József üzletvezető, valamint *Winkler* **36**szef felügyelő kísérték. Bács állomástól kezdve, ahonnan az udvari vonat a Déli vasut vonalán halad tovább, lovag bárdányi *Brám* Miksa miniszteri tanácsos, a Déli vasut vezérigazgató-helyettese, *Fransitz* Adolf kir. tanácsos, forgalmi igazgató, valamint *Bräuer* Mór kir. tanácsos, igazgató helyettes vették át a vonat vezetését, egészen Bécsújhely állomásig. A bacsai állomáson a királyi különvonata 10 perczig időzött. Az uralkodó kíséretével elhagyta az udvari szalonkocsit és megszállással tüntette ki lovag bárdányi *Brám* Miksa vezérigazgatót. 1 óra 40 perczkor utazott tovább a király Bács állomárról.

Három óra 22 perczkor érkezett a királyi Nagykanizsára, ahol nyolc perczig tartózkodott. A pályaudvart a közönségtől elzárták s a király nem mutatkozott.

Sopronban délután hat óra 52 perczkor érkezett a királyi vonat. A különvonat a pályaudvaron négy perczig tartózkodott, azonban a közönséget nem eresztették a pályaudvarra s hivatalos fogadtatás sem volt. A pályatest mentén igen nagy számban várakozott az egybegyűlt közönség és a királyt, aki szalonkocsijának ablakában állt, lelkesen éljenezte.

Bécsben.

Sopronról Bécsújhelyig megszakítás nélkül ment a királyi vonat. Osztrák területen Bécsig a Déli Vasut osztrák igazgatósága vette át a vonat vezetését. A királyi vonat pontban 8 óra huszonegy perczkor este robbogott be Bécsbe. A király a hosszú ut nehézségei dacára teljesen egészséges és friss. Bécs város lakossága igen szívélyes fogadtatásban részesítette az uralkodót. A pályaudvartól Schönbrunnba vezető ut mentén az összes házak fel voltak lobogozva, sok ablakban pedig a király képe volt kitűve zöld kőszorutól övezve. Az uton sűrű tömegek állottak sorfalat, többek között egyesületek, testületek, tüzoltók, zenekarok, azonkívül sok ezer főből álló közönség. A pályaudvaron megjelent a községvezetés, a polgármester és a három alpolgármesterrel.

A leányiskolák küldöttsége üdvözölte a királyt a pályaudvaron. Amidőn a király szalonkocsijának ajtajában megjelent, lelkes hoch! kiáltások hangzottak el. *Neumayer* polgármester üdvözlő beszédében a bécsi lakosság örömeinek adott kifejezést a feljött, hogy az uralkodó jó egészségben visszatért Bécsbe. A király így válaszolt:

Fogadják köszönetemet a szívélyes üdvözlő szavakért, amelyek újabb bizottságát képezik hazafias érzületének. Kijelenthetem, hogy az uti túráimban tett utam igen kielégített.

Egy leányka igen szép csokrot nyújtott át a királynak, ki azt köszönettel elfogadta. Lelkes ovációk közepette az uralkodó a Perronnól és *Aerenthal* és *Schönaich* miniszterekkel, valamint kíséretével kocsira szállt. A zenekar a Götterhahatet játszotta. Az uralkodó szünni nem akaró lelkes hoch! kiáltások közepette tette meg útját Schönbrunnba.

VASÁRNAS.

* Tíz nap.

Tíz napig világváros leszünk. Tíz napig abban a forgatagban fogunk élni, amelynek zsongásáról, életlülkötéséről csak a nyugati kulturáramokból hozzánk érkezett leírásokból értesülünk s amelyen a magunk és mások tapasztalatai nyomán csak keseregni szoktunk. A tipikusan pesti tradíciók mohos börtönfala egyszeribe ledől, mint Jerichó falai és könnyedén a levegőbe repül közigazgatásunk vaskalapja, melyet szemére vágva, aludt, aludt, évtizedekig álmodta horkolástól kísért magyar álmát Budapest. Az eleven élet verkeringése fogja kattogtatni köszívünket, konflison döcögő városetünk hatalmas automobilon fog száguldozni s amit esürcsuvarrt szabályzatok évtizedekig megakadályoztak, tíz napra kitornek a mezővárosok helyi kicsinyességeiből. Tíz napra új perspektívái nyílnak meg jövő világvárosiasságunknak és kostonót kapunk abból az álomból, melyet, az ég tudja mikor, fogunk végérvényesen megvalósíthatni.

A pesti utca felcserelelte régi, kopott kontosét, új színek keverődtek palettánkra. Kedvesen mosolygó élénk francziák, párisi nők utánozhatatlan gráciája, temperamentumosan gesztikuláló olaszok, komoly, öntudatos németek, szöke és tiszta, jól öltözködő angolok, jómódu vidékiek, gazdag románok, zsiros arcú, gyűrűs kezű szerbek, felül fezes, alul ferenczjózsefes törökök tarkítják utcaj és kávéházi életünk monotonitását. A pesti hideg magyar-némettségbe belegyöngyöznek az olaszok nyelvcsépegei, beleduruzsol a párisi ronron és szünte a levegőben zsong az internacionális társalgás itthon szokatlan rapszódiaja. Félíg lehunytt szemünk alatt akár a London-Square-en képzelhetjük magunkat, amikor a Rákóczi-ut aszfaltjára rójuk s az oktogon egy-egy pillanatra a Place de l'Opéra életzibongásával szolgál, s a kávéházak éjjel, egy-egy Bauer, vagy Café de la Paix vegyes melódiaju idióma-muzsikájával szórakoztatnak. Az utcaikon a külföld porával pünczeljükon rohanak az idegen autók s a szállodai listákon a legkülönfélébb hangzásu nevek bérelték ki rovatosztályukat. Ugy van: tíz napig világváros leszünk!

Tíz napig... Pünkösdi királyságunk ideális oldala mellett, materiális oldala is van, mely bearanyozza a másikat. A nemzetközi aranyak országátja csak alig járt mellékösvenyeket ágaztat ebbe az országba és most tíz napra megnyújtva vonalát, rést ütött a Kárpátok falán és súlyos érczestével végigterül szegény, cifrán nyomorult Kanaánunkon. Mi, akik kongresszusokon és banketecézökon remegő ujjal szoktuk megszámlálni az idegen emberpéldányokat, s akik forgalmi statisztikánkban csak zárójelben merjük kimutatni a nem müidegenek számát, most elgondolni is alig tudjuk, hogy közszépben mennyit jelent ez a tíz nap, ez a tíznapi idegenjárás. Hogy egy összegben mit jelentenek az előzetes befektetések, s az utólagos hasznok? Az elköltött tőke, anyagi és morális kamataival? A megtelt szállodák és magánlakások, a bevásárlások, az elfogyasztott ételek és italok, a kényszerűségből megépített és reparált utak az ácsok és mechanikusok, akik foglalkozást nyertek, a használatba vett közlekedési eszközök és azok a

rekvizitumok, melyeket a kereslet miatt kellett megteremteni és végül is megmaradnak nekünk... Nagyon száraz adatok ezek és mégis, mintha a tíz nap idealizmusában ez lenne a legideálisabb. Szép, nagyon szép dolog a kultura, jelszónak is, eleven ténynek is, de van-e szebb a guruló aranyak éltető muzsikájánál és van-e kultura, mely nélküle élni tudna? Gyönyörű tíz nap, ha néhány czerrel szorozható lenne...

Relle Pál.

KÜLFÖLD.

A török trónörökös útja. Jusuf Izmedin herceg, aki Edvárd király temetésén képviselte a szultánt, Párisba jövet nagy kísérettel Münchenbe érkezett. A herceget *Rifaat* basa külügyminiszter is kíséri. A pályaudvaron *Nizami* pasa bécsi török nagykövét és *Enver* bej örnagy, katonai attasé fogadták a trónörökösöt.

A török trónörökös este 6 óra 45 perczkor Párisból szigorú inkognitóban két napos tartózkodása Bécsbe érkezett. A török nagykövét és katonai attasé Linczig a trónörökös elé utaztak, míg a követség többi tagjai a pályaudvaron várakoztak. A herceg, aki *Rifaat* pasa külügyminiszterrel együtt érkezett udvari kocsi, az Imperial szállóba hajtatott. A közönség a herceget élénk ovációban részesítette. *Ferencz Ferdinánd* főherceg és neje este 8 órakor a herceg tiszteletére a Belvedere kastélyban lakomát adtak, amelyen a török nagykövét, a személyzete és *Rifaat* pasa is résztvettek.

Luzzatti az általános választói jog ellen. Rómában a kamara a belügyi költségvetést tárgyalja. Több szónok beszédeire Luzzatti miniszterelnök válaszolt, aki a többiek közt azon óhajának adott kifejezést, hogy Giolittinek a elhagyott gyermekekre vonatkozó indítványát mihamarabb letárgyalják. Ezután a közigazgatás egyszerűsítéséről szölt, majd áttért a politikai kérdésekre, állást foglalt az általános választói jog ellen és kijelenti, hogy a választási funkcionák alapja csakis a kultura emelkedése lehet. A politikai és közigazgatási választásoknál meg fogják övni a teljes választási szabadságot. A sztrájkokat illetőleg az államnak pártatlanul kell megövnia a munka szabadságát, valamint a sztrájkjogot, az erőszakoskodásokat azonban el kell nyomni, bárhol is követnék el azokat. A szindikátusi szabadságfrázist semmibe sem veszi. Minden szabadságnak kiinduló pontja az egyéni szabadság. A szindikátusi szabadság nem vehető az egyéni szabadság ellen. Kiemeli az angol-szász és a latin népeknek különböző felfogásait a szabadság fogalmát illetőleg. Előbbieknél a szabadság védelme a saját eszméknök, egyben pedig tiszteletben tartja más eszméit is. A latinoknál a szabadság gyakran annak a lehetőségét jelenti, hogy más eszméje ellen küzdjön. Az előbbi felfogás a tiszta demokráciához, a második a demagogiához és zsarnoksághoz vezet. Olaszországban az első kell választania, mert az igazi szabadság az igazság diadalához vezet, az erőszak pedig mindig romlást okoz. (Élénk helyeslés. A miniszterelnököt számosan üdvözölték.) Benyújtott napirendi indítványokat ezután visszavonják és a ház áttér a részletes vitára. A belügyi költségvetést ezután tízkes szavazással 176. szavazattal 76 ellenében elfogadják.

A porosz király civillistája. A porosz képviselőházban ma nyújtották be a királyi civillista emelésére vonatkozó javaslatot, amelyet a császár ma délelőtt írt alá. Egy külön javaslatban két millió márkát kérnek, a korona jövedelmeinek emelésére és pótköltségvetés útján másfél milliót azon a czímen, hogy a királyi színházakat jobban szubvenzionálhassák.

A kínai forrongás. Pekingből jelentik, hogy ott valamennyi követség névtelen leveleket kapott, amelyekben az áll, hogy egy dinasztiaellenes felkelés van készülöben. Azt hiszik, hogy ezek a levelek a sanghai-i forradalmi párttól erednek. A leveleket titokzatos módon kézbesítették a követségeken és a borítékban régi bélyegek vannak. Ha a külföldiek nem támogatják a mandzsukat, úgy a levelek sz-

rint bántódásuk nem lesz; ellenkező esetben az általános mérszálásban azokat is legyilkolják.

A krétai bonyodalom. György görög király tegnap este Rómába érkezett és a Kvirinálban tett látogatás után sokáig tanácskozott *San Giuliano* külügyminiszterrel a krétai kérdéssel.

A görög kormány tegnap *behívta a tartalékosok 1908. évi korosztályát a határon lévő helyőrségek megerősítése végett.* A görög kormánynak ez az intézkedése feleletül szolgál arra, hogy a török kormány a határon csapatokat gyűjt. Jó forrásból megerősítik azt a hírt, hogy a *Rifaát* basa által folytatott, Krétára vonatkozó tárgyalások azért akadtak meg, mert az angol kormány megváltoztatta magatartását, kijelentve, hogy semmiféle olyan lépést nem tehet, amely kockáztatja a görög dinasztia helyzetét.

A konstantinápolyi kamarában felolvasták egy monasztíri táviratot, amely a krétai görög kormánybiztos kinevezését egyértelműnek jelenti ki Krétának Görögországhoz való csatolásával, amit az ottmának sohasem engedhetnek meg. A távirat egyáltalán közli, hogy megkezdődött az önkéntesek jelentkezése a Görögország elleni háborúra. A „Tanin“ azt az eszmét terjeszti, hogy a Kréta-kérdést boccsássák a hágai döntőbíróóság ítélete alá. Ma délután az angol nagykövét megjelent a nagyvezérnél s hír szerint Krétára vonatkozó tárgyalások állásáról informálta.

Az ifjutörök központi bizottság a kormány felkérésére bizalmas körlevelet küldött az egyes helyi bizottságoknak azzal a figyelmeztetéssel, hogy készítsék elő a lakosságot a *krétai kérdés esetleges kedvezőtlen megoldására és nyugtassák meg.* A körlevél azt hangoztatja, hogy a jelenlegi kényszerhelyzetben a megoldás csak ideiglenes lenne, míg Törökország elég erős tengeri flotta felett fog rendelkezni, hogy kiesikarja a végleges megoldást.

A konstantinápolyi német nagykövét távozása. A török főváros diplomáciai köreiből befejezett ténynek tekintik, hogy Németország nagykövete, *Marshal von Bernstein* báró, még a nyár folyamán megváltik állásától. A nagykövét több mint 10 esztendő óta töltött Konstantinápolyban és jelenleg a diplomáciai kar doyenja, *Abdul Hamid* idejében, akivel igen jó viszonyban állott, rendkívül nagy volt a befolyása és számos előnyt biztosított a németek számára. A volt szultán detronizálása óta a németek domináló szerepét a franciák és angolok vették át. Báró *Marshal* részint e miatt, részint személyes okokból már két ízben kérte visszahívását; most, úgy látszik elérte célját. Egelőre csak szabadságra megy és ma, szombat délután, volt bucsukihallgatáson a szultánál.

A török-perzsa határkérdés. A török és perzsa kormányok, hogy a török-perzsa határon előfordult számos incidensnek a jövőben elejét vegyék, elhatározták, hogy minden határvárosban, ahol konzulátus van, egy bizottságot alakítsanak, amelynek tagjai lesznek a török, orosz és angol konzulok. Ez a bizottság fog minden helyszínén kiszállani és megállapítani, hogy ki volt az oka a határsértésnek. A büntetést igen szigorura fogják szabni.

Az albán forradalom. A határon, Drenicza vidékén újabb csatározások történtek. Perizovicból ágyudörgés hallatszik, a Fauda albán törzs, amely Djakovicza környékén lakik, a többi albán törzseket a szerbek ellen izgatja. A szerbek elebe és vagyona a legnagyobb veszélyben forog. A Pasjanebeli (Ghilaue) szerb parasztek a Kajmakamhoz fordultak segítségért. Djelaledin Seffer felkelő vezér csapatai végigrabolták és pusztították a gostivari kerületet. Bittusében kirabolták a szerb templomot. Malesiából 400 albán felkelő vonult a Debán és Gositar környékbeli szerb falvak ellen.

Mahmud Sefket basa Djakovában az újoncszedésre s az adófizetésre vonatkozó császári firmánt olvastatott fel. A lakosság seregestül szolgálhatja a fegyvereket és nyugodtan viselkedik. Több djakovai házkutatás alkalmával a párisi albán bizottságra igen kompromittáló iratok találtak, amelyekből világosan kitűnik, hogy felszólították az arnautákat, hogy az ifju-török regimével szálljanak szembe és az ifju-törököktől igyekezzenek megszabadulni. A legutóbbi monasztíri és úszkúbi letartóztatások ezzel állanak összefüggésben. *Mahmud Sefket* basa ma Ipekbe utazott.

A sértő encziklika. Berlinből jelentik, hogy a nemzeti szabadelvűek interpellációt nyújtottak be a német birodalmi gyűlésen, melyben hivatkozással arra, hogy a Szent Boromeusról szóló encziklika az evangélikus egyházat, a reformációt és a reformációhoz hű fejedelmeket és népeket ócsárolja, azt kérdik a kormánytól, hogy mit szándékozik tenni avégből, hogy a felekezetek közti békét, melyet ez az encziklika fenyeget, megvédelmezze.

A finn törvényjavaslat a dumában. Az orosz birodalmi dumában a Finnországra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalása folyamán gróf *Bennigsen* előadó a javaslatot törvényesnek jelenti ki. *Milukov* (kadetpárti) kijelenti, hogy a javaslat sürgőssége mutatja a dumatöbbség jogérületének hiányát. A sürgősséget ezután 186 szavazattal 120 ellen elfogadják. *Gegeskor* (szociáldemokrata) ezután kijelenti, hogy a tartománygyűlés hozzájárulása nélkül, a finn alaptörvények nem módosíthatók. *Samislovski* (szélső jobb) szerint Finnország veszélyeztetni a birodalom biztonságát, és ezt törvényhozási uton, szükség esetén fegyveres erővel lehetetlenné kell tenni. *Stolypin* miniszterelnök kijelentette, hogy a Finnországhoz való viszony kiépítése végzetes hiba volna, de bűnös télenység volna a kormány részéről e kérdést agyonhallgatni. Az orosz kormány amellet van, hogy Finnország messzemenő lokális autonómiát élvezzen. Másrészt azonban meg van győződve, hogy az egész Oroszországot érdeklő ügyek és a birodalmi ügyeket érintő finn dolgok *tulmennek a tartománygyűlés illetékességi körén.* Olyan jog, aminőt a finn tartománygyűlés számára kívánnak, csak *szűkösleges államokat illet.* Beszédét a miniszterelnök így végezte:

— Bizonyítsák be önök, akik itt Oroszországot testesítik meg és akiket egy ügyben az uralkodó megkérdéztet, aminőt még sohasem intéztek, — hogy Oroszország a legnagyobb a nép erejére támaszkodó jog alapján áll. Tartós, viharos tetszés.)

Diplomata élet.

— Egy követségi titkár nejeinek följegyzéséből. —

Bunsen Károlyné, kinek férje Turinban, majd Firenzében, végül Hágában diplomatáskodott, e napokban adta ki emlékiratait a berlini *Siegismund* Károlynál. Nőies eszege hangján mondja el azokat az eseményeket, miket csak nők látnak meg. Bálók, estélyek, udvari hangversenyek, lakomák leírása váltakozik történelmi vonatkozású visszajelentésekkel.

E följegyzések komoly háttérben három háború véres emléke merül föl. 1859., 1866. és 1870. évekből veszi naplójának kaleidoszkopszerű színeit és tárgyait.

Bunsenné francia születésű nő, *Waddington* volt francia miniszterelnök nővére volt. Könyvének bevezetésében a dilettáns írók kedvelt frázisával élve, azt mondja, hogy néhány jó barátja biztatására szánta magát az emlékiratok közzétételére.

„Barátain azt hiszik — írja *Bunsenné*, — hogy mozgalmas életem e régi visszaemlékezései szélesebb kör olvasóit is érdekelhetik. Férjem, *Bunsen* Károly, a turini, firenzei, majd a hágai porosz követségnek előbb titkára, majd tanácsosa volt, ekkor alkalmunk volt sok olyat látni és hallani, aminek történelmi fontossága van. Nevezetesen, hogy mind a három követségnél egy-egy háborút s egy-egy királyi esküvőt élünk át.

Margherita és *Umberto* — a későbbi olasz királyi pár — esküvője volt az egyik. A poroszszá lett kis francia nő leginkább régi leveleket és naplókat használt föl, ami által az elmondottakat sokat nyerne természetességben, közvetlenségben. Főlemlíti *Cavour*t, *Garibaldi*t, I. Vilmos császárt, fiát, a boldogtalan *Frigyes* császárt, de nagy tudósokat is: *Helmholtz*ot, *Mommsent* és *Virchow*ot, kikkel férje szabadság idején, Berlinben ismerkedett meg.

Tollának kedvenc alakja *Frigyes* Vilmos trónörökös, a későbbi *Frigyes* császár. Olaszországban alkalmá volt ezzel a rokonszenves fejedelmi egyéniséggel találkozni és amikor róla beszél, esinos női stílusa, mely az imént még régi porcellánról és antik csipkéről eszegett, a történetirő pragmatikus kifejezéséhez nemesedik.

Ugy hangzik, mint régmúlt idők meséje, annak az álarcosbálának a leírása, mely a berlini trónörökös palotában zajlott le:

„Szombaton nagy izgalom közt folyt e a trónörökös pár álarcosbálja. Károly azt a jelmezt viselte, mely atyja számára készült, egy olyan ünnepléphez, amit *Viktória* királynő adott, s amelyen mindenki XV. Lajos korabeli jelmezben jelent meg. Apósom mindent alaposan csinált. Így azt is pontosan kifürkészte, hogy abban az időben a porosz miniszterek hogyan öltöztek. A jelmez azóta érintetlenül hevert, s természetesen föl kellett frissíteni, új arany csipkét rávarratni, de mindez nem került sokba és jól festett. Fehér parókával, háromszögletű kalapban és magas sarkú cipőben egészen fölismerhetlen volt, s jól mulatott önmagán. Müller olyasvalamit varrt nekem, aminek rokokódominonak kellett volna lenni. Szürke és ezüst ruhát puderest hajhoz, s csuklyát, melyet a lealczázáskor le kellett vetni. *Beatrice*nak (az írónő leánya) szabad volt fönnmaradnia, hogy láthasson minket.“

„Fenn a léposón, *Eulenburg* és *Isamund* álarcz nélkül fogadott. Bolondos skót pelopin volt rajtuk atlaszból. Kétségkívül azért, hogy ne látszassanak olyan feketének. Átvették jegyeinket és megdícsérték jelmezünket, de természetesen nem ismerhettek ránk.“

„*Don Juan*“ menuettejének hangjainál jártunk a pompás termekben al s fel. Mindenki azt a rettenetes fekete álarcot viselte. Iparkodtunk egymást fölismerni, de közben aránylag kevés beszélgetés és tréfálkodás fejlődött ki, bár — azt hiszem — hogy titokban elég intrika folyt.“

„Egészen kissé félelmetes volt és amikor gróf *Harrach*, a választóviszonyok tagjának maszkjában, fenyegetőleg felemelte a kezét, önkéntelenül is megboradtunk. Mintegy őjfélkor hangzott el a lealczázás rendelete, aminek mindenki szívesen szót fogadott, mert az álarcz nem valami kégyelmes viselet. De alig, hogy letettük, újra meghagyták, hogy a király óhajására tegyük fel, mert ő felségét mulattatta ez a maskarádé. A király — mint mondják — szereti az efféle ezerimóniátlan, kedélyes ünnepeket. Természetesen bizonyos határokon belül, mert amikor az egyik álarcos, a felséges hasát megveregette, kérdezte:

— Hogy vagy, kis öreg?

A király kihuzta magát és feddőleg felelte:

— Mondani mindent, de érinteni nem szabad!

TÁVIRATOK.

Az olasz király köszönete.

Róma, június 4. (Saját tudósítónktól.) *Viktor* Emánuel király rendkívül megleghangu táviratban köszönte meg *Vilmos* császárnak azt a kitüntető fogadtatást, amelyet *San Giuliano* külügyminiszter részesített. *Vilmos* császár azt válaszolta, hogy nagyon örült az olasz külügyminiszter látogatásának.

Amerika tarifaharcza.

Newyork, június 4. A gabonapiacz nyomott, mert Amerika vezető emberei pesszimistikusan nyilatkoztak a kormánynak a szállítási díjak emelésével szemben elkövetett eljárása miatt. A Newyork Central Railroad elnöke, *Brown*, egy interjúban kijelentette, hogy az amerikai vasutak hitelét a kormány intézkedései majdnem teljesen tönkreteszik. Szinte lehetetlen egy vasutat itl vagy a külföldön kölcsönt szereznie. Feltűnést kelt *Taft* elnök beszélt az adai (Ohio) egyetemen, melyben kijelenti, jogos az a feltevés, hogy a legközelebbi évtizedben nem egy esete a reakciónak vagy pénzügyi kölesőnt fog előfordulni, sőt talán pénzügyi pánik is ki fog történi, azt hiszi azonban, hogy ez az állapot csak ideiglenes lesz.

Szláv kongresszus.

Szófia, június 4. A második szláv kongresszus rendezőbizottsága tegnap küldte el a június 7-én kezdendő kongresszus meghívóit.

Mexikó kölesőne.

Mexikó, június 4. A mexikói kormány és a *Bleichröder*-féle bankház, valamint a *Banco Internationale di Mexico* megbízottai közt 4 és fél százalékos aranykölesőn dolgában folytatott tárgyalások befejeztettek. A kölesőnt egy konzorcium bocsátja ki, melynek élén a *Bleichröder* bankház és a *Banque de Paris et des Pas-Bas* áll és amelynek tagja a német birodalmi bank és a drezdai bank is.

Közgazdasági táviratok. Amerikai tőzsdék zárata.

Table with columns for location (New York, Chicago), date (Jun. 4, Jun. 3, Jun. 2), and price (Buza helyben, Tengeri júliusra, etc.).

Nem York, június 4. Gyapot New Yorkban, helyben (14.90). Gyapot júliusra (14.78). Gyapot szeptemberre (13.17).

Chicago, június 4. Zsír júliusra 11.95 (11.82). Zsír szeptemberre 11.90 (11.80). Szalonna short clear 13.37 (13.37). Sretéshus szeptemberre 20.95 (21.07).

Fizetni!

vagy fiz percz mulva megy a vonatom!

(Jelenet a „Munkapárthoz” című vendéglő külön szobájából.)

Egy berugott ember (iszonyuan szaval): Kedves szeretett barátom, amidőn a kerület osztatlan bizalma, soha meg nem szünő szeretete, hozzád való tántoríthatatlan ragaszkodása és az a lelkes fiztetel, amely személyedet övezi... izé... (csuklik).

Az új képviselő (unottan): Mit akar főlem barátom?... Siessen, mert tiz percz mulva megy a vonatom.

A berugott ember: Szeretett kedves testvérem, a kerület osztatlan bizalma, soha meg nem szünő szeretete, hozzád való tántoríthatatlan ragaszkodása... (Csuklik) szeretlek barátom, becsüllek barátom, lelkesedtem érted... és most menj és dolgozz...

Az új képviselő: Ugyan hagyjon nekem békét... Alig ismerem és itt nyakra-főre tegez... Főpinczér, hogy tűrhetnek meg itt ilyen részeg fizkőkat...

Főpinczér: Pardon, kéremássan, azt gondoltuk, hogy mert tegnap együtt méltóztattak mulatni... Talán a nagyságos ur barátja... pardon... Pepi, ezt az urat ki...

Pepi: Veretni?... Rugni?... Monoplán?... Biplán?

Főpinczér: Rugni... Monoplán... (a részeg embert kirugják és egy pofont kap.)

Az új képviselő (unottan): Fizetni... Volt egy bevonulásom.

Főpinczér: Háromezer...

Az új képviselő: Volt egy programmbeszédem...

Főpinczér: Négyezer... az hétezer.

Az új képviselő: Volt egy utam körülvé...

Főpinczér: Egy körut tizenhátezer... az húszonháromezer...

Az új képviselő: Volt egy üveg „haj de szeretlek polgártársom”...

Főpinczér: Az harminczháromezer... összesen ötvenhátezer...

Az új képviselő: Volt egy kis üveg „éjjel napal rendelkezésre állók”...

Főpinczér: Az tizezer... összesen hatvanhat-ezer...

Az új képviselő: Végül volt hatszáz voksom...

Főpinczér: Hatszáz vok a 100 korona... az hatvanezer korona... összesen százhuszonkétezer...

Az új képviselő (fizet): Tessék... százhuszonkétezer korona... ez a korona a magác...

Főpinczér (ijedten): Nagyságos ur... egy korona?

Az új képviselő (boszusan): Itt van még tiz fillér... (szólva a főpinczérnek)

Főpinczér (dühösen): Kuss? Dolgozunk egész este és most kuss... Te büdös... Ide se jössz többet, rongyos... Hát azt hiszed, nem tudtam egész este, hogy egy bitang vagy... Te. Niemand, te sipista, te gazember. Pepi... Karcsi... rugni... biplán, (a nagyságos urat kirugják és kap két pofont.) Triplán (még egy pofon.)

Az új képviselő (a földön): Azért mégis honatya vagyok és holnap már lesz egy viczinális engedélyem... Kocsis, a pályaudvarhoz... Tiz percz mulva megy a vonat.

Ray.

Repülőnapok előtt.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 4.

Ma este kezdődött Budapest felé sűrűsödni az idegenforgalom. A vasúti pályaudvarok ontották magukból az idegeneket, akik, ha csak előre nem gondoskodtak lakásról, nehezen jutnak fedél alá. Ma inkább a külföldiek érkeztek, a magyar vidékiek, különösen a pár órás távlatigban lakók, a vasárnap déli vonatokkal lépik el a fővárost s mennek a czinkotai viczinálison egyenesen a versenyterre, amely vasárnap délutántól kezdődőleg izgalmas életet fog nyújtani.

A közönség érdeklődése igen szépen indul, most már az intézőkön van a sor, hogy az érdeklődés ne csappanjon, hanem napról-napra fokozódjék.

(Zsélyi Aladár állapota.)

Zsélyi Aladár állapotában tartós a javulás. Hőmérséklete, valamint érverése is egészen normális, úgy, hogy felgyógyulása most már csak idő kérdése. Kezelőorvosa azonban úgy intézkedett, hogy a látogatást még mindig nem engedi meg, mert az esetleges izgalmak visszaesést eredményeznének.

(József főherczegék a repülőversenyeken.)

A budapesti repülőmeleg elnöksége nevében a Magyar Aero-klub meghívta a versenyekre József főherczegét és családját is, hogy megjelenésükkel az aviatikai ünnep fényét emeljék. A Magyar Aero-klub felterjesztésére ma a következő lávirat érkezett József főherczeg főudvarmesterei hivatalától: „Május hó 31-én kelt nagybecsű átiratukra válaszolva, van szerencsénk szíves tudomásukra hozni, hogy ő császári és királyi fenségeik a repülőversenyeken való részvételüket, amennyiben Budapesten tartózkodnak, kiltásba helyezni méltóztattak. Gróf Szápáry főudvarmester.”

(Megérkeztek az aeroplánok.)

A kikösi repülőversenyterén szombaton lázas munka folyt. Az összes aviatikusok megérkeztek már és kora reggel óta kint voltak a versenyterén, ahol kiki elfoglalta hangárját. A hangárok előtt hatalmas butorszállító-kocsik állanak, ezeken hozták a párisi különvonat vagonjaiból át a repülőterre az aeroplánokat. A repülőgépek felszerelése, montírozása egész délelőtt folyt és a versenyter igazi gyártelep képét nyújtotta, ahol száz meg száz aviatikus, szerelő és montőr dolgozott szakadatlanul. A közönséget erre a nagy munkára való tekintettel egyáltalán nem bocsájították be.

(A jegyek árusítása.)

A közönség szokatlanul nagy érdeklődést tanúsít a repülőversenyek iránt. Az összes jegyelárúítóhelyekről újabb és újabb jegyüldeményeket kérnek, hogy a közönséget kiszolgálhassák. Holnap, vasárnap az üzleti elárúító helyek nagy része zárva lesz, ezért a verseny intézősége gondoskodott róla, hogy a Menetjegyirodában (Vigadó-tér 1.) az egész nap folyamán kaphatók legyenek a repülőversenyre szóló belépőjegyek.

(Mentők a versenyen.)

A budapesti önkéntes mentőegyesület ma kezdte meg az aviatikai telepen a mozgó őrség berendezését. Harmincz hordágyat, nagymennyiségű kötszert, vérzéstállító orvosságot s az első segítségnyújtáshoz szükséges mindennemű gyógyszerkelet szállítottak ki. Miután a telepen csak egy vízvezeték csap van, a mentők naponta 100 nagy üveg ásványvizet visznek magukkal, nehogy a vízhiány nagyobb bajokat okozzon. Állandóan három automobil lesz szolgálásban és naponta 25 orvos, 60 mentő segítségével cikrkálva teljesít szolgálatot, úgy a telepen belül, mint azon kívül. Az orvosok és a mentők minden nap délben félegy óraker vonulnak ki a telepre és egészen az eloszlás befejezéséig teljesítik szolgálatot.

A holnapi repülőversenyre a mentők nagy készséggel vonulnak ki. Az aviatikai telepen négy főörségük lesz. A főörségek között az összeköttetést a tagok fogják fenntartani, akik a pályán belül fognak sétálni. Körülbelül száz mentőorvos vonul ki az igazgató-főorvos vezetése mellett. A közönség a mentőket részben sapkájukról, részben pedig a kék-keresztes fehér karkötőről ismerheti meg.

(Kocsik és kocsidíjak.)

A versenynapokra a székesfőváros tanácsa az államrendőrséggel egyetértőleg az engedélyezett és állomásokra beosztott bérkocsik létszámán felül még 600 ideiglenes jellegű bérkocsi kiállításra adott engedélyt. Ezek az ideiglenes bérkocsik 1500-tól 2000-ig menő rendszámokkal lesznek ellátva és csakis a versenyek napján déli 12 órától este 9 óráig állhatnak fel a következő ideiglenes állomásokra:

IV. kerületben: Eskü-uton, az Erzsébet-hídnál, Szervita-téren.

V. kerületben: Ferencz Jóózsef-téren, Erzsébet-téren, Váci-köruton, a Marokkói-utcától a Szent István-bazilikáig, Lipót-köruton a Vigszinvtz előtt.

VI. kerületben: A Teréz-körut és Andrassy-ut sarkán, az Andrassy-uti köröndön, Andrassy-ut és Aréna ut sarkán.

VII. kerületben: Erzsébet-körut és Rákóczi-ut sarkán, Erzsébet-köruton a Royal-szálló előtt, Károly-köruton az Orczy-ház előtt, a keleti pályaudvar előtt.

VIII. kerületben: József-körut és Rákóczi-ut sarkán, József-köruton a Gschwindt-gyár előtt, Muzem-köruton az Ehm-vendéglő előtt.

IX. kerületben: Ferencz-köruton, a Mária Terézia-laktanya előtt, a Boráros-téren.

A versenyekhez hajtó bérkocsik viteldiját a székesfővárosi tanács a főkapitánysággal egyetértőleg a következőképp állapította meg:

Egyfogatu bérkocsi díja a versenyterre vagy onnét vissza várakozás nélkül 5 korona.

Kétfogatu bérkocsi díja a versenyterre várakozás nélkül 7 korona.

Egyfogatu bérkocsi a versenyterre várakozással 12 korona.

Kétfogatu bérkocsi a versenyterre várakozással 20 korona.

Ez a viteldij úgy az állandó jellegű, mint az ideiglenesen engedélyezett bérkocsikra érvényes.

A viteldiját a bérkocsitulajdonosok a kocsiban láthatóan kifüggeszteni tartoznak.

(Warchalowszki repülése.)

Ma délelőtt a magyar versenyzők gépein kívül csak Warchalowszki K. bécsi aviatikus monoplánja és biplánja, Pischof A. (osztrák) kétüléses monoplánja, Amerigo (francia) hatalmas Sommer-biplánja, Rougier (francia) biplánja és von Engellard (Németország) biplánja vannak teljesen felszerelve és ezek már repülésre készen állanak a hangárokbán.

Ma kora reggel tartott Warchalowszki bécsi aviatikus biplánjával próbarepülést. Reggel félhétkor kitolták a biplánt a pályának a nagy trihün előtti részére s előbb motorpróbákat végeztek. Miután a motoron szükségesnek látszó igazításokat elvégezték, Warchalowszki felült a repülőgépre. Az egyik mechanikus megindította a hajtócsavart s a motor zugva, berregve működni kezdett. Mintegy háromszáz métert gurult a földön s aztán könnyedén, enyhén emelkedő vonalban libent a levegőbe s mire a pálya végét jelző pilonokhoz ért, már mintegy 10—12 méter magasságban repült. Ott szép ívben megfordult és visszarepült csaknem ugyanoda, ahonnan elindult.

A vízvezetők öröjtáin azonban valami nem volt rendben, mert Warchalowszki utasítására a szerelők újból kifeszítették a vékony acélfuzulokat, másokat meg kissé tágabbra engedtek.

Warchalowszki szerint repülni valamennyien fognak, de a díjakat a francziák fogják elszedni, az bizonyos.

Egy óra mulva ismét rendben volt a biplán és Warchalowszki ismét 8—10 méteres magasságban repült körülbelül egy kilométert s aztán újból leereszkedett a pálya tulsó sarkában. Ott aztán Warchalowszki felvette maga mellé a biplán ülésébe a mérnökét és kettesben szépen visszarepültek a hangárok közelébe, ahonnan a repülőgépet a jól sikerült próba után betolták a hatalmas kettős hangárba, a karcsu Warchalowszki-monoplán mellé.

(Lezuhant aviatikus.)

A levegő hajnakai, a merész aviatikusok minden felszállásuknál a halállal is játszanak. Itt Budapesten Zsélyi érte utol az aviatikusok balvétére s most egy hasonlatos baleset történt Pétervároton. Popov aviatikus, aki Wright-biplánjával tizenöt perczig tartó repülést végzett, a leszállásnál készülékével nekiment egy dombnak. Készüléke összetört. Popov csipőcsonttörést szenvedett és fele óra múlva meghalt. Állapota katasztrofális volt.

(Egy dán aviatikus sikere.)

Kopenhágából jelentik, hogy Mervoe aviatikus tegnap felszállt a város előtt levő Amager-szigetről és a Szundon keresztül az erősségek fölött elrepült, azután a szabad kikötőn át a város fölé irányította útját és háromszor körülrepülte a város házákat. Az aviatikus ezután visszament felszálló helyére. Az egész ut tizenhét percig tartott. A közönség Mervoeot zajosan ünnepelte.

(Új kormányozható léghajó.)

Az Aldershotban Capper ezredes vezetésével épített hadiléghajó tegnap éjjel fél 12 órakor Farnborough mellett felszállt s erős szél ellenében Londonba ment, mely utja két óráig tartott. Kétszer megkerülte a Szent Pál-székesegyházat, azután visszatért Farnboroughba, ahol baj nélkül kikötött.

(Zeppelin felszállása.)

Friedrichshafenben a L. Z. VI. léghajó ma délután négy órakor felszállt és Konstanz felé repült. A léghajó felhat órakor érkezett vissza és a csarnok előtt simán leszállt, majd egy negyed óra múlva ismét utnak indult Lindau felé. Mindkét Zeppelin gróf vezette a léghajót, aki délelőtt a Deutsche Luftschiffahrts A. G. igazgatóságával tárgyalta és meghívta őket a felszállásra. Mindkét-szer 10-10 vendéget vitt magával az utra. A második felszállás körülbelül fél óráig tartott, amely után hat órakor ismét a csarnok előtt kötött ki, ahova azután a léghajót betolták.

Titokzatos eltűnés.

— Elettunt vagy szökevény? —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 4.

A déli vasut-társaság leszállási osztályának régóta alkalmazottja iródtisztviselő minőségben Plesch Ödön. Jó munkaeső volt, de pontosság dolgában sok kívánnivalót hagyott hátra. Gyakran mulasztott a hivatalában, de azért nem vették nagyon szigorúan időközeli elmaradását, mert aztán, ha bejött, akkor bőségesen kipótolta hivatalában az elmulasztottakat.

Azért nem is tűnt fel május vége felé, hogy nem jött be a hivatalába, de amikor elsője is elment s a fizetése felvételére sem jelentkezett, különösnek találták a dolgot. Ma már éppen a tizedik napja, hogy nem látták a déli vaspálya igazgatóságánál, ahonnan kérdést intéztek Plesch feleségéhez, a Fehérvári-ut 10. számú házban levő lakásába, hogy hol van az ura.

A szegény asszony maga sem tudott erre válaszolni. Hiszen úgy ő, mint fia és leánya napok óta szorongva lesik, mi történhetett családfentartójukkal. Sőt az asszony már négy nappal ezelőtt fentjárt a rendőrségen Lévy kapitánynál s bejelentette férje eltűnését. A rendőrség kereste, de hiába. Az asszony azután bemutatott egy Budapestről keltezett levelet. A férje írta neki és tudatta vele, hogy a Dunába öli magát. Erre Lévy kapitány értesítette Pleschnét, hogy mostanában három holttestet fogtak ki a Dunából. Meg is mutatta az asszonynak a hullák fényképeit. Első pillanatra az asszony az egyikben férjét vélte felismerni, de belátta, hogy tévedett. Erre a rendőrség elrendelte a további nyomozást.

Plesch igen mulatós kedvű, könnyelmű ember volt. Szeretett ismeretséget kötni félvilági hölgyekkel és alapos volt a gyanu, hogy karátnői egyikével Amerikába vitorlázott.

Pleschné maga is nyomozást folytatott s felment a belügyminisztérium utlevél-osztályához. Megtudakolta, nem adtak-e ki mostanában Plesch névre utlevelet? Tüzetesen átvizsgálták a könyveket, de felvilágosítást erre nem találtak.

A férj eltűnését rejtélyesebbé teszi az a körülmény, hogy magával vitt 16.000 korona ára értékpapírokat és nagyértékű vöröskereszt-sorsjegyeket. Pleschné előkelő, gazdag családból származik. Férjével boldogtalan életet élt. Már többször el akart tőle válni, de csak a gyermekek miatt maradt vele együtt.

A déli vasut igazgatósága Plesch eltűnése folytán azonnal vizsgálatot indított. Plesch nem kezelet pénzt, könyveit pedig a legnagyobb rendben találták.

Dráma a gyorsvonaton.

— Uriasszony és kapitány. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 4.

Osztrák hatóságok kezén keresztül, kerülő úton ért hozzánk egy szerelmi drámának rövid híradása, amely bennünket azért érdekel közlekedésről, mert szereplői magyarok, sőt részben budapestiek.

A ma délután Grázból Csáktornya felé Magyarországra induló gyorsvonat egyik másodosztályú fülkéjébe elegáns pár szállott be. A férfi negyven év körüli magas testalkatú volt, nyári sportruhába öltözve. A hölgy feltűnően csinos, harminczéves asszonynak látszott. A pár a szeretet némaságával csüggött egymáson, legalább így mondta el ezt később a kupé harmadik utasa, egy hölgy. A vonat Lassnitzbóhé, a kicsi fűrdő felé robotott, amikor az ur azzal a kérelemmel fordult a hölgy utitársához, hogy sziveskedjék rövid időre elhagyni a szakaszt, mert a „felesége“ rosszul érzi magát. Az utitársnő készségesen menni készült, de alig hagyta el a szakaszt, a férfi hirtelen becsapta a tolóját. A nő visszafordult, hogy az ideges ajtócsukás okát keresse, amikor gyors egymásutánban három lövés dördült el.

A hölgy felsikoltott, felrántotta az ajtót s az elébe táruuló látvány megfagyasztotta benne a vért. A férfi arozra borulva feküdt a bórdiványon, fejéből patakzott a vér. A férfi hölgykísérője pedig életelenül légett a két szemkötő levő kanapé között. A rémült nő hirtelen megrántotta a vészféket. A vonat nagy lökessel megállt és zajos ribillió támadt. Utasok, kalszokok össze-vissza szaladtak és megdöbbenve látták a nyílt pályán való vesztéglés okát. Hamarosan előkerült egy a vonaton utazó orvos is, aki mindkettőjükön csak a halált konstatálhatta.

A két holttestet az utipodgyászokkal együtt letették. A közeli bakterházból betáviratozták a Lassnitz állomásra, ahonnan csendőrök jöttek ki s átvették a lelakottakat. Kihallgatták az ijedt utitársat, azután elzárták a véres kocsiszakaszt s a vonatot, mintha mi sem történt volna, fél órai késéssel folytatta útját Csáktornya felé.

A tetemeiket bevitték Lassnitzbóhére. A férfi két lövést tett az asszonynak, azután önmagát lökte agyon. Mindhárom lövés halálos volt. Az ottani csendőrség most a személyazonosság megállapításához fogott és a férjéről kiderült, hogy Kövesházy Kövess Imre, kapitány a 11. számú dragonyos ezredben s legutóbb a komáromi térparancsnoksághoz volt beosztva. Nagybátyja altábornagy s Bozenben él. Valószínű volt tehát, hogy a pár Bozenből jött Gráz felé.

Az asszony kilitét azonban a csendőrségnek nem sikerült megállapítania. A nőnél három levelet találtak a következő címzésekkel:

1. *Al. v. Petro* Budapest, VII., Erzsébet-körút 15; 2. *J. Szabolcs* Budapest Erzsébet-körút 15 és 3, *Köves Béla* Budapest VI., Andrásy-ut 45.

A levelek czíme alapján úgy *Petrovái* János, mint *Köves* Béla déli egy óra körül a következő sürgönyöket kapták:

„Rittmeister Emerich v. Koevess mit einer Dame verunglueckt. Gendarmerie Postcom-mando, Lassnitzhoehe.“

(Kövess Imre kapitányt egy hölgyvel együtt szerencsétlenség érte. A lassnitzbóhéi csendőrök.)

Kövess Béla, aki ügyvéd, nem értette a táviratot s közelebbi adatokat kért sürgős sürgönyben. A válasz hamarosan megérkezett:

„Rittmeister Dame erschossen, dann Selbstmoerder geworden. Gpostcom., Lassn.“

(A kapitány lelőtte a hölgyet, azután öngyilkos lett.)

Érdekes, hogy Kövess Béla közeli rokona Kövess dragonyoskapitánynak, de az érdeklődők előtt letagadta s azt mondta, hogy a kapitányt Catterából ismeri csupán.

A rejtélyes ügyet annyira, amennyire sikerült

kibogoznunk. A szerelmi dráma női áldozata egy igen előkelő állampolitikai szerepet játszó urnak a felesége. A család kéri nevének elhagyását. Csak annyit mondhatunk róla, hogy a hölgy *Petrovái* János büdzentmihályi földbirtokosnak sógornője és nővére *Szabolcs* huszárszázadosnak. A gyászborult családot nagyon leverte a borzasztó tragédia s őszinte részvétellel találkoztak mindenfelé.

Kövess kapitány gyakran fordult meg az asszony családjánál, udvarolt is neki, de senki sem sejtette, hogy mélyen gyökeredző szerelmek fonódik köztük. Kövess kapitány az asszonyt tegnapelőtt megszöktette az urától s felhozta Pestre. A kapitány tegnap vitelt Petrováyéknál. Hogy mi történt a vizitnél, nem tudni, erről a szereplők nem nyilatkoznak, de bizonyos, hogy Petrováyénének fogalma sem volt róla, hogy a nővére Pesten van, mert meg se látogatta őt.

A kapitány még tegnap elutazott szerelmével. Bizonyos, hogy megbeszéltek, miután nem lehetnek egymásé, közösen keresik a halált. Nyugtalanul bolyongtak ide-oda Gráz körül, míg aztán a gyorsvonatban egyesültek a halálban.

A mélyen sujtott férj a ma délutáni gyorsvonattal Lassnitzbóhébe utazott, hogy gondoskodjék a szerencsétlen asszony eltakarításáról. Kövess kapitányt valószínűleg Bozenbe viszik és ott fogják örök nyugalomra helyezni.

UJDONSÁGOK.

A hajléktalan beteg.

Soha megdöbbenőbb, soha felháborítóbb tüntető körmenetet, mint volt azó a tipegő, gögicselő gyermekeké, akit tegnap a nyugati pályaudvar közelében szedtek föl a rendőrök. És sem Marx, sem Bakunin, sem mások, a társadalom nagy vadoló ügyészei nem fogalmaztak rettentőbb, irtózatosabb vádiratot a mai szociális rend ellen, mint amilyen volt a kis leány nyakában ez az öreges idomtalan betűvel vetett irás: „Ennek a nyomorult, beteg gyermeknek az utczára kell kikerülnie, mert kórházban nem lehet elhelyezni!“ És most már, hogy ilyesmi egyáltalában megeshetik, hogy az elkecseregett anyák beteg gyermekeiknek nem tudnak másképen megszerezni egy kórházi ágyat, csak így, ha a gyermeket kiteszik az utczára s rákényszerítik az alszenérmes humanizmust, hogy a kis beteget észrevegye, senki se merjen nekem kulturáról, dicsőséges haladásról beszélni ebben az országban. Mert az a széles kupolás nyugati pályaudvar az száz kilométeres sebességgel szaladó nyargaló acélszörnyetegeivel, az a gyönyörű világáros, minden palotájával, a Dunát átívelő hídcsodáival, a színházak, a képtárak, a muzeumok s egyéb kulturintézmények, minden minden humbug és csalás itten, mert a mérleg serpenyőjében náluknál többet nyom ez a könnyű, szott esontu gyermek, szegény beteg gyermek. És ahogy a gyermek nyakában a rettenetes szövegű táblával állt a járda szélén egyedül a rohanó tömegben, félelmes csodával elsüllyedt körülötte a világáros, csak egy nagy sivatag maradt, kietlen pusztaság, melyben eltűnt minden civilizáció, eltűnt minden kórház és a gyermek egyedül állt a betegségével, a szenvedésével, a nyomorúságával, mint szabad prédája az erdei vadaknak.

Bajos volna személy szerint okolni valakit azért, hogy ilyesmi megeshet. A kórházgondnokok, akik a beteg gyermekkel kárváriát járó anyát elutasították, igazat mondtak: nincs hely. És a kórházakat igazgató főorvosoknak is igazuk van: hogyha a kórházműzériáért nem vállalhatják a felelősséget, leköszönnek az állásukról, de ők nem fújhatnak föl a levegőből új kórházakat. És a polgármestereknek, a tanácsnokoknak, a közgyűléseknek is igazuk van: személy szerint egyiknek sem kell a nyakában cedulát hordó kis leánnyal szemben pirulnia, hogy: „ez az én gázságom!“ Hát kinek a gázsága?

Egyike azoknak a gazdátlan gazságoknak, amik legjobban fölforrallják a vért. Amikben mindannyian szégyenkezünk, akik nem erdei vadak módjára akarunk élni, hanem abban az illúzióban ringatózunk, hogy kulturát és kulturvilágot csinálunk. Ilyenkor mindnyájunknak arcába szökik egy kicsit a pir s mintha függőny hullana le a szemünk elé, látjuk annak a kulturának a hiábavalóságát, amelyiknek nincsen annyi ereje, hogy segíteni tudjon egy beteg kis lányon, aki a nyugati pályaudvar előtt siránkozik.

NAPIREND. Naptár: vasárnap, június 5. — Róm. kath.: Bonifác p. — Prot.: Bonifác. — Görög-orosz: május 23. Mihály p. — Zsidó: Ijár 27. — A nap két reggel 4 óra 5 perczkor, nyugszik este 7 óra 51 perczkor. — A hold két éjjel 2 óra 43 perczkor, nyugszik délután 5 óra 22 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak.

Petőfi-ház (ereklyemuseum) Bajza-utca 21. szám. Nyitva 9—2-ig. Belépődíj 1 korona. Keddi napokon ingyenes. — **A Nemzeti Szalon svájci kiállítása.** Nyitva 9—6-ig. Belépődíj 1 korona. — **A Könyves Kálmán horvát-beigai kiállítása.** Nyitva 9—1-ig. Belépődíj 60 fillér. — **A Művész-ház nemzetközi impresszionista tálata.** Nyitva 10—8-ig. Belépődíj 2 korona.

Nyitvalepő muzeumok és könyvtárak: A Nemzeti Múzeum összes tárai 9—12-ig. — A Szépművészeti Múzeum 10—2-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum 10—1-ig. — A Néprajzi Múzeum 9—12-ig és 3—6-ig. — A Fővárosi Múzeum 9-től fél 2-ig. — Az Iparművészeti Múzeum 9—1-ig. — A Történelmi Képesarnok 10-től fél 2-ig. — A Földtani Intézet Múzeuma 10—1-ig. — A Közlökedési Múzeum 9—12-ig. — Az aquincumj múzeum egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtár 9—1-ig. — Az Erzsébet Múzeum 9-től fél 1-ig. — A Fővárosi Könyvtár 9—12-ig. — A pedagógiai könyvtár és tanszerkiállítás 3—6-ig.

Hét, június 6. — Róm. kath.: Norbert p. — Prot.: Norbert. — Görög-orosz: május 24. Simeon st. — Zsidó: Ijár 28. — A nap két reggel 4 óra 5 perczkor, nyugszik este 7 óra 51 perczkor. — A hold két éjjel 2 óra 10 perczkor, nyugszik délután 6 óra 49 perczkor. — A miniszterek nem fogadnak.

— **Az „Egyetértés Vasárnapja”,** lapunk melléklete ezen a héten is roppant érdekes tartalma, mert felöleli a bel- és külföld összes eseményeit. A képek sorát a

„Dewey” uszódock pusztulása kezdi meg. Ezután három képet adunk a Budapesten lezajlott tornaversenyéről. Az első

a leányok fölvonulását a versenyre, a második

a szabad gyakorlatok bemutatását, a harmadik

az iskolai zászlók megkoszoruzását ábrázolja.

Közöljük

a hollandi királyi család fotografiját abból az alkalomból, hogy az egyéves trónörökös nő bevonult a fővárosba. Bemutatjuk

Tsau tao herceg megérkezését Berlinbe, továbbá

Christenzen, volt dán miniszterelnök arcképét, aki most egy botrányba keveredett bele és

Berg, volt dán belügyminiszter képmását, aki szintén szereplője ennek a botránynak.

Izabella főhercegnő és a Szent István-Egyesület czímmel két képünk van. Az egyik a főhercegnő érkezését a Kálvária-templom elé, a másik a fogadtatását ábrázolja.

Hazatérés Amerikából, két művész hazatérését a dollárok hazájából ábrázolja. Az egyik Caruso, a másik Farrar Geraldine.

Mikszáth Kálmán halálát három kép örökíti meg. Az első a nagy íróat a ravatalon ábrázolja, a másik a halottaskocsit örökíti meg s a harmadik a koporsót a nyitott sír szélére ábrázolja.

Erdekes kép

Miss Dyella indus pagoda-táncosnő arcképe

Az ingyenes gyermekünnepről készült képünk után következik a

Hohenzollern hercegek a műhelyben című kép, amely Frigyes Zsigmond herceget és Frigyes Károly herceget mutatja be műhelyeikben.

Van képünk egy angol művészről, aki hangversenyt ad az utcán, van egy fölvetelünk, amely

a világ legkisebb írógépét ábrázolja. Bemutatjuk

Schuler József gyarost, aki nemeséget kapott és az

új autóbilt egy személyre.

A madridi bombarobbanásról három kép készült. Az egyik a merénylet ezinhelyét, a másik a megölt merénylőt, a harmadik a zsebében talált tárgyakat ábrázolja.

Bemutatjuk

a repülő autóbilt, amely keveréke az aeroplannak és a gépkocsinak,

a berlini gyümölcsárut, aki autóbilon házal és bemutatjuk

egy ciklon pusztítását.

Van fölvetelünk

a japán Rothschildról, aki most Berlinben időzik és

a legújabb rendszerű repülőgépről. Néhány hazai fürdő bemutatása zárja be a sort.

— **Vilmos császár egészsége.** Berlinből jelentik nekünk, hogy Vilmos császár teljesen jól érzi magát. Tegnap kirándult gözhajón s óvatosságból még felkötve hordta jobb karját. A közönség lelkesen élte a császárt és ő felkötött karjával integetett. A császár most már maga írja alá az atkákat.

— **A bolgár király Fiumében.** Ferdinánd bolgár király Kóburg Fülöp herceg, Klotild és Erzsébet hercegnővel kíséretében a pénzügyigazgatóság László nevű gözösén hajókirándulásra volt. Este 8 órakor visszatérve, a Giuseppe-vilába mentek autóbilon családi vacsorára. Ferdinánd bolgár király június 18-án Párisban lesz, ahol Fallières elnököt látogatja meg.

— **A hercegprimás körlevele.** Vaszary Kólos bíboros hercegprimás most megjelent VIII. számú körlevelében mindenkéltől az egyházmegyei papság ez évi szent gyakorlatairól rendelkezik, melyeket augusztus 22—26. napjain tartanak meg. Egyes kongregációi döntvények után a körlevél közli a vallás- és közoktatásügyi miniszternek a lelkészeknek és segédlelkészeknek a vallásalapból járó lótarási átalány, földadó megtérítés és illetménykiegészítés (kongrua) tárgyában kiadott rendeletét. Közli továbbá a plébánia-épületek tartarozási illetve újraépítési munkálatainak felmerülő kézi- és ígás napszáma vonatkozó miniszteri rendeletét, továbbá felhívást az Országos Katholikus Tanítói Segélyalap által adományozandó ösztöndíjak és segélyek tárgyában. A körlevelet az egyházmegye területén történt személyi változások, a bérmlások sorrendje és könyvajánlások fejezik be.

— **Merénylet a lippei herceg ellen.** Adtunk hírt róla, hogy Detmold közelében a lippei uralkodó herceget kövekkal, mikor autóbilon arra járt, meghajigálták. Most erre vonatkozólag Berlinből újabb táviratok érkeztek, amelyek azt jelentik, hogy a hajigálók Schönmann faluból való paraszt suhanokok voltak. A rendőrségen megvalóították, hogy a herceg autóbiltját megismerték lobogójáról, de ragaszkodnak ahhoz, hogy csak pajkoságból hajigálták meg kövel és amint ők mondják, merényletre egyáltalában nem gondoltak. Gyula herceget egy kő vállán megsebesítette, de állapota nem ad okot aggodalomra. Schönmann falu arról híres, hogy lakói az utóbbi időben minden arra járó autóbilt megátadtak.

— **Tüzoltóparancsnokok küldöttsége.** A vidéki hivatásos tüzoltóparancsnokok ma délután 5 órakor gróf Széchenyi Viktor, Fejérmegye főispánja és a magyar országos tüzoltószövetség elnöke vezetésével tisztelegtek gróf Khuen-Héderváry Károly miniszterelnök mint belügyminiszter előtt. A küldöttség szónoka arra kérte a belügyminisztert, hogy a vidéki városoknak adott állami segélyből a hivatásos vidéki tüzoltóparancsnokok is részesüljenek. A belügyminiszter megígérte a tüzoltóparancsnokoknak, hogy ügyüket szíven fogja viselni és oda fog hatni, hogy a tüzoltóparancsnokok, mivel foglalkozásuk veszélyessége és nehézsége azt méltányossá teszi, a VIII. fizetési osztályba soroztassanak. A küldöttség a belügyminiszter válaszáat lelkes éljenzéssel vette tudomásul.

— **Jóspovích Imre temetése Varasdon.** Jóspovích Imrét tegnap délután eltemették Varasdon. A temetésen a közönség impozáns számban jelent meg. A magyar kormány nevében gróf Héderváry Károly, aki a megjelenésben akadályozva volt, kószorut küldött a ravatalra. A horvát bánt Chavrak Lévin belügyi osztályfőnök képviselte. Ott volt a temetésen Rakodczay Sándor, a horvát hétszemélyes tábla elnöke, Nihilics Imre volt osztályfőnök, Drohobeczky körösi görög-katolikus püspök, Dedovics és Jankovích főispánok, továbbá a horvát minisztérium képvisletében dr. Ungerheisser miniszteri tanácsos és az egész tisztikar. A déli vasutársaságot egy nagyobb küldöttség képviselte.

— **Berkes Béla — „udvari tánc-zenész”.** No mondja senki, hogy az udvar nem pártolja a magyar művészetet és különösen, hogy a magyar muzsika iránt egyáltalában nincs érdeke. Czigányprimásainkat ismerte ugyan néhány főherceg; el is mulatott a csodás szépségű magyar nótákon, de maga a királyi udvar nem igen vett tudomást róluk. Most történt első ízben, hogy az udvar egy magyar cigányprimást részesít kitüntetésben. A hivatalos lap mai száma ugyanis közli, hogy a király Berkes Béla cigányprimásnak az „udvari tánc-zenész” czímet adományozta. Berkes Béla apja szintén országoshírű cigányprimás volt. Ő az első, aki ezt a czímet kapta.

— **Uj beosztás a pénzügyminisztériumban.** A pénzügyi tárczánál időközben beállott ügy- és személyzeti változások új beosztást tettek szükségessé. Ez a beosztás, amelyet Lukács László pénzügyminiszter most léptetett életbe, az első csoport csoportfőnökévé tette Pap Elek államtitkár; az első csoport első osztály vezetője lett dr. Vértessy Sándor; a második csoport csoportfőnöke Telecsy János államtitkár lett.

— **Elhunyt táborsernagy.** Bécsben ma éjjel meghalt nordenauri Beck Ottó nyugalmazott táborsernagy 73 éves korában.

— **Margitszigeti ünnepély.** A Dunántúli Közművelődési Egyesület aviatikai ünnepélye ma zajlott le a Margitszigeten. A közönség leríhatatlan tömegben tarkítja az egész szigetet. Hangos mőkő, vídám kacagás, jókedvű ének és so klops zug. Itt szorgoskodik Dajka Baláznak, a Vigszinliáz művészének, ez alkalmi czirkusz-kabaré igazgatójának pajzánkudvú társasága. Délután tíz órakor vette kezdetét az előadás és tart fáradhatatlan folytonosságban egész éjfélig. Délután három órakor még erősebb hahota verdesi a vászonkerítést. Felvonultak a szinpadra a Beketow-czirkusz kedveltjei, Joe, Tomy és August kiapadhatatlan jókedvűkkel. A gyereksereg különösen oda volt a gyönyörűségtől. Nem is lesz nálunknál kelésőbb publikuma a három kis piurett-tornásznak és a Frátellini fiverek idomított elefántjainak. A Duna pesti partján, közvetlen a kávéház mellett megint egy nagy vászonkerítés állja útját a kandi szemeknek. Itt lejt színes tánczait a híres Mary Deba, itt volt az Országos Színészegyesület színiiskolájának operetteelőadása Radnai János rendezésével. Három órakor megkezdődött a MAC. sportpályán a MAC. és a MTK. labdarugóversenye és egyéb atlétikai mérkőzés. Szerteszét a sziget első részén kisebb-nagyobb sátrak díszeltek. Volt itt mézeskalácsos, céllövő-bódé, bazar, pezsgős-sátor és mindegyikben fürge urilányok és asszonyok kellek portékájukat, igen ügyesek lévén abban, hogy a jólékony czél érdekében adakozó kedvre derítsék a sétáló közönséget. De talán nincs is szükség túlságos rábeszélésre, mert ime minden sátor előtt egymás hátán rajzanak az emberek, mint a pillék a lámpa körül. Meg is égetik a szárnyukat bizonyos hatosok és koronák erejéig. Felvidítják a járkálót az utcai zenészek is s a jámbók, meszes képű bohócok és tréfás mozgárusok. Közbe pedig rezeseg a rezesbanda, a 23. gyalogezred teljes zenekara, száll az ének a sátrak alján, vigasság röpköd a tömeg között, mindenki jól érzi magát, mert maga mulatva, még jótékonyt is gyakorol.

— **A Luna-park botránya.** Prágában — mint nekünk jelentik — ma letartóztatták King Frigyes, a bécsi Luna-park megszokott sikkesztő igazgatóját.

— A „Pluviose“-t a kikötőbe vontatják. A Calais közelében elsüllyedt Pluviose tengeralatt járó naszádot úgy látszik mégis sikerül kiemelni a tenger mélyéből, a benne levő szerencsétlen áldozatokkal együtt. Ugyanis tegnap este nyolc óráig a Pluviose naszádot egészen a calais-i kikötő bejáratáig sikerült vontatni. Az éjjelen át a naszád a tenger fenekén feküdt. Ma tervezik a még hátralevő két kilométeres ut megtételét.

— Vilmos császár a pedagógus. Vilmos császár a legelősebb hangon elítélte a Borussia diák-egyesület tagjainak garázdálkodásait és büszkületmondta környezetének, hogy ez a viselkedés ár-ingergetett. A császár most már maga írja alá az aktákat.

— A Good-Templar és az érettségi. A Good-Templar rend ellensége az alkoholnak. És a Good-Templar rendnek annyi köze van az érettségihez, hogy ilyenkor, az érettségi bizonyítványok kiadása előtt cirkulárát intéz az ifjusághoz, melyben figyelmezteti őket arra, hogy az élet komoly és az alkohol ártalmas, ugyanazért ne zajos vigassággal, hanem komoly magukbaszállással ünnepezzék meg életüknek ezt a nevezetes fordulóját. Így ír a Good-Templar rend:

Az írási szokások közé tartoznak az érettségi bankettek is. Az életbe való belépést a fiatal emberek orgiákkal, kiesapongásokkal kezdik meg s hány ember datálhatja szerencsétlenségét az érettségi bankettől. Nem találnak-e Önök is ellenmondást abban, hogy a nemes eszmékkel telt ifjuság ily rut módon ünnepli pályájának e fontos eseményét? Nem volna-e sokkal szebb emlék, ha a kilépő fiatalok az érettségi bankett árát intézetüknek tennék alapítványra fordítanák? Gondolkozzanak e dolgok fölül és hisszük, hogy Önök is be fognak lépni azok táborába, kik a szesz italok ivásának szokása ellen küzdenek.

Nem tudjuk, hogy ezeknek a jámbor óhajításoknak mennyi hatással szokott lenni. A valószínűség amellett szól, hogy a fiatalok, akik ilyenkor úgy érzik magukat, mint a madár, mikor kinyitják a kalitkáját, azt látják, hogy az élet komoly is, ezt ráérnek tapasztalni akkor, amikor már kinn lesznek az életben s eszínálnak egy görbe napot maguknak. S ezt a legkevésbé nekünk van jogunk kétségbevonni, akiknek legnagyobb büszkeségünk ugyanez az volt, amikor először koccinthattuk össze tanárainkkal a poharainkat. A Good-Templar rend a gondos körültekintő apát pótolja ezekkel az intelmekkel, aki óvakodva félti a fiukat, hogy ki ne rugjanak a hámból: ilyen gondos és körültekintő apák mindig voltak, a fiatalok azonban ennek dacára mindig kirugtak a hámból.

— A Szent Jakab-templom kincsei. Megirtuk, hogy az abbáziai Szent Jakab-templomot feltörték és onnan temérdek oltári kincset raboltak el. A tettet hosszás nyomozás után sikerült Zágrábban letartóztatni Reichel Antal személyében, aki bevallotta bűnét és elmondta, hogy a rablott értéktárgyakat a Cantrida közelében levő erdőben ásta el. A hatóság Reichel vallomása alapján a jelzett helyen ásást eszközölt, de a hosszás keresés is eredménytelen maradt. Erre Reichel kijelentette, hogy ő a helyszínen meg tudta mutatni a határozott és pontos rejteket. Csendőri fedezet alatt a cantridai erdőbe vezették, ahol a jelenvoltak meglepetésére, egy méternyi mélységben csakugyan megtalálták az értéktárgyakat: egy nagy áldoztató kelyhet, telve melltükkel, aranyláncokkal, nyakékkal, gyűrűkkel és egyéb ékszerekkel. Az egész leletet bűnjelként Triestbe szállítják.

— Kösirban. A temesvári vársáncok lebontása alkalmával egy magas boltív összemlott és maga alá temette Kossak György munkást. Kossakot a romok alól kiásták és súlyos sérüléssel a kórházba szállították.

— Anamita kalózok Marseilleben. Az „Amiral Ponty“ gőzös, mely ausztráliai utjából tegnapelőtt Marseillebe érkezett, Anam kikötőjében érdekes társaságot vett fel fedélzetére. A társaság csupa kalózközből áll; számszerint huszonnyolcan vannak, közöttük a híres de Tham anarchista vezér három társa is. De Tham egy év óta sárközolja a francia hajókat veszélyes kalózkirándulásaival és még nem került hurokra. Az „Amiral Ponty“ fedélzetén fogva három társa de Thamnak „első tanácsosai“ voltak. A huszonnyolcz kalózt Marseilleből Ré-szigetére onnan pedig Ujkalodóniába szállítják; valamennyit kényszer munkára ítélték. Van közöttük egy asszony is és pedig Thy Ba, magának a kalózezernek, de Thamnak az egyik felesége, aki asszony léte borszalmas kegyetlenségéről híres; állítólag ő gyilkolta meg barbár kegyetlenséggel a francia Voisint. Apró, sovány asszonyka; olyan, mint egy cigányasszony. A banda többi tagjai is nyomorúságos, éhségtől elgyötört emberek benyomását keltik.

— A megmérgezett testőrhadnagy. Már megemlékeztünk a pétervári főúri világ szenzációjáról, a meggyilkolt milliomos testőrhadnagy megrendítő tragédiájáról. Az orosz főúri világ leirhatatlan erkölcsi elzüllesztés borszalmasan világítja meg ez a gyilkosság, amelynek gróf Buturlin hadnagy, gróf Buturlin tábornok fia s egy körülbelül huszmillió rubel értékű vagyon várományosa esett áldozatul. A fiatal hadnagyot tudvalevően Láziorvosa, Pancsenko, akit a Buturlin saját sógora bérelt föl, szérumbefecskendezéssel mérgezte meg. A megmérgezett gróf holttestét pedig exhumálták és fölbontozták. Megállapították, hogy az orvos Buturlint pestis-szérummal mérgezte meg, amelyet a kronstadti laboratóriumban szerzett. A bűnyűg különben egyre bonyodalmasabbá válik, mert valószínű, hogy többen tudtak a mérgezésről. A gyilkosságot különöser az teszi rejtelmessé, hogy — mint kiderült — gróf Buturlin felesége viszonyt folytatott férje sógorával, aki a gyilkost fölbérelte.

Pétervárról jelentik nekünk: O'Brian és Pancsenko, akiket a tett elkövetésével gyanúsítanak, konokul tagadják a gyilkosságot, de a vizsgálat ellenük szól. O'Brian azt állította, hogy május 16-án elköltözött a pétervári fogadóba és Vilnába utazott, ezzel szemben be van bizonyítva, hogy május 22-ig Pétervárott maradt és sürü érintkezett Pancsenkóval. A házkutatás alkalmával dr. Pancsenkonál nagy pénzüsszeget találtak és az orvos ttre azt mondta, hogy elzalogosította Muraviewnél ékszereit, ebből való a pénz. Tényleg azonban kiderült, hogy Pancsenko még januárban elzalogosította a kérdéses ékszereket. Az öreg Buturlin tábornok vakon bízik vejenek ártatlanságában. Muraviewné, akit Pancsenko sürün emleget, egy dusszagdag földbirtokos özvegye, aki az orosz-japán háboru idején faképnél hagyta férjét és kedvesével, egy orosz tiszttel a harezterre ment. A hadjárat idején mint ápoló apézs működött s ott ismerkedett meg Pancsenkóval. Férje idekötben meghalt és teljesen elszegényedett. Muraviewné fiai semmit sem akarnak tudni anyjukról, aki Kelet-Ársiából visszatérve, Pancsenkóval élt együtt.

— Anarkisták Japánban. A yokohamai rendőrség — mint egy onnan érkezett távirat jelenti — nyomára jött egy összeesküvésnek, amelyet anarkisták szöttek a japán kormány ellen. Részletes hírek erről az összeesküvésről nem érkeztek, mert a japán kormány a vizsgálat érdekében kérte az ujságokat, ne közöljenek híreket erről a dologról. Annyi mégis nyilvánosságra jutott, hogy több anarkista munkásruhában bejutott a mazumotói dinamitgyárba s ott bombát gyártott, amelylyel a miniszterelnököt és a főbb minisztert meg akarta gyilkolni.

— Amnesztia romániai katonaszökevényeknek. A budapesti román királyi főkonzulátus közhírré teszi, hogy Károly román király április 16 17-én kelt dekrétumával amnesztiát adott mindazon tartózkodó, milicziá- és területiális állományhoz tartozó szökevényeknek, akik 1911. márczius 31-ig jelentkezni fognak csapattesteiknél. Minde szökevények tehát visszatérhetnek hazájukba, ahol a koruknak megfelelő állományba fogják őket sorozni. A szabadságot vagy tényleges szolgálati osztályokba tartozó szökevények és engedetlenek szintén amnesztiát kapnak, ha a jelzett határidőig jelentkeznek csapattesteiknél. Ezek azonban visszatértek után tartoznak katonai szolgálatuknak eleget tenni.

— Munkásgyűlés. Holnap, vasárnap a fuvarosmunkások délután fél 5 órakor Fűrész-utca 73. szám alatt gyűlést tartanak, hogy a gazdasági és politikai helyzetéről, továbbá a szervezkedés céljáról és hasznáról tanácskozzanak.

— Villámcsapás egy gyermek bölcsőjénél. A kolozsmezei Bádok községben hétfőn délelőtt óriási vihar volt, borszalmas menydörgéssel és villámcsapással. A villám a községtől mintegy kilométernyire fekvő parasztházba becsapott, amelyben kilenczen tartózkodtak. A villám a hálhetes gyermekét ringató anyát találta, aki azonnal meghalt. A csecsemő csodálatosképen életben maradt. Mozesán János kisbirtokos, aki a vész pillanatában a házban tartózkodott, saját élete kockázatával három apró gyermeket mentett ki a lángokból. A ház teljesen porrá égett.

— Olaszországban kiűtött a sárgaláz. Veszedelmes ragály, a sárgahalál férközött be Olaszországba. Cotignola városkában, amely Ravenna tartományban fekszik, kiűtött a sárgaláz. A betegséget egy délamerikából hazatért olasz munkás czipelte be és eddig körülbelül harminczan kapták meg, akik közül hárman meg is haltak. A járvány rohamosan terjed, bár a hatóság nagy erőfeszítéssel igyekszik meggátolni a szörnyü nyavalya terjedését.

— Testvérgyilkosság. Kaposvár mellett családi viszálykodásból megrendítő testvérgyilkosság történt. — Monostori Gergely és Ferencz martonosi juhászok csütörtökön reggel betértek egy utszéli kocsmába, ahonnan a déli órában meglehetősen beszeselve indultak hazafelé. Utközben az anyjuk, egy 98 éves asszony eltartásán összeveszttek, csakhamar birokra mentek, miközben a fiatalabbik, Gergely olyan szerencsétlenül döfte mellbe testvérbátyját, hogy az néhány perc múlva meghalt. A testvérgyilkos önként jelentkezett a csendőrségnél.

— A világ könyvtermelése. Évenként körülbelül 3665 millió könyv jelenik meg az egész világon. Egy francia folyóirat fontos statisztikát közöl az egész világon megjelenő könyvek számáról. Eszerint csupán az Egyesült-Államokban évenként 700 millió könyvet adnak el. Még több könyvet adnak el Európában és érdekes, hogy ebben a tekintetben mennyire mulja felül Nyugat-Európa Kelet-Európát. Európa nyugati államai-ban évenként 1800 millió könyvet adnak el, a keleti államokban pedig alig 460 millió fogy el évenként. A legtöbb eredeti mű Németországban jelenik meg: évenként mintegy 25.000 új könyv jelenik meg a német könyvpiacra. Franciaországban 12.300, Olaszországban 10.000 és Angliában 7000 az évenként megjelenő új könyvek száma. A többi kulturállamokban, az Uniót is beleértve, évenként összesen 75.000 új könyvet nyomtatnak. Napi átlagra átszámítva, mintegy 205-re tehető naponta az újonnan megjelenő könyvek száma.

— Házasság. Hirsch Hugó, a Hedrich és Strausz Királyalmom r. t. főhivatalnok eljegyezte Hartman Annus k. a-t, Hartman Józsefné, az „Adriam“ kir. tengerhajózási r. t. h. igazgatójának leányát, Fiumében.

Sárbány Zsigmond, a kassa-oderbergi vasút tisztviselője nül vette Lakits Margit urbölgyet Budapestén. Schestyn Arnold, az Est kiadóhivatali igazgatója június 8-án köt házasságot a VI. kerületi anyakönyv hivatálnál Miklós Jolán kisasszonnyal.

Dr. Heggyeshalmi Lajos miniszteri tanácsosnak, m. kir. államvasutak elnökhelyettesének leányát, Angelát ma délel 1 órakor vezette oltárhoz dr. Góth Lajos szanatóriumj főorvos. A budai Szilágyi Dezsőtéri ref. templomot zsufolóság megtöltötte az érdeklődő nagyszámu közönség. Ott voltak Kalmán Gusztáv és Stettina József államtitkárok, dr. Hollán Sándor miniszteri tanácsos és a kereskedelmi minisztérium tisztikarának küldöttsége. Az esketési szertartást Bajpai Benő végezte, aki magas szárnyalásu beszédet intézett az ifjú párhoz. Tanúk voltak Bárszky János és Bartha Gábor egyetemi tanárok.

Vérő Zsigmond fia, Verő Ferencz t. szolgabíró eljegyezte Schlesinger Lidyát, dr. Schlesinger Gyula ügyvéli leányát.

— Egy gyermek szerencsétlensége. Triestből táviratozzák nekünk, hogy ott egy ház udvarán nagy szerencsétlenség történt. Az udvaron kis gyermekek játszadoztak a kötömbökön. Abban a házban ugyanis egy kőfaragó műhelye van. Az egyik kötömb ledőlt s agyannyomott egy négyéves gyermeket, aki menten meghalt. Fejét a hatalmas kődarab összelapította. A gyermek anyja, egy czukrász felesége, szemtanúja volt a borszalmas látványnak és két-égbecsésében öngyilkosságot akart elkövetni, de megakadályozták benne.

— Hajóünnepély a Dunán. Míg külföldön folyómenti nagyvárosokban nyáron át évenként is ének hajózási forgalom áll az üdülj kívánó közönség szolgálatában, addig nálunk ez a szórakozás egyáltalában nem divik. Ezért kiseri közönségünk olyan kiváló érdeklődéssel a Feministák Egyesületének hajóünnepélyét, amelyet június 14-én rendez a választójogi propaganda javára. Az egyesület fényesen kiünnepelteti és felliszteti a Leányfalu gőzöst, amelyen katonazenekar és tréfás előadások szórakoztatják a közönséget. A feminista ifjuság kívánatára tánc is lesz. A hajókirándulás rendezését a nagyszámu vigalmi bizottság végzi, amely be akarja mutatni, hogy a feministák nemcsak komoly és nehéz munkában állják meg helyüket, hanem multság rendezéséhez is értenek. A hajóünnepélyre jegyek tagok részére 2 koronáért, tagok hozzátartozóinak 3 koronáért, idegeneknek 4 koronáért már kaphatók az egyesületben (V., Mária Valéria-utca 12.)

— **A lakatosmunkások kizárása.** A lakatosmesterek ma kizárták munkásaikat, mert ezek a kollektív szerződés lejártával munkafeltételeiket a mestereg elő terjesztették s öt mesternél, akik a követeléseket nem fogadták el, sztrájkba léptek. A mesterek tegnap nagy plakátokat bocsátottak ki a munkásokhoz, amelyeknek azonban nem volt meg a kívánt hatása. A munkások ragaszkodtak követeléseikhez s ma mindazon műhelyeket, ahol a kizárást tudomásul adták, nyugodtan eltávoztak. Miután a kizárás csak ma este kezdődött, még nem lehet megállapítani, hogy milyen nagy arányú, de a munkások azt hiszik, hogy nem lesz teljes s sok mester nem fog csatlakozni a kizáráshoz. A munkások elvannak készülve arra, hogy a harc nagyon sokáig, esetleg hetekig is eltarthat. A kizárt munkások száma a munkások számítása szerint 1500—1600 lesz, de csak rövid ideig, mert egyrészt a munkások közül igen sokan másutt fognak alkalmazást keresni és nyerni, másrészt pedig a kizáráshoz csatlakozó mesterek egy része is hamarosan meg fog egyezni munkásaival.

— **A hus konzerválása.** Enrich tanár, a müncheni közegészségügyi intézet vezetője új eljárást talált fel hus konzerválásra, mely lehetővé teszi, hogy a húst hetekig frissen tartsák. A konzerváló eljárás abban áll, hogy a visszéredényekbe sósavat feoskendez s az így preparált hús még hetek múlva is olyan friss, mint az éppen levágott marháé. Semmi különbség nincs a kettő között.

— **A czedulás gyerek.** Lapunk mai számában megemlékezünk a kis czedulás Kovács Ilona eséről. Erre vonatkozólag ma hivatalos helyről a következő figyelemreméltó sorokat kaptuk: A mai napilapok megható szavakkal esetelik egy súlyosan beteg kis gyermek tragédiáját, akit anyja nem tudott kórházban elhelyezni és ezért az utcára kitétt. Az eset kétségbeesítő tragikumát fokozza az, hogy ez az eset Magyarországon, a plasztikus gyermekvédelem hazájában történhetett. Az ország 17 városában és természetesen a fővárosban éjjelnappal nyitva áll az állami gyermekmenhely oly gyermekek befogadására, akikről hozzátartozók kellőképpen gondoskodni nem tudnak. Ez a „kellőkép” lehet a szülők keresetképtelensége, lehet a gyermek oly betegsége, mely intézeti ápolást igényel, mint a jelen eset, lehet a gyermek saját természete, züllöttsége, amely szigorubb nevelést igényel. És ime, a fővárosban kórházról-kórházra visznek egy gyermeket, a hatósághoz fordul az anya tanácsért, hogy mit csináljon gyermekével? És senkinek sem jutott az eszébe, hogy az asszonyt az állami gyermekmenhelybe utasítsa. Nem jutott eszébe a menhelybe küldeni a gyermeket a ház lakóinak, akik pedig hónapokon át látták a házába jönni az állami gyermekmenhely telepfelügyelőjét, amint egy az állami gyermekmenhely által saját anyjához szoptatás céljából havi segély mellett kihelyezett csecsemő fejlődését és gondozását ellenőrizte. Érthetetlen, mily nehezen válik ismertté saját hazájában a magyar kultúra legszebb hajtsa, a gyermekvédelem. A külföldön nemzetközi kongresszusok ismételtén foglalkoztak az állami gyermekvédelemmel. Loubet a közgondozás koppenhágai nemzetközi kongresszusára a magyar miniszterelnöktől Bosnyák Zoltánnak a gyermekvédelem szociál-filozófusának a kiküldetését kéri és ugyanakkor a főváros szívében megtörténhetik, hogy egy kétségbeesett asszonynak senki sem mondja meg, hogy vigye gyermekét az állami gyermekmenhelybe, ahol évenként 10.000 gyermeket vesznek fel. És nem mondja neki senki, hogy van a fővárosban állami gyermekmenhely, ahová a gyermeket a magyar törvény értelmében jogosan viheti és melynek kapujától beteg s elhagyott gyermeket elutasítani nem szabad.

— **A választások örültje.** A temesvári kórházba a választások egy örültje került. Az illető Grozik József, aki a közúti villamosok élváltója, kiáltotta, hogy őt képviselőnek választották meg s adják neki oda mandátumát. Grozikot a rendőrségre szállították, ahol leiderült, hogy utazó és tegnap jött Temesvárra. Veszélyes elmebeteg. A zsebében revolvert és izzító iratokat találtak.

— **Rossz tréfa.** Rozsnyó mellett, Váralján pajkos suhancok a falu közepén húzódó öt méter magas hid padlóját felszedték. Tegnap este kilenc órákor Orbán András és Zajiba András gazdák hazafelé menve, a hídról öt méter mélységbe zuhantak és súlyos zúzódásokat szenvedtek. Zajiba egy Pábrri nevű suhancot megvert, a suhanc egy felkapott husággal Zajibát orvul agyonütötte.

— **Reid Estella titokzatos halála.** Megemlékeztünk a közelmúlt hetekben az amerikai Reid Estella festőművész titokzatos haláláról, akinek a félméztelenre vetkőztetett, holttestét a nápolyi öbölből fogták ki. A nyomozás némi világosságot derített e sötét, titokzatos esetben. Jelenik, hogy miss Reid is a hírhedt banditaszövetkezetnek, a camorrának lett az áldozata. Miss Reid Nápoly leggyanusabb környékét szokta felkeresni, hogy ott, mint mondani szokták: a „regényes piszokban” festgesse. Valószínű, hogy egy ilyen tanulmányozás alkalmával a camorra tagjainak fogságába került. Erre, valamint ennek következményeire csakis feltételekkel lehet következtetni. A boncolás alkalmával megállapították, hogy miss Reid a halála előtti 48 órában belül se nem evett, se nem ivott; azonkívül mindkét térdén olyan nyomok látszanak, mintha huzamosabb ideig térdelt volna. Az eset vizsgálataival foglalkozó büntető hatóságok tagjai a legnagyobb határozottsággal azt állítják, hogy a camorra tagjai miss Reidtől unokanővéreinek, Rospiagliasi hercegnőnek közelebbi vágyoni és egyéb viszonyai felől tudakozódhattak és miss Reid a vallatás közben bizonyára rettenetes kínzásoknak volt kitéve, amelyek semmiben sem maradtak a középkori borzalmas inkvizíció találatkonysága mögött. Mindezekelőtt az áldozat kezét hátra szökték kötni, majd arra kényszerítik, hogy a padlóra erőszakkal fémkarika bejss. Éppen a két térd elhelyezésére alkalmas területen letérdepeljen, úgy hogy a térdék ne érintsék a fémkarika belső felületén részatosan befelé nyúló hegyes fémcsucokat. Ezek arra valók, hogy a megkínzott áldozat kénytelen legyen ébren maradni, mert ha véletlenül elszunnyad, akkor térdéi belevágódnak a hegyes fémcsucokba, ami rettenetes fájdalmakat okoz az illetőnek, aki felállani sem tud, mert az előtte kényszerített térdelés alatt a lábak annyira elcsibbadnak, annyira elfásulnak, hogy minden hajlékonyságuk elvész. Időről-időre azután megjelennek a camorra kintőmesterei és még nagyobb kínzások kilátásba helyezése mellett teszik fel kérdéseiket, melyekre az elkövetett áldozat végre is feleleteket szokott adni. Azt hiszik, hogy a festőnőt is ilyen módot kényszerítették vallomásra.

— **Tűz a pályaudvaron.** A rákosi rendezőpályaudvaron ma kigyuladt a 443. számú tehervonat egy szénával megrakott vagonja és egészen leégett. Az újpesti tűzoltók vonultak ki és az ő munkájuknak köszönhető, hogy az egész vonat el nem égett.

— **Életveszélyes poloskairtás.** A Király-utca 16. számú ház egyik lakásában poloskákat irtottak. Hogy biztosan épüszuljanak a kellenetlen állatok, ként és vitriolt kevertek össze s ezzel kenték be a poloskagyanus helyeket. A keverék azonban nagyon erős, fojtó füstöt árasztott; a poloskáknek nem ártott ugyan, de a munkálatnál segédkező kilencz leány oly rosszul lett tőle, hogy eszméletüket veszítették és a mentőket kellett hivatni hozzájuk. A mentők eszmelethez terítették őket, névszerint Sváb Erzsébet, Brudner Annus, Bálint Berta, Rajder Juli, Szendler Anna, Kajlin Mariska, Kajlin Erzsébet, Somlaita Margit és Szarvas Margit fiatal leányokat. Ezután a mentők eltávoztak. A leányok azonban tovább folytatták a poloskairtó hadjáratot s az erős folyadékkal újra kenték, suroították, füstölték a falakat és a butorokat. A poloskáknek láthatólag ez a második ostrom sem vette el az életkedvét, hanem a leányok a füsttől ismét rosszul lettek, eszméletüket veszítették, úgy, hogy a mentőket újra ki kellett hívni hozzájuk. A derék mentők újra jöttek, ismét eszmelethez terítették őket, de ekkor már megígértették velük, hogy nem folytatják tovább az életveszélyes hadjáratot.

— **Gyjutogatás politikából.** Balassagyarmat közelében ma hajnalban felgyújtották a munkapárt egyik vezérférfiának, Bogdán Mihály orvosnak pajtáját és borházát politikai boszúból. A gyjutogatást előre bejelentették és azt is megemlégtették, hogy még más munkapárti korifeusoknak is hasonló kárt okoznak.

— **Barokaldi a sajtóért.** Barokaldi György, a Városligeti Barokaldi-czirkusz igazgatója felajánlotta a Magyarországi Hirlapírók nyugdíjintézetének egy napi teljes jövedelmét. A nyugdíjintézet levélben megköszönte az igazgatónak ajánlatát és mert ellenőr kiküldését kérte, Lenkei Gusztáv nyugdíjintézet titkára Gelsei Biró Zoltán hirlapírók bizta meg. A diszleadás szerdán délután fél 4 órákor kezdődik, melynek összes jövedelmét a nyugdíjintézethez fognak beszállítani. Ez alkalomból az ellenőrző újságíró egész délután a pénztárnál fogja ellenőrizni a bevételt. Szép közönség várható.

— **Lenyelt egy nyitott zsebkést.** Egy képzelt orvosnövendék különös módon akarta kikényszeríteni, hogy — megoperálják. Naim Dávid nevű török ifju Párisban az orvosi egyetemet hallgatja és, mint ez gyakran előfordul, mindazokat a betegéseket felfedezte magában, amelyekről az előadásokon csak hallott. Egy napon beállított a párisi Charitében s követelte, hogy operálják meg, mert súlyos gyomorbaja van. Az intézetből azonban — pár napi kezelés után — mint teljesen egészségeset elbocsátották. A 21 éves fiatalember ekkor a Chalons-sur-Marne-i kórházba ment, itt is fel akarta magát vettetni, de elutasították. Végül Marseilleba utazott, mert tökéletesen kialakult lelkében az a képzelődés, hogy őt okvetlenül meg kell operálni. Amikor itt is elutasították, radikális eszközöz folyamodott. Lenyelt két pénzdarabot s mikor még ez sem hozta meg a kívánt eredményt, lenyelt egy nyitott zsebkést. Ekkor aztán végre elérte, amit akart, Reménytelen állapotban szállították be a kórházba.

— **Vigyázzunk a virágcserépekre!** Megirtuk tegnap, hogy az Erzsébet-köruton egy lezuhanó virágcserép Kondor Valentina tíz éves iskolásleány fejére zuhant, akit veszedelmes sérüléssel a Rókus-kórházba szállítottak. A baleset nyomán a rendőrség ma figyelmeztető szóval fordult a közönséghez, hogy az ablakokat díszítő virágcserépeket és tartókat megerősítve helyezze el. A rendőrség az ilyfajta baleseteket okát kétségkívül az óvatosság teljes hiányának tulajdonítja, amelyvel még mindig egyes lakások ablakába s erkélyére a cserépeket ültetett virágot kiteszik. A rendőrség tehát újra figyelmezteti a közönséget tavaly hozott rendelkezése s a rendőrlégénységet ülasította a pontos ellenőrzésre.

— **A rejtélyes gyűrű.** Radu János vajda Kispesten talált aranygyűrűjének sorsára vonatkozóan Nuber K. F. azt mondja, hogy nem egyedül, sem pedig a csendőrmesterrel együttesen nem adta el a gyűrűt. Ajánlatát, hogy a gyűrűt közösen értékesítsék, minthogy nem régiségkereskedő, nem fogadta el, hanem 8000 korona árban elővételi jogot biztosított magának. Azon a napon azonban, amelyen a csendőrmester megtudta, hogy Nubernek egy külföldi barátja ideérkezett, hogy a gyűrűt vele együtt megvegye, eladta azt elővételi jog daczára 8000 koronáért Szemere Miklósnak. Szemere a gyűrűt megszerezte, mert tudta, hogy Nuber a gyűrűt azért akarja megvenni, hogy cserébe magyar vonatkozású kincseket kaphasson érte Romániából. Ez sikerült volna is, mert a gyűrű a rajta lévő ó-szláv felirat szerint I. Radu János havasalföldi fejedelem (1375—85.) tulajdona volt és így Románia részére nemzeti ereklye fontosságával bír.

— **Életunt papnövendék.** Dobai László, magyargoroszlói állami tanító fia, Dobai István IV. éves teológus, gyógyíthatatlan betegsége miatt buskomorságba esett és szerdán félrevonult édesapja kertjébe, ahol revolverrel szíven lötte magát és azonnal meghalt.

— **Sikkasztó helyett elmebajos.** Palla Ákos állami adófőellenőrt, aki pár hete eltűnt Aradról, egy Romából érkezett jelentés szerint ott elfogták. Azt hitték, hogy sikkasztás miatt szökött meg Aradról, azonban kitént, hogy Palla elmebajos. Pallát többoldyába szállították.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR
 felülmúlhatatlan hátszer mindama gyomorbajoknál, melyekből a rossz emésztés és székrekedés szokott keletkezni. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő. Eredeti dobozokban
2 korona.

FŐ SZÉKTELJEDÉS:
 MOLL A. gyógyszerész, cs. és kir. udv. száll. által
Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.
 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek. — A raktárakban tessék határozottan MOLL A. aláírásával és vődjegyével ellátott készítményeket kérni.

MOLL-FÉLE SÓSBORSZESZ
 a legjobb fájdalomcsillapító bedörzsölés, csusz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A raktárakban ólommal zárt (plombírt) üvegekben
2 koronáért kapható.
MOLL-készítmény kérendő.

— **Segítség a tüzkárosultaknak.** Alsókubinból jelentik: A Hladovkai nagy nyomor enyhítésére a főispán ma gyorsárúként hatszáz kenyert küldött Szuchahora állomásra, honnan kocsikok szállították azt Hladovkára. A megyei inségalapból nagyobb összeget utalványoztak ezenfelül a szükségét szenvedők részére.

— **Kizárt asztalosmunkások.** Az asztalosmesterek szövetsége is kimondotta, hogy kizárják összes munkásaikat, mert néhány műhelyben bérjárutást követeltek. A mesterek hajlandók is voltak egyes munkák airt felemelni, csak hogy ez nem ért semmit. A munkások hat műhelyben aztrájká léptek s egy hét óta mintegy százötven aztrájkolt. A mesterek szövetsége felhívta a munkásokat, hogy az összes aztrájkokat azonnal szüntessék be s mivel a munkások ennek a követelésnek nem tettek eleget, a munkaadók tegnap elhatározták az összes munkások kizárását. Ma délután csak Malomsoki üzletében, adták ki ötven munkásnak a könyvét, a többiek csak hétfőn tudják meg, elbocsátják-e őket, vagy sem. Mindenesetre igen hosszú és erős harcra van kilátás.

— **Lerepült a kerítésről.** Kíváncsi volt a repülőgépek munkájára Pangel Róbert vasesztérgályos. Kiment az aviatikai telepre ma reggel, felmászott a kerítésre és onnan nézte a repülőpróbákat. Egyszerre leesett és mindkét lábát eltörte. A Rókusha szállították.

— **Eletunt eseléd.** A Tisza Kálmán-téren az éjjel ezetsavat ivott egy kis eselédleány: Csáth Teréz, Weinberger Izidornál szolgált és azért ivott mérget, mert a gazda Béla fia megverte. Bevittek a Rókusha kórházba.

— **Lezuhant leánya.** Egy építkezés gerendáin játszott a Képiró-utczában Polyas Imre utazaseprő négy éves Róza leánykája. Közben egy gerenda red zuhant és borzasztóan összetörte. Sérülései életveszélyesek.

— **Gázmergezés.** A Csángó-utczában, a Hertzka és Halász-féle gázmotorgyárban dolgozik Stankovich Draguló. Ma reggel egy gazzal telt motort javított. Nem vette észre, hogy a motorból ömlik a gáz. Egyszerre összeesett és a mentők csak sokára tudták elvinni. Súlyos állapotban vitték a Rókusha.

— **Mikszáth Kálmán arcképe.** Amióta Mikszáth Kálmánt eltemették és halhatatlan emlékü nemzeti költőnk az örök pihenésbe költözött, a magyar közönség a kegyelet érzésével kereste mindennél Mikszáth arcképet, hogy azt Mikszáth világhírű munkái mellett szeretettel megőrizhesse. De Mikszáth arckép alig van. — Glatz Oszkár természet után készült rajza az egyetlen, amely annyi hűséggel és oly nagy művészettel van megalkotva, hogy igazán kedves erekléje lehet azoknak, akik Mikszáth emlékét nemcsak a szívükben, hanem a szemük előtt is meg akarják őrizni. A Könyves Kálmán mukiadó társaság az egész magyar közönség kegyeletes kívánságának tett eleget, amikor ezt a pompás Mikszáth-képet bamulatosan tökéletes sokszorosításban produkáltatta. Kétségtelen, hogy akiket Mikszáth halhatatlan szelleme oly sok gyönyörűséghez juttatott, meg fogják szerzeni s meg fogják őrizni ezt a szép Mikszáth-arcképet. A kép mérete margóval 40/50 cm. és csinos kemény keretben 15.— koronáért rendelhető meg a Könyves Kálmán mukiadó részvénytársaságnál Budapest, VI., Nagymező-utca 37—39.

— **Halálozás.** Smid Mihály tokodi ev. lelkész, fehérvári érseki esperes, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa június 3-án rövid szenvedés után meghalt. Az elhunyt mint honvéd harcolta végig a szabadságharcot. A ritka ékesszólású lelkész 52 évig működött mint a tokodi ev. egyház lelkésze.

Deutsch Adolf földbirtokos 81 éves korában Zentán meghalt.

Baltasar László, jolsvai evangélikus lelkész, 39 éves korában, Jolsván meghalt.

Anhalt Izidor 40 éves korában meghalt Kispesten.

Klein Pál tanár 63 éves korában meghalt, Budapestben. Holnap délután temetik a farkasrői temető halottasházából.

— **A Royal-Orfeum,** amely most az egyetlen mulatóhely, amely bent a városban szórakoztatja a közönséget, meglepetészámba menő, elejétől végig csupa slágerből álló műsort ad júniusra és produkcióinak kitűnő volta — a telt házak bizonyossága szerint — általában dacol a nyári meleggel. Nemzetközi számai közül a Grünbaum-páre a pálna, Fritz Grünbaum a legelméletesebb német konferánzié és kabare-költő, folytonos kacagás között adja elő pompás verseit és tréfáit, neje, Carl Nagelmüller pedig mint dalénekesnő arat sok tapsot. A gazdag variété-programmot sok fűz- és énekszám mellett a Little Taté komikus produkciója tétőzi be, akinek burleszk mókáin rengeteget nevet a közönség. Hasonló vidámság jár a két pompás magyar bohózat nyomában a Schöcsinger bácsi, mint aviatikus és a Pezita Muki is slágernek bizonyult, valamint váratlanul szenzációként emlegetik a Szécsi Magda és Solti Hermin új kupaít. A Royal Orfeum előadásai az aviatikai versenyekről visszatérő közönségre való tekintettel, egyegyed 9 órákor kezdődnek.

— **A tuberkulózis gyógyítása.** Kétkedőket is meggyőzni alkalmas azon fényes eredmények, melyeket a tudósvész kezelésénél szerumoltásokkal érhetünk el oly esetekben, mikor minden más beavatkozás hiábavalónak bizonyult. A szerum ugyanis nemcsak azáltal fejti ki hatását, hogy a beteg szervezetben a kárt okozó bacillusokat elpusztítja, hanem azt egy újabb fertőzéssel szemben immunizálja. A hosszabb idő óta szerumkezelést alkalmazó dr. Harmat Gyula kimutatta, hogy az intézetében és inhalatóriumában (Budapest, VII., Rákóczi-ut 82) szerummal kezelt betegek fele gyógyul, negyede nagyban javul s negyedénél még kedvezően befolyásoltatik a baj.

— **Beketow-cirkusz.** A Beketow-cirkuszban vasárnap két előadást tartanak, d. u. 4 és este 8 órákor, mindkét előadásban a teljes, változatlan nagy műsor. Mindkét előadásban fellép Prince Charley, a csodálatos embermajom.

x Szép a bajusz Hajdusági pedróvel.

x Tamassy Park-Szanatóriuma Dunaharaszti-ban, Pestmegye. Elsőrangú gyógyító-intézet alkoholisták, morfinisták és idegbetegek részére. Prospektust küldvára küld az igazgatóság.

x Fodor-féle vívóterem a Koronahereczg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna- és vívásra.

x Bob hashajtó a legkellemebb. 10 fillér.

x Szolgálatot vélnék teljesíteni, ha felhívjuk a t. olvasóink figyelmét Guttermuth János (Baross-tér 20.) mai hirdetésére. E fogspeczialista szájpaddás nélküli fogszorokot a természetes fogaktól meg nem különböztető módon, 10 évi szavatosság mellett készíti.

x Felhívom figyelmét azoknak, akiknek csak egy szeme van hogy szükségtelen külföldi gyártmányt vásárolni; itthon is készül ez; olyanok, akiknek a szemgolyójuk még megvan, operáció nélkül is kaphatnak Hatschek Bélánál, Budapest, VII., Király-utca 60. földszint 3. sz.

x Hogy a ló ereje milyen rohamosan fogy, megértetett munka mellett, minden lótulajdonos előtt ismeretes. Az inak megmerevedése leggyakrabban csakis a túleröltetés káros következménye. A lovak kiváló erőkifejtése és rendes munkaképessége csakis a Kwizda-fele cs. és kir. kizárólagosan szabadalmazott Restitutifluid rendszeres alkalmazása által érteik el. Ezen szer kintőnön bevállik, serkenti a lovat munkabírásra s képesíti a legnagyobb erőkifejtésre.

Radó Aladár

a főváros előkelő és
legnagyobb bluz- és
pongyola-áruháza

Bécsi-utca 5.

Deák Ferencz-utca sarok

Elismert szolid áruház!

Az áruló nadrág.

— Dráma a kapualjában. —

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 4.

(fr.) Az utolsó francia császárság kokott hagyatékának egykoron fényes híru újságja, a *Gil Blas* egyike volt a közönséghez intézett körkérdések meghonosítóinak. A *Gil Blas* lepte meg egy ízben olvasóinak tömelegét azzal a kérdéssel: „Mit tenne ön, ha házasságtörési esetben szenvedő fél lenne”. A francia udvariasság diszkrét módjában feltett kérdésre halomszámra érkeztek a bonmotok és disszertációk határvonalain belül mozgó szellemes és őszinte válaszok. Vajjon mit szólnának ahhoz a pesti férfiak, ha az itt következő esetből kifolyólag megkérdeznénk tőlük a *Gil Blas* mintájára: „Mit tenne ön, ha egy idegen úron megpillantaná a saját lakásában, széke támláján hagyott, félreismerhetetlenül az ön tulajdonát képező nadrágját?”

Nem várjuk be a feleleteket, hanem elmondjuk a Perlmutter Ármint esetét, akit a jó Isten sokáig éltesen ugyan, de, ha ez az eset közbe nem jön, a „parteczell” bizonyára mint legjobb férjet és családapát siratta volna meg. Azonban, hogy a poént előre eláruljuk: a „legjobb férj” jelző hiányozni fog mellőle, mert Perlmutter, aki foglalására nézve festékgyári ügynök, beadta hitvese ellen a válókeresetet.

Az eset hőse az öltözködniszerető divatférjakkal közö tartozik, s azonkívül, hogy feleség- és gyermek-tulajdonos volt, tulajdonosa volt többek közt egyszerűs mind egy igen finom skótszővesi csikos nadrágnak. A tulajdonjog és a nadrág körül játszódtott le a tragikomikus botrány.

Perlmutter a hét egyik forró délutánján üzleti körutra készült. Átöltözködött a távozása előtt megkérte a feleségét, hogy keféltesse ki a skótnadrágot és zárja el a szekrénybe. És meghagyta, hogy másnap küldjék el a nadrágot a tisztítóba, mert áruminta mutogatás közben a jobb szárán lefutó barna festékfolt támadt. Azután elment.

Félnyolcra járt az idő, amikor dolgát elvégezve hazafelé bandukolt a Király-utczában. Amint a Csengery-utczánál elhaladt, hirtelen egy fiatalembert pillantott meg. Szembajjott vele, ami még nem lett volna baj. De az ismeretlen ifjú olyan nadrág volt, szakasztott olyan, mint a Perlmutteré. Sőt egy rövidke pillanat múlva kétségtelenül megállapította Perlmutter, hogy az a nadrág mindenben azonos az övével. Megvakarta a fejét. Nem tudta, mitévő legyen? Mert ha előbb hazaszalad megnézni: otthon van-e a nadrágja, azalatt elszalasztja a nadrágot fiatalembert.

Egy ideig követte tehát észrevétlenül s miután megállapította félreértés teljes kizárásával, hogy az a nadrág az övé, sőt a rajta levő festékes lefutási pecsét is az övé, egy alkalmas pillanatban karon ragadta a fiatalembert. A nadrágról még nem is kérdezősködött, csak a nevét dörögte a fülebe:

— Perlmutter vagyok!

S a fiatalember elsápadt. Dadogva mutatkozott be: Illés Emilnek hívják. Perlmutter minden átmenet nélkül megkérdezte tőle a szabója címét. Illésnek fogalma sem volt róla, miért érdekl az olyan nagyon Perlmuttert s megmondta a szabója nevét, címét.

— Ott csináltatta uraságod a ruháját? — kérdezte Perlmutter.

— Igenis ott.

— És ezt a nadrágot is? A pecséttel együtt? — hörögte dühösen Perlmutter.

Illés csak most pillantott először végig magán és meglepetésében elszólta magát, hogy a szóbanforgó nadrág nem az övé.

— Akkor hogy került magához? Lopta! — ordította Perlmutter s az emberek már figyelmelek kezdtek lenni az izgatott hangon folytatott párbeszédre. A férj bevonszolta egy kapu alá.

— Nem loptam, kérem, — dadogta az. — Tővedés... elcserejttem.

Perlmutter felordított, most már mindent ar-

tett. Aztán hatalmas ütessel képen teremtette a nadrágeserelő urat.

— Vesse le a nadrágot! De rögtön! — ríalt reá.

Illés savanyu arcot vágott s esdeklésre fogta a dolgot. Hogy ő levetkőzzék este nyolcz óraker egy lapalujában. Hogy megy akkor haza?

— Vesse le vagy . . . és fenyegető mozdulatot tett.

Mit volt mit tennie, a fiatal ember átnyújtotta a pecsétes skótnadrágot Perlmutternek, aki lucszóképen egy utolsót rugott beléje, elment laza.

Illés ott bujdosott a kapu torkában s már kitűnő feltűnést kezdett kelteni a szeméremérettel felzett kihágás felé vezető utban, melyet hiányos látókörével okozott. A házmaster megsajnálta, konfliktust hozott neki. A fiatal ember hirtelen beleugrott a kapuból és a részvételtjes közönség éljenzése közben hazahajtatott.

Perlmutter otthon megtalálta a kieserült nadrágot, s mint bünyjelet mellékelte a válóper irataihoz. Ez a skótnadrág szomorúan megindító története.

WIEN, II. WIEN, II.

GRAND HOTEL NATIONAL

TABORSTRASSE 18.

Teljesen modern, 300 szoba minden kényelemmel berendezve. Lakosztályok fürdővel. Melegvízfűtés, villamos világítás, lift, telefon, interurban. Elsőrangú konyha és kávéház. Kényelmes, elegáns hall és vestibül. Minden pályaudvarról könnyen elérhető. Villamos közúti kocsik és omnibuszok megállóhelye.

Tulajdonos:
KASZNAR NÁNDOR,
a budapesti „Magyar Világ” kávéház volt tulajdonosa.

Magyar fürdőkből.

— Parád gyógyfürdő. —

Hevesmegyeben, a Mátra hegység u. n. parádi gyógyfürdőben, a Fehér kőhegy déli lejtőjén, a tenger sziro felett 200 m. magasságban fekszik. A Mátra hegység változatos lejtőivel, virányos völgyeivel, hegyeivel félsziget alakban övezi a természet szépségeiben oly gazdag fürdőhelyet, amelyet nagykiterjedésű (100 kat. hold), gondozott park vesz körül. Léghőmérséklet, hegyvidéki, mérsékelt meleg s teljesen tiszta, pormentes. A nyári hónapokban a közép-hőmérséklet 19 C fok. A léghőmérséklet rohamos hőváltozásoknak nincs kitéve és környező magasságai a zord északi szelek ellen védik.

Parád, mely mint gyógyfürdő a XVIII. század óta áll fenn, jó hírnevét kiváló ásványvízforrásának s vasas-timsós fürdőinek köszönheti. A természetes arzén- és vastartalmú ásványvíz-források nemcsak Magyarországon áll egyedül, hanem vegyi összetételénél fogva a hozzá hasonló külföldi gyógyvizekkel (Levico, Roncigno, Guber) is kiállja a versenyt. A parádi égvényes-kénes savanyuvizről, a Csevicefői Than, világhírű vegyészünk, az Orvosi Hetilap 1890. évi 45. számában következőleg nyilatkozik: „Biesshübl és parádi Csevice kémiai jellemükben igen hasonló, de az utóbbi kénhidrogént is tartalmaz”. Harmadik gyógyforrás a földes vasas Clarisse. Mindezen gyógytényezőkhöz csatlakozik még egy teljesen felszerelt hideggyógyintézet, melyben a vizgyógyimód körébe eső összes műveleteket eszközölik.

Parád gyógyfürdő a szervezet számos megbetegedését mutat fel fényes eredményeket.

1. A parádi Hona-forrás természetes vas-timsós lugot oszlató, erősítő, vérzést csillapító és fertőtlenítő hatásánál fogva méhferdülésnél és előcsésnél, idült méhgyulladásnál, idült méh- és hüvelyhurutnál (fehér folyásnál) és fekélyesedésnél, rendellenes és makacs méhvérzéseknel, továbbá görvélves idült mirigydagadatok, fekélyek és fülteljesek ellen használják nagy sikerrel egész fürdők, ülőfürdők, irrigációk, feeskendések és borogatások gyanánt, tisztán és közönséges vízzel keverve.

2. A parádi arzén- és vastartalmú természetes ásványvíz kiváló hatású vérszegénységű, gyengeségű, méh-, csuszos-, görvélves- és idegbajoknál.

3. A parádi égvényes-kénes Csevice renek gyógyító: rendellenes gyomorsavképződés, gyomorhurut, sárgaság, idült bélhurut, gége-, légső- és hörghurut, valamint hólyaghurut esetiben.

4. A parádi földes-vasas Clarisse-víz hatásosan gyógyítja a vérszegénységet, a csontlágyulást, az angolkórt.

A fürdő május 15-én nyílik meg és szeptem-

ber végével záródik, s a fődény június 21-től aug-20-ig tart.

A fürdővendégek elhelyezésére 12 épületben 173 teljesen felszerelt lakosztoba szolgál. Az Ybl-szállót és a fürdőépület fedett sétánykötő össze a vendéglővel, az olvasóteremmel és a fürdő-házzal. Az étellel-itallal való ellátás minden igénynek megfelel és a fürdőigazgatóság ellenőrzése alatt áll. Ugy az étkezés, mint a lakások árai mérsékeltnek s utóbbiakból állandó vendégek a fődényen kívül 50 százalék engedményben részesülnek. Az orvosi teendőket az egész idegy alatt dr. Brém János budapesti gyakorlóorvos látja el.

A fürdővendégeket a fődény alatt naponként háromszor kitűnő cigányzene szórakoztatja. Rendelkezésre áll egy tekeasztal, két zongora, könyvtár, fedett tekepálya, két lawn-tenisz, az olvasóteremben számos hírlap és folyóirat. Tombola-estélyek, hangversenyek, táncmulatságok, gömb-lövészet stb. kellemes változatosságot nyújtanak.

Gyalogsétákra a nagy kiterjedésű park és a Mátra-hegység számos közelebb fekvő szép pontja szolgál, nagyobb kirándulásokra pedig annak meszszebb fekvő kies völgyei és ormai alkalmassak, u. m. a síróki várom. Saskó, Kékestető, Rózsaszállás, Sasvár és Csevice-forrás, üvegghuta, rézbánya Szulyatető, Mátrafüred.

A fürdőtelep Parád vasútállomástól kocsival mintegy 15 percnyi távolságban fekszik. Az utazás Budapestről 4, Kassáról 5, Pozsonyból, Debreczenből 7 és fél, Aradról 10 és egynegyed, Máramaroszigetről 12 és fél, Kolozsvárról 13 órát vesz igénybe.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Nemzetközi fényképkiallítás.

Budapest, június 4.

A városligeti Mücsarnok, mely oly ritkán láthat művészetet a falai között, ma egy nagyon impozáns kiállításnak tárt kaput. Fényképek s mint ilyenek betallottan azok, sorakoznak a megsanyargatott falakon s jóformán az egyéni felfogásunkra bízzák, hogy művészetnek-e, vagy iparnak akarjuk deklarálni, amit nyújtanak. Nem követelnek maguknak az elismerésből többet, mint amennyit a néző adni tud, vagy akar. Valami nagyon becsületés kompromisszumról beszélnek ezek a képek. Itt mindenki megkaphatja, amit keres. Aki művészettel való vonatkozásokat keres a fotográfiában, az művészetet is kap, aki csak műipari értékét ismeri el a fényképezésnek, az megkapja ezt az értéket. De legalább értéket kap, nem pedig hazugságot, mely abszolút művészi értéként akarja ráuk oktrojálni magát.

A kiállítást a Magyar Amatőr-fényképezők Országos Szövetsége rendezte. Ez az első nemzetközi fényképkiallítás nálunk s egyben a legnagyobb, melyet eddig a világon rendeztek. Anglia és Amerika óriási kollektívokkal reprezentálják fényképiparukat, illetőleg művészetüket és nagyszámmal képviseltetik magukat a német, osztrák, francia, belga, svájcz, holland, dán, svéd, norvég és orosz amateur és professzionátus fényképezők.

Az első helyen az angolok és amerikaiak szerepelnek. Anderson és Annan J. Craig meglepő lapokat küldtek el, melyek nemcsak a gép technikai tökéletességét illusztrálják, hanem kezelőjének stílusérzékét és a festői motívumok művészi megértését is. Keighly egybe vibráló utcajelenetei, Warburg tengerrészletei és azok a világítási effektusok, melyeket Whitehead tud lemezim megrögzíteni, teljes elismerést érdemelnek. Ugyanez kijár Hoppe kollektívójának és az amerikaiak közül főleg Peterson-nak, Brookins-nak és Thibaudenak.

Berlinből Dührkoop küldött néhány érdekes portré-felvételt, Drezdából pedig Erfurt és Münchenből Stefanie Ludwig küldte érdekes képeket. Lichtenberg osztráckei képei erős kompozíció-érzékét dicsérik, mely a fényképezés lehetőségein belül keresi a tömegek egyensúlyozását, s a kontúrok összefoglaló karakterét. Az említettekkel teljesen egyenértékűek a Perocheid női portréi és Smith Frank müncheni piktor-tanár felvételei. Nagyon tanulságos a bajorországi „Lehr und Versuchsanstalt für Photographie” kollektívója, mely a különböző eljárások eredményeit mutatja be.

Ausztriából több fényképező társaság küldte

el felvételeit, közöttük a legerősebben a Beckmann színes gumminyomatai tűnnek fel, melyeken, ha nem is túl logikusan alkalmazottak a színek, dekoratív hatásuk elvitathatatlan. A franciaik, akik az új idők legnagyobb piktorait adták a világnak, úgy látszik, nem sokra becsülik a fényképezést. És ebben éppen annyira igazuk lehet, mint például az angoloknak, akik viszont sokra értékelik. Elvéve egy-egy sikerültebb lap azonban itt is található. A franciaikkal szemben a belgák kis kollektívója azt bizonyítja, hogy ott erősen kultiválják a fényképezést és ugyanerről tanuskodnak a svájcz, hollandi, svéd, norvég és dán felvételek. Külön megemlítést érdemelnek az orosz fényképek, melyek eljárásukkal hangsúlyozottan tudják kihozni a tájaknak azt a különös romantikáját és őszi hangulatát, amit az irodalomban Csehovtól ismertünk meg.

Nagyon sikerült a magyar kiállítás is, mely a hazai fényképezés folytonos fejlődéséről tesz tanúságot. A kiállítást József főherczeg olasz felvételei nyitják meg, amelyek után Augustia főherczegnő érdekes beállításai következnek. Szépek a kis József Ferencz főherczeg tapolcsányi és budai tájképfelvételei.

Általános feltűnése számíthatnak Balog Rudolf izléses autochromjai, Magyar Rosenberg Emil technikailag szinte tökéletes felvételei, a Hoffmann Viktor tájfelvételei és különösen Gaiduschek Erzsébet mágnesportréi, melyeket már a Művészklubban rendezett kiállításán alkalmából érdeme szerint méltattunk. Dícséretet érdemelnek még Révész Zoltán, Haranghy György és Máthé Olga is.

A kiállítás hétfőn délután nyílik meg a nagy-közönségnek.

(*) **Bécsiek a Magyar Színházban.** A vendég Deutsches Volkstheater ma este ismert darabot, Hans Thoma: „Morál”-ját játszotta el. Thoma darabja a Vigszínház előadásában megbukott, s az akkori fiaskót a mai előadás után igazán nem irhatjuk a szerző rovására. Thaller, a Willi Beermann szerepében és Lili Mahrberg, mint Madame Ninon teljes megértéssel és művészettel aknázták ki szerepük humorát, amit a közönség viharos tetszéssel honorált. Frappáns alakításokat nyújtottak Hans Homma és Schweighoffer, akik epizód-szerepeikben is egészet adtak. A közönség pompásan mulatott és nyílt színen is több ízben megtapsolta a szereplőket. A földszint és az erkélyek széksorai zsufolásig megteltek közönséggel, csak a páholsoron mutatkoztak egyes hézagok.

(*) **Operaelőadás a Budai Színházban.** Ma volt Budán ebben az idegyben az első operaelőadás. A makranczos hölgy került színre, amelyben a társulat új baritonistája, Szántó Gáspár mutatkozott be. Néhány év előtt már tagja volt Keresztényi társulatának és már akkor feltűnt tömör, meleg baritonjával. Azóta úgy hang, mint iskola tekintetében nagyon sokat haladt, aminek különben tanúbizonyságát adta a mult télen operai vendég szereplése alkalmával. Ma Klermont György szerepében énekelte sok melegséggel, érzés hangon, a közönség tetszészajától kísérvé. Alfredet Bejczy énekelte, hatalmas tenorja ezuttal is tisztán cengett minden fekvésben. Maleczky Bianka és B. Répássy Guszi szép hangjukkal kiegészítették a kitűnő együttest.

(*) **Színházaink műsora.** A Nemzeti Színházban a jövő heti műsor érdekessége Csiky Gergely „Mukányi” című négyfelvonásos vígjátékának felújítása lesz. Ez a darab 1880. október 22-én került először színre a Nemzeti Színházban és igen nagy sikert aratott. A címszerepet ekkor Szigeti József játszotta, akitől 1894-ben Szigeti Imre vette át a pompás szerepet. A vígjáték 1900-ig maradt műsoron és most a jövő hét péntekén tíz évi pihentetés után teljesen új betanulással Mukányit Horváth Jenő fogja játszani. Második előadás szombaton, a harmadik pedig a rákövetkező hét keddjén lesz. Holnap, vasárnap „A nagyasszony” kerül színre, hétfőn pedig ebben az évadban utóljára játszódik a „Faust”-ot. Keddre az „Utazás az özevgyesség felé” van kitűzve, szerdára pedig az „Amihez minden asszony ért”. Csütörtökön „A botrány” van műsoron. Vasárnap, az évad utolsó népszínmű előadásával „A piros bugyelláris” kerül színre. Török bírónő szerepében Blaha Lujzával. Hétfőn jubilál a „Szentivánéji álom”, mely ekkor kerül új formájában

huszonötödik szinre. A Nemzeti Színház előadásai holnap, vasárnapról kezdve este nyolcz órákor kezdődnek.

Az Operaház ezidei szezonjának utolsó hete: Vasárnap új betanulással Offenbach „Hoffmann meséi”-t adják. A hármasszerepet Sándor Erzsébet, Hoffmann — Székelyhid, dr. Cochonillo hármasszerepet Kertész Ödön ez alkalommal először éneklik. A csodadoktor — dr. Dalnoki, Miklós — Berts, Antónia anyja — Váradi Margit, Spalanzani — Hegedüs, Crespel — Várady S., Schlemil — Mihályi, Luther — Ney B. lesz. Vezényel Szikla Adolf karmester, rendező Alszegehy Kálmán főrendező. (Általános bérletszűnet VIII. szám, olcsó helyárak, kezdete 8 órákor.) Hétfőn nincs előadás. Kedden a „Pillangókisasszony” van műsoron Szamosi, Várady M., Ney B., Hardy, dr. Székelyhid, dr. Dalnoki, Hegedüs, Déri, Pichler, Ney B. és Kárpát fellépésével. (Általános bérletszűnet IX. szám, olcsó helyárak, kezdete 8 órákor.) Szerdán, június hó 8-án, a koronázás évfordulóján az aviatikus-versenyek alkalmából Budapesten időző külföldi vendégek tiszteletére rendezendő előadásul „Toldi szerelme” kerül szinre Medek, Ambrusné, Környey, Takáts, Szemere, Pichler, Venczell és Ney B. közreműködésével. (Általános bérletszűnet X. sz., olcsó helyárak, kezdete 7 és fél órákor.) Csütörtökön és pénteken nincs előadás. Szombatra évadzáró előadásul „Sába királynője”-t tűzték ki, melyben Szamosi, V. Krammer, Berts, Arányi, Szemere, Erdős és Ney B. a főszereplők. (Általános bérletszűnet XI. szám, olcsó helyárak, kezdete 7 és fél órákor. Vasárnap az Orsz. Magy. Kir. Zeneakadémia operai növendékeinek vizsgálati előadását tartják, mely alkalommal a „Bajazzók”, „Otello”, „Pillangókisasszony”, „Carmen”, „Lakmé” és „Az eladott menyasszony” című dalművekből fognak részleteket előadni. (Általános bérletszűnet XII., olcsó helyárak, kezdete 7 és fél órákor.)

A Vigszínház jövő hetének eseménye a szezon utolsó premijé: az „Amor, a pénzügynök” című háromfelvonásos bohózatának bemutatója lesz. A bemutatót szerdán, a hó 8-án tartják meg, azután pedig csütörtökön, pénteken és vasárnap ismétlik meg az újdonságot. A hét többi estjét természetesen a Nick Carter, Bisson Alexandre szenzációs színműve tölti be, amelyet holnap, vasárnap, azután hétfőn és kedden, valamint szombaton este játszanak. A jövő vasárnapon a délutáni előadások közönségének is bemutatják az érdekes drámát, amelynek minden előadásában résztvesznek a párisi tendörkutnyák, amelyeknek szereplője oly nagy feltűnést kelt. Holnap, vasárnap délután a „Masamód” kerül szinre. Az aviatikai versenyekre való tekintettel jövő héten az esti előadások nyolcz órákor kezdődnek.

A budai nyári színházban holnap, vasárnap délután a Koldusdiák, este a hajduk hadnagya, daljáték kerül szinre. Hétfőn Thury Elemér vendégfellépésével a Romeo és Julia című szomorudrámát adják. Szerdán Bihar Ákosnak, a Vigszínház tagjának első vendégjátékául az Ocskay brigád, pénteken ugyancsak Biharival a tolvaj kerül előadásra. A hét többi napjain a Troubadour és az Álarcos bálo operák, az Anarchista kisasszony és a Rip van Winkle operettek vannak műsoron.

A Magyar Színházban a bécsi Deutsches Volkstheater vendég szereplése során a héten holnap, vasárnap és pénteken megismétlik Leon és Feld nagy sikerű komédiáját, a Der Grosse Name-t, kedden Hermann Bahr kiváló vigjátéka, a Konzert kerül szinre, hétfőn és csütörtökön előadják a „Vater” című vigjátékot, szerdán bemutatják Henry Bataille Der Skandal (A botrány) című színművét. Szombaton már a Magyar Színház rendezésű társulata játszik a milliomasban, vasárnap pedig a Csákó és Kalap-ot fogják előadni.

A Királysínházban Fedák Sári a héten új szerepet játszik. Szerdán, a hó 8-án fölújítja a színház ugyanis Lehár Ferenc világhírű operettjét, a „Vig özegegy”-et, amelyben az illusztris vendégművész Glavari Hannát fogja játszani. A „Vig özegegy” a héten csütörtökön is szinrekerül. Holnap, vasárnap este, kedden, pénteken és jövő vasárnap este a „Luxemburg grófja”-t adják, hétfőn és szombaton megismétlik a „János vitéz”-t. E hét minden estjén minden darabban föllep Fedák Sári. Jövő vasárnap délután 3 órákor vizsgálóelőadás lesz a Királysínházban. A Rákosi Szidi magániszkolájának növendékei operettben fognak ezúttal bemutatkozni, előadják az „Elvált asszony”-t, amelyre rendkívül olcsó árakon már lehet jegyet váltani.

A Magyar Színház társulata a héten is az Urániában tartja előadásait. Összesen még 6 előadás lesz. Holnap, vasárnap „A kuruzsló” kerül szinre, hétfőn „A holnap”-ot adják, kedden „A csákó és kalap” van műsoron, szerdán „A hivatalnok urak” kerül szinre, csütörtökön „Warrenné mestersége” című színművét adják, pénteken, utolsó előadásul, megismétlik a Góth pár vendégjátékával a „Közértelem” előadását.

(*) Az Operaház szűnete. Az Operaházban a hó 13-án, hétfőn kezdődik a nyári szűnet és szeptember 7-ig tart.

(*) József főherczegek a Királysínházban. József főherczeg és neje, Augustia főherczegnő ma Libits Adolf udvari tanácsos kíséretében látogatásukkal tündették ki a Királysínházat, ahol Fedák Sári fellépésével a „Varázskeringő”-t adják. A fenségek az előadás végén elismerésüket fejezték ki Beöthy László igazgatónak és kilátásba helyezték, hogy a jövő héten a „János vitéz” előadását fogják megnézni.

(*) A filharmonikusok közgyűlése. A Filharmoniai Társaság tegnap tartotta meg rendes évi közgyűlést, melyen a szokásos adminisztratív ügyek elintézése után megejtették a jövő három évi ciklusra szóló választásokat a következő eredményekkel: elnök-karnagy Kerner István, alelnök Faludy Károly, titkár Willmouth Bódog, pénztáros Seifert Róbert, ellenőr Trebusz Pál, gazda Bynell Márton. Választmányi tagok: Kleinecke Rezső, Mosshammer Román, Wieschendorff Henrik, Próbaellenőr Jaulus Béla, könyvtáros Kejliksek Vilmos. Számvizsgáló bizottság: Kende Arnold, Novacek Károly, Szabó X. Ferenc.

(*) A szolnoki ösztöndíj nyertesek. Dr. Kohner Adolf udvari tanácsos által alapított két, egyenként 750 koronából és műteremből álló festészeti ösztöndíj ügyében — mint Szolnokról jelentik — tegnap döntött az ottani művészeti egyesület pályabírósa, mely a művészegyesület elnökségéből és a kolónia festő törzstagjaiból áll. A két ösztöndíjat Kádár Béla és Kléh János festőművészek nyerték el, akik a Művészházban az idén rendezett gyűjteményes kiállításukkal vonták magukra a szolnoki művésztelep figyelmét.

Rendelésszerűen készült finom angol öltönyök minden fajta felsőkabátok

elismert jó szabásban, elsőrangú kivitelben, nagy választékban és jutánvos árak mellett kaphatók;

Deutsch F. Károly és Társánál IV., Ferencziek-tere 2. sz.

FIGYELMEZTETÉS!

Tisztelt vevőim kívánságára rendelésszerűen készült vászon, lüster és Lawn-Tennis ruhákat is készítetttem raktárra, melyek szintén a legnagyobb választékban már 30 koronától kezdve kaphatók.

EGYESÜLETEK.

(—) A Magyar Vöröskereszt-Egylet június 25-én, szombaton délelőtt tizenegy órákor tartja országos közgyűlést saját palotájában (I., Vár, Disz-ter 1. sz.), melyre gróf Csekonics Endre v. b. t. t. királyi főosztálynokmester, egyesületi elnök, meghívja az összes Vöröskereszt választmányokat, főkegyeket, valamint az egyesület tagjait. A közgyűlést megelőzőleg délelőtt tizenegy órákor

értekezlet lesz, a közgyűlés után pedig a központi választmány tartja alakuló ülését.

(—) A Magyarországi Tanítók Arvaházi Egyesülete az ez évi közgyűlést június 16-án d. u. hat órákor a Magyarországi Tanítók Arvaházában (I., Alkotás-utca 44) tartja meg, melyre az egyesület tagjai és a tanítóórák sorsa iránt érdeklődők az egyesület elnöksége által meghívotnak.

(—) Az Országos Izraelita Tanítóegyesület július hó 3-án és 4-én tartja rendes közgyűlést a pesti izraelita hitközség székházának dísztermében.

FŐVÁROS.

(X) Angolok Budapesten. Mr. Austin Harford és Mr. Thomas Roberts liverpooli közsegtanócsosok, akik a bécsi lakásügyi kongresszuson vettek részt, ma Budapestre érkeztek, hogy itt a közbiztonság és a lakásviszonyokat tanulmányozzák. A vendégek ma megjelentek a városi házban, ahol őket a legnagyobb szíveséggel fogadták és rendelkezésükre bocsátottak minden adatot. Együtt gondoskodtak arról is, hogy az angol vendégek mindent megtekinthessenek.

(X) A szerény jelentkezők. Közéledünk a zárószámadáshoz s az előfelek, a szerény tavaszszámlák már jelentkeznek. Egyelőre igen illendően, mindössze 39 különböző tételről. A meglepetésekre felépített költségvetés lempitott élelmest bukkannak ki: tulkiadás képében. Amit a költségeloirányzat tárgyalása alkalmával nagyhangosan leköszörül a törvényhatósági bizottság azt utólagosan a tanács, mint tulkiadást juttatja előtth. Ilyen feltámasztott tulkiadás az 1909 év számlájára 39 darab kerül a szerdai közgyűlés elé s kielégítésükre 307.277 koronát kér a tanács.

(X) A fővárosi tisztviselők hitelszövetkezete. A fővárosi tisztviselők és hivatalnokok otthonának kebelében takarékszövetkezet alakult, amely működését már megkezdte. A hitelszövetkezet célja tagjainak kisebb sürgős hiteligényeit méltányosan kielégíteni. A szövetkezet élén dr. Friedrich István tanácsjegyző, Klenovits Sándor számtanácsos, Bölesházy szaksegéd, Zachár Antal pénztáros, Csillag Gyula és Keckeméti Gyula számvizsgálók és Erczhegyi István állanak. A szövettség hivatalos órái minden szerdán délután, VIII., Mária-utca 10. sz.

(X) Budapest márciusi idegenforgalma. Budapest idegenforgalma az előző hónapokhoz képest ismét jelentékenyen emelkedett. Mig ugyanis januárban 15.798 és februárban 16.743 idegen szállt meg a főváros szállodáiban, addig márciusi hónapban nem kevesebb, mint 18.470-re rug az a szám. Orvendetes különösen, hogy ez a többlet a külföldiekre is vonatkozik, akik majdnem ezerszer többet keresték fel a fővárost, mint februárban. Márciusban ugyanis Magyarországból 14.159 idegen érkezett, a külföldről pedig 4311. A külföldiek legnagyobb része most is osztrák, t. i. 2576. Bosznia és Herzegovinából mindössze csak 85 idegen érkezett. A többi államokból érkezettek a következőképen oszlanak meg: Németországból 752, Franciaországból 109, Nagybríanniából 93, Svájcából 46, Olaszországból 66, Németalföldről 24, Belgiumból 24, Dániából 9, Svédországból 4, Norvégiából 3, Oroszországból 57, Romániából 167, Szerbiából 96, Bulgáriából 53, Törökországból 37, Görögországból 5, Portugáliából 2, Spanyolországból 5 idegen érkezett. Az Európán kívüli földrészek közül Ázsiából 9, Afrikából 8, Amerikából 74 és Ausztráliából 7 idegen látogatta meg a fővárost. Az előző évvel összehasonlítva, konstatálhatjuk, hogy a külföldről érkezett idegenek száma elég jelentékenyen emelkedett, mert mig az 1909. év első három havában 9641 külföldi érkezett Budapestre, addig ez a szám a folyó év első három havában 11.676-ra rug s a többletnek fele az Ausztráliából érkezettekre esik, másik fele pedig a többi külföldi államokból érkezett idegenekre; az utóbbiak közül különösen a Németországból, Romániából, Szerbiából és Svájcából érkezettek száma emelkedett tavaly óta lényegesebben.

(X) Óvodátvétel. A főváros tanácsa elhatározta, hogy a X. ker. Rákosi Közművelődési és Jótékonyági Egyesület óvodáját leltár mellett átveszi és az óvodát, amely egy fővárosi óvoda közönségében van, megszünteti. Felszerelését a fővárosi óvodánál fogja felhasználni.

(X) Az iparostanoncziskolák vizsgái. A főváros tanácsa az iparostanoncziskolák vizsgáinak idejét a hónap 15. és 17-ére tűzte ki. Együtt kiküldötte a vizsgák elnökeit.

(X) Új postafiók. A főváros tanácsa elhatározta, hogy a Laszlovszky-féle vámmal szemben levő vámfelügyelői házikót kibővíti és postafiók céljaira a postaigazgatóságnak bérbeadja.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ A parlamenti botrány. Emlékeztetés még az a botrány, amely ez év márczius 21-én játszódott le a képviselőház üléstermében, ahol több volt orsz. képviselő könyvekkel és réz tintatartókkal megdobálta gróf Khuen-Héderváry miniszterelnököt és gróf Serényi Béla földművelésügyi minisztert s mindkettőt meg is sebesítették. A merénylő volt képviselők ellen a kir. ügyészség hatóság elleni erőszak büntette és súlyos testisértés vétsége miatt emelt vádat. A megvádolt volt képviselők az ügyészi vádirat ellen kifogásokkal éltek s ezeknek a kifogásoknak a tárgyalására a büntető-törvényszék vádtanácsa június hó 14. napját tűzte ki. Időközben azonban lezajlott a képviselőválasztás és a volt képviselő terheltek közül csakis dr. Beck Lajos választatott meg újból még pedig a körmendi kerületben országgyűlési képviselővé. Tekintettel dr. Beck Lajos megválasztására, dr. Hoffmann Ottó a mai napon védőjének, dr. Sebestyén Józsefnek útján kérvényt adott be dr. Langer Jenő kir. táblabíróhoz, a vádtanács elnökéhez s ebben a Bp. 32. és 40. szakaszaira való hivatkozással kérte, hogy a vádtanácsi kifogási tárgyalást halaszssa el dr. Beck Lajos mentelmi jogának felfüggesztéséig. A vádirat szerint ugyanis az összes terheltek olyan büncselekményekkel vannak vádolva, amelyet mint tetttestársak közösen követtek el s ellenük vádhatározat is csak ilyen értelemben hozhatott. Azonban dr. Beck Lajos mentelmi jogának felfüggesztéséig a mentelmi jog újabb megsértése nélkül ez ügyben csak részleges vádhatározat volna hozható, részleges vádhatározatnak pedig közösen elkövetett büncselekményeknél helye nem lehet, mindezek alapján kérte a június 14-re kitűzött vádtanácsi tárgyalást dr. Beck Lajos mentelmi jogának felfüggesztéséig elhalasztani. A kérvény sorsa fölött a vádtanács a jövő héten dönt.

§ A hamis váltó. Tolmár János budapesti csapós még 1901. évi december havában a Korona Takarékszövetkezet kezeltől egy 3000 koronás kölcsönt vett fel Tolmár Jánosné, Kubát Gyuláné, Tolmár József Nándor és Hölle Márton kezessége mellett, Tolmár törlesztgetni kezdte a váltót, amely 1904. év végén 1400 koronára csökkent. Ekkor történt, hogy a vádlott testvére, Tolmár József Nándor Kismartonba költözött és a fivérék egymással meghasonlottak. Ennek alapján Tolmár József Nándor megtagadta a meg hosszabbított váltó aláírását, mire Tolmár János maga írta alá a váltón bátyjának nevét. A legközelebbi lejáratnál az egyik forgató, Hölle Márton beavaltotta a váltót és azt peresítette. Tolmár József Nándor a váltóper folyamán esküt tett arra, hogy a váltón levő aláírás nem tőle származik. Ezen az alapon a budapesti kir. törvényszék Tolmár János ellen magánokirathamisítás miatt eljárást tett folyamatban. A budapesti törvényszék azonban felmentette a vádlottat, mert megállapítást nyert, hogy a vádlott nem azért hamisította meg a váltót, hogy valakit megkárosítson, hanem ellenkezőleg, hogy a szövetkezet a forgatókat be ne perelje, ő pedig a rendszeres törlesztést eszközölhesse. A kir. tábla az elsőbírósági ítélettel szemben megállapította a magánokirathamisítás és ezért a vádlottat hét hónapi börtönbüntetésre ítélte. Indoklásában a tábla kimondta, hogy a vádlott tudatában volt annak, hogy testvérétől a szükséges váltóaláírásokat nem fogja megkapni és ezért hamisította a váltóra a nevet. A kir. Kuria ma tárgyalta ezt a bünpert és dr. Weisz Ödön védő felszólalása után megsemmisítette a tábla ítéletét és a vádlottat teljesen felmentette a vádlólól.

§ Elített házasságszédelgő. Sumicz Mihály, a főváros területéről kitiltott harminczéves vasöntősegéd a múlt évben megismerkedett Beneze Juliánna szakácsnővel és házasság ígéréssel kísérelte tőle 1800 korona megtakarított pénzét. A szakácsnő följelentésére a rendőrség letartóztatta a házasságszédelgőt, akit ma a budapesti törvényszék dr. Bakonyi táblabíró elnöklésével család miatt három évi fegyházra ítélte. Az ítélet ellen a védő fellebbezett.

Ügyvédi és bírói vizsgára, az öszes jogi vizsgákra, államszámvevőtan: államvizsgákra gyorsan biztos sikerrel készülhet el

Dr. Erős Vilmos

jogi szemináriumában

Budapest, VII., Wesselényi-utca 13. Telefon 118 57

Nem téveszthető össze hasonló intézetekkel.

Fiókiintézet: Kolozsvár, Paris-utca 11.

MUSCHONG-BUZIASFURDO

BUZIÁSI PHÖNIX ÁSVÁNYVIZ

BAKTERIUMMENTES természetes ásványvíz

ÖDIT GYÓGYIT. Kapható mindenütt

Budapesti főraktár: Eötvös-utca 44. Telefon 88-83

SPORT.

Bécsi versenyek.

— Hétfői nap. —

Meglepetéssel kezdődött a nap *Derigny* lemaradásával, mely csak második tudott lenni a nagyon hasznos *Whisky* után; folytatódott a favorit veresége a második futamban is. Itt a még sötét *Wardia* lett erősen plungolva, de még helyet sem kapott a versenyben s a győzelmet egy másik sötét ló: *Berta*, egy Primás II-esikő ragadta magához *Dreadnought* előtt.

A nap főszáma végre a fogadott ló győzelmét hozta. A hatalmas fieldben pónalitása daczára *Jávor*-ban bíztak a fogadók s a *Nunquam* dormiosikló meg is felelt a bizalomnak, habár heves küzdelem után tudta csak megvédeni az elsőséget a *Beg Pardont* verő *Fury* ellen. Gyenge harmadik *Beggar* lett.

Matschaker végre sok próbálkozás után győzelemre avatta futását közepes ellenfelei fölött a negyedik futamban, míg a *Styrian-handicap*-ban „48”, *Rascal* vezető lova verte elég biztosan *Verőfényt*. A *Gátverseny* a három reás favorit *Fabelhaft* zsákmánya lett az ugy sikon mint gáton tulságosan kihasználta *Floridsdorf* előtt, végre a napot bezáró futamban *Palkó* első helyével lepte meg a fogadókat, mely a nagy favorit *Fixstern*-től játszva vitatta el a győzelmet.

Részletes eredmény a következő:

I. Állvány-díj. Díj 3000 korona. Táv 1000 méter. 1. Br. Rothschild J. 36 pber *Whisky* 50 és fél kg (Korb), 2. Br. Springer G. 36 pm *Derigny* 52 kg (Carlslake), 3. Br. Harkányi A. 36 sm *Xenos* 48 és fél kg (Pretzner). Futottak még: Pesztonka (Nosal), Old Coin (Boris), Somwendstein (Hewitt), Chatter Water (Jzményi). Biztosan egy hosszal nyerve, rövid fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:05, 20:22, 21. 21.

II. Nyeretlen kétvések verseny. Díj 3000 korona. Táv 1900 méter. 1. Gr. Festetics P. sk *Berta* 54 és fél kg (Broadwood), 2. Zombory R. pk *Dreadnought* 54 és fél kg (Hewitt), 3. Gr. Wenckheim D. sm Sas 56 kg (Janek). Futottak még: Carlotta (Miles), *Wardia* (Winkfield), Ereszd el (Heidt), Gretelein (Dyk), Isabey (Carlslake). Biztosan háromnegyed hosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10:17, 20:03, 40:54.

III. Bona-Vista-verseny. Díj 8000 korona. Táv 1000 méter. 1. Geist G. sm *Jávor* 57 kg (Korb), 2. Baltazzi A. sk *Fury* 55 és fél kg (Seiler), 3. Dreher A. sm *Beggar* 55 kg (Ayán). Futottak még: Lampart (Winkfield), Lola (Hewitt), Titurul (Janek), Ferdusi (Carlslake), Nebulo II. (Pretzner). Küzdelem után rövid fejhosszal nyerve, négy hosszal harmadik. — Tot.: 10:34, 20:29, 34. 31.

IV. I. eszt. eladóverseny. Díj 8000 korona. Táv 3200 méter. 1. Br. Springer G. 56 pm *Matschaker* 64 és fél kg (Carlslake), 2. Marasesti ménes 36 pk *Jungfer* 51 kg (Hewitt), 3. Gr. Orsich N. hún. 36 sm *Cap Horn* 49 kg (Korb). Futottak még: Margit (Miles). Könnyen három hosszal nyerve, nyakhosszal harmadik. — Tot.: 10:17, 20:25, 30.

V. Styrian-handicap. Díj 5000 korona. Táv 2400 méter. 1. Gr. Teleki L. 56 pm „48” 53 kg (Janek), 2. Egyedi L. 46 pm *Verőfény* 58 és fél kg (Miles), 3. Milne H. 36 spher *Hilom* II. 48 és fél kg (Heidt). Futottak még: Boncompagno (Hollinger), Bujdosó (Hewitt), Fellah (Korb), Avar (Broadwood), Jerzyna (Fergusson), Feeske (Pretzner), Setétkapu (Gulyás). Biztosan másfélhosszal nyerve, öt hosszal harmadik. — Tot.: 10:35, 20:33, 42, 37.

VI. Gátverseny. Díj 3600 korona. Táv 2400 méter. 1. Szemere M. 46 pk *Fabelhaft* 65 és fél kg (Szente), 2. Hg. Labonirski Gy. 56 sm *Floridsdorf* 76 kg (Fries), 3. Mautner V. 56 pber *Cacilius* 64 kg (Dillon). Futottak még: Motolla (Csompora). Tizenkét hosszal nyerve, három hosszal harmadik. — Tot.: 10:13, 20:24, 37.

VII. Eladó-handicap. Díj 2000 korona. Táv 2000 méter. 1. Zombory R. 36 pm *Palkó* 45 kg (Fetting), 2. Milne P. 46 spher *Fixstern* 49 és fél kg (Jones), 3. Bamberger L. 36 pk *Lárfári* 46 kg (Jzményi). Futottak még: Old Coin (Vivian), Ruszt (Heidt). Könnyen négy hosszal nyerve, fejhosszal harmadik. — Tot.: 10:00, 20:12, 20.

— Nyolczadik nap. —

Nagy napra virrad holnap a császárváros lakossága. Ugyanis a kék szalagért való versengés,

napja lesz Freudenában s ez oly jelentőséggel bír a bécsiek szemében, hogy a város apraja-nagyja talpon lesz és élénk érdeklődéssel várja a verseny eldőlését. De nemcsak osztrák szomszédaink kíváncsisága van ennyire felcsigázva, hanem a magyar sportsmannek is s tőlünk nagyon sokan meg fognak jelenni a monarchia legszebb klasszis-mérkőzésének lefolyását megnézni. A Derby starterlistája ez: *Rascal* (Janek), *Péponnet* (Carlslake), *Carabas* (Fergusson), *Korsarz* (Winkfield), *Ksiazia Pan* (Pis), *Orient* (Bullöck), *Magnus Gubernator* (Szente). Amint e listából látható, a német és orosz tenyésztés, csak úgy, mint két évvel ezelőtt, idén is képviselve lesz, azonban most a mi lovaink fölányban vannak az idegenekkel szemben s sokkal nyugodtabban nézünk a Derby kimenetele elé.

A versenynek változatlanul *Rascal*-a favoritja s ha volt is idő, midőn az elterjedt kedvezőtlen hírek némileg nyugtalanságba ejtették a fogadókat, a *Racburn*-mén egy pillanatra sem szorult le a fogadási lista éléről. A Király-díjban való bemutatkozása után — melyet tudvalevőleg megnyert — fokozottabb mérvben nyilvánult irányában a bizalom s ma úgy áll a helyzet, hogy szinte holtbizonyosra számítanak tavalyi legjobb három évesünk győzelmében. Óriási chanceot természetesen nem vitathatunk el tőle, azt azonban előrebocsátjuk, hogy verhetetlennék nem tartjuk.

Másodszorban a bizalom *Orient* iránt nyilvánul. A német ló győzelmét azonban csak hazájában veszik szinte elintéztnek, már nálunk nagyon megoszlok a vélemények Derbybeli chanceaira, mert nagyon sokan vannak, akik — különösen *Lockung* gyászos szereplése óta a *Kancza*-díjban, amely tudvalevőleg szintén istállója feltétlen bizalmával állt starthoz és ennek daczára éppen utolsó lett — még helyesélyt sem adnak neki, mert úgy vélekednek, hogy hároméves méneink fontokkal jobbak a velük egy évjáratu *kanczaknál* s ha a gyengébb képességű lovakkal szemben oly szánalmas szerepet játszik egy összbizalommal startoló ló, *Orient* sem lehet nagyon veszedelmes a mieinkre, különösen ha azt is zsinórmértékül vesszük, hogy *Blaustrumpf*, melyet a közepes képességű *Pesztonka* játszva hagyott maga mögött, harmadik lett *Orient* mögött a német *Jubiläum*-díjban.

Carabas és *Péponnet* fogják képviselni a *Springer*-istállót. Az előbbi egy Angliában vásárolt mén, kétéves korában egyáltalán nem jelent meg a nyilvánosság előtt s csak az idei tavaszi bécsi meetingen küldte harcba istállója. Első startja fölányos győzelemmel végződött s ezután szédületes karriér vette kezdetét, mert a *Carbine*-mén egyik versenyt a másik után nyerte imponáló stílusban, míg végre a pesti pályán szenvedett először vereséget az *Alagi*-díjban *Trafalgartól*, amit mi még nem tartunk oly súlyos dolognak, hogy teljesen számításán kívül hagyjuk holnapi szereplésénél, mert a saját maga diktált örületes paceszel tette annyira tönkre minden esélyét, hogy a még frissen jövő *Trafalgar* fejhosszal elvitathatta tőle a győzelmet. *Péponnet*-t jobbnak tartjuk, mint istállótársát s azt hisszük, hogy vele számíthatóknak nyerni. A *Gouvernant*-mén háromszor volt az idén pályán. Első startja egy Állam-díjban volt s már itt elárulta, hogy nagy állóképesség felett rendelkezik, mert a lefutott mértföld után még egész frissen lett feltartva. Második startja a Király-díjban kudarczsal ért véget, mert csak harmadik lett *Rascal* és *Balaton* mögött. Mentségére azonban több körülményt fel lehet hozni, melyek közt első helyen emlithetjük igen kedvezőtlen startolását, ami tudvalevőleg oly mély talajban, mint akkor volt, kész vereséget jelent, másodszorban gyenge kezű lovasa nem tudott a hatalmas mén fölött uralkodni és hogy ezek után mégis harmadik helyre tudott jutni, jóformán csak az utolsó pillanatban törve föl az utolsók közül, legelkatasabb példa jósága s állóképessége fölött. Mi a holnapi küzdelemben nagyon előkelő szerepet jósolunk neki s okvetlen az elsők közt várjuk.

A többi résztvevő mindegyikének győzelme hatalmas meglepetést vonna maga után a hat em-

litett társaságban s velük nem is foglalkozunk részletebben.

Az elmondottakat összegezve, mi azon véleményünket hangoztatjuk, hogy az ideai kékszalagért való küzdelem

Péponnet

Javára fog eldőlni, míg a helyekre előbb *Rascal*-t, majd *Carabas*-t várjuk.

A többi futam közül a napot megnyitó *Dampschiff-verseny*-ben kanezák mérkőznek. Az 1800 méteres távra való tekintettel *Integrity*, *Fecske* és *Kalina* közé helyezük a versenyt.

A *Rotunden-handicap* várható hatalmas feldőlésből, a súlyviszonyokat és a verseny ívét — 1300 méter — figyelembe véve, *Gracieuse*, *Gourmande*, *Ovidius*, *Livsu* vehetők figyelembe.

A *Trompeter akadályverseny-handicap*-ban *Fruska*, *Off* és *Armand* várható frontban.

Jelöltjeink:

- I. *Integrity* — *Fecske* — *Kalina*
- II. *Lepszy* — *Spezi* — *Ma Niece*
- III. *Gracieuse* — *Gourmande* — *Ovidius*
- IV. *Péponnet* — *Rascal* — *Carabas*
- V. *Old Coin* — *Athos III.* — *Gyémánt*
- VI. *Fruska* — *Off* — *Armand*
- VII. *Freude* — *Coquette* — *Carriera*

Balaton-t délután 3 óra 35 perczkor. *Trafalgar*-t 4 óra 50 perczkor törölték a Derbyből.

Budapesti ügetőversenyek.

— Ötödik nap. —

Semmiiben sem üt el a holnapi program az eddigiektől. Az itt levő esékely anyag fog újra mérkőzni a csekély díjakért, melyek közt — dőfációt tekintve — első helyen áll a *Nyári díj* három éves belföldieknek. Legjobb ló a társaságban kétségkívül *Pierrot*, azonban nem hiszük, hogy a rendkívül gyors *Wankó-ló* száznegyven méter előnyt képes legyen adni *Lizzie*-nek, sőt *Sara*, a Tusztaberényi ménes másik lova is megnyerheti a versenyt. Ez csak mind attól függ, az eddigi tapasztalatok után, hogy melyik lesz jobban elhanyagolva a könyveseknél. Jól fog futni *Glauc* is.

A nap legszebb versenyének a *Sport-díj* ígérkezik. A verseny, nemzetközi jellegű, de csak a megbízhatatlan *Genteel II.* van kötelezve az idegen tenyésztésből. A nyertőt mi *Indianá*-ban véljük *Fliegdavon* előtt, de nagy chancea van *Rabló P.*-nek is:

Jelöltjeink:

- I. *Hauscr-isl.* — *Plauderlieschen*,
- II. *Léha-László* — *Szárcsa I. P.*
- III. *Junta* — *Demokrat* — *Lezington*
- IV. *Pusztaberényi ménes* — *Glauc*
- V. *Félszemü* — *Kedvesem* — *Dalia*
- VI. *Indiana* — *Fliegdavon* — *Rabló P.*
- VII. *Pusztaberényi ménes* — *Vencsellői ménes*
- VIII. *Feiser-fogat* — *Schmidt-fogat*.

() A kassai versenyek első napjának eredménye ez:

I. *Nyeretlenek versenye*. 1. *Toujours le même* (Kopitlanski), 2. *Amor*, 3. *Márvány*. Futottak még: *Sherlock Holmes*, *Szötykelánya*. — Igen könnyen három hosszal nyerve, tíz hosszal harmadik. — Tot.: 10:18, 20:32, 39. — II. *Földművelésügyi m. kir. miniszter díja*. 1. *Ifjasszony* (br. Neimanns), 2. *Dallia*, 3. *Bac*. — Futottak még: *Rebus II.*, *Lady Cornelia*, *Szökevény II.* — Küzdelem után nyakhosszal nyerve, öt hosszal harmadik. — Tot.: 10:22, 20:35, 35. — IV. *Kassa város díja*. 1. *Dóri* (Balch), 2. *Suffragette*, 3. *Stelzer*. — Futottak még: *Kanlár*, *Gyöngyvir.* — Küzdelem után fejhosszal nyerve, négy hosszal harmadik. — Tot.: 10:31, 20:21, 21. — V. *Bárcsai gátverseny*. 1. *Orgazda* (Krause), 2. *Naughty Girl*. — Igen könnyen két hosszal nyerve. — Tot.: 10:13. — VI. *Hadtiszt-akadályverseny*. 1. *Miguel* (Guzmann), 2. *Julesa*, 3. *Darabos*. — Futottak még: *Babám*, *Dériné*, *Gatja*. — Könnyen másfél hosszal nyerve, négy hosszal harmadik. — Tot.: 10:32, 20:20, 20. — VII. *Földművelésügyi miniszter díja*. 1. *Pengő* (Balch), 2. *Dunóis*, 3. *Oly*. Futottak még: *Uj bábra*, *Palotás II.* — Küzdelem után nyakhosszal nyerve, egy hosszal harmadik. — Tot.: 10:40, 20; nem volt tét; 35.

() *Sportünnepély* a Margitszigeten. A Dunántúli Közművelődési Egyesület mai ünnepélye keretében a *Magyar Athletikai Club* egy külön sportünnepélyt rendezett. Kettős football mérkőzés és atletikai viadal volt a pályán. Hatalmas közönség volt a tribünön, jórészt laikus. A football mérkőzések se voltak valami élvezetesek. A vidékiek még

csak megállították a helyüket, meglátszott rajtuk, hogy a kerületi bajnokság döntője ösztökéli őket, a MAC. és MTK. kombinált csapata azonban nagyon silány játékot produkált. Nagyon is hosszúnak tűntek fel a félidők, pláne a második. A mérkőzés eldöntetlenül végződött 2:2 eredménnyel.

A győri csapat pedig 2:0 eredménnyel győzte le az aradiakat.

Az atletikai viadal eredményei a következők: *120 yardos síkfutás handicap*. 1. Péchy Ernő 4 és fél m. előny (MAC.) 12 egyötöd mp. 2. Káunter Emil (MAC.) 8 m. előny.

1 angol mérföldes síkfutás handicap. 1. Fülep Ernő 65 m. előny (MTK.) 4 p. 47 mp. 2. Fekete Béla (MAC.) 50 m. előny.

Távolugrás handicap. 1. Soós E. 55 cm. előny (MAFC.) 653 cm. 2. Schmidt G. (BEAC.) 10 cm. előny 650 cm. 3. Hollis Ö. scratch. (MTK.) 649 cm.

4x1/4 angol mérföldes stafétafutás. 1. BEAC. csapat. Speidl B., Friedmann L., Wiesner L., Rácz V. 3 p. 40 mp. 2. MAC. csapat. Auerbach L., Szerlembegyi E., Satory J., Lichtenbeckert L.

() A vasárnapi mérkőzések. Országos bajnokság. A ma délután lejátszódó Aradi AC—Győri Egyetértés küzdelemből győztesen kikerülő győri csapat holnap délután félnegy órakor mérkőzik a Kassai AC-val a Margitszigeten a bajnokságot. Biró: Fehérvy Ákos (Csepel) lesz. — *Ladányi-díj*. NSC—UTE (népszigeti pálya) fél 6 órakor. Biró: Izsó László (BTC). — Magyar Kupa. BTC—MAC (milleunaris pálya) fél 6 órakor. — *Corinthian-díj*. FTC—Törekvés (Lágymányos) fél 6 órakor. — II. oszt. bajnokság. MAFC—III. TVE d. u. fél 6 órakor (Határ-utca). Biró: Horváth (NSC). — KAOE—LTE (Margitsziget) fél 2 órakor. Biró: Lucius Károly (BTE). — Nemzetközi match vidéken. Sopronban: I. Vienna—Sopr. FAC. Pozsonyban: Wiesse Elf (Bécs)—PTE.

() A budaiak tornaünnep. A BBTE május 5-ről elhalasztott országos torna- és atletikai versenyt vasárnap tartja meg. A verseny a leadott nevezésekből következően, sikeres lesz. A versenyre tizenkét egyesület mintegy 90 nevezést adott le, közöttük van három vidéki egyesület: az Eperjesi Torna és Vivő-Egyesület, a Szekesfehervári T.-C. és a Szombathelyi S. C.

Elsőrangú sportélvezetnek ígérkezik a 100 méteres síkfutás, amelynek kilencez indulója között Rácz, Simon, Wiesner, Jolbey, Bartko és Ondrus neveivel találkozunk. A magasugrásban a versenyt báró Wardenes és dr. Vadon találkozása teszi érdekessé. Az 1000 méteres síkfutásban Bodor és Nagy küzdelem előreláthatólag kitünő eredményt fog létrehozni. A Darányi-díjban (diszkoszvetés, távolugrás) 14 induló között Mudin Imre, Antal, Grün, Fleck és Schiller neveivel találkozunk. A tornászati összetett főversenyt Budapest székesfővárosi tiszteletdíjért Krizmanich, Nysztor, Pászty és Erdős találkozása teszi érdekessé. A honvédelmi miniszter tiszteletdíjért, a súlydobás csapatversenyben a MAC. kitünő csapata fog küzdeni a BBTE. csapatával. A verseny délelőtt 10 órakor és délután 3 órakor kezdődik a BBTE. II. ker., Szénatéri versenypályáján. A verseny sorrendje a következő: délelőtt súlydobás csapatverseny (honvédelmi min. díja) és füleslabda dobás két kézzel; délután 100, 1000 méteres sík-, 110 méteres gátfutás Darányi-díj, diszkoszvetés, távolugrás, magasugrás és a tornászati versenyek és pedig: tornászás összetett verseny a székesfővárosi tiszteletdíjért, magas nyújtó, magas korlát és ló; ló tornászás juniorok részére. A verseny belépődíjak mellett tekinthető meg; tribün-jegy 1. korona, állóhely 40 fillér.

() A Pozsonyi Tornaegyesület jubilaris borsenye. A PTE versenyrendező-bizottsága minden lehetőséget elkövetett, hogy a Frigyes főherceg fővédnöksége alatt rendezendő torna-, atletikai-, labdarúgó- és teniszversenyek a legkitünőbb sikerüljenek s hogy azok egy belső tartalomra, mint külső formára az alkalomhoz és a nemes célhoz teljesen méltók legyenek. Az összes versenyekre vonatkozó meghívók kétezer példányban szétküldettek. A torna- és atletikai versenyre már nagy számban érkeztek nevezések. Különösen érdekessé fogja tenni a versenyt a nagyrányu nemzetközi vetélkedés. Budapest, Prága, Bécs, Brünn, igen nagyszámú atlétagárdát küld. Nevezési zárnap június 5. este 8 órakor. Az egyesület vezetősége tudja, hogy eddig következő versenyszámokra irattak ki tiszteletdíjak és vándordíjak:

Az ifjúsági versenyszámok közül a 60 és 100 m. síkfutás, a rudugrás, a nyújtó- és korlátversenyre. A nyílt számok közül a 100, 400, 1000, 3000 m. síkfutás, 200 m. gát-, 400 m. stafétafutás; távol-, magas- és rudugrás; súly-, diszkosz-, magyar- és svédgerelydobás; nyújtó- és korlátverseny-nél a második is tiszteletdíjat kap. Tehát csak

a kétszáz méteres síkfutás, három ezer m. gyaloglás, junior súlydobás, az ifj. magasugrásnál nincs eddig tiszteletdíj. Van azonban remény, hogy e versenyek győzteseit is módjában lesz a rendezőségnek tiszteletdíjakkal jutalmazni. Az az egyesület, amelynek tagjai a legtöbb nyílt nemzetközi versenyt nyerték meg, az egyes díjakon kívül a MOTESZ. által felajánlott tiszteletdíjat kapja.

() Kereskedelmi alkalmazottak sporttevékenysége. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete Sport Csoportja—Lipótvárosi T. E. bajnoki mérkőzése a margitszigeti sporttelepen fog lefolyni, a kerületi bajnokságok döntője előtt. Biró: Lucius (BTC). — A KAOE Sportcsoportja két évi szünetelés után újra megalakította birkozó szakosztályát Müller Sándor vezetésével. A KAOE a birkozást intenzíven fogja üzni, kétszer hetenként: hétfőn és pénteken este 8—10 óráig a Rottenbiller-utcai polgári iskola tornacsarnokában.

Nyíltter.

Érdeklődőknek nem vállalni felelősséget a szerkesztőség.

Email-Homlokzat-Festék

SZINTARTÓ
Egy festőre fed, alapozás felesleges, emailroz, csak hideg vízzel használható. Antiszeptikus, mérgegmentes. Ideális mázolás belső helyiségek, színezetlen homlokzatok, faépületek, mint fészerok, pavilonok, kerítések stb. részére. Kapható minden színárnyalatban.
Költség négyzetméterenként 5 fillér.
Mintakönyv és prospektus ingyen és bérmentve.
Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.
Főraktár: Krayer E. és Tsa Budapest, V., Váci-ut 6.

Most jelent meg!

HEMOPATIA

A vérgyógyítás és eredményei.
Érdekes, tanulságos népszerű orvosi könyv.
Ára füzve 1 K., diszkötésben 1 K. 60 fill.

Kapható minden könyvkereskedésben és a szerzőnél: dr. Kovács Izsó orvos.
Budapest, V., Váci-körút 18. sz.

Dr. HARMATH GYULA

TÜDŐBETEGEK

gyógyintézetbe bejáróknak
Budapest, VII. ker., Rákóczi-ut 32. szám.
Felső-mellhajok: Asztma, Tuberkulózis I. és II. stádiumában, vérköpés, tüdőgyulladások a legújabb gyógymódokkal kezeltek.
Szérum-kezelés! — Kamara-inhalációk!
Az 5 éve fennálló intézetben kezelt betegek 70 százaléka gyógyul.
Bemutetés 12-2 és 2-4-ig.

A Wettenstein-Ambulatorium

Budapest, VI., Bulyovszky-utca 5.
és a Dr. Wettenstein-Sanatorium-R-T.

szanatoriumában Margitliget, Pomáz mellett.
Pestmegye a tüdőbetegek és egyéb tuberkulózisban szenvedők Wettenstein Izsóf dr. gyógymódjával nyernek gyógykezelést.

SZENT-LUKÁCSFÜRDŐ

gyógyfürdő, BUDA.
Téli és nyári gyógyhely.

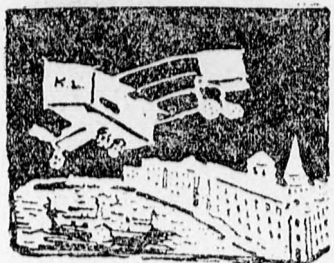
Természetes forró-méreg kénforrások, iszapfürők, iszapborogatások, masszáz, vízgymnasztika, gőzfürők, kő- és kádifürők, gyógyvizusodák. Olcsó és gondos penzió. Csusz, koszyvény, ideg-borjak, lakás-ellátás felől kimerítő prospektust küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatósága, Buda

Helyiségváltozás

A Váci-utca 1. számú ház lerombolása folytán ületünket, mely 90 éve volt ezen helyen, át-helyeztük régi ületünkkel szemben lévő

Gizella-tér I. sz.

(Haas-palota) új ülethelyiségünkbe.
Miközben igen tisztelt vevőink bizalmát továbbra is kérjük, maradtunk kitünő tisztelettel
Calderoni és Társa.
29020

**Ha Pestre jött a repülő-
versenyre,**

szerezze be a legnekülönzetlenebb szepítő szereket „YES“ porcellán-poudert és creamot, melyet minden műve t családánál megtalál. — Kosmetikai szerek legfejesebb raktára

AMERIKAI PORCELLÁN POUVER RESZV.-TÁRS.
Fővárosi depót-k:
Keckeméti-utca 8. Rákóczi-ut 9. szám.

KÖZGAZDASÁG.

Az új kölcsön. Ismeretes, hogy még annak idejében Wekerle Sándor pénzügyminiszter megindította a tárgyalásokat a Rothschild-csoporttal az irányban, hogy a csoport francia érdekeltsege egy 500 millió kölcsönt nyújtson a magyar kormánynak. A tárgyalások már egészen befejezettek s a Hitelbank vezérigazgatója, Ullmann Adolf a kölcsön lebonyolításának tervét be is nyújtotta a kormánynak. A kölcsönből nem lett semmi, mert beállott a Wekerle-kormány válsága, ami megakadályozott minden alkotmányos működést. Mi sem természetesebb, hogy most a kormány, mely már biztosra veszi azt, hogy engedelmis parlamentje lesz, új erővel lát adósságináláshoz. Már nem is 500 millióról beszélnek, hanem 800 millióról. S ezt el is lehet nekik hinni. Bécs, mióta megtudta, hogy 67-es többsége van, hallani sem akar a hadügyi és egyéb közös ügyi kiadások redukálásáról, sőt minden jel arra mutat, hogy még újabb meglepetések fogják érni a magyar delegációt, amely ősi szokás szerint ismét szó nélkül szállítani fogja az olvasatlan milliókat. A 800 millió kölcsön felvételét a kormány sugalmazott közleményei azzal indokolják, hogy az év végén lejár a 220 millió kincstári utalványok visszafizetésének határ ideje s így a kormánynak erre a célra van szüksége a 800 millióra. A dologban csak az a bökkenő, hogy annak idején az 500 millió kölcsön felvételét is ezzel indokolták, úgy hogy megállapítható az, hogy a Khuen-kormány ex-lexis kormányzása ezek szerint 300 milliójába került az országnak. Ugy halljuk, hogy a kölcsön ügyében való tárgyalások felvételére Ullmann Adolf legközelebb már Párisba fog utazni.

A Ganz-gyár új üzletei. Az utóbbi napokban a Ganz-féle vagon- és gépgyár részvénytársaság részvényei iránt a tőzsdén ismét nagy érdeklődés mutatkozik. Az érdeklődés oka, mint értesülünk az, hogy a vaggongyár ismét nagyszabású vasuti megrendeléseket kapott a kormánytól, amely többsége tudatában vigan ejti megrendeléseit előzetes felhatalmazás nélkül is.

Fenyegetnek a monopóliumok. Amióta csak a Khuen-kormány uralmon van, a kormány sajátja állandóan felszinen tartja az új monopóliumok behozatalának kérdését. Legállhatatosabban a gyufa-monopóliumot portraktálják, sőt felhivatalos híradások szerint a monopólium behozatalának szándékát már maga a pénzügyminiszter is nyilvánlatkoztatta. Annára biztosra veszik már a monopólium felállítását, hogy egész esomó új gyár alakul abban a reményben, hogy a monopólium felállításakor megváltandó gyárakkal jó üzletet fognak csinálni. A gyufamonopóliumhoz a legújabb időben most a petroléum-monopólium kérdése is csatlakozik. Miként a gyufamonopólium kérdésének felállításával, s ugyancsak az ő kebelében került fel az a kérdés is, hogy a nagy válságba jutott galíciai petroléum-termelés megmentése érdekében a petroléumot is monopólizálják. Mint ismeretes, a gyufa-monopólium kérdése Ausztriában már meglehetősen előre is haladt, úgy, hogy már a kiviteli részleteiről is folytak a tárgyalások. A dolog természete szerint azonban Ausztria mindaddig nem állíthatja fel a monopóliumot, amíg Magyar-

ország felállítva nincsen. A kérdést aktuálisá most különösen az tette, hogy a kormány többséget nyervén a magyarországi választásokon, befejezett ténynek tekinthető az, hogy a két ország adófizető népének ki kell izzadnia ugy az annexió-költségeket, mint a felemelt tengerészeti és hadügyi költségeket. Így körülbelül félmilliárdra tehető az a közös költségvetési többlet, amelyet a most megválasztott munkapártnak szállítania kell. Mig félték attól, hogy az ellenzék számbavethető erőre jut vissza, addig a nagy költségek redukozióról gondoskodtak az illetékesek. Ma már azonban nem a redukálásról, hanem a költségek előteremtéséről folyik a szó. Természetesen a kormány az egyszerre sürgőssé vált költségek fedezésére nagy kölcsönt fog felvenni. Már is beszélnek a felhivatalos közlemények arról, hogy a kormány 800 millió kölcsön megkötéséről tárgyalni óhajt a francia Rothschild-csoporttal. Ezt a közhivatalos közleményt el is hihetjük. Körülbelül ezer millióra becsülhető az az összeg, amire a megszorult kormánynak Bécs igényei szempontjából szüksége lesz. Ezt a rengeteg új államadósságot azonban a nép több el nem bírja. Még a munkapárt is belátja azt, hogy ekkora egyes adóterhet a népre róni alig lehet. Eppen ezért a közvetett adó kérdése nyomul előtérbe s ezért óhajtják felállítani a gyufamonopóliumot és a petroléum-monopóliumot. A gondolat meglehetősen szerencsétlen, mert mindkét monopólium a legszegényebb néposztályt fogja sújtani. Hiszen mindkettő olyan fogyasztási cikk, amely a nép legszélesebb rétegeinek mindennapi szükségletét képezi. Különösen áll az a petroléumra, amelynek majdnem csakis kereskedelmi hasznát fogja a kincstár látni, természetesen nyers olajat termelni nem tudunk. Ezt a monopóliumot az osztrák kormány tehát nagyon ravaszul kiécselte, mert egyrészt megadóztatja vele saját népet, másrészt megadóztatja vele Magyarországot is, mert hiszen monopólium esetén (a mai közös gazdasági kapcsolatát lelkesedő többség miatt) a magyar kormány természetesen csakis az osztrák kincstártól fog vásárolni nyers kőolajat. Eddig a kormány azért hallgatott mélysegesen a két monopólium ügyéről, mert annak elismerése hatalmas fegyvert adott volna az ellenzék kezébe a választások előtt. Meglévén azonban a kormány többsége, minden aggodalom nélkül előveszik ezeket az új adóterheknek az előkészítését és a kormánypárti remények szerint 2—3 év múlva be is hozták mindkét monopóliumot, amelyet azután a következő kormány bármilyen választásuk legyenek is, kénytelenek lesznek fentartani, mert a most felveendő óriási államadósságok rengeteg terhe kényszeríteni fogja őket arra, hogy a kincstár bevételi forrásait növeljék.

A Török-gyógyszertár és a Kereskedelmi Bank. Hetek óta híre járt, hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank a Török-féle gyógyszerári vállalatot részvénytársasággá alakítja át s a részvények egy részét a gyógyszerárak tulajdonosa veszi át. A tárgyalások jó sokáig húzódtak el s az az érteket véget, hogy a Kereskedelmi Bank — lemondott az üzletről. A tárgyalásokról s a tárgyalások eredményéről a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatósága a következő közlemény közzétételére kért bennünket: A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank közli, hogy a Török-féle gyógyszerári vállalatot részvénytársasággá való átalakítására nézve neki felajánlott ügyletről, — annak behatározó és alapos tanulmányozása nyomán — lemondott.

A Magyar Kender- és Lenipar R.-T. vesztesége. Megirtuk ma, hogy a Wiener Bankverein egyik magyarországi vállalatát, a Magyar Kender- és Lenipar R.-T.-ot milyen súlyos veszteség érte. Az idei mérlegében kitüntetett 117,948 korona veszteség híre közgazdasági körökben igen nagy feltűnést keltett, mert az valószínű, hogy a kenderipar mai nehéz helyzete mellett a Magyar Kender- és Lenipar R.-T. nehezen heverheti ki veszteségeit. Helyzetének súlyosságát mutatja az érsekújvári telep kényszerű eladása is, amelynek osztrák kézbe való juttatása általánosan rossz vért szült. Csak az bizonyos, hogy a Wiener Bankverein ismét egy magyarországi vállalatot juttatott nehéz helyzetbe, amelyből azonban önmagának is súlyos veszteségei származnak.

Magyar villamossági részvénytársaság Bécsben. Az Egyesült Villamossági Részvénytársaság a Brown, Bovari és Társa (Báden, Svájc) egyesült villamossági részvénytársasággal és az alsó-ausztriai leszámítoló részvénytársasággal megállapodást kötött, melynek értelmében Bécsben részvénytársaságot alapít osztrák Brown, Bovari művek cég alatt 4 és fél millió korona alaptőkével. E cégben a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank is részt vesz és igazgatóságában képviseltele lesz.

A „Danubius“ tökeemelése. Sokat irtunk már e helyen is a „Danubius“ hajó- és gépgyár részvénytársaság tervbe vett tökeemeléséről, sőt megirtuk azt is, hogy a társaság óriási hadügyi megrendeléseket kapott s ezek perferktualása szükségessé teszi a társaság alaptőkéjének felemelését. Akkoriban ezt a hírünket szokás szerint lezáfolták a társaság. Az események azonban a társaságra is rácsúfoltak. Még el sem multak a választások, már is csodálatszerűen konkrét formában hárakolt annak, hogy a „Danubius“, valamint az osztrák hajóépítő vállalatok gőzerővel építik az új Dreadnought-ot. Ez a beismerés után természetesen involválja azt is, hogy a társaság az óriási költséggel járó tengerészeti megrendelések céljából fel fogja emelni az alaptőkéjét is. Ennek a hírnak tulajdonítható az, hogy az utóbbi időben a társaság részvényei iránt élénk érdeklődés mutatkozik.

A newyorki pénzpiac válsága. Londonból táviratozza tudósítónk: A newyorki tőzsdéről ideérkezett hírekben az tünik ki, hogy az 1907-iki válság óta tegnap volt a tőzsde legrosszabb napja. Csak eladások voltak. Minden Newyorkban forgalomba került papirt csak eladtak. Így a Standard Oil csoport is, ahelyett, hogy vásárlásokkal a tőzsdét támogatta volna, csak eladásokat eszközölt. A helyzetet súlyosbítja azoknak az érdekelteknek magatartása, kik a vasutakat és az ipart uralják. A vasutak stornirozzák megrendeléseiket és ennek a hatását a különben is gyenge irányzatra fokozzák azzal, hogy a maguk részéről is eladásokat eszközölnek. Az Atkinsen vasut elhalasztotta a tervezett második vágány építését és műhelyeiben a munkát felére szállította le. A Rock Island vasut igazgatósága közli, hogy az utóbbi időben 1500 embert elbocsátott. A nyugati vasutakról is az utjavítási munkálatok elhalasztását és ezzel kapcsolatban nagy munkáselebeccsátásokat jeleznek. A közönség a vasutaknak ezt az eljárását politikai és gazdasági okokból nem helyesli. A gazdasági konjunktúra fellendülését tulbecsülték és az árfolyamokat nagyon is feleségázták, úgy hogy a reakció elkerülhetetlenné vált. A vasutak, hogy helyzetükön segítsenek, szeptemberre a fuvar felemelését tervezik. A piac egész reménye azon alapul, hogy a termés jó lesz, bárha az előreláthatólag nagy pénzüszkét fog előidézni.

A községi lakáspolitiká. Ha a Budapestet hirdető tevé lakásmizériát tudományos módszerekkel és szépen megirt tanulmányokkal enyhíteni lehetne, akkor már rég megszűnt volna az a szörnyű lakásuzsora, amely itt-ott már fegyvert ad az elköseredett kismemberek kezébe. Szép irodalma van már a nagyvárosi lakáskérdésnek minden nyugati országban, sőt nálunk sem teljesen elhanyagolt terület ez. Mindazonáltal szép hely illeti meg a lakáskérdés irodalmában azt a könyvet, melyet dr. Bárczy István polgármester megbízásából dr. Forenczi Imre irt a községi lakáspolitikáról s amely most hagyta el a sajtót. A könyvet Bárczy István előszava is ajánlja az olvasó figyelmébe. Valóban, a most eldtünk fekvő könyv értékes munka. Értékessé teszi különösen az első része, mely szorgalommal összegyűjtött adatgyűjtemény a lakáskérdés gyakorlati és elméleti problémájához. Ez az adatgyűjtemény, bár csak bizonyos szempontok körül csoportosul az (hiszen a szerző egyenesen a főváros megbízásából és a főváros szempontjából irta munkáját), a könyvet forrásmunka jellegével ruházta föl s mint ilyen maradandó becű is lesz. Kár, hogy a könyv második fele idővel elvesziti értékét, minthogy ott a főváros számára készült ad hoc javaslatok nagyon rövid életű aktualitással fognak bírni. A munka első részében egyébként a szerző összefoglalja a fővárosi lakáskérdésre vonatkozó, eddig szétszórtan ismert adatokat és összehasonlítás útján arra a közismert igazságra jut, hogy Budapest Európának legdrágább városa. Mindazonáltal a földolgozás módja és a lakásuzsorával járó szociális, higiénikus és morális hatások szembeállítására itt is az újdonság ingerével hat az olvasóra és jó fényt vet a külön-

ben inkább az elmélet felé hajló szerző gyakorlati érzékére is. Majd áttér a szerző a város és lakás-építés reformjára. E fejezetben az általános szabályozási terv főirányelveire, az építési szabályzat módosítására stb. vonatkozó javaslatok mind azt a célt szolgálják, hogy a bérkaszárnnyak építésének egészséges reformja mellett a kisházias városnegyedek létesítését tegyék lehetővé Budapest kevésbé tehető lakosságára is. A lakáskérdés súlypontját a szerző is a községi telek-politikában látja. És ha az e részben foglaltak bő anyagot szolgáltatnak is a kritikára, illetve a szerzővel mindenben egyet nem értőknek a polémiára, azért az tagadhatatlan, hogy az itt összefoglalt javaslatai és következtetései egy, a tárgyát értő szakember munkáját dicsérik. A könyvön egyébként meglátászik az, hogy a sajtó alá való becsátása előtt gondos áttanulmányozásban részesült, ami aztán az egészet simává és könnyen élvezhetővé teszi.

A Jelzálog-Hitelbank ügyése. A Magyar Jelzálog-Hitelbank igazgatósága dr. Schön Nándor ügyészhez fordult az intézet ügyészévé nevezte ki.

A Szarvasi Takarékpénztár ügyletei. A vidéki pénzügyintézetek jellemző osztalékspekuláció fényes példáját nyújtja a Szarvasi Takarékpénztár. Ez a 400.000 korona alaptőkével rendelkező intézet — mint értesülünk — ugyanennyi kölcsönt nyújtott a Turócmezgyében fekvő Justh-féle birtokra s röviddel rá 100.000 koronát egy budapesti bérháza. Ily forszírozott üzletpolitika miatt az intézetet nagyobb veszteségek érték, melyeket — s itt az osztalékspekuláció — nem szűkezzszi a nyereségből, hanem a tartalékalapból vontak le.

Fizetésektelenségek. A bécsi hitelezői védőegylet a következő fizetésektelenségeket jelenti: Mölsner József kereskedő, Perlasz. — Aldan L. kereskedő, Törökbecse. — Tóbiás Bernát, be nem jegyzett kereskedő, Csongrád. — Sonnenwirth Ilona, férj. Rozsnyai Dezsőné, divatárúsnő, Szeged.

Török-magyar társaskör elnöke Lánzy Leó. Megirtuk annak idején, hogy a magyar-török viszonylatok ápolására egy társadalmi egyesülés van alakulóban. Ez a Magyar-Török Kereskedelmi és Társaskör, mely június 4-én délután négy órakor a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tanácstermében tartotta meg alakuló közgyűlését. Az új egyesület elnöke, mint értesülünk, Lánzy Leó főrend lesz.

Csipke-kiállítás. A magyar ipari termékek külföldön való elterjesztésének egyik főfeltétele, hogy az idegenek megismerkedjenek iparunkkal. Ezt a célt kívánja szolgálni az a kiállítás, amely ma, az idegeneket Budapestre vonzó nemzetközi aviatikai verseny előnapján nyit meg az Országos Iparügyi Minisztérium háziipari szakosztályának rendezésében. A kiállításon magyar vert és varrott csipkék, csetneki horgolt csipkék, zsuprikált munkák, katalaszegi varrottások, torockói himzések, sáros-és szepesmegyei csipkék és himzések gyűjteménye van kiállítva. A munkák legnagyobb része Szécsenné Nagy Etelka, Nagy Ida, Dékáné Árpád és a Szontag nővérek háziipari telepeiről kerültek ki. Ezeket a telepeken eredeti magyar művészi csipke motívumok alapján dolgozzák ki az új modern csipkéket. Nagyon szépek különösen a kiállított szines vert-csipkék. A kiállítás sikere érdekében báró Dániel Ernőné, Elek Pálné, Hegedűs Sándor, Kovács Gyuláné, Nendtvich Gusztávné, Gál Jenőné, Tolnay Lajosné, Gelléri Mór, Szűri János miniszteri tanácsos, Pum József, Pechár Gusztáv, a Kereskedelmi Múzeum igazgatója stb. buzgólkodtak. Gelléri Mór kir. tanácsos, az Iparügyi Minisztérium igazgatója nyitotta meg ma délelőtt a kiállítást tartalmas beszéd kíséretében és köszönetet fejezte ki úgy a kiállítóknak, mint a rendezőségnek fáradságos munkájukért. A közönség mindjárt az első napon tömegesen kereste fel ezt a tanulságos kiállítást, amely az Országos Iparügyi Minisztérium nagytermében van és e hó 15-ig marad nyitva. Megtekinthető naponként 9—1 és 3—6 óra között. Megemlíthető még, hogy minden kiállított tárgy eladó és azonnal el is vihető.

Hol helyezik el a főváros kézpénzét. A tanács a szerdán tartandó közgyűlésen tesz javaslatot arra, hogy a főváros a kezelése alatt levő különböző alapok pénzfellegitit a jövő évben mely in-

tézeteknél helyezze el. A tanács a következő intézeteket javasolja:

A Magyar Általános Hitelbank 23 millió 675.000 korona erejéig. — a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 16.750.000 korona erejéig. — a Magyar Jelzálog-Hitelbank 12 millió 950.000 korona erejéig. — a Pesti Haza Első Takarékpénztár Egyesület 11.690.120 korona erejéig. — a Magyar Leszámloló- és Pénzváltó Bank 11.754.986 korona erejéig. — a Magyar Kereskedelmi Részvénytársaság 8.671.250 K erejéig. — az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár 7.648.115 korona erejéig. — a Magyar Országos Központi Takarékpénztár 4.725.000 korona erejéig. — a Haza Bank Részvénytársaság 7.726.489 korona erejéig. — a Magyar Általános Takarékpénztár 4.562.500 korona erejéig. — a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság 3 millió 056.250 korona erejéig. — a Budapesti Takarékpénztár és Országos Zálogkezeső Részvénytársaság 2.902.628 korona erejéig. — az Országos Központi Hitelszövetkezet 2.787.973 korona erejéig. — az Első Magyar Iparbank 1.252.550 korona erejéig. — a Budapest-Erzsébetvárosi Takarékpénztár 1.101.289 korona erejéig. — a „Hermes” Magyar Általános Váltóüzlet Részvénytársaság 642.500 korona erejéig. A felsorolt pénzügyintézeteknél tehát 121.896.652 korona lesz elhelyezhető.

Az „Atlantia” tőkeemlése. Az „Atlantia” tengerhajózási részvénytársaság, amely már megirtuk — június 18-án tartja rendkívüli közgyűlést, amelyen határozni fognak a társaság kétmillió alaptőkéjének negyemillió koronával hatmillió koronára való felemelése ügyében. Az így befolyó összeggel a Londonban megrendelt öt darab, mintegy 28.000 tonnátartalmu hajó vételárának egy részét fogják fedezni, míg a vételár-hátralék kifizetésére kölcsönt vesz fel a társaság. A részvények felét a régi részvényeseknek becsátják rendelkezésére, másik felét pedig az Angol-Osztrák Bank veszi át.

Csőd a fővárosban. A budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszék a mai napon megnyitotta a csődöt Stern Albert budapesti (VII. kerület, Abonyi-utca 3. szám.) bcj. cég ellen, amelynek tulajdonosa Stern Albert, helyesen Stern Áron. Csődbiztosá a bíróság kinevezte dr. Mészáros Lajos kir. törvényszéki jegyzőt, tömeggondnokká dr. Nánássy Ödön ügyvédet.

Új váltótörvény Ausztráliában. Ausztráliában az egyes ausztráliai államokban eddig fennállott és nagyon eltérő váltótörvények helyett T-én új váltótörvény lépett életbe, mely egész Ausztráliában érvényes. Fontos abban a 14. szakasz, mely a külföldön kiállított váltókra vonatkozó lényeges rendelkezéseiben a „locus regit actum” alapelvet juttatja érvényre.

A papírgyárak fabeszerezése. A magyar papírgyárak és papírgyárak fejlődésének legnagyobb akadályát a fabeszerezés körül évek óta tapasztalhatók szinte leküzdhetetlen nehézségekben találjuk. A kereskedelmi minisztériumnak emlékirata az iparfejlesztésről is kénytelen beismerni, hogy a papírgyárban stagnáció várható, részben a fahiány, részben a fa beszerzése körül felmerülő nehézségek miatt. A legtöbb papír és cellulosegyár olyan vidéken fekszik, ahol az erdők túlyomó része az államkincstárnak. Azt a körülményt, hogy a papírgyáraknak szállított fa értékes papíruaggyá, illetőleg papírrá dolgoztatik fel, hogy tehát olyan gyártási processzusról van szó, ahol a munkabér, a vállalkozói haszon az országban marad, mindezeket a kincstár eddig figyelembe nem vette, hanem ellenkezőleg a legridegebb fiskalitás érvényesült. A papírgyár e fontos ügyét a Magyar Gyárparosok Országos Szövetsége újból felkarolta s megokolt beadványokkal fordult gróf Serényi Béla földművelésügyi és Hieronymi Károly kereskedelmiügyi miniszterekhez, kőrvén a fabeszerezés körül felmerült nehézségek elhárítását. E célból javaslatot tesz bizonyos minőségű fának első sorban a papírgyár céljaira való kihalásására, az átérdeklési eljárás (Durchforstung) meghonosítására, a szerződéses tartamának meghosszabbítására vonatkozólag.

Gyűnyűtűk a vetések. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület tudósítói a következőket jelentik június 3-iki kelettel:

Arad. Az időjárás enyhe, változókéony, gyakori pázsítás esőzésekkel. Az őszi buza és rozsvetések szépek, de a buza már sok helyen megdült. A ta-

vasziak kevésbé jó termést ígérnek, különösen a zab sok helyt gyenge. Kukoricza szép, de a répát sok helyen pusztítja az ormányos bogár. — **Baja.** Az időjárás meleg, vetések állása kielégítő, buza helyenként rozsdás, de szépen virágzik. Zabvetések javulnak, tengeri is halad. — **Balassagyarmat.** Az időjárás meleg, elveto kisebb esőzésekkel, a terméskilátás általában kedvező. — **Debreczen.** Derült szép idő, a vetések kifogástalan szépek. — **Ésték.** Boros, nyomasztó időjárás, vetések jók, a szőlőket jégverés érte, gyümölcsöseink nagyon biztatók. — **Győr.** Az időjárás állandóan szép és meleg, a buza és rozsvetések igen szépen fejlődnek és kitünő termést ígérnek, az árpa és zab esőt igényel, a répa szépen fejlődik, a tengerit kapálják és ezeknek is szükséges egy jó eső. — **Kaposvár.** Időjárás napos, meleg, a gabonák fejlődésére kedvező, itt-ott kisebb esőkkel. — **Léva.** Az időjárás száraz és meleg, eső volna kívánatos különösen a kapásokra, egyébként szépen fejlődik minden. A löhere jó termést adott. — **Miskolc.** Igen kedvező májusi időjárásunk volt, eső és derült meleg majdnem naponta váltakoztak. — **Nagyvárad.** Pár nap óta az eső szünetel, ami általában úgy az észlelőknek, mint a tavasziaknak hasznára van. — **Nagykanizsa.** Az egész heti nedves időjárás miatt a gazdák már tartósabb meleg időt óhajtanak. A szőlők a sok nedvesség miatt csak most kezdenek fejlődni. — **Nyitra.** Az időjárás állandóan derült, meleg, a gabonák általában kedvezően fejlődnek, csak a tavasziak. Különösen a zabok gyengéek. Zaból gyenge termésre van kilátás, takarmány kaszálása és betakarítása folyik, kapások szépen fejlődnek. — **Nyiregyháza.** Állandóan száraz, igen meleg időjárás, vetések igen szépen fejlődnek, őszi buza és rozs kalászképződése igen szép. Tavaszuk is szépek, kapásokra már eső volna kívánatos. — **Pancsova.** Az időjárás szép, hűvös, a vetések gyönyörűek, a buza virágzik. — **Sopron.** Az időjárás kedvező, hűvös, a gabonaneműk szépen fejlődnek, a szőlők szépen állanak és jó termésre van kilátás. — **Szatmárnémeti.** Az időjárás állandóan száraz, nagyobb eső különösen a tavasziakra kívánatos. A tengeri kapálása be van fejezve, fejlődése kielégítő. — **Temesvár.** Az időjárás esős és boros, levetősdéről és dült buzáról panaszkodnak. — **Pereszca.** Az időjárás száraz, meleg és így nagyon kedvező a buzavetések zavartalan virágzására, ami éppen folyamatban van. Ma az átlagtermést nyolc métermázsra becsülik. A tengerit jórészt újra ültették.

Vasipari kiállítás Budapestén. A nemzetközi vas-, fém- és gépipari újítások és szabadalmak kiállítási bizottsága legutóbb Lánzy Leó elnökletével a budapesti kereskedelmi és iparkamara helyiségében ülést tartott, amelyen bejelentették, hogy a kereskedelmi miniszter a diszlokáció tisztét elvállalta és hogy a kormány anyagi és erkölcsi támogatást a rendezendő kiállítás céljaira megígérte. Az ülés elnöke közfelkiáltással Lánzy Leó főrendiházi tagot, a budapest kereskedelmi és iparkamara elnökét választották meg.

Szesz kivétel Törökországba. A konstantinápolyi os. és k. konzulátus jelentése szerint a török kormány a szeszről szóló törvényjavaslatot, amely ellen annak idején az érdekeltek élesen tiltakoztak a pénzügyminisztérium részéről történt átdolgozása után ismét a képviselőház elé terjesztette. A kereskedelmi miniszter konstantinápolyi szakudomsági jelentése szerint, az új javaslat határozmányai értelmében állítólag meg lesz ugyan engedve a nem szőlőből, vagy ennek termékeiből készült szesz behozatala, de olyan szeszből, mely nem szőlőből, vagy ennek termékeiből készült, szesz italokat készíteni nem lesz szabad. A javaslat szerint a behozatalra kerülő szeszt meg fogják irtalmasítani s ha a vizsgálat a szeszt az egészségre ártalmasnak minősíti, denaturálni fogják. A török kormány úgy látszik a szőlőtermelés gazdaság érdekében megőrzése szempontjából akarja a nem szőlőből készült szesznek szesz italok készítésénél való felhasználását korlátozni.

Gyapju. Az üzlet már hetek óta szünetel, részben, mert a régi készletek ugygyólván elfogytak és az új gyári termékekből még csakis kis mennyiség jutott piacra, részben, mert a gyáripar a tavalyiaktól magasabb árakat engedélyezni nem akar. Nagyobb részben és rendszeres forgalom kétségkívül csak a július hó 13-án meginduló árverésen fog kialakulni, melyek az ellentétüket is ki fogják egyenlíteni.

Szmokingöltöny 40, prima selyem 45, bélessel 55 ft.

Prakk, v. Ferencz József-út, egész selyem-bélessel

55 ft.

legjobb angol kelméből, csakis mérték szerint, első rangú kivitelben.

ZÉLINGER SAMU angol közpénzrendszeri szabótermékben

IV. ker., Batyváros, Magyar-ut. 3., I. em. Kossuth Lajos utca mellett. — Telefon 46—59.

TŐZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ÉS ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

Budapest, június 4.

A készáru piacra szilárd volt az irányzat. Csekély kínálattal szemben a malmok elég jó vételkedvet mutattak, mérsékeltén jobb árak fizetésétől sem idegenkedtek, az eladók azonban nagyon tartózkodók voltak és ezért csak jelentéktelen forgalom fejlődött ki. Mindössze alig 6000 q buza kelt el, a tegnapiaknál 15 fillérrel drágább áron. A legdrágább eladási ár 11.50 korona volt 79.5 kilós tiszavidéki buzáért, a legolcsóbb pedig 10.40 korona 76 kilós raktáruárért. Egyéb gabonaneműek közül a rozs 2 és fél fillérrel, a tengeri 5 fillérrel drágább. Forgalomba került: 200 q rozs 7.42 koronás áron és 400 q zab 6.80-6.90 koronás áron. A határidőpiacra mai üzlet kedvtelenül és a tegnapi zárlatnál csekélylyel alacsonyabb jegyzésekkel indult meg, a forgalom folyamán azonban jó vételkedv mutatkozott, amely később aztán még fokozódott is, minek folytán erősen szilárdult az irányzat és meglehetősen emelkedtek az árfolyamok. Az októberi buza 2 fillérrel a tegnapi zárlaton alul, 9.32 koronán indult, 9.30-ig tovább gyengült, aztán 9.46-ig emelkedett és zárlatkor 9.44 koronán maradt. A tegnapi zárlathoz viszonyítva, végeredményképpen ma az októberi buza tiz fillérrel, az októberi rozs kilencz fillérrel, az októberi zab hat fillérrel, a júliusi tengeri hat fillérrel, az új tengeri nyolcz fillérrel javította az árfolyamát.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 100 q 79.5 k 23.— K, 100 q 79.5 k 23 K, 200 q 78.5 k 22.60 K, 110 q 77 k 22.60 K.

Pestvidéki: 300 q 79 k 22.70 K, 200 q 78 k 22.60 K, 300 q 77.5 k 22.15 K.

Felsőmagyar: 100 q 77 k 22.15 K, 100 q 77 k 22.15 K.

Raktár: 3000 q 76 k 20.90 K, 930 q 76 k 20.80 K.

Rozs: 100 q 14.85 K kpf par, 100 q 14.85 K kpf par.

Zab: 300 q 13.80 K ab Bpest, 100 q 13.60 K ab Budapest.

Az árak 100 kilogrammonként, koronaértékben értendők.

A készáruüzlet jegyzéke a mai tőzsdén a következő volt:

Buza	kilós	ára 100 kg.	kilós	ára 100 kg.
Tiszavidéki	75	—	79	22.35—22.45
"	76	—	80	23.60—23.70
"	77	22.95—23.45	81	—
"	78	23.35—24.15	82	—
Fejérmegyei	75	—	79	22.25—22.15
"	76	21.65—24.55	80	22.25—22.15
"	77	23.40—23.35	81	—
"	78	23.65—23.15	82	—
Pestvidéki	75	—	79	23.45—22.50
"	76	—	80	23.35—23.35
"	77	23.40—23.65	81	—
"	78	23.75—23.50	82	—
Bánsági	75	—	79	22.85—22.30
"	76	—	80	—
"	77	23.25—23.10	81	—
"	78	23.55—23.70	82	—
Bácskai	75	—	79	22.05—22.20
"	76	23.25—23.10	80	—
"	77	23.—27.45	81	—
"	78	22.40—23.55	82	—
Rozs I-rendű új	—	—	—	15.30—16.40
középmínőségű új	—	—	—	15.40—15.05
Arpa takarmány I-rendű	—	—	—	11.70—12.40
II-rendű	—	—	—	11.40—11.60
Zab I-rendű	—	—	—	14.20—14.60
II-rendű	—	—	—	13.40—13.80
Tengeri belföldi új	—	—	—	10.85—11.15
Korpa	—	—	—	—
Köles	—	—	—	—

A határidőpiacra köttetett:

Délolott:

Előforduló kötések (50 kg.-kint) 1910-re:

Buza októberre	9.32—9.30—9.45—9.40—9.46—9.44
Rozs októberre	7.05—7.23—7.20—
Zab októberre	6.84—6.82—6.76—6.86—6.85
Tengeri júliusra	5.45—5.59—5.53—
Tengeri augusztusra	—
Új tengeri májusra	5.72—5.84—5.80—

1 óra 30 perceskor zárulnak:

Buza októberre	9.44—9.45
Rozs októberre	7.20—7.21
Tengeri júliusra	5.53—5.54
Tengeri májusra 1911-re	5.78—5.79
Zab októberre	6.84—6.85
Repcze augusztusra	12.10—12.30

Budapesti gabonaforgalom.

1910. június 2-től 1910. június 3-ig.

	Erkezett	Elszállított
	méter mázsa	méter mázsa
Buza	6793	—
Rozs	309	1188
Arpa	136	32
Zab	12440	14408
Tengeri	12729	15645
Liszt	307	10548
Korpa	—	1365

Értéktőzsde.

A választások nyomán kelt haussemozgalom úgy itt, mint Bécsben alábbhagyott, noha azon értékek, melyek az utóbbi napok favoritjai voltak, ma is szilárdan megtartották pozíciójukat. A Magyar hitel nem emelkedett ugyan, de szilárdan megtartotta irányzatát. Azok helybeli és bécsi realizálások dacára megtartották tegnapi záróárfolyamukat 840 korona 75 filléren. A déli tőzsdén ez az árfolyam 1—1.25 koronával majd emelkedett, majd csökkent. Az Osztrák hitel megtartotta szilárd alapirányzat mellett emelkedő tendenciáját, amennyiben 670 koronáig is emelkedett. A déli tőzsdén egy keveset ellanyhult és 668 korona 75 filléren zárult. Az Osztrák-magyar villamosvasút részvénye bécsi realizálások után lanyhább lett és pedig a déli tőzsdén, mert az előtőzsdén forgalomba se került. A déli tőzsde 755 kor. 50 fillérről lehanyatlott 754 koronára 25 fillérig. Szilárdan tartotta magát a Jelzáloghitelbank-részvény is. Ugy az elő-, mint a déli tőzsdén 487 korona 50 fillér és 488 korona 75 fillér között változott. A Leszámitolóbank részvénye kereslet hiányában 567 korona 75 fillérről lekerült 565 koronáig és ezen árfolyamon záródott is. A Városi villamos vasut ma az egész forgalmon végig 380 korona s 381 korona 50 fillér között mozgott.

A Közüti vasút részvényei 711 koronától 710 koronáig leszálltak és a déli tőzsdén ezen is zárultak. A Kereskedelmi részvénytársaság részvénye ma sem tudott megszilárdulni, 750 korona 50 filléren záródott úgy az elő-, mint a déli tőzsdén. A Rimamurányi részvényben a kisebb spekulánsok realizáltak, mire egy kevésbé ellanyhult az árfolyama. 697 korona 50 fillér és 695 korona között volt forgalomban mindvégig, utóbbi árfolyamon záródott is. A készáru piacra nagy volt az árhullámzás az „Adria“-részvényben, úgy látszik, a különféle híresztelések hitelüket vesztették, mert 506 koronáról lekerült 490 koronáig. Az Agrárbank részvénye 489 korona 50 filléren végzett. Ma szombat lévén, utótőzsde nem volt, mert a tőzsde negyed 3-kor zárult.

As előtőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 668.50—669—667.50, Magyar hitel 840—839—841.25, Leszámitolóbank 567.50, Jelzálogbank 488.25—488.50, Rimamurányi 694.50—696.50, Városi villamosvasut 380—318, Közüti v. 711.50—710.50.

A déli tőzsdén előfordult kötések:

Osztrák hitel 668.50—667, Magyar hitel. 840.50—842—840.25, Államvasut 755—754.25, Leszámitolóbank 566, Jelzálog 488.75—487.50, Rimamurányi 695—697.50, Közüti 710.50—711, Városi villamosvasut 380.50 K.

Bécsi gabonatőzsde.

Bécs, június 4. (Saját tudósítónktól.) A budapesti terménypiacz javulása az itteni tőzsdére nem gyakorolt semmi hatást, annál is kevésbé, mert a közvetítő kereskedelem 10,000 méter mázsa orosz buzám tudadott.

Jegyzetett buza: Tiszavidéki 11.90—12.20, bá-náti 11.45—11.80, mosoni és győri 10.75—11.30, tótfelvidéki 10.75—11.30, déliavasuti 10.75—1.20, marchfeldi 10.25—10.75, romániai 11.40—11.70, orosz 11.10—11.50.

Rozs: Tótfelvidéki 8.10—8.35, csepeli 7.95—8.15, pestmegyei 8.05—8.20, déliavasuti 7.90—8.15, különféle magyar 7.90—8.15, osztrák 7.95—8.35.

Arpa: Tótfelvidéki 6.40—6.90, maláta 6.40—6.65, takarmány 5.90—6.30.

Magyar tengeri 5.85—6.10, Cinquantin 7.90—8.40. Magyar zab 7.40—8, válogatott 805—835, osztrák 7.20—7.45.

Bécsi értéktőzsde.

Bécs, május 4. A newyorki lanya irányzat következtében az előtőzsdén tartózkodóan viselkedett a spekuláció, nemzetközi értékek némileg gyengültek, ellenben a helyi piac változatlanul szilárd volt és az árfolyamok jól tartottak. Korlátok közt egyes magyar értékek némileg gyengültek, így különösen Adria-részvények, azonban építkezési értékek jól tartottak. A déli tőzsde megnyitása-kor nagy tartózkodás érvényesült és az árfolyamok valamivel gyengültek, csak rimamurányi részvények voltak élénkek budapesti vásárlásra. Berlin a bányaeértékek piacáról gyengült irányzatot jelentett.

Tizenegy órakor: Osztrák hitel 668, Magyar hitel 840, Laenderbank 502.50, Bankverein 542, Union 603.50, Államvasutak 756.25, Déliavasutak 118.50, Alpesi 728.50, Rimamurányi 695, Török sorsjegy 257, Adria 50, Altalános építkezési társaság 338.50, 3 százalékos déliavasuti elsőbbség 268.50 K.

Egy óra 30 perceskor: Osztrák hitel 667.25, Magyar hitel 840, Anglo 312.50, Bankverein 543, Osztrák földhitelintézet 1189, Laenderbank 502.25, Unionbank 604, Államvasut 755.50, Déliavasutak 118.25, Dunagőzhajózási 1168, Alpesi 72750, Rimamurányi 696, Orosz járadék 103.95, Török sorsjegy 257, Lloyd 578, Keleti vasut 672, Skoda 387.50.

Bécs, június 4. (Magyar értékek zárata). 4 száza lékos arany-járadék 113.70, Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegy 156.75, Magyar hitelbank részvény 839.— Magyar leszámitoló és váltó részvény 566.—, Rimamurányi 694.25, Magyar czukoripar —.—, Adria hajózási részvénytársaság —.—, Magyar koronajáradék 92.40, 4 százalékos magyar földteherm. kötvény —.—, Magy. nyerem-kölcs. sorsjegy 225.—, Kassa-Oderbergi Vasutársz. —.—, Magyar jelzálogbank 488.—, Magy. kereskedelmi bank —.—, Az irányzat gyengült.

Bécs, június 4. (Osztrák értékek zárata). 4.2 százalékos papír-járadék 94.80, 4 százalékos osztrák arany-járadék 117.—, 1860-as sorsjegy 171.75, Osztrák hitel-sorsjegy —.—, Angol-osztrák bankrészvény 3127.5, Bécsi Bankverein 511.50, Osztrák magyar bank 1809.—, Déli vasut 117.80, Dunagőzhajózási társ. 1162 — Dohány-részv. 388.—, Cs. k. arany (vert) 11.88, Német bankv. 117.55, Osztr. Lloyd 571.—, 4.2 száz ezüst jár. 94.25—98.10, Osztr. koronajáradék 94.20, 1864-es sorsj. —.—, Osztrák hitelintézeti részvény 667.10, Union-Bank 603.—, Osztrák Landerbank 501.50, Osztrák-magyar államvasut 754.30, Elbevolgyi vasut —.—, Alpesi részvény 729.25, 20 frankos 19.10, Londoni váltóár 240.72, Lipótkohó —.—, Török sorsjegy 258.—.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 4. (Értéktőzsde.) A tegnapi newyorki tőzsdén történt erős csökkenések az itteni forgalom megnyitáskor terjedelmes eladásokat vontak maguk után, amelyek az amerikai vasutakon kívül különösen kohéértékeket és villamosági értékeket ingattak meg, melyek részben több mint 2 százalékos veszteségeket szenvedtek. Erősebben nyomottak voltak még a Santung-vasut részvényei is. Osztrák értékek közül hitelrészvények körülbelül 1 százalékos veszteséget szenvedtek. Később a csökkenő mozgalom legnagyobb részét megállapított, mert a mérsékelt árfolyamok mellett vásárlások történtek, főleg abban a reményben, hogy az amerikai tarifakérdés mégis csak kielégítő meg-

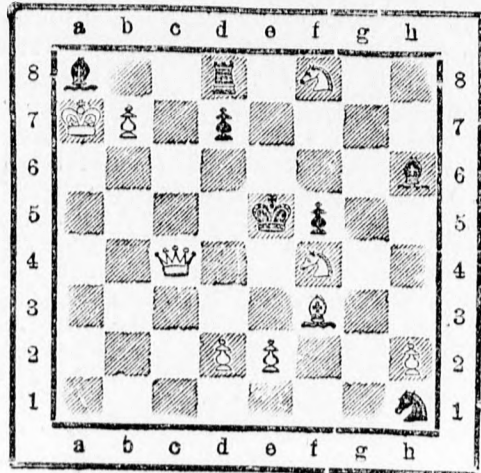
Földbirtokosok 4%-4½% alapon kaphatnak tőkeamat törlesztéses kölcsönt, a birtok-érték 65—75%-a erejéig. Régi és bármily bonyolódott tartozások konvertáltak. — Telekkönyv-kataszter küldendő. **Teljesen díjtalan értesítés 48 óra alatt.**

Tisztviselő- és Jelzalog-Kölcsön Részvénytársaság, Budapest, Erzsébet-körut 22. szám

SAKK.

64. számú feladvány.

Oskar V., Pilson.

Matt a harmadik lépésre.

337. számú játszma.

Játszották Berlinben 1910. április. A match IV. játszmaja.

Orosz huszárjáték.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

ezek között az 5... d6-d5, míg az amerikai játékosok nagyon kedvelik 5... f6-g4 folytatást.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

Világos a g7-t pontot támadja, de erre sötétnek kitűnő védelme van. Helyesebb lett volna

19. Hh5xf6, amivel ha mást nem is, de annyit elér világos, hogy elrontja a sötét gyalogállást.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

A felfedezett figurát ezzel sötét visszanyeri.

Ha világos azonnal ut c6-re, úgy következnék

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

A huszár természetesen bátran ütésben hagyható.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

338. számú játszma.

Játszották Bromleyben, a Kent grófsági angol sakkszövetség versenyén 1910. április hó.

Francia védelem.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

Sötét előző futárlépése nem teljesen kielégítő, de ha már belement a változatba, úgy most 4... c7-c5 lett volna helyén.

Sötét tehát egy fontos tempót veszített, mert most létrejött egy jól ismert változat, csak hogy világosnak már a királyfutárja is fejlődött.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

Jobb volt 9... a7-a6, 10. Hh5-a3, c7-c5 stb. Az elsőmozdulatok korai.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

Helyesebb lett volna 11... h7-h6, vagy 11... a7-a6.

A támadás biztosításának jól ismert módja, világos rohamosan jön fölénybe.

Ez most már késő; a legjobb volt még 13... Vd8-c8.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

Sötét nyugodtan bekebelezi mind a két huszár, mintha semmi veszély sem fenyegetné. Védelmül azonban már nincs, mert 15... Vd8-c8-ra 16. Vg6-h7, Kg8-f7, 17. g5-g6, Kf7-e7, 18. Vh7-g7 nyerne.

Table with 2 columns: Világos (White) and Sötét (Black). Moves listed for both sides.

VIZALLÁS.

jan. 3 jun. 4

jun 3 jun. 4

Table with 4 columns: City, Score, City, Score. Lists chess results for various cities.

Felölés szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadó-tulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság

Igazgató ERDŐS ARKAD.

Large financial table with multiple columns: Budapesti Ertektársaság, Záloglevelek, Bankok, Takarékpénztárak, Biztosító társaságok, Gőzművek, Iparvállalatok, Sorsjegyek, Pénznemek és váltók. Lists various financial institutions and their assets.

KÜLÖNFÉLÉK.

Menyasszony-dalok...

I.

Menyasszonyi álom,
Menyasszonyi myrtus;
Asszonypalotának bűvös ajtaja,
Kinyitva várjon,
Meseje szindus
Lelked rengő-ringón halkan altassa
Menyasszonyi álom,
Menyasszonyi myrtus;
A tavasszal kelő virágillatok,
Ákácvirág-szárnnyon;
— Orgonás a rythmus, —
Óleljenek által legszebb vágydalok!
— Csendűsük esős!
Csacsogón átfon
Lelked halk zenéje. —
Soha el ne hulljon;
Soha el ne mulljon;
Soha el ne szálljon; —
Mind valóra váljon
Menyasszonyi myrtus,
Menyasszonyi álom!

II.

Menyasszonyi álmok halk subanással,
Szállanak végig a leányéveken.
Valót váró vágyuk bujdosít játszik
Suttogó sóvárgó leányéveken,
Arannyal himzett lányálmok vágya
Kibontja szárnyát, repülni akar;
Virággal, színnel átszőtt tájról
Almodik egy lány, esendű föl a dal...
— Egy-két év elmerül, erősebb a nóta,
Lánymosolygás egyre edesebb.
Lelkéből sugárzó vágyain hívja.
„Asszonyálmaim töltésd be végzetem!”
— Eljött a nap. A sóhajtott, az édes,
Hullanak a könyvek!
Fejüket lehajjták kinyitott virágok
És e pillanatban, halkan-susogóan,
Ólelésre gyűlnek —
Detültére vágyó leány-asszonyi álmok...

III.

Kis felhő takaraja,
Bujtatja, rejti,
Szinjátzó napsugár,
Egy hívlak, jér ki.
Tündökölj; csillogj.
Csábitsál, ragyogj —
Szépszavú játék:
„Menyasszony vagyok!”
Napsugár játszik;

Behunyom szemem,
Múljon el minden,
Maradj Te velem!
Délbáb támad.
Ég kékje remeg;
„Menyasszony voltam!”
„Asszonyod leszek!”
Kinyitom szemem,
Komoly a kép is,
Nem álom, látom,
Valóság mégis,
Bódító virágok,
Örökszép dalok,
Csokolják lelkembe,
„Asszonyod vagyok.”

Gács Dezső.

(Eduárd király és az iskolásfiú.) A nemrég elhunyt angol király nagy gyermekbarát volt. Egyszer egy faluba érkezett és ott az iskolában is látogatást tett. A fiukhoz azután egyes kérdéseket intézett és többek között azt is kérdezte tőlük, kik voltak Anglia legnagyobb királyai?

— Alfréd király, Viktória királynő — hangzott kórusban a felelet.

A tanító azután észrevétlenül néhány szót sugott az egyik fiú fülébe, mire az felkelt és így szólt:

— VII. Eduárd király.

— Helyes, — mondta a király, — de meg tudnád-e mondani, hogy micsoda nagy tettet vitt véghez VII. Eduárd király?

A fiú erre a kérdésre nem tudott felelni és szegyenkezve hajtott le fejét.

— No, ne busulj, — vigasztalta erre a király — hiszen én magam se tudom!

(A hasis.) Ami Európa lakóinak az alkohol, vagy a kínainak és keletásiai embernek az opium, az az északafrikai, előázsiai és török államok lakosainak a hasis. Ezekbe az országokba leginkább Görögország exportálja a hasist, ahol az indiai kender nagy mennyiségben termesztik és azután effüstölésre a pipába vagy helyő használatra elkészítik. A hasis élvezetének igen káros következményei vannak. A kairói elmegyógyintézetben levő betegek között az elmúlt évben 27 százalék volt olyan, aki hasis élvezetétől örült meg. A hasis eleinte kellemes-érzéseket kelt, később azonban valóságos delíriumot idéz elő, még pedig már a legelső mámor után. Mámorában a hasis áldozatának valami földöntúli hatalom és boldogság érzetében van része, ezt azonban izgatottság, nyugtalanság és álmatlanság követi és igen sokszor üldözési

mánia fejlődik ki, amely öngyilkosságra is vezethet. A tolvajok, csavargók s gonosztevők az említett országokban a hasis híveiből kerülnek ki. Mindamelllett az alkohol mértéktelen élvezete sokkal mélyrehatóbb pszichikai szimpptomákhoz vezet, mint a hasisrágás vagy szivás és azért az angol kormány bár korlátozta, de még sem tiltotta meg teljesen a hasis árusítását, mert azzal az alkohollal egyengetné az utját.

(Párisi párbajok.) Humánus ujtításokat igyekeznek alkalmazni a párbajozás terén. Párisban például mostanában készítenek ólomból olyan golyókat, amelyek a revolver elsütésekor porrá zúzódnak. Ezeket a golyókat alig lehet megkülönböztetni az igazaktól, mert azoktól csak abban különböznek, hogy valamivel fényesebbek. Egy másik idevágó találmány humanitása abban rejlik, hogy amikor a pisztoly eldördül, megnyílik egy rekesz, amelybe beleszorítódik a golyó és a csőben csupán a puskapor marad meg. Napirenden van a töltés fojtás nélkül. Ilyenkor az ellenfelek lefelé tartott revolverrel várják a jelt és a golyó, amely kisebb, mint a cső kaliberje, egyszerűen lepotyog a földre. Párisban tehát az embereknek nincs okuk megijedni a pisztolypárbajtól. Ha az efféle humánus eszközök alkalmazását tovább fejlesztik, akkor következnek majd a pisztolypárbajok — pisztoly nélkül.

(Az északi fény eredete.) William Ramsay, a híres angol fizikus és kémikus. A kémia múltjából és jövőjéből című könyvében az északi fény jelenségeivel is foglalkozik. Szinte valószínű, hogy a felső légrétegek negatív elektromos gázmolekulákból állnak és hogy ezek a gázmolekulák akkor lesznek legkönnyebben villamosokká, ha a napsugarak merőlegesen érik, amint ez az egyenlítő vidékeken történik. A felső rétegekben uralkodó légáramlatok ezeket a villamos gázrészecskéket a sarkok felé viszik. A sarkok körül az egyenlítő felől érkező áramok összefutnak, úgy hogy a villamosság egy része szép fényjelenségek közepette kialszik. Mivel az áramlatok egy pontban futnak össze, az egész jelenség gyűrű-alakot vesz föl. A gyűrűnek egy része valószínűleg az az iv, amelyet az északi fényjelenségeknek észre lehet venni. A gyűrű középpontjában foglal helyet a mágneses sark. Ramsaynak ez a magyarázata van a valószínűbb, mert ahhoz a már ismert tényhez fűződik, amely szerint az északi fény jelensége szoros összefüggésben van a levegőbeni villámok és mágneses tünceményekkel.

LIRA HERCZEGNŐJE.

— Regény két kötetben. —

IRTA: W. ROBERTS.

7

A kerten keresztül menve elért Trikotrin a kastély falához. Felnézett és tekintete egy félig nyitott ablakon akadt meg. Hirtelen végignézett az egész épületen. Falak, padló és mennyezet mind biborvörös, vagy halvány arany színben pompáztak. A terített asztalon az ételek fejedelmi ebédhez való látványt nyújtottak, féltucat szolga szolgálatkészen várta a parancsokat, de mindössze csak egy vendég volt, akit kiszolgáltak. Az uraság intett személyzetének, mire azok nesztelenül visszavonultak.

Midőn egyedül volt, fáradtan visszahanyatlott székébe. Az étel érintetlenül feküdt előtte. Néhány évvel fiatalabb volt Trikotrin-nál, magas növésű, hirtelenszöke, magas homloku és nemes gondolkodású szép férfi, igaz, hogy arca komoly volt és nyugtalan végtelenül fájdalmas kifejezéstől elborult volt.

Ugy nézett ki, mint egy férfi, akit nagy csapások értek, kinek még most is kinjai vannak, amiből teljes erejével küzd, hogy azokat legyőzze.

Trikotrin észrevétlenül megfigyelte és tekintete mély részvétléről tanuskodott. Nem tudta megérteni, hogyan lehet az, hogy egy ilyen nemes, gazdag férfi a fény és pompa között ilyen fáradtnak és elhagyatottnak érezze magát, mint az utolsó fogoly.

— Ah, Estmere, — mormogta magában. — ugy látszik, én mégis boldogabb vagyok náladnál.

Valami úgy huzta, hogy menjen hozzá, és...

gasztalja a nagy pompa között is ilyen elhagyott férfit.

Azonban megfékezte magát és csendesen figyelt tovább.

— Meg tudnám magam boszulni, — sóhajtott azután. — Négy év telt el már, de a rajtam ütött seb még mindig ég.

Még egy hosszú pillantást vetett reá, azután eltávozott.

— Jobbat választottam, — mondta magában. — Igaz, hogy biberban járó herceg, de hermelin palástját egy félvilági nőnek a gyalázattól összeroncsoló idegeiből szótták. Nem irigylem, ha a szőlőszemeket aranyos tálból eszi és én megelégszem, ha a fűtről ehetem. Csak az a férfi boldog, aki szabad, egyedül áll és amellet filozofus.

IV.

A Loir partján, az erdő mellett egy magányos különös, kis régi házikó húzódik meg, köröskörül repkényvel befürtve. Padlásában ezer és ezer madár fészkelte. Az épület felét a háboruban összetöveddötték, a másik felének csak művészember előtt volt értéke, aki a kilátásban és a házikó különlegességében gyönyörködött.

A házikó egy falán kis oválalaku ablak volt látható. Ez egészen a vörös háziető alatt volt és gyakran látni lehetett, amint egy fiatal lányfej hajol ki rajta és néz körül a vidéken. Tizenöt éves lány lehetett, szép piros szájjal, nagy sötét őszemekkel és szöke kék szalaggal átkötött hajfürtökkel.

A part eme része nagyon elhagyott volt. Távolról csakis verőfényes napokon volt látható, igaz, hogy mértékdekre menőleg csak szőlőhegyek és parasztkunyhók feküdtek. Mégsem volt hiánya a gyermeknek szórakozásból és elragadtatással bámulta a táj szépségét.

Az öreg kormányos a gyermekkel óra-

vására mentek, neki ajándékozták a legszebb tojásokat és a legédesebb mézet. A vizezellérek és mindeoki, aki közelében volt, elárasztotta szeretetének egész melegével. Az emberek nem is hiyták másként, mint a „Loir mosolya”, vagy a „tündérleány”.

Várakozó örömmel bámult be a nyári délutánba. Minden esendes volt, barátja a kormányos a kunyhóban hálóját javította, míg esőnakja üresen ringott a vizen. Az áram egy szénával telt bárkát hozott lefelé. A ferró délutánon a kaszálók a széna tetején elaludtak.

Minden pont, melyet pillantása ért szimpompában diszló fényteli kép volt, de ezek a részletek már annyira ismerősek voltak előtte, hogy szépségük alig gyakorolt rá hatást. Egy erős kezekkel vezetett bárka haladt büszkén a habok felett a közelben. A hajósok kendőikkel intettek, a parancsnok kezét szeméihez emelte, hogy jobban lásson, mindnyájan mosolyogtak, mivel Trikotrin megismerték. A gyermek is látta és hallotta őt, szívből jövő hangos nevetésre fakadt, az ablakmélyedésből felkapaszkodott egy falkiszögellésre és kopogva haladt lefelé a kiálló köveken, melyek lépeszerűen vezették le a mélységbe. Gyorsan, mint egy fiatal szarvas leszaladt a lejtőn a parthoz, amelyet éppen akkor ért el, midőn a bárka oda érkezett.

— Miva! — kiáltá Trikotrin. Keze a gyermek fején nyugodott s szeretetteljesen simogatta a melegsívű gyermek aranyhaját a viszontlátás örömeiben.

— Miva! — kiáltotta, — valószínűleg te vagy a legönállóbb gondolkodású teremtménye a földnek! Csak egy lelemz teheti azt meg, hogy ezeken a romköveken lekuszszon. De te jól tudod, hogy addig jár a korszó a kutra, — ezt vedd figyelembe!

— Ha leestem volna, akkor itt lett volna én, hogy megmentsem, — nevetett Miva.

(Folyt.)

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1910. június hó 5-én.

NEMZETI SZINHÁZ.

A nagycsászár.

Történelmi vígjáték 4 felvonásban.
Irtá: Szomorú Dezső.

Személyek:

Ferenc császár	Pethes
Jozsef főherceg	Ódry
Kaunitz	Gál
Storch báró	Hajdu
Eszterházy gróf	Mihályfi
Barkóczy primás	Molnar
Hadik gróf	Pálffy
Hatzfeld gróf	Rajnai
Losi gróf	Náday E.
Colloredo gróf	Kürthy
Maria Terézia	Jaszai
Castellan Florence	F. Márkus
Auersperg bgné	Cs. Alszéchy
Hobenthal grófné	Vizvári M.
Lieblich Mari	Rákos A.

Kezdeté 1/3 órákor.

M. KIR. OPERAHÁZ.

Hoffmann meséi.

Fantaszükus dalmű 3 felvonásban,
elő és utójátékkal. Zenéjét szer-
zette: Offenbach Jakab. Szöveget
irtá: Barbier Gyula. Fordították:
Dr. Váradi Antal, Fáy J. Béla
és Radó Antal

Személyek:

Olympia)	Sándor E.
Giulietta)	
Antónia)	
Coppelius)	
Dapertutto)	Dalnoki
Miracle)	
Cocheville)	
Pittichinaccio)	Kertész
Ferenc)	
Hoffmann)	Székelhydy

Kezdeté 8 órákor.

A nm. v. és köz. miniszter elismerő leiratával kitüntetve.

Dr. Batizfalvy I. Z. főváros legelső

FOGORVOSI INTÉZETE

athelyezve: **Károly-körút 3. sz. alá.**

Fájós fogak meggyógyítása Szájpadlás nélküli műfogak,
Tartós fogtömések, aranyhidak, koronák,
Fogbuzások (altatásban is.) Jól használható fogszorok
elkészítése és behelyezése
Jótállás mellett mérsékelt szabott áron.
Vidékiek félnap alatt megkapják műfogalkat

SÍFOK-FÜRDŐ a Balaton mellett.

Megnyitása június hó 11-én.

Legkényelmesebb és legkényelmesebb tartózkodási és kirán-
dulási hely. — Kedvező vasúti összeköttetés, olcsó menet-
térít jegyekkel.

Kitünő vendéglő és kávéház házi kezelésben.

Szobák június hó 30-ig napi 5-6 koronáért egy személy
és napi 5-8 koronáig két személy után. Minden szoba vil-
lanyvilágítással bír. Penziószerű ellátás felnőtteknek napi 9
koronáért. Kitünő erősítő gyermekellátás uszonákkal
naponta 6 koronáért. A gyermekek számára külön játszóhe-
lyek a Balaton partján. Levél- és sürgönyeim: Fürdő-
igazgatóság Sífofok. Telefon 1. sz.

ROYAL ORFEUM

ERZSÉBET-KÖRÚT 31. TELEFON 110-27

Egyetlen városi mulatóhely.

Minden este 8 1/4 órákor

a szenzációs új júniusi műsor

Fritz Grünbaum

és

Carli Nagelmüller

2 új bohózat:

Schlesinger bácsi,
mint aviatikus

Pepita Muzi

LITTLE TATE és az összes első-
rangú új attrakciók

Elsőrendű zongorák

Kovács Gyula

zongoratermeiben,

Bpest, V., Gresham-palota.

Ferencz József-tér 7.

FOGAK

és fogszorokat szájpadiás nélkül, a
természetes fogaktól meg nem
különböztethető és rágásra kitünő
10 évi szavatosság mellett készít

Kitüntetés.

Guttermuth János

műfog specialista

Budapest, VII., Baross-tér 20. I. em. jobbra 3.

Kérem a névre és az ajtószámra figyelni, mert
kettőn vagyunk e házban. — Érkezőskor kérem a
kapu alatti táblán levő 3-as számú gombot meg-
nyomni, hogy az érkezők sorrendje betartassék.
Telefon 159-63.

KOCH

TESTVÉREK
BUDAPEST
KÁROLY-KÖRÚT 26.

ÚJÍTÁSA
A
FÉLIGKÉSZ ÖLTÖNY

2 óra alatt mérték után
készül:

Gyászöltöny (kőnnű)	K. 46
Divatöltöny (kék v. szürke)	K. 48
Lusztler v. vászon- öltönyök	K. 36

Kiváltunk

ZÁLOGBAN

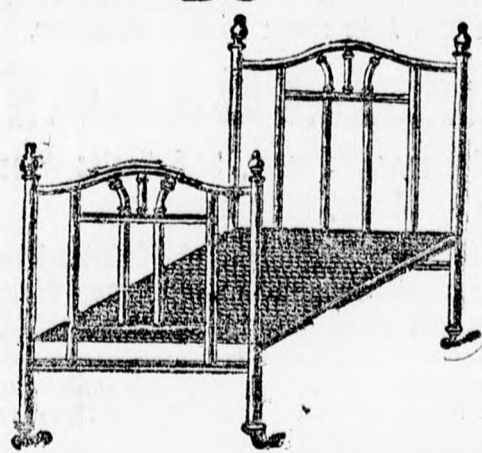
levő arany- és ezüstékszereket, sorsjegye-
ket s azokra magasabb kölcsönt nyújtunk.

MANNHEIM SIMON ÉS FIA

Budapest, IV., Párisi-u. 5.
(Főpostával szemben.)

Rézágy 32 frt

Acélsodronnyágyat vaskeretrel 5.50

Összesítő vaságy márkacímű 3.75

Az itt bemutatott vaságy **sodronnyal és rézdiszítéssel bármely színre emaillezve 16 frt.**

Mindenemű vas- és rézbutort legolcsóbban szállít

NÉMETH fémbutorgyára,
V., Kohary-u. 19a.

Három koronáért
kapható 12 db. Kitünő len minőségű szegett fehér
csemegé 4 kendő Kávéházaknak nagyon ajánlható.

Fürdő évdura
legolcsóbban vásárol gyermek-fürdőruhát 3.50-ért
női K 3.50-ért, disztes fürdő kalapot K 2.-ért fürdő
köpenyt K 3, férfi fürdő ruhák minden minőségben.

Kerti napernyők
K. 4.50, fehér himzett K. 7.—, glória selgym K 7,
és a legdivatosabb ernyők a legolcsóbban kaphatók.

Nyári mosó mellény
K. 6.—, a legszebb kivitelben, divatos szalma
kalapok K 4.—től feljebb, finom lüszter kabát
K 22.—, automobil kabát K 14.—.

KUNZ ÁRUHÁZ

Budapest, V., Deák Ferencz-utca 10.

SZINHÁZAK.

Vasárnap, 1910. június hó 5-én.

VARSZINHÁZ.

Nincs előadás.

VIGSZINHÁZ.

Délután mérsékelt helyreál.

A masamód.

Vígjáték 3 felvonásban. Irta: Heltai Jenő.

Személyek:

Gróf Rátóti Iván	Fenyvesi
Adam Béla	Hegedüs
Mak István	Szerény
Artur	Tihanyi
Szekeres	Tanay
A direktor	Vendrei
Kalotaszegi Vilma	M. Harmath
Boja Irén	Kornay B.
Krausz Klári	Hegedüs
Rácz Elza	Komlós I.

Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyreálakkal.

Nick Carter.

Színmű 4 felvonásban. Irta: Bisson Alexandre.

Személyek:

Nick Carter	Fenyvesi
Hélién	M. Harmath
Georges Glancy	Tanay
Melvil	ij. Ditról
Carmen	P. Gázi
Fobby	Szerény
Patsy	Tapolczay
Cluck	Bardi
Arizona Jack	Balassa
Jim	Gyöző L.
Sam	Sarkadi
Margaréthe	Riss Irén
Catherine	Haraszthy H.
Deborah	Rónaszékiné
Melloraft	Bihari
Allamügyész	Tihanyi
Biro	Vendrey
Oswald	Kazalicky

Kezdeté 1/2 8 órakor.

URANIA SZINHÁZ.

A Magyar Színház vendégjátéka.

A kuruzsló.

Színmű 3 felvonásban. Irta: Földes Imre.

Személyek:

Özv. Horváthné	T. Halmy
Ilma leánya	Nagy Te. öz
Tordai Dezső	Törzs
Csáthyné	Mészáros G.
Schilling	Vágo
Rostay dr.	Sebestyén
Fejér dr.	Pártos
Zsamoly	Z. Molnár
Dóra	Csatay J.
Vida Józsa	Papp
Vödör Kajetán	Körmendy
Aladiné	Loránti I.
Kovácsné	P. Tárnoky
Vereb	Dohy
Verebné	Zala K.
Egy hölgy	Körfy G.
Papaszemes ur	Rothey
Terka, cseléd	Tóth Irma
A gróf	Tarnai
Középkoru ur	Czobor

Kezdeté 3 órakor.

KIRALY SZINHÁZ.

Fedák Sári felépítéssel.

Luxemburg grófja.

Operett 3 felvonásban. Irta: Lehár Ferencz.

Személyek:

Luxemburg grófja	Király
És zil herceg	Papir
Sziza grófné	Erdei B.
Brissard Armand	Kovács
Vermont Juliette	Fedák Sári
Dieder Angela	Fótrass S.
Mancsikoff Szegej	Sárosi
Pavlovics Pavel	Tóth
Pelegrin	Krasznai
Managere	Liget
Baronó	Sári R.
Saville	Palotay
Boulangier.	Balázs
Marhan	Egri

Kezdeté 1/2 8 órakor.

JARDIN DE PARIS

VII., Erzsébet királyné-ut 1.

Telefon 167-25. Kezdeté 9 órakor.

Júniusban új műsor

Polly Koss és Emil Guttmann

a bécsi Apollo színház tagjainak vendégjátéka.

MILLA BARRY

Medgyaszay, Ferenczy, Sajó, Tarján, Theo Körner, Nelly Bloock stb.

Ejfélkor a Tabarin Bal Mabilie-ban
4 Aragonese, The 3 Colon Girls
Douglas és még 16 elsőrendű attrakció.

Jegyek kaphatók: Bárdnál (Kossuth Lajos-utca 4),
özv. Kontinénál (Andrássy-ut 29.) és Zípsér és
Könignél (Andrássy-ut 4.)

Tatatóváros,

Komárom, Bicske, Győr, Pápa, Kisczell, Szombathely, Székesfehérvár, Mezőkövesd, Eger és vidéke nagyközönsége stb. stb. 20-22 év óta vett-e már azon kereskedőktől rossz paprikát, akik

BUKOR PAPRIKÁJÁT

Arasították? Persze azelőtt becsapták a közönség nagy részét, ugyanis eladták az éretlen, zöld, fagyos és szálrészekből örölt paprikát, dobta hozzá paprikaereket, hogy erős legyen és elámitották vele a nevet, eladták drága pénzért, hogy csak az a jó, a többi festett. De Bukor fölvilágosította a vevő közönséget, megmutatta, hogy az ő paprikája nem festett, hanem a legegészségesebb piros, érett hüvelyéből van öröve.

Ha a nagyközönség valódi tiszta, egészséges, piros, érett hüvelyéből való paprika-örleményt akar enni. Kérve a kereskedőtől Bukor ezimmetlertlenül, leblombázott csomagolt paprikát.

1 kiló ára 20 fillértől fölfelé 4 kor.-ig és 140 db á 10 fill., csomagolt paprika 5-10 K.

Rendelő cím: Bukor Lajos, Tatatóváros

Nagykereskedőknek engedély. Telefon Tata 63

készpénzért, vagy részletfizetésre legolcsóbban
Butor EHRENTREU és FUCHS
testvéreknél
Budapest, VI., Teréz-körút 8.

Képes árjegyzék ingyen. Telefon 88-59.

Ha ön bőrviszketegségben

hämorrhoidás végbélfájdalmakban, sömörös ekzémákban vagy aranyérben szenved

csak ERÉNYI

Ichthyol-Salicylt rendeljen.

Ez egy biztos hatású fájdalomcsillapító, erősen szárító, kellemesen hűsítő szer, mely a legmakacsabb bajokat is enyhíti s a mellett mindenki bátran, lefekvés előtt használhatja. — Bármilyen viszketegség és sömörös bőrbajnál használható.

Használható:

az arcon, kezeken, lábakon, végbél és lábközötti viszkető fájdalmaknál, melyek surlódás vagy melegség által képződnek, feldörzsölődnek és kisebesednek. Egyedüli szer: kipállás, bőrhámlás, bőr-repedezés, ótvár és viszketeg csillapítására és enyhítésére.

Teljesen ártalmatlan,

orvosilag rendelt erősen szárító, dezinficiáló, fájdalom csillapító. A hämorrhoidás végbéltüzeséget lehüti, fájalmát megszünteti, a végbéldaganatot lelohasztja és visszafejlődését gyorsítja.

Egy adag ára 3 kor. utasítással.

Postán szétküldi a főraktár:

ERÉNYI BÉLA

DIANA-gyógyszertára,

Budapest, Károly-körút 5. sz.

(Diszkrét szállítás forduló postával, utánvétellel.)

A pontos címre ügyelni tessék.

Zirner Testvérek utóda Liszt Hugó

Budapest, IV., Váci-utca 5.

Telefon 11-37. Telefon 11-37.

Gyémántok, drágakövek, ékszerek, arany és ezüstáruknak legnagyobb választéka. Svájci zsebóra különlegességek gyári raktára eredeti árakon. Javítások elfogadtnak

Márványmenyasszony-vendéglő Márvány-utca.

Naponta úgy délben mint este idel libák, márvány-csirke, rákporokolt, májusi bolé. Esténként Berky Miksa népszerű cigányprimas teljes zenekarával hangversenyez. Szeparók reggel 3 órai nyitva. — Telefon 49-79. B. pártfogásért esd Boros Gyula.

A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamara

Női Felső Kereskedelmi Iskolája
Internátus
Ismereteket ingyen küld az igazgatóság
POZSONY,
Bél Mátyás-utca 13.

Tokaji Bortermelő Társasága r.t.

TOKAJ.

Telefonszám: Tokaj 5. Telefonszám: Tokaj 5.

A legmegbízhatóbb beszerzési forrása felséges

tokaji szamorodni és aszu-boroknak.

Ezűbarendelésre alkalmas csoportok

1 posta kosár: 1 palack 0.7 lit. 1904. évi kiváló szamorodni bor; 1 palack 0.7 lit. 1901. évi zamatos szamorodni bor; 1 palack 0.5 lit. 1904. évi 2 puttonos aszu; 1 palack 0.5 lit. 1901. évi 4 puttonos aszu K 11,55

Ladában: 20 palack 0.7 literes 1904. évi tokaji szamorodni bor K 33,—

12 palack 0.5 literes 1904. évi tokaji 2 puttonos aszu bor K 37,20

20 palack és pedig: 10 palack 0.7 lit. 1904. évi szamorodni bor és 10 palack 0.5 lit. 1904. évi 2 puttonos aszu bor K 47,50

Hordóban: 60 liter 1908. évi tokaji aszalt bor — 54.— korona.

60 : 1907. : : pécseye bor — 60.— korona.

60 : 1904. : : szamorodni bor — 81.— korona.

60 : 1901. : : szamorodni bor — 128.— korona.

A csomagolási, hordóért és ládért sem számítunk fel. A megrendelő vasúti állomásáig bérmentve küldünk minden rendelést. Részletes árjegyzékkel szívesen szolgálunk.

Viszonteladók kedvezményben részesülnek.

EDISON MOZGÓFÉNYKÉP

VÁLLALAT R. T.

BUDAPEST, VI., NAGYMEZŐ-UTCZA 21.

Telefon 64-20.

Minden villanyvilágításra berendezett lakásban és helyiségben tartható

Telefon 64-20.

Házi mozgófénykép előadás

Egy előadás díja K 50
A legkedveltebb otthoni szórakozás :: Megrendelhető telefon útján is

SZÍNHÁZAK.

Vasárnap, 1910. június 5-én.

MAGYAR SZÍNHÁZ.

A Deutsches Volkstheater együttes vendégjátéka:
Der Grosse Name.
Kezdeté 8 órakor.

FŐVÁROSI NYÁRI SZÍNHÁZ. (BUDAI SZÍNHÁZ)

Délután mérsékelt helyárak.
A koldusdiák.
Operett 3 felvonásban.
Kezdeté 3 órakor.

Este rendez helyárakkal.
A hajduk hadnagya.
Nagy operett 3 felvonásban. Irta: Rajna Ferencz. Zenéjét szerzte: Czobor Károly.
Kezdeté 1/28 órakor.

APOLLO-PROJEKTOGRÁF

Vépszínház-utca 1-3. Telefon 68-39.
IV. Edward gyermekel. Veszélyben a becsület!
Barbarosa. A díbbani majomidomítók. A füzely. Skócián keresztül.
A jövő század regénya.
VII. Edward és Viktor Emanuel utolsó találkozása Az inzugensek.
Előadások hétköznapokon d. n. 7 órakor, vasár- és ünnepnapokon d. n. 6 órakor kezdődnek.

Fővárosi Városligeti Színház

Délután mérsékelt helyárak.
Küry Klára felléptével;
Nebántsvirág.

Énekes színmű a teiv. irták: H. Meilhac és A. Millaud. Ford. Evva Lajos és Rákost Viktor. Zenéjét szerzte Horvá.

Személyek:
Flavigny Denise Küry K.
Ornagó Andorfi
Celestin Ferenczy
Fernand Csapó
Corina Farkas L.
Loriot Szalay
Fejedelmesszony Veszpréminé
Kezdeté 1/24 órakor.

Este rendez helyárakkal.
Az erdészleány.

Operette 3 felvonásban Szövegét írta: Buchbinder Bernát. Zenéjét szerzte: Jarno György.

Személyek:
H. József császár Thury
Leóten Godtréd Andorffy
Erdész Júlia Küry K.
Földessy Ferencz Pillingy
Othograven Láng E.
Minka cigányleány Kalocsayné
Walperl. szana Szalay
Reutern báró Kellér
Kolonitzky gróf Szerdahelyi
Sternfeld gróf Kalocsay
Lange János Bihari
Kleinán báróné Radó G.
Frack grófné Mirkus L.
Kezdeté 1/28 órakor.

CIRKUSZ

BEKETOV

Városliget. Telefon 107-46.
Ma vasárnap, 1910. évi június hó 5-én
2 Ünnepi előadás 2
Délután 4 és este 7/8 órakor. Délután a gyermekek felárat fizetnek. Mindeket előadásban Prince Charles és az egész szenzációs műsor.

Royal Cabaret

Erzsébet-körút 31. szám.

Minden éjjel pont 12 órakor
Nagy kabaré előadás.

Eugène de Tréplin, La Melanitta, Lony Lachner, E. de Marcy, Lucie Gascard, Lizzie Pover, Sisters Lilian, Dornella, Lona Chester, Charlotte d'or, Váradi Adél, stb. stb.

Belépődíj éjjeli 1 óráig 1 korona. Egy órától hajnalig cigányzene és táncmulatság belépődíj nélkül.

Szenzációs ujdonság!

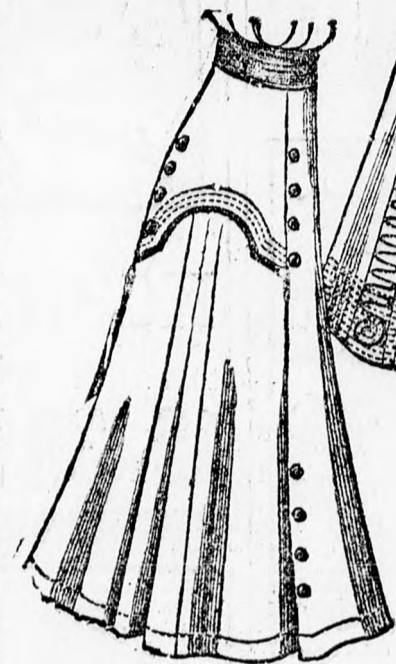
Stubnyai Fenyő Sósorszesz!
Nem szabad egy házból sem hiányoznia. — Hülséből eredő összes bántalmaknál, úgymint: reuma, osz, köszvény, fogfájás, fejfájás stb. kitűnő hatása. Hatás és jószágban fölülmúlja az összes eddigi sósorszesz-készítményeket. — Kérje mindenütt a Stubnyai Fenyő Sósorszeszt. — Hat üveg rendelésnél portómentes szétküldés a készítőtől.
DETRICH ENDRE gyógyszerész, Stubnyafüredő.
Kis üveg ára 40 fillér, nagy üveg 1 korona.

ZUR „SCHOSSENFABRIK“

BÉCS, XVI., Neulerchenfelderstrasse Nr. 2.

Megrendelésnél méltóztatassék előírni a fazont, szövét színét, schluss- és csipőbősséget, az alj hosszúságát elől és hátul; ezek alapján minden alj, hűen a megrendelés szerint, lelkiismeretes pontossággal lesz elkészítve és utánvétellel expedálva.

Reklám-fazon 5.— K

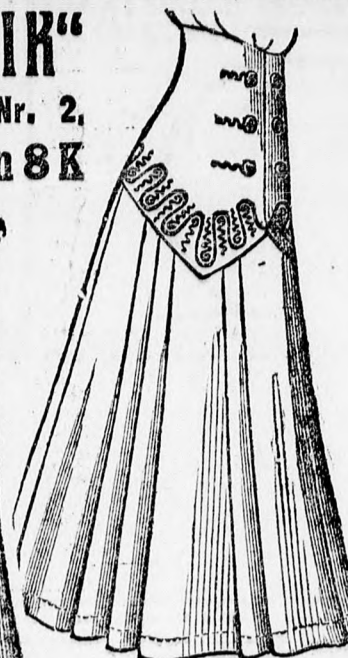

Reklám 5 korona. Prakikus utazó- és strapa-alj izlésesen összeállítva és szolid, jó munkával elkészítve. A fess passe selymfényű hortuival és suttással van díszítve, oldalt berakott, elől hófaltján vannak. Új mintázatú szürke csikos férőruhászövetekből meglepő szép, tartós és jó anyag; drája 5.— kor. Reklám-posztból elpusztíthatatlan tartós szürke, drapp, barna, sötétkék, sötétbordo és fekete színekben 6.— kor. Remek szép selymfényű atlase-kamgaruból csak fekete színben 10.— kor. Fehér vászonból hortu nélkül 8.— korona. Reklám-fazon mint mieder-alj minden kivitelben egy-egy koronával drágább.

Magyar levelezés!

WIENER MODE

15.— korona.

Ezen fazonok törvényileg védve vannak.

Wiener Mode 15 korona.

A ideai szoknya-divat ezen legszebb alkotásával beigazoljuk a bécsi sikk felülmúlhatatlan voltát. Hímzett passeval készül, alatta mélyen rakott faltján vannak. E fazon ujszerű és meglepően sikkos, finom kamgaru-seviot kelmeből fekete, tegethof, lila, barna, zöld és krém színekben ára 15.— K. Legfinomabb minőségű tiszta gyapjú kamgaru-seviotból ugyane színek 20.— K, lüsterből jó minőségben, színek: fekete, kék, szürke barna és krém 15.— K, angol selymfényű lüsterből ugyancsak e színek 20.— K. Fehér prima vászonból 16.— K.

Földes, 1910. május 2-án.

Tekintetes **SCHOSSENFABRIK** igazgatóságának Bécs. Tudatom tisztetettel, hogy a rendelt alj megérkezett és pompásan megfelel. Köszönetemet nyilvánítom minden kinek a legnagyobb meglepedéssel melegen ajánlom. Maradok továbbra is megrendelője **Karacs Piroksa** Földes, Haju-d. m., Temető-u. 518.

Uyen és hasonló tartalmu leveleket naponta kapunk minden kérdés v. kérés nélkül.

Alkalmi vételt

ajánl szép és finom

butorok, szőnyegek, csillárok

perzsa-

a legnagyobb alkalmi lakásberendezési áruház

VI., Lázár-utca 3.

(BAZILIKA KÖZELÉBEN.)

Jegyeseknek fontos! Vételkényszer nélkül mindenkinek megtekinteni ajánlatos.

OLBRICH

-féle utazási cikkek elsőrendűek.

Budapest, VI., Teréz-körút 6. Telefon 80-44.

MODERN LAKÁSOK

bolthelyiségek és műhelyek.

A BUDAPESTI ÉPÍTŐ RÉSZV.-TÁRS.

Visegrádi-utca 11/A és 15. sz. és

Ügynök-utca 8. és 10. szám alatt

épülő házcsoportjában augusztusra kiadók. Lift, hall, telefon, villamvilágítás, csempézett konyhák, minden

modern kényelem.

Bővebbet a részvénytársaság irodájában

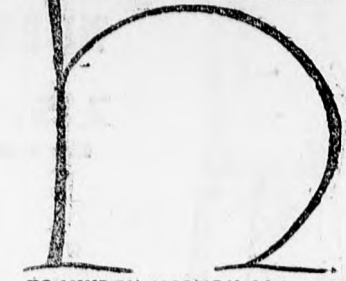
V., Bálvány-utca 22. sz.

Telefon: 153-99.

Heti műsor:

1910. június hó	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Magyar Színház	Király-Színház	Fővárosi Városligeti Színház	Fővárosi Nyári Színház	Uránia
6 Hétfő	Faust	—	Nick Carter	Vater	János Vitéz	Orpheus a pokolban	Romeo és Julia	A Holnap.
7 Kedd	Utazás az özevgyseg felé	Pillangó kisasszony	Nick Carter	Das Konzert	Luxemburg grófja	Erdészleány	Trobadour	Csákó és kalap
8 Szerda	Amihez minden asszony ért	Toldy szerelme	Ámor, a pénzügynök	Der Skandal	A vig özevgy	Lili	Ocskay brigadéros	Hivatalnok urak
9 Csütörtök	A botrány	—	Ámor, a pénzügynök	Vater	A vig özevgy	A pesti zsidó	Anarkistakisasszony	Warr uné mestersége.
10 Pentek	Mukányi	—	Ámor, a pénzügynök	Der Grosse Name	Luxemburg grófja	Svihakok	Az álarcosbál	A koncert
11 Szombat	Mukányi	Sába királynője	Nick Carter	A milliomos	János vitéz	Svihakok	A tolvaj	—
12 Vasárnap	d.n. este A piros bugyelláris	Országos zeneakadémia vizgató előadása	Nick Carter	Csákó és kalap	Az elvált asszony	A falu rossza	Hófehérke és a het törpe	—
			Ámor, a pénzügynök		Luxemburg grófja	Svihakok	Rip van Winkle	

ARTISZTIKUS ILLUSZTRÁLT
IRDETÉSEKET

ES MINDEN MODERN SOKSZOROSÍTÓ EL-
JÁRAS SZERINTI MUNKÁKAT KÉSZITÜNK

MAGYAR
SOKSZOROSÍTÓ
MŰIPAR R.-T.

Budapest, VIII.,
Kisfaludy-utca 9

1900. Páris világi kiállítás Grand Prix
Kwizda Ferencz János kerületi gyógyszerész Korneuburg. Bécs mellett. Cs. és kir. osztr. magyar, román királyi és bolgár királyi udvari szállító.

KWIZDA-féle szabadalmazott Szorító szárvédő-szalag ruganyos szorító szárvédő légvankossal ellátva szürke, fekete, barna és fehér színben. Gummiból, csak fekete színben.

4 nagyságban készülnek és pedig bal és jobb lábúak. A szorító a-b-nél megmérve,
20-23 cm. átmérőtől meg, az 1-55 sz. nagyság
23-24 : : : a 2-ik : :
25-27 : : : a 3-ik : :
28-30 : : : a 4-ik : :
Egy darab ára:
Szürke színben darabonként 1. sz. 6 K 05 f. 2. sz. 6 K 50 f., 3. sz. 7 K 05 f., 4. sz. 8 K 05 f.
Fekete, barna, vagy fehér színben: 1. sz. 6 K 50 f., 2. sz. 7 K 05 f., 3. sz. 8 K 50 f., 4. sz. 9 K 50 f.

Naphaték: Duloz A. utóca IV., Egyetem-utóca 2. Freund és fia V., Koronaherzeg-utóca 3. Glass József IV., Koronaherzeg-utóca 9. Háj és Szilassy VIII., Múzeum-körút 10., Huzella M. IV., Váci-utóca. Kefeli J. IV., Koronaherzeg-utóca 17., Kutscherá S. VII., Kerepest-ut 32., Orlóh L. VI., Teréz-körút 6., Wessely István IV., Váci-utóca.

Hirdetések felvételnek a kiadóban,
VI., Eötvös-utca 32. sz.

A. THIERRY gyógyszerész **BALZSAMA**
Törvényileg védve.

Egyedül csak az **APÁCSA** védjeggyel valódi. Biztos hatás minden légzőszervi megbetegedésnél, köhögés, váladék, rekedtség, gégehurut, tüdőbaj, gyomorgörös és más gyomor-fájalmaknál minden belső szervi gyulladás, évszázalagos, rossz emésztés, székrekedésnél stb. Külsőleg minden szájbetegség, fogfájás, sebek, végringszag, gátás, kiütések, különösen influenza stb. — 12 kis vagy 6 dupla-üveg vagy egy nagy családi üveg K. 5.—

A. THIERRY gyógyszerész egyedül valódi **CENTIFOLIEN KENŐCSE**
meglepő, feltétlenül biztos és utóérhetően gyógyhatású, bármily idült, rákszerű sebeknél, daganatok, sebesedések, gyulladások, fagyos lábak, kelések, eltávolít minden rosszindulatú képződést, gennyese-
dést, feleslegessé tesz minden fájdalmas operációt. A tégely K 3.50
Czím Schatzengel-Apotheke des A. Thierry in Pregrada bei Rohitsch.
Főraktár Török József gyógyszerésznél Budapest.

Elegáns férfi-ruha
uraknak és gyermekeknek
óriási nagy választék csupán tiszta gyapjúszövetekből és csak elsőrendű munka.
Szigoruanszabott árak mellett.

KOHN HEILMANN ÉS FIAI
csász. és kir. udvari szállítók
12 és 30 Budapest, Károly-körút 12 és 30
Tessék a címre figyelni!

DIESEL-motorral
a tényleges lóerő
óránként csak 1 fillérbe kerül.
Felvilágosítással és díjmentes költségvetéssel készségesen szolgál a
Fegyver- és Gépgyár R.-t.
BUDAPESTEN.

Hajfestő - fésű,
egyszerű fésűs által fest ősz vagy vörös haját valódi szókára, barnára vagy fekete-re! Teljesen ártalmatlan! Egyéki használható! — Ezek használatban Egy darab ára 5 korona.
SCHÖLLER, Wien, III.E. Krieglergasse 6. Számos elismerő- és köszönőlevél.

Magyar Nyugdíjbiztosító R.-Társ.
Központi igazgatóság
Budapest, VII., Erzsébet-körút 24. sz.

Biztosít bárkinek orvosi vizsgálat nélkül
aggkori nyugdíjat,
rokkantsági járadékot,
özvegyi nyugdíjat és végkielégítést
mértékelt díjtételek mellett.

Kérjen tájékoztatót! Képviseletet mindenütt keresünk. Kérjen tájékoztatót!

HAZASULANDÓK FIGYELMÉBE!
JEGYGYÜRÜK, NÁSZAJÁNDÉK-TÁRGYAK
A LEGELŐNYÖSEBBEN
POLGÁR KÁLMÁN
ÉRSZERESZ-ES MŰR- IS
üzletében szerezhetők be
BUDAPEST, Erzsébet-körút 29.
VÉLEMÉNY MEGRENDELÉSEKRE KÜLÖNÖS GONDOTYFORDITOK.
ARJEGYZÉK 20 Ó O RAJZZAL INGYEN & BÉRMENTVE

MAGYAR-HORVÁT TENGERI GŐZHAJÓZÁSI R.-T.
Fiuméből Dalmáciába és Olaszországba.
A turisták által elismert legrövidebb és legkényelmesebb összeköttetés.
Fiume-Dalmácia: naponta hajóindulás, ezek közül 4 gyorsjárat Fiuméből Zara, Spalato, Gravosa (Ragusa), Curzola, Casteinovo és Cattaróig. Az utazás tartama Gravosáig csak 20, Cattaróig csak 24 óra.
Fiume-Velence: hetenként hat gyorshajó-összeköttetés.
Fiume-Ancona: hetenként három gyorshajó oda és vissza.
Ezen gőzök közvetlen csatlakozásban közlekednek a Budapest felől érkező és Budapestre induló gyorsvonatokkal, melyek a hajóállomásig és onnan közlekednek, ugyancsak Velenceben és Anconában az olasz vonatokkal csatlakoznak és pedig Róma, Nápoly, Bari, Brindisi, Bologna, Milano stb. felé.
A gőzhajók modern kényelemmel, hátfűtéssel, kávé-étteremmel és a kényelmes és kellemes utazás minden kellékével vannak berendezve.
Bővebb felvilágosítást nyújt a Központi Manetjegyre, Budapest, (V., Vigadó-tér 1.) és annak összes magyarországi fiókrodái.

ÁGYTOLLAK, „MARABU“-hoz,

Ágytoll-góztisztítás. VII. Károly körút 7. (A házról való el- és visszaszállítás még sznap díjtalanul eszközöltek.) (Telefon 71-25.)

Tapéta

Legnagyobb raktár bel- és külföldi papír-kárpitokban, „Metaxin“ selyem-imitáció, ugyszintén fal-disz-lécek és dombornú diszítések gazdag választék és legpontosabban elvégezve

THOMAS ÁRMIN
papír-kárpit gyári raktár.

Budapest, Teréz-körút 5.

Telkek a Hűvösvölgyben

Bizsáczag területen, közútak a telepen, villamos végállomás közelében előnyös feltételek mellett, olcsó áron kaphatók. Felvilágosítás nyerhető a Balázs-tele vendéglőben, a villamos végállomásnál. — Azonkívül telkek kaphatók 1 koronától feljebb, — olcsóként a Szilágyi telepen 5 éves lefizetésre. Vonatközelkedés közpályáról. Felvilágosítás nyerhető a Szilágyi telepi vendéglőnél. — Bővebb felvilágosítással a Budapest III-ik kerületi takarékpénztár Lajos-u. 183. szolgál.

A kerékpár-árukat már 36 év óta uraló eredeti angol

Helcat Premier és The Champion

kerékpárokat dupla harang-csapágyval és szabdonfutóval, 3 és 5 évi jóállással, minden árfelemelés nélkül szigorúan az eredeti gyári áron havi 12 és 15 koronás részletekkel adjuk és

kerékpár-alkatrészeket

az egész világon létező összes kerékpárhoz, külső és belső gumikat, csengőket, lámpákat, pedálokat, láncokat, konuszokat és csészéket óriási forgalmunk következtében mélyen leszállított nagyban eredeti gyári áron szállítunk vidékre is bárhova.

LÁNG JAKAB és FIA

kerékpár és alkatrész nagykereskedők

Budapest, VIII., József-körút 41. szám.

Fióküzletek: Baross-tér 4., és Budán II., Margit-körút 6. szám.

Diszárjegyzékünk 1000 képpel kerékpár és alkatrészekről ingyen és bármentve.

Meghívó.

A Ráczkevei Takarékpénztár Laczáai Hitelszövetkezete

A. évi június hó 12-én d. u. 3 órakor Kiskunlacsházán a hitelszövetkezet helyiségében tartja

évi rendes közgyűlését,

amelyre a hitelszövetkezeti tagok tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és a mérleg előterjesztése.

2. A felügyelő-bizottság megválasztása.

Hitelszövetkezeti tagok száma volt 1909. január 8-án 1330, 329.335 K üzletrészszel. Belépett az év folyamán 73 tag 22.590 K üzletrészszel. Összes tagszám 1403 tag 351.925 K üzletrészszel. Kilépett az év folyamán 86 tag 22.120. Maradt 1909. december 31-én 1317 tag 329.805 K üzletrészszel.

Mérleg:

Vagyoni: Hitelszövetkezeti váltó 171.410.

Biztosítéki alap 9894.15. Tartalékalap 2442.64.

Összesen 138.746.79. Teher: Visszeszámitott váltók 171.410. Befizetett biztosíték 98894.15. Befizetett tartalékalap 2442.64. Összesen: 183.746.79.

Kiskunlacsháza, 1910. június 1.

Az igazgatóság.

Titkos betegségek

gyógyítására legjobban ajánlható 23 éven át szerzett kórházi tapasztalatai alapján

Dr. KAJDACS

v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos.

Biztos sikerekkel, rövid idő alatt gyógyít húgycsőfolyást, hólyagbajt, sebeket, bujaskórt (syphilit), borbajokat, elgyengült férfierőt, idősebbeknél is, önfertőzést és annak utóbajait, ideg- és hágerinóbajait, valamint minden női bajokat.

Kendel d. e. 13 órától d. u. 4-ig és este 7-8-ig.

Budapest, VIII., József-körút 2. szám.

Levelre válaszol, gyógyszeréről gondoskodik. — Levél útján is biztos gyógyíster.

TATÁRRABSÁG.

Regény két kötetben.

Irta:

PEKÁR GYULA.

Az Akadémia Péczely-díjának idei nyertese.

Legújabb irodalmunk legkiválóbb történelmi regénye II. Rákóczi György ural kodása korából.

Ára a két kötetnek 8 K.

Kiadta a

FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható:

LAMPEL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaságnál Budapest, Andrásy-út 21. valamint minden könyvkereskedésben.

Falusi Könyvtár.

Acsiperkegomba (sampion)

és a

szarvasgomba termesztése.

Irta

Eperjessy István.

Gyakorlati utmutatás a két igen jövedelmes természetű és felkarióására.

Kiadja a

FRANKLIN-TÁRSULAT.

Kapható:

LAMPEL R. Könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r. t.-nél Budapest, VI., Andrásy-út 21. valamint minden könyvkereskedésben.

Kizárólag elsőrendű férfi fehérneműek ingek, hálóingek, alsónadrágok, csupán a jobb közönség igényei részére.

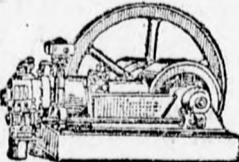
Méltányos árak, kényelmes havi lefizetés

Legelőnyösebb beszerzési forrás, miután kívánatra 3 napi megtekintésre is szállítunk.

Aufrecht és Goldschmied utóda Elek és Társa R.-T.
Budapest, IV., Károly-körút 10. szám.

BRÜNN-KÖNIGSFELDI MOTOROK

BENZIN és SZIVÓGÁZ MOTOROK

BÁRMELY TŰZELŐANYAG HASZNÁLHATÓRA

Egyedárusító: **ABELES EMIL** BUDAPEST, V. Váci-út 14.

EREDETI SVÉD GYÁRTMÁNYÚ NYERSOLAJMOTOROK

Benzin és nyersolajlokomobilos cséplőkészletek =

JÉGGYÁRTÓ és HŰTŐBERENDEZÉSEK.

FAMEGMUNKÁLÓGÉPEK.

Szakmában jártas képviselők keresetnek.

!! Cseh különlegesség !!

az elsőrangú és világhírű

Marsner-féle pezsgő-limonádé bonbon

(málna, citrom, eper, cseresznye és waldmeister-iz) kitűnő alkoholfmentes népi ital elkészítésére.

Mindenütt kapható, ahol ilyen védjegyű plakát látható. A bonbonok is mind el vannak látva ilyen védjeggyel. Evi fogyasztás több, mint hatvan millió darab. Lu-Sin illatosítva. Kínáron a világ legfinomabb csomagja. Bouchées a la Reine. Mindenféle fajtájú kitűnő minőségű tej- és főző-csokoládét ajánlja a Keleti csokorára és csokoládégyárának első oszlopszájl részvénytársasága Königl. Weinberge ez előtt

A. Marsner

Magyarországi vezérképviselőSchiffmann J. Henrik

Budapest, VIII., József-körút 53.

Benes Károlyné

VI-ik kerület, Teréz-körút 26. szám alatt levő elsőrangú angol és francia női divattermével kapcsolatos

szabászati- és varrodatanintézetében

a beiratások a XII-ik tanfolyamra megkezdődtek és naponta d. e. 10-12-ig, d. u. 2-6-ig eszközölhetők.

ELSŐRANGU FÜRDŐHELY

LIPIK BIZTOSAN GYÓGYITJA

a tápcsatorna bántalmait, hurutokat, cukorbetegséget, ízületi bajokat, gyermekkorokat és vérébetegségeket.

Prospektust küld a fürdőigazgatóság

Szenzációs találmány 1909!

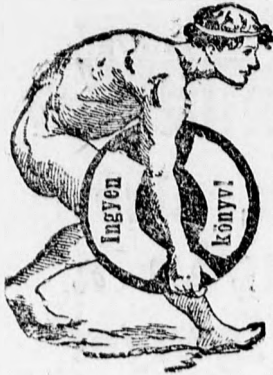

„Jupiter“ öngyújtó fémgörtye, szirtalan petróleumtűzessel. Használata 10-szer olcsóbb, mint a szokásos milly- és stearin gyertyáké, mert egyszerű töltésre, amely 5-6 fillérbe kerül, 18-20 óráig tartó szagtalan szép világítást szolgáltat. A láng tetézés szerint kisebbre vagy nagyobbra szabályozható, ezért éjjeli lámpának is használható. „Jupiter“ magától gyullad ki, gyufa nélkül, egyszerű nyopásra; a gyújtókerék 10 évi szavatosság mellett ép marad és funkcióképes. Nélkülözhetetlen minden családnál, különösen szobákban, vendéglőkben, üzletekben, gyárakban, templomokban stb. Ár: 6 K., 8 drb 16 K., 6 drb 30 kor., 12 drb 57 K utánvéttel; éjjeli lámpaburkolat 1 koronával több. Képviselek és elárúsítók keresetnek!

Szám: Ost.-Ung. Union Unternehmung für pat. Erfindungen

Wien, V., Wiedner Hauptstrasse 104.

Szerencsés az a beteg,

aki a kínált és hirdetett százele szer közül ki tudja választani azt az egyetlen, amely a gyógyulás útjára vezet. A mi intézetünk azon fáradozik, hogy ezt a gyógymódot mindenkivel megismertesse. Egy szép kis könyvecskében összefoglaltuk azokat az észleléseket, melyeket hosszú éveken át sok ezer beteg tapasztaltunk, s melyeket száz és száz elismerő levél fényesen igazol, ekes szavakkal a hála hangján dicsőítve a galván villamos-ságot, mely visszaadta az egészséget a betegek ezreinek, a kik általános ideggyengeség, rheumatikus bántalmak, almatlanság, buskomerség, neuralgiák, emésztési zavarok, mindentelje gyengeségi állapotok, verszegénység vagy különféle női bajok tüneteitől gyötörtettek azelőtt. — Kerje ezt a könyvet és mi szívesen elküldjük Önnek

ingyen és bérmentve

mindea kötelezettség nélkül.

ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet

Budapest, Semmelweis-utca 4., félel. 10/C.
Rendelőórák: hétköznapokon 10-1-ig és 5-6-ig,
vasár- és ünnepnapokon 11-1-ig.

Szelvény egy ingyen könyvre.

910. VII/s.
ELEKTRO-VITALIZER orvosi rendelő-intézet
Budapest, IV., Semmelweis-u. 4., félel. 10/C.
Kérem részemre díjtalanul, portómentesen és zárt borítékban elküldeni a „Modern Villamos Gyógyászat” című művet.
Név:
Cím:

Nők részére külön női könyv.

FOGAK

3 koronától szájpátlás nélkül, gyökérel-távolítás fősleges, aranykoronák és tartós fogtömések, foghúzások érzéstelenítés sel. — Vidékiek 12 óra alatt kielégítettnek. Régi hasznavehetetlen fog-sort hasznavehetővé alakítok. " " "

Dr. Hegedűs Jakab fogorvos.
Budapest, VII. kerület, Erzsébet-kürt 44.
Rendelés egész nap. Részletfizetésre is. 10 évi jótállás és fájdalommentes kezelés, tartós fogtömések 8 korona.

BOROSZNÓ GYÓGYFÜRDŐ

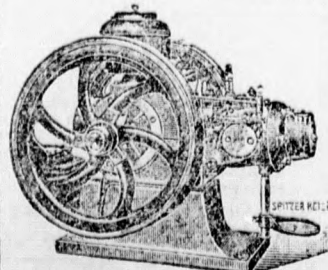
Zólyom-megyében, mértőföldre terjedő fenyvesek-től körülvett völgyben. Vasúti állomás, posta, távirat, telefon a fürdőtelepen. Por- és szélmentes havasi levegő. Glaubersós forrással ivó gyógymódra kitűnő sikerrel használhatók mindazon betegségeknek, melyeknek a karlsbadi kúra van javalva: gyomor-, máj-, epe-, vesebajok, cukorbetegség, elhízás. Jól berendezett vizgyógyintézet; Kneipp kúrara alkalmas rét és patak. Szénsavas és fenyőfürdők. Hízaló és fekvő gyógymódok. Száznál több tiszta, száraz szoba. Konyha házi kezelésben. Olcsó árak. Állandó fürdőorvos. Képes prospektust küld a tulajdonos: Rosenauer Lajos, Besztercebányáról.

Szabó Emil és Társa

Budapest, V., Ferencz József-tér 6. sz.
— Gresham-palota, a Lánchíddal szemben. —

Telefon 76-48. :: Sürgőncím: Szabóék, Budapest.

Szállítunk **BOLINDER** nyersolajmotorokat, **DOERY**-féle benzinmotorokat és cséplőgépeket, szivógázmotorokat és malomberendezéseket.

Arjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Viszontelárusítók kerestetnek.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult köszvénynél, oszónál és meghűléseknél.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K.-80, K.1.40 és K.2.- és ügyszólván minden gyógyszer-tárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszer-tára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok Budapest—Vác és Nagymaros között.

Az „Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság” közli, hogy kedvező időjárás esetén folyó évi június hó 5-én azaz vasárnap rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között. Indulás Budapest—Petőfi-térről 8 órakor délelőtt és 2 óra 30 perczkor délután. Budapest—Batthyány-térről 8 óra 5 perczkor délelőtt és 2 óra 35 perczkor délután, Budapest—Obudáról 8 óra 20 perczkor délelőtt és 2 óra 50 perczkor délután. Érkezés Vácra 10 órakor délelőtt és 4 óra 30 perczkor délután, Nagymarosra 11 órakor délelőtt és 5 óra 30 perczkor délután. Indulás vissza Nagymarosról 11 óra 30 perczkor délelőtt és 8 órakor este, Vácra 12 óra 15 perczkor délután és 8 óra 45 perczkor este. Érkezés Budapest—Obudára 1 óra 10 perczkor délután és 9 óra 40 perczkor este, Budapest—Batthyány-térre 1 óra 25 perczkor délután és 9 óra 55 perczkor este, Budapest—Petőfi-térre 1 óra 30 perczkor délután és 10 órakor este. Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetdíjai a következők: Budapest—Vácra (vagy megfordítva) I. hely 60 fillér, II. hely 50 fillér, Budapestről—Nagymarosra (és megfordítva) I. hely 1 K 20 fillér, II. hely 80 fillér, Vácra—Nagymarosra (vagy megfordítva) I. hely 60 fillér, II. hely 40 fillér. Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonai hivatalnokok az I. osztályon féláron, katonák (legénység) a II. osztályon féláron, a m. kir. állami- és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az I. osztályon II. osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó-közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térítjegyek adának ki és pedig: Budapest—Nagymarosra és vissza I. hely 1 K 80 fillér, II. hely 1 K 20 fillér, Vácra—Nagymarosra és vissza I. hely 1 K 10 fillér, II. hely 75 fillér. Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség eső ellen is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árakkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargözös közlekedik, melynek állomása Nagymaroson, közvetlenül a hajó kikötője felett van. Ha a járatokat bármely okból abbahagyni kellene, úgy arról a társulat kellő hirtetést fog közzétenni.

A forgalmi igazgatóság.

Gerő Mártonnál

VI., Király-utca 22.
Laudon-utca sarok.

Pongyolák, vászonruhák, kosztümök, lüster-köpenyek, batizt és csipke-blouzok óriási nagy választékban kaphatók.

Thurzó-Füred

a déli Szepességnek egy remek, ősi fenyvesek közepette. Vas-úti állomás Gölniczbánya. 572 m. Posta és távirat helyben

Elsőrangú klimatikus gyógyhely.

Vizgyógyintézet, vizkurák, inhalációk, diéta, kurák, szabad nap- és tófürdők, villanyozás és massage. — Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vékonygészi, anyagcseré és más egyéb bajok ellen. — Igén védett hely, állandóan csöngő szép tavaszi időjárással. — Kihűtő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30% július elejétől 6 heti tartózkodás után 80% árengedmény. — Szobák egész idényre olcsó átalány árban bérelhetők. — Állandó fürdőorvos. **Dr. FANZLER LAJOS.** Prospektussal szolgál a Fürdőigazgatóság.

Most jelent meg!

JOGI PÁRBESZÉDEK AZ OBSTRUKCIÓRÓL

IRTA: SCHWARZ GUSZTÁV DR
EGYETEMI NY. RENDES TANÁR.

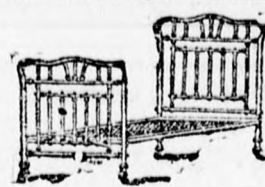

A FÜZET
:: ÁRA ::
• 1 •
KORONA

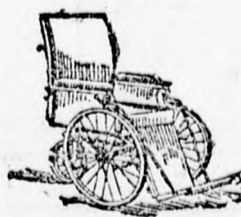

„Meg van-e engedve az obstrukció és ha nincs, mi az elnyomására való törvényes eljárás.”
Ezt az égetően fontos kérdést világítja meg tökéletes tudással a szerző jelen munkájában.

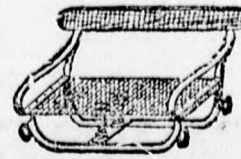
Kapható minden könyvkereskedésben.

Réz- és vasbutor minden kivitelben.

Betegtolókoszék.

Fedőnyos kocsifűtés minden méretben.

ÁGY és ÁGY BETÉTEK

Réz és vasbutor, kertisátor, pad, szék és asztalok, szőnyeg, függöny, ágy- és asztalterítők, kárpítozott butor, paplan, matracz stb. nagy választékban készpénzért, valamint

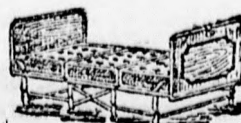
részletfizetésre

is kapható.

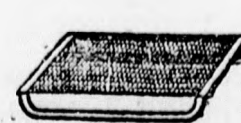
Pfeffermann Imre utóda

GYÁRÁBÓL
Budapest, VII., Dohány-utca 58. sz

Arjegyzéket bárkinek kívánságra ingyen és bérmentve küld.

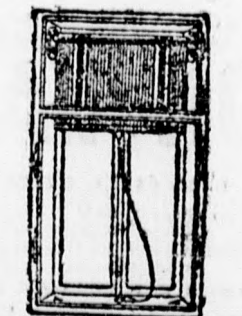
Összevasható vaságyak legjobb minőségben.

Sodrony-ágybetétek mely nagyszépek.

Gyermekkoszék nagy választékban.

Boletár, Szőlőszőlő és nádrolatok minden méretben kaphatók.

PARISI NAGY ARUHAZ
RÁKÓCZI-ÚT 38.

Leányka-ruha.

2 ÁRA
Kor. **90**

pliszébe rakott izléses szabás, színes bordúrral és övvel díszítve, kitűnően mosható, rendkívül tartós minőség. Piros vagy kékszinű vászonból. 1-4 évesig.

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

PARISI NAGY ARUHAZ
RÁKÓCZI-ÚT 38.

Fiu-öltöny

3 ÁRA
Kor. **60**

Drappszinű vászonból, elegáns nyári öltözet, bera-kolt öves kabátkával, nadrággal, kitűnően mosható, rendkívül tartós minőség. — 3-4 évesig minden további nagyság 25 fillérrel drágább.

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nálam

minden hitelképes, tisztosággal gondolkodó egyén

BUTOR

szükségletét a következő fizetési feltételekkel szerezheti be: 100 koronáig havi részlet 6 korona, 200 koronáig 10 korona, 300 koronáig 15 kor., 500 koronáig 20 kor., 600 koronáig 25 korona, 800 koronáig 30 korona, 1000 koronáig 40 kor. stb. Előlegül 20 százalék fizetendő.

SÁNDOR IGNÁCZ

butorkereskedő, V., Bank-utca 7. (volt Sétány-utca), Bazilika-templom közelében, Váci-körút mellett. — Butoralbumot 1 korona, bélyeg ellenében küldök. Telefon 104-94.

Korszakalkotó találmány!!

Sérvben

szenvedők különös figyelmet felhívom

es. és kir. szab. pneu-matikus pelottával el-látott sérvkötőimre. Ezek az egyedüli köte-lékek, melyek teljesen fájdalom nélkül visel-hetők, mert a pneu-matikus pelotta a leg-erősebb rugó nyomását is érzéktelenné tes i és a legrégebb és a leg-nagyobb sérvet is fáj-dalmatlanul és teljes biztonsággal visszatartja. Ezernyi elismerőlevél a legelőkelőbb orvosoktól és tanároktól. Képes árjegyzékot ingy. és bérment. küld:

KELETI J. es. és kir. szab. sérvkötők gyára
Budapest, IV., Koronaherceg-utca 17.
Alapítva 1878. Telefon 13-76.

VILAGSZABADALOM! ——— ÓRIÁSI ÁRAMMEGTAKARITÁS!
NE BÉRELJEN NE VEGYEN .. VILLAMOS IZZÓTESTET MIG NEM LÁTTA A

REDUKTORLÁMPÁT

.. LEGSZEBB, TISZTA, NAPPALI FÉNYŰ .. || A Wolfrám és egyéb fémszálas lámpákkal szemben váltó áramnál
LEGOLCSÓBB VILÁGITÁS! .. 35% áram megtakarítás! ..

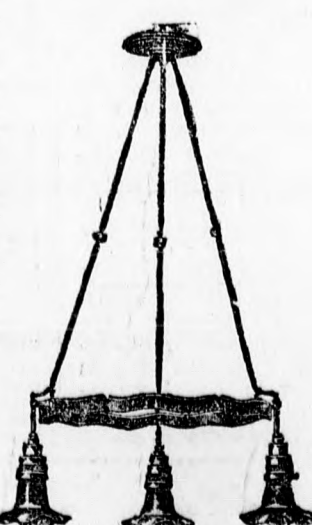
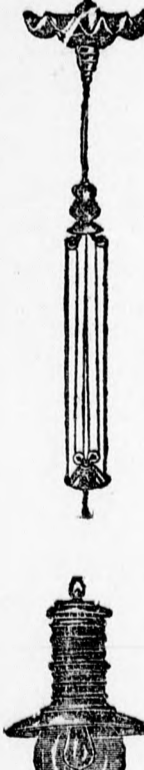
Égőteste 50%-al olcsóbb mint bármelyik fémszálas lámpa.

A legkisebb fémszálas lámpa eddig 16 gyertyafény volt a **Reduktorlámpa** égőteste, 2, 5, 8, 12, 16, 25, 32, 50, 64, 75, 100 és azontul a legmagasabb gyertyafény erősségig kapható 70 volttól 250 volt üzemfeszültségig.

Miután fémszálasai tiszerte vastagabbak más fémszálas lámpákénál,
TELJESEN ÉRZÉKETLEN minden rázkódás iránt!

Kötelezettség nélkül díjtalan felszerelés mellett egy havi próbaidőre. Egyedárusítást villanytelepeknek és villanyfelszerelési üzleteknek vidékre megyénként adjuk el. Kérjen prospektust! — ■ — Kérjen prospektust!

Magyar Reduktor Művek
Budapest, VI., Csengery-utca 76. szám.

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő.

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszeri beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő.

Pénzszekrények,
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban, Budapest, V., Balvány-utca 6-C.

Kézimunka
hímzésekhez, butorhoz, függönyökhöz, lakásberendezéshez, zsinórok, rojtok, bojtok, képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi: Budapesti Paszománygyár, Nagymező-ú. 46. szám.

Karaláb,
csukorborsó, karfiol, szőlőspárga, gomba, ugorka, hónaposrettek, rejtesalata, kelkáposzta, hazai újburgonyát postakosaránként 3 kor-ért, viszonteladónak előnyaránylatot küld, savanyított hófehér, káposztát mázsáknént, skoronáit szállít Gyümölcskivitel, Csoprádrol.

A gyakorló
gyorsírók Társasága gyorsírói (Gabelsberger-Markovits rendszerű) és gépirási magyar és német tanfolyamaira, különféle rendszerű, látható írású írógépekre, beiratkozhatni naponként. Beiratási díj nincs. Tandíj igen mérsékelt. Végzett növendékeinket díjtalanul állásba segítjük. Telefon 18-09. GLOGOWSKY és TÁRSA, Andrassy-ut 12. és Révay-utca 6. szám. 28644

Temetkezési
vállalkozók, intézetek, egy letek, társulatok részére képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a Budapesti Ravatalgyár Részv. társ. Nagymező-ú. E. 46.

Szabók részére
mindennemű zsinór, gomb és szabó-kellék képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ., Nagymező-utca 46.

Hirdelmény.
Az Első es. kir. szab. Duna-gőzhajózási társaság közli, hogy budapesti főugnyókségénél rakatársolgak vétetnek fel havi bérrel. Jelentkezni lehet reggeli 7 órától esti 6 óráig. V. ker., Ferenc József-tér 1. szám alatt.
Bpest, 1910. június 3.
A magyarországi forgalmi igazgatóság.

Képes
levelezőlapokat a lefnomabb kivitelben bármilyen kép után készit 500 drb 15 kor. és feljebb, 1000 drb 20 kor. és feljebb. Magyar Sokszorosító Műipar r.-t. Budapesti. 28660

Méhészet.
Apev Hevesmegye 1870 négyszögöl beltelék, lakás, méhesek, pavillonok, ducokban 500 kaptárral, 120 méhesládával, 5000 gyümölcsfával, 3000 lépes kerettel teljes berendezéssel, egy szőlőföld 552 négyszögöl 5000 forintért eladó. Bovebbet Némegy Béla tulajdonos Asszó.

Kárpitos nyergesek
részére mindennemű kellek képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küldi a Budapesti Paszománygyár Részv. társ., Nagymező-utca E. 46.

Rekedtség
biztos és kellemes orvos-sága a Réthy-féle czukorka. 60 fillérért mindenütt kapható.

Asztalosok
új jövedelmi forrását lelró képes nagy árjegyzéket kívánatra ingyen küld a „Kegyelet” szerkesztősége Budapest, Nagymező-utca E. 46.

Ajtók és ablakok
régli és új vasredőnyök, eljes vasalással. Kapuvas ácszatok, kerkerítések, terramillapok, kehlheimi lapok olcsón kaphatók

Kelemen Mór
épület-bontós vállalkozónál Budapest, Rádor-ú. 72-74. Flók-üzlet Visegrádi-ú. 27.

Zálogozódulákat
veszek. Elzálogosított brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszeret 100.000 kor. költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem. 756
SCHILLER IZIDOR
ékszerkereskedő Budapest, Sip-utca 8. szám.

Parlamentari
gyorsírók által vezetett magyar-német gyorsíró iskola. Gépirás és magyar német levelezés-oktatás. A teljes kiképzés díja havi 10 kor. Kereskedelmi akadémiá tanárok által oktatótt szaktantárgyak. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület hivatalos tanfolyama. Alapította Markovits Iván 1863-ban. Biztos állás-közvetítés. Nyitva szep. 1-től jul. 1-ig. Havonként új tanfolyamok. Tájékoztatót küld a Gabelsberger szakiskola. (Csak Liszt Ferenc-tér 10. előbb Gyár-utca 4.) Címre vigyázzunk! — Az egyesület ezen kizárólagos szakiskolája írógépczékkel és más hirdetésünkkel utánaó újabb tanfolyamoktól független. Telefon 64-68 Beiratások egész napon át.

Zálogozódulákat
veszek. Elzálogosított brillansokat, gyöngyöket, aranyat, ezüstöt és ékszeret 100.000 koronáig költségmentesen kiváltok és teljes értékét kifizetem.
Singer Jakob
ékszerkereskedő BUDAPEST, Király-utca 91. sz. Izabella-utca sarkán. 27558

BUTOR
részlelvezetésre vagy meghatározott időre, szolid árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. — Felvilágosítással szolgál.
LISZT ISTVÁN BUDAPEST,
most Kristóf-tér 8. 1. em. (Váci-utca mellett) butor-raktárban. Telefon 171-38. Több mint 500 kappal ellátott árjegyzékünkkel bárkinek 60 fill. ellen franko elküldjük

Zálogozódulát,
brilliantot, aranyat, ezüstöt, ékszert és régiéket veszek és eladok. Körtasz ékszerész Budapest, VII., Király-utca 83. szám. — Telefonszám 95-48.—

Sztraka
menthol fogszappan erős bacillusölő hatásánál fogva a szájjüregét szagtalanítja, fertőző betegségekétől megóv és fogainkat hófehérré varázsolja. Ára gyógyszerárakban egy kor. 3 drbot 3 koronáért bérmentve küld Sztraka gyógyszerész Mohol/I. 28892

„Hungária” beszéző-gépek
kizárólag eredeti első-rangu gyártmány, részlelvezetésre is olcsón kaphatók.

Demányi és Társa
Budapest, VI., Király-ú. 78. Kérjen árjegyzéket.

BUTOR
30% megtakarítás!
Régi Butorszalon
Budapest, Ferenciek-tere 3 félemelet. Vétel és eladás használt és új polgári, urasági lakberendezéseknek, mahagoni és palisander butorok, uri szobák, angol börgarnitürak és teljesen berendezett mintaszobák, keleti szőnyegek, csillárok. — Telefon 82-13. 28589

6 első díjjal kitüntetve!
Kállai Lajos
mólgára BUDAPEST, VI., Gyár-utca 28. sz. Teljes jótállás kifizetés mellett!
A gazdaközönségnek legjobban ajánlatnak a valódi Kállai Lajos-féle villamos benzín-locomobil, cséplő-készletek kétféle tisztító szerkezettel!
Egyedül létező újdonság! Ezen motorok mindenkor üzomban láthatók VI. ker., Gyár-utca 28. szám.
Gépezés nélkül könnyen kezelhetők. Gőzgepek cserébe vétetnek.
Külön gazdasági géposztály Árjegyzék ingyen.

ROZSAFÜZÉR (LÁNC)
SZIVATTYUK
MUSZAKI ÉS GÉPIPARI R. T. BUDAPEST
VII. VOROSMARTY-Ú. 19/A

Penzí rögtön
butorra, zongorára, varrógépre, korékpárra, könyvekre és kereskedelmi árukra, ha azokat száraz, tiszta raktárhelyiségekbe bizományba be-raktározza
Tauber
VI., ker., Eötvös-utca 6/B. TELEFON 84-33.

Ajtók, Ablakok,
vasredőnyök, használtak és újak, bármily méretben és alakban, igen olcsón kaphatók.

Wiener A. utódánál
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 123. Telefon 62-80. Alapított 1886-ban

A gyermekáldást
2 vagy 3 számára meghatározni, nagyon okos dolog és sok pénzmegtakarítással jár. Az erre vonatkozó pontos utasítást, a melyért sok ezer hálaírat beérkezett, titoktartással küldi 80 fillér magyar levélbélyeg ellenében Frau A. Kaupa, Berlin S. W. 247. Lindenstrasse 51. 28694

Állattulajdonosoknak,
kedvőkre és állatkedvelőknek!
Most jelent meg!

NE BÁNTSD AZ ÁLLATOT!
Az állatvédő törvények példákban. 80 képpel.
Iris K. Nagy Sándor.
Második kiadás. — Ára 3 kor. —
Kiadja a Franklin-Társulat Bpest.
Kapható:
LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrassy-út 21. és minden könyvkereskedésben.

BUTOR
készpénzért vagy részlelre minden kamat nélkül legolcsóbban. — Óriási választék politur butorokban
Nagy Imréné!
Budapest, VI. Váci-körút 9. felfjárt Szerecsen-utca 1. Kis képes modern, teljesen új album ingyen. Nagy album 20 fillér.

BUTOR
készpénzért vagy részlelre minden kamat nélkül legolcsóbban. — Óriási választék politur butorokban
Nagy Imréné!
Budapest, VI. Váci-körút 9. felfjárt Szerecsen-utca 1. Kis képes modern, teljesen új album ingyen. Nagy album 20 fillér.

ROZSAFÜZÉR (LÁNC)
SZIVATTYUK
MUSZAKI ÉS GÉPIPARI R. T. BUDAPEST
VII. VOROSMARTY-Ú. 19/A

25 koronáért
készülnek saját műhelyemben mérték után remek szabásban, finom kivitelben divatos férfijuttyók vagy felöltők finom szövetekből, Lichtman Sándor fűrészbőmester Budapest, Rottenbiller-utca 4-A. sz. Vidékre postát minták bérmentve helyben szabásmatát kívánatra házhoz küldöm. 28592

A legrégibb magyar gyermekkönyv
FLÓRI KÖNYVE
Irtta **BEZERÉDY AMÁLIA.**
Huszdik kiadás.

A Flóri Könyve 1840-ben jelent meg először, azóta nemzedékről-nemzedékre megőrizte kedveltségét; nagyanyáink, anyáink, magunk, s gyermekeink egyformán szeretik okos kis versikéit, kedves játékeit, szép képeit. A huszdik kiadás — mellözve a közben készült átdolgozást — az eredeti Flóri Könyvet állítja vissza úgy, a hogy négy nemzedék óta szerette mindenki.

Ára fűzve 1 K, kötve 2 K. Kiadja a Franklin-Társulat. Kapható

LAMPÉL R. könyvkereskedése (Wodianer F. és Fiai) r.-t.-nál Budapest, Andrassy-út 21 és minden könyvkereskedésben.

+ Soványság +
Az egyedüli eredménytől kísért háziaszer a dr. William Hartley tanár amerikai erőtáp-pora. Soványak tartós, szép telt testidomokat nyernek. — Hölgyek remek kóbit. Hat hét alatt 20 kiló gyarapodásért jóállást. Verszegénység, gyengesség, idegesség ellen és gyomorbojásoknak nélkülözhetetlen tápszer. Kitüntette: Chicago, Berlin, London, Hamburgban. Köszönő levelek minden országból. Dobozonként 1 frt 10 kr. Használati utasítással. Főraktár: Balázs Mór E. Budapest, VII., István-út 11, II/1. Telefon 156-80.

Butorvevők
kik modern, száraz anyagból készült urasági és polgári asztalos és kárpitos butorokat készpénzért vagy hitellel szolid árak mellett vásárolni óhajtanak, forduljanak teljes bizalommal a régi jó hírnevű

Sárkány J.
butoriparos céghez, Budapest, VII., Erzsébet-körút 26. szám. Nagy raktár és saját műhely.

VALÓDI FRANCZIA GUMMI ÉS HALHÖLYAGOK
tucja 1, 75, 2, 3, 10 K-ig, 3 drb. legfinomabb mint: 1 K. **STERYL**
lévénym. védők legfinomabb GUMMI-KÜLÖNLE GESSÉG csak ezegénél kapható **NEUMAYER LIPOT**
BUDAPEST, VI. VÁCI-KÖRÚT 3. SZ. RUFERFENYHÁZ

Kérje
ingyen és bérmentve dusin illusztrált főárjegyzékemet, 3000 ábrával, órákról, arany és ezüst tárgyakról stb.
HANNIS KONRAD
cs. és kir. udv. szállító Brúx, No. 2351 (Cachetország) Valódi svájci nikkell és horogony-remontoir órák, szabad. Reskognend zer 6 K, 3 drb. 14 kor. Bejegyzett Sas-lóskopfnikkell horogony-remontoir óra 7 kor. Valódi ezüst remontoir óra, nyitott 8-10 korona. Bizko nínasi Klavérelis megengedve va y a púiz visszatadik. 29007

LEFKOVICS ADOLF
Budapest, VII., Weasellányi-ú. 61/E. Telefon 113-46. Árjegyzék ingyen és bérmentve.

CSIZ-FÜRDŐ,
A kontinens legerősebb jód-brom gyógyfürdője, nagy radioaktivitással. Meglepető gyógyeredmények a mirigyek megbetegedéseit, vérhajók és mindazon alkati betegségeket, hol a jó mint specificum jó alkalmazásba. Ivo, furdó, izasztó hidegzürkürak, szén-savas furdók. Megvittas magyar 1-en. Kényelmes elcsorendü berházak, sanatórium, gyógyászati, zongora, lawn-tennisz, tombolák, kirándulások. Vacuallomás, posta, távriada helyben. Hivatalos orvos Kallós Jenő dr. Állambizalmnokok, katonazártek előntoidényben 80% kedvezményben részesülnek. Prospektussal szoliz a furdóigazgatóság. Csiziz gyógyvizja otthoni használata kitunően bevált, megrendelhető a furdóigazgatóságánál és Edoskutya fudóralosztónál Budapestem.

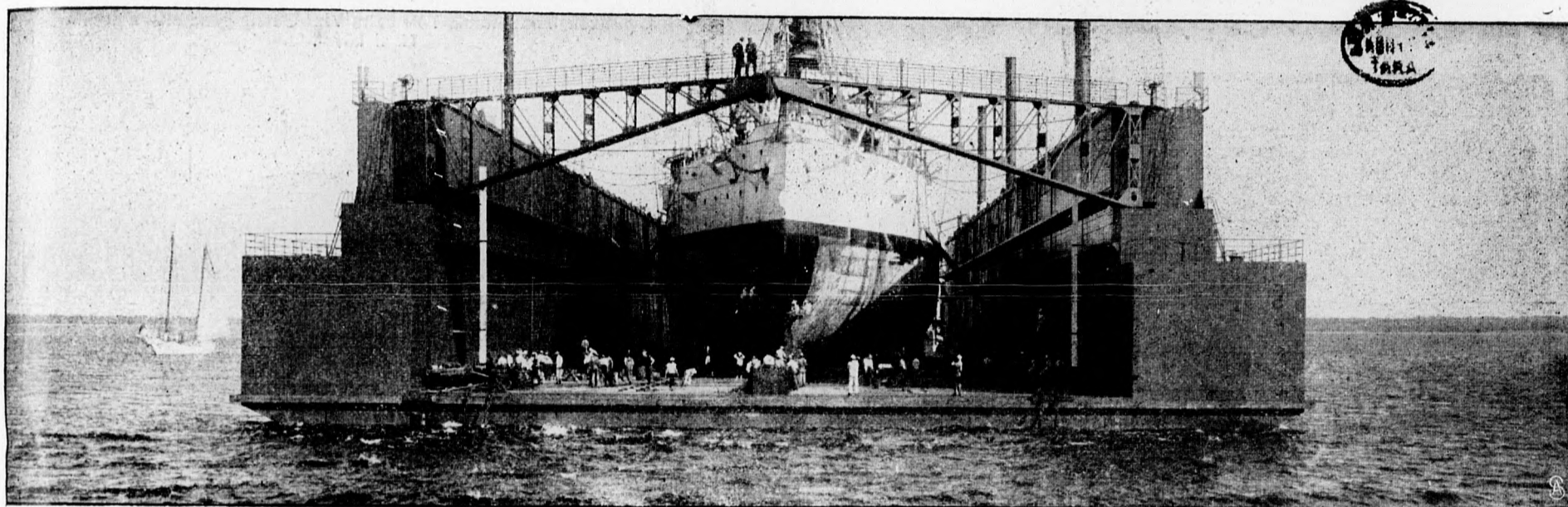
WIESEL ADOLF NÁL
Váci-körút 47/a. (Podmaniczky utca sarkán) Telefon 91-20.

LEGJOBB SZIVATTYUK
ÉS TÚZFECSKENDŐKET, ÚJ GYÁR **BUDAPESTI SZIVATTYUK**
RÉSZLENYVÁRSÁG BUDAPEST, VI. VÁCI-ÚT 69.

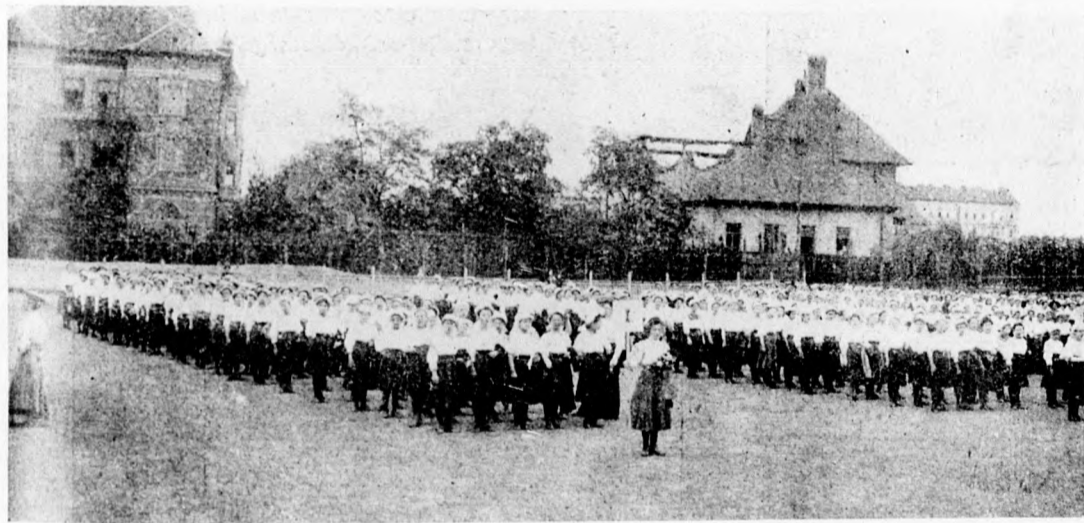
AZ EGYETÉRTÉS VASÁRNAPJA

AZ „EGYETÉRTÉS”

HETI MELLÉKLETE

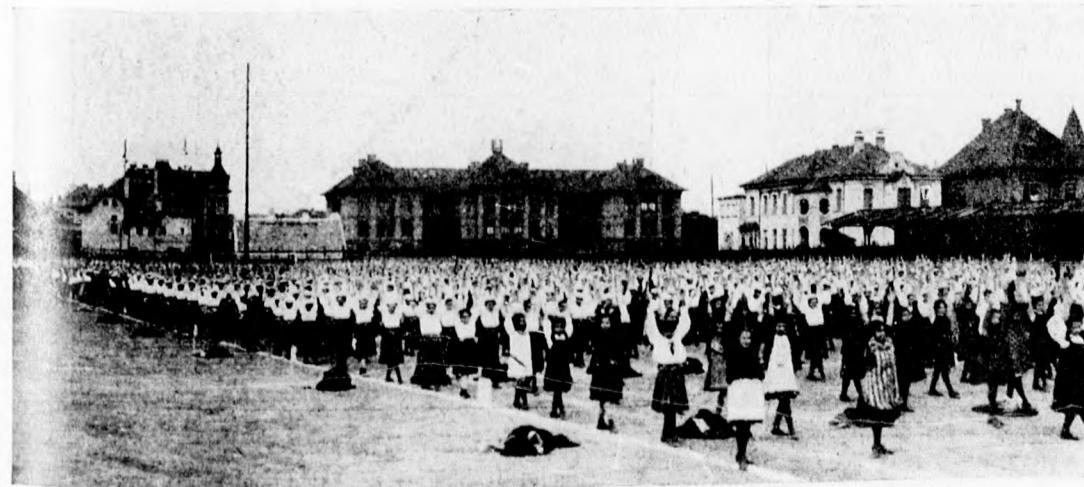

A «Dewey» uszódock pusztulása.
Manilla közelében elsüllyedt a «Dewey» nevű uszódock, amely egy 20,000 tonnás hadihajót tudott átszállítani a Sucz-csatornán.

Leányok tornaversenye.

A budapesti millenáris versenypályán a mult héten zajlott le a leányok tornaversenye. Képünk a leánykák fölállítását ábrázolja oszlopokban.

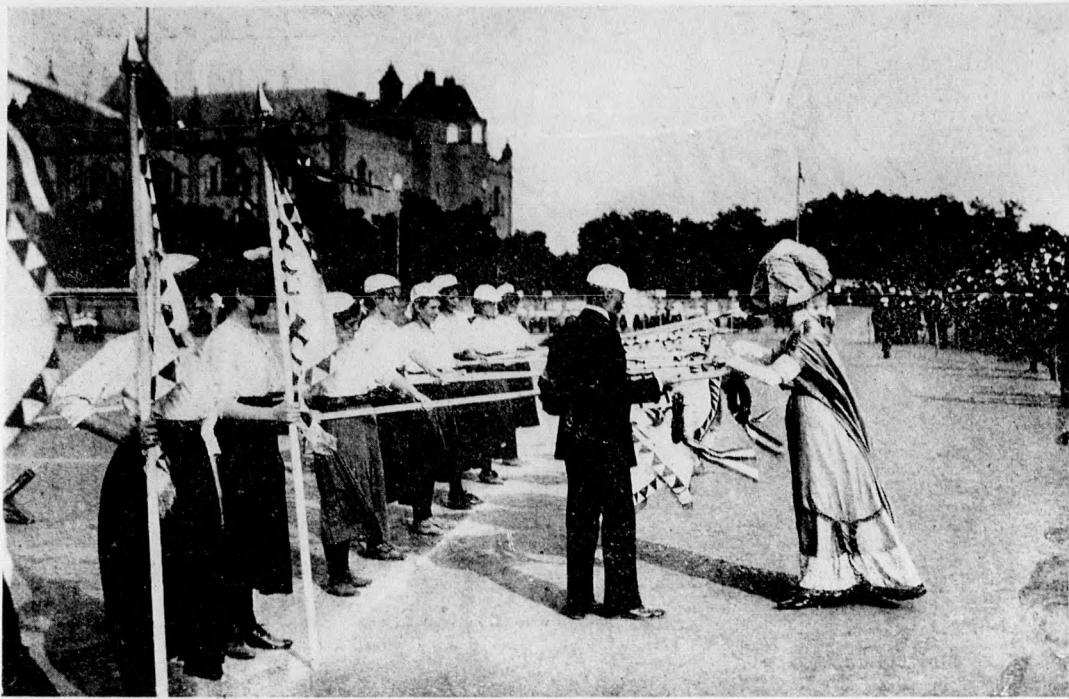

Leányok tornaversenye.

A szabad gyakorlatok bemutatása vezényszóra.

A holland királyi család Amsterdamban.
Juliana hercegnő, az egy éves kis trónörökös a mult héten vonult be először Amsterdamba, ahol nagy örömmel fogadták.

Leányok tornaversenye.
Az iskolai zászlók megkoszorúzása.

Tsau-Tao herceg Berlinben.
Néhány nap előtt Berlinbe érkezett Tsau Tao kínai herceg, akit képünkön bemutatunk. Tőle balra Yint-Chang generalis, a berlini kínai követ.

Izabella főhercegnő és a Szent István Egyesület.
Izabella főhercegnő elfogadta a Szent István Egyesület fővédnökségét és a X. kerületi kálvária templom előtt fogadta a küldöttség hódolatát.

Izabella főhercegnő és a Szent István Egyesület.
A főhercegnőt Fülepp Kálmán főpolgármester és Ruiffy Pálné egyesületi elnök fogadják és kísérik a kápolnába.

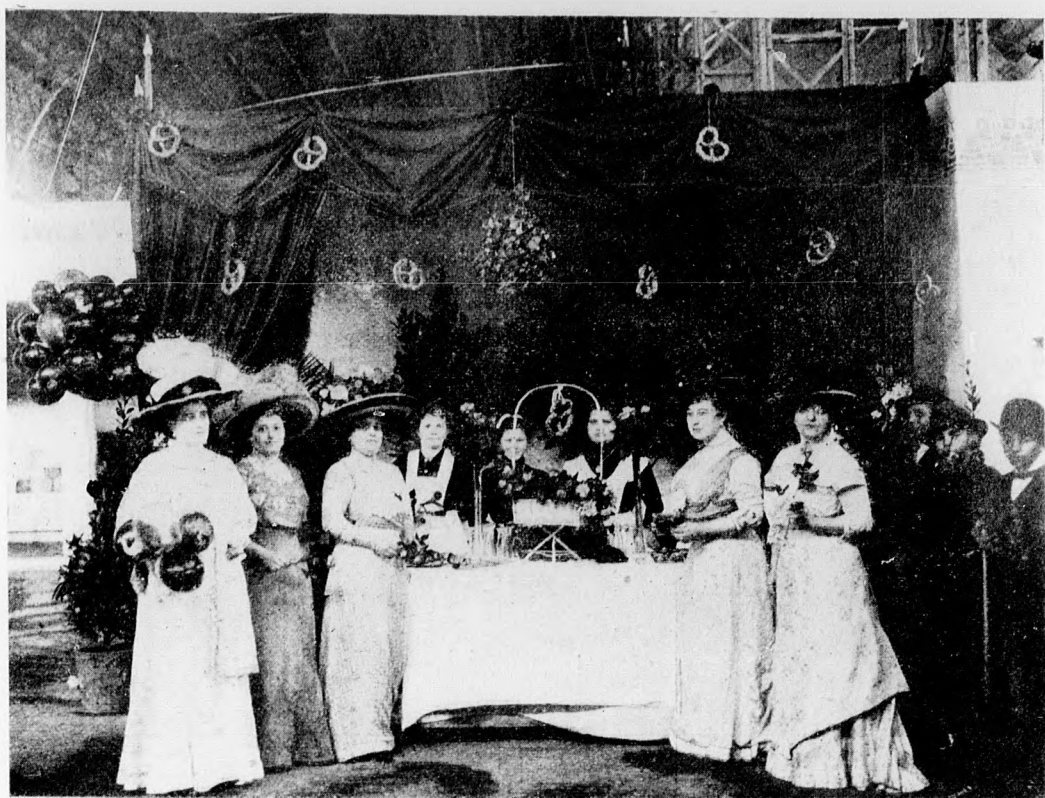
Dán miniszterek botránya.
Christenzen, volt dán miniszterelnök állítólag segítője volt Alberti miniszternek az elkövetett rendjel-szélhámoságokban.

Hazatérés Amerikából.
A «Wilhelm II» hajóval néhány művész tért vissza a dollárok hazájából, ahol a télen át szerepelt. Képünk Ferrar Geraldinet, a berlini operaénekesnőt ábrázolja.

Hazatérés Amerikából.
A «Wilhelm II» fődélzetén jött haza Caruso, a világhírű tenorista is, aki Amerikában hihetetlen gáziért énekelt.

Ingyen-tej gyermekünnep a városligeti Iparcsarnokban. — Buffetpavillon.

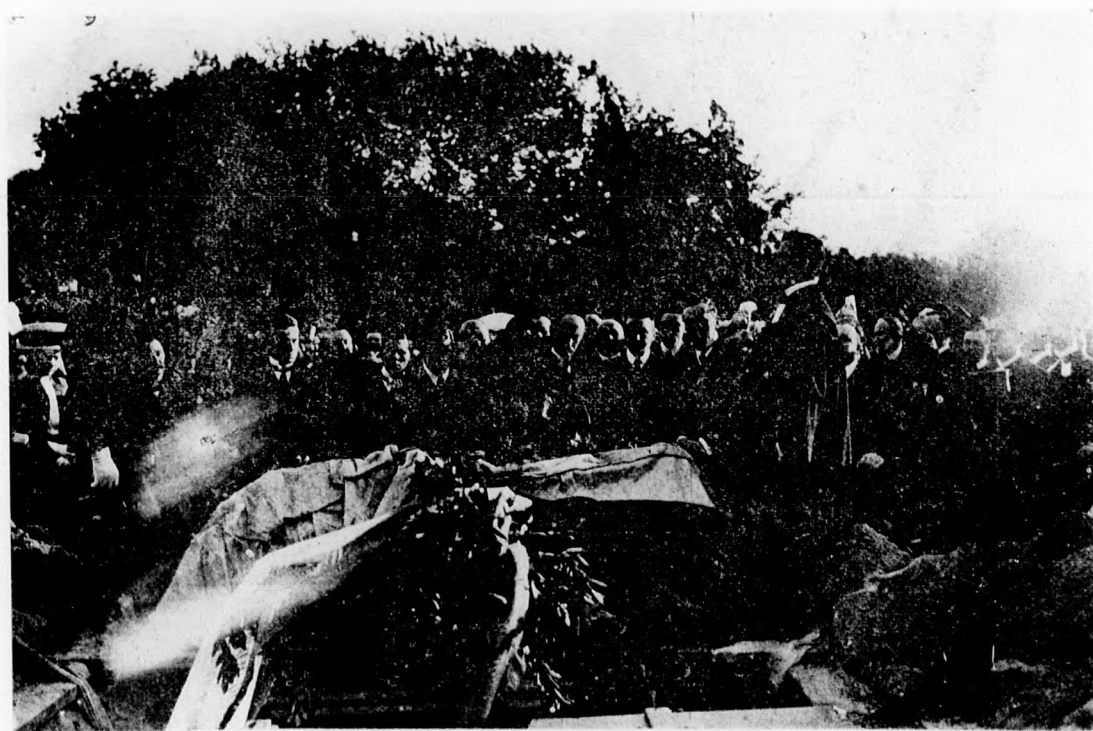
Dán miniszterek botránya.
Berg, volt dán belügyminiszter, aki szintén bűnös Alberti volt miniszter manipulációiban.

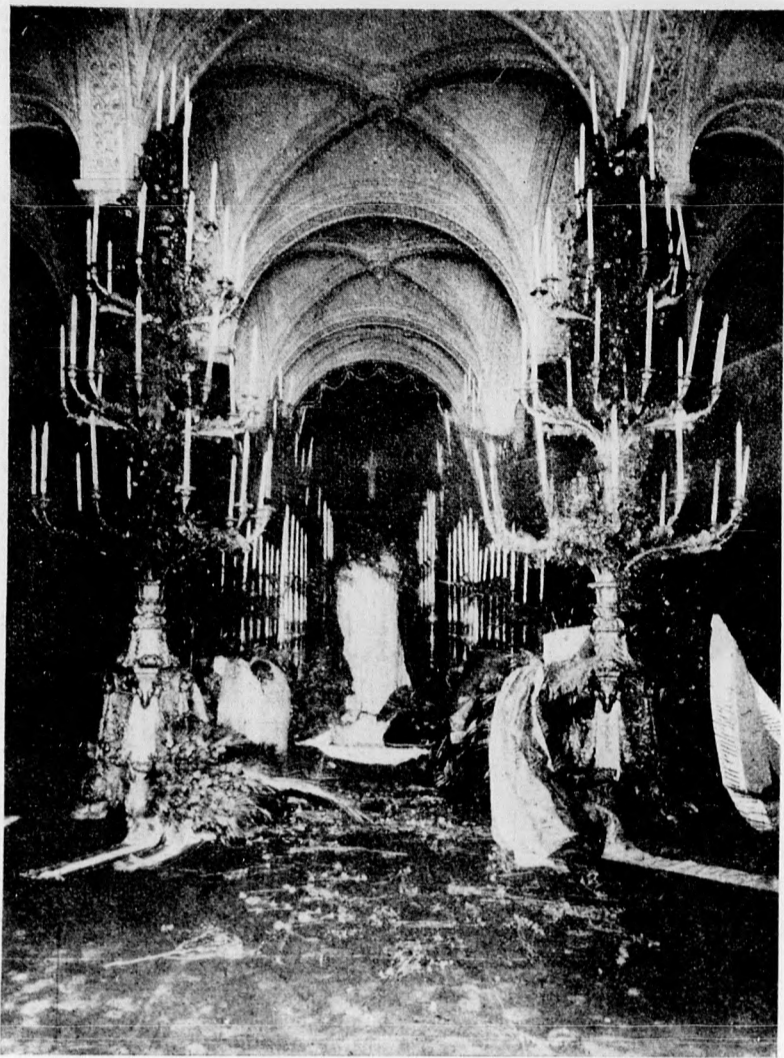
Mihszáth Kálmán halála.
A halottas kocsí, amely a nagy író hült tetemét rejti magában, elindul az Akadémiától.

Mis Dyella,
indus pagoda tánczosnő, aki Budapesten is sikerrel szerepelt.

Mikszáth Kálmán halála.
Mikszáth Kálmán porhüvelyét átadják az anyaföldnek.

Mikszáth Kálmán halála.

A kiváló író, aki kevéssel országos jubileuma után hirtelen elhunyt, az Akadémia előcsarnokában feküdt ravatalon, ahol a magyar nemzet elbucszott tőle.

Hohenzollern herczegek a műhelyben.

Házi szokás szerint minden Hohenzollern herczegnek meg kell tanulni egy mesterséget. Képünk Frigyes Zsigmond herczeget ábrázolja asztalos műhelyében.

Hangverseny az utcán.

Egy angol zongoraművész targonczára tette zongoráját és úgy járta be London utcáit, ahol szép eredménnyel hangversenyzett.

A világ legkisebb írógépe.

A gép egy óratokban elfér és zsebben hordható. Az írás gumizott papírszeleten jelenik meg, amelyvel úgy kell bánni, mint a sürgönyvel.

Versényi Elemér,

községi jegyző, több közigazgatási szaklap munkatársa.

Schuler József gyáros,
san-domingói főkonzul, kereskedelmi tanácsos, a Ferencz József-rend lovagja, kinek Ófelsége az ipari téren szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet «sajóházai» előnévvel díjmentesen adományozta.

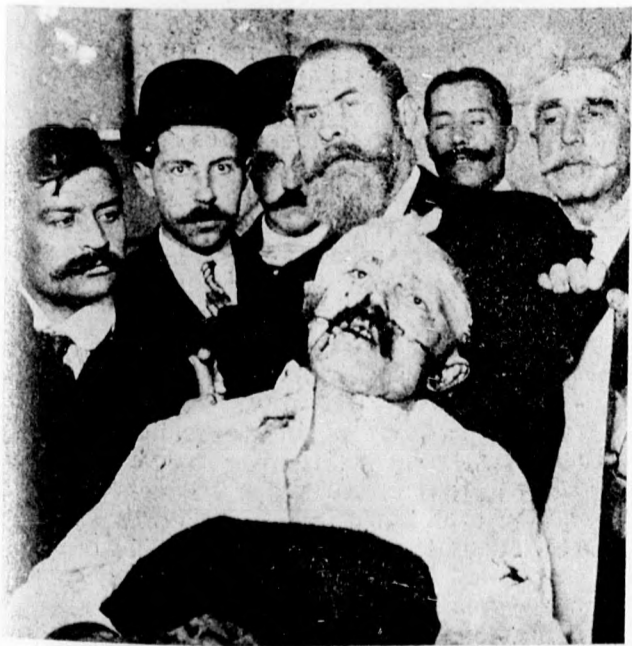
Hohenzollern herczegek a műhelyben.
Frigyes Károly herczeg lakatosságot tanult és nemrégiben le is vizsgázott az iparkamara bizottsága előtt.

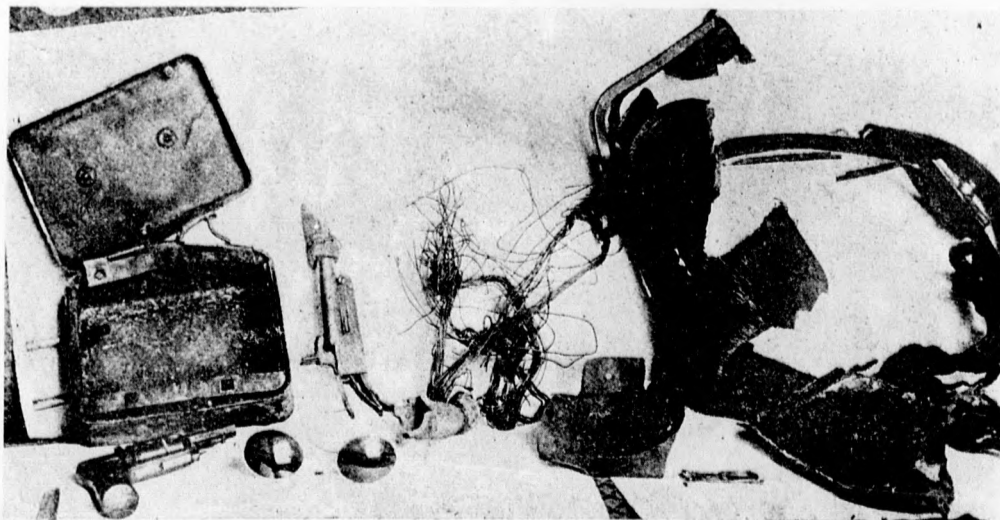
Automobil egy személyre.
Egy amerikai milliomas a felesége részére együléses autót építtetett aluminiumból. A gépkocsi gyönyörű kiállítású és 40 kilométer sebességgel tud haladni.

A spanyol bomba-merénylet.
Madridban egy anarkista táskájában idő előtt fölrobbant egy bomba, amelyet a királynak szánt és megölte a merénylőt. Képünk a robbanás színhelyét ábrázolja.

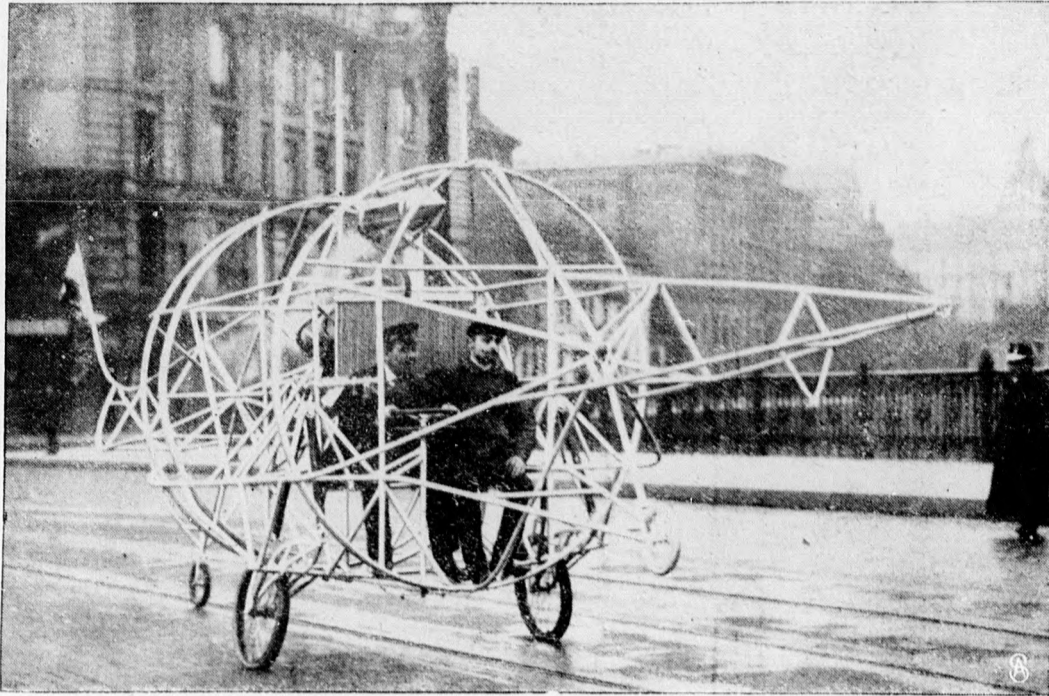

A spanyol bomba-merénylet.
Coregio Jose, a merénylő, aki a robbanás után kétszer magára lőtt és meghalt.

A spanyol bomba-merénylet.
A bomba maradványa és egyéb tárgyak, amelyeket a merénylő zsebében találtak.

Vegyes.

Repülő automobil.

Gravert mérnök automobillal kapcsolatos repülőgépet talált föl. A repülőgépet automobil alkalmazásában mutatjuk be.

Egy ciklon pusztítása.

Engel Ádám felvétele.

Módoson nemrégiben olyan hatalmas vihar pusztított, hogy erős fákat kitépett és keresztbe fektetett az uton.

Berlini gyümölcsáros.

Berlinben megjelent az első automobilon járó gyümölcsáros.

Menelik birodalmából. Holz Arnold, aki a német ipar uttörője volt Abessziniában és már hat év óta él ebben az országban, érdekes könyvet írt Menelik birodalmáról. Elmondja benne, hogy a személy- és teherforgalmat nagyjából német gyártmányú automobillal bonyolítják le; a művelődés iránt nagyon fogékonyak az abessziniak, nagy ültetvényeik vannak és még a drótnélküli táviratozást is ismerik. Holz könyvének legérdekesebb része az, amelyben *Menelikről*, Abessziniá uralkodójáról van szó.

«Menelik — írja Holz — 63 éves, közép-termetű, erős testalkatú ember, akinek arcáról lesugárzik az értelmesség; szeme tüzes, ami arcának gyakran ijesztő szigorúságot kölcsönöz. Mindazonáltal jószívűség és nagylelkűség a főjellemvonása. Az élet iskolája erős férfiuvá edzette Meneliket, másoktól is sokat kíván, mert maga is igen sokat dolgozott és ha alattvalói érzik is szigorúságát, mégis határtalan lelkesedéssel vonzódnak hozzá, mert Menelik valósággal atya a népének. *Taitu* császárné olyan asszony, aki szintén méltón tölti be uralkodói tisztét. Szellemi képességei nagyon jelentékenyek és előkelő helyet foglal el Menelik tanácsadói között. *Taitu* császárnéról azonban nagyon sok valótlan híreszteltek. Az olasz invázió miatt az európaiakkal való barátkozással vádolták, majd azt vetették a szemére, hogy az egyházat protezsálja. Ezt azonban pusztán jámborságból és nem politikai okokból teszi, ami abból is kitűnik, hogy Menelik *nem türi azt, hogy a klérus a politikába beleavatkozzék*. *Taitu* császárné azt is tudja, hogy némelyek idegengyűlölettel vádolják és nem csoda, ha a császárné az ilyen ökvetetlenkedőket nem szereti, vagy esetleg velük a hatalmát érezteti. Az utolsó évek reformjai mutatják, hogy a császárné birodalmának kulturális haladását is a szívében viselte: a minisztérium felállítása, tizenkéttagú törvényszék szervezése, katolikus szervezeteknek és apácáknak bebecsátatása mind amellel bizonyítja a császárné legnagyobb alkotásának azonban az adis-abebai szállodát tartják, amelyet a császárné félmillió koronán, a saját költségén építtetett és a városnak ajándékozott. A szálloda célja az, hogy az európaiak úgy érezzék magukat, mintha odahaza lennének.

Nagyon érdekes az abessziniak istentisztelete, amelyen a császár is részt szokott venni. Holz ezt így írja le művében: Vasárnap reggel a császár geneti birtokáról elindult kíséretével a néhány kilométernyire fekvő *Adis-Halem* felé, amely helység pompás erdőség közepette, völgyben fekszik. Köröskörül hegyek emelkednek, olajfával és gyalogfenyővel borítva, a völgyből patak zugása hallatszik s a hegyoldalokon itt-ott buzatáblák sárgállanak. Az egyik erdős domboldalon áll a templom és mellette Menelik kastélya. A császár idáig automobilon megy, itt azonban leszáll és tevére ül, ugyszintén kísérete is. Ezután tevén indulnak felfelé a templom irányában. A templomnál már nagy néptömeg várja a császárt, aki üdvözli a váiakozó tömeget, azután belép a templomba, amelynek bejáratánál egy püspök fogadja és egy dísztrónushoz vezeti. Körülötte alacsony székeken *ras*-ok foglalnak helyet, a többi méltóság pedig állva hallgatja végig az istentiszteletet. A császár előtt két sorban állanak fel a *deberás* (írastudók), vakító fehér burnuszba burkolva és fejüket is fehér turbán fűdi. A szertartás azzal kezdődik, hogy a *deberás* egyike a császár elé lép és halkán zsoltárba kezdi. A többi pedig dobszóval kíséri a zsoltárt. Majd előlép egy előénekes és imát rebeg a Istenhez, hogy tartsa meg a császár szeméreméjét; erre az énekes halkan énekbe kezd, ami fokozatosan élénkül és a dobszó is folyton erősödik. A papok most táncolni kezdenek, lábukat könnyedén, de lassan emelgetik és minden előrelépésnél mélyen meghajlítják a térdüket. Ezt a szertartást «asterio»-nak nevezik az abessziniak és annak az emlékére ülik meg, hogy *Krisztus* sikerrel ellentállt az ördög csábításainak. *Máté* evangéliuma ugyanígy helyen következőképpen szól:

gas
ket
ha l
mon
irva
imá
A
belöl
lépre
élénk
ugy
míg v
véget
a papo
kal, tar
bánt n
ban le
rint a
a tömj
kereszt
szár fe
szertar
körülál
karják
tartást
vége v
szertar
Az
épitik
a szent
helyezv
a nép
rát, a
számára
tudók
míg a
ezek c
templon
I. Men
nek leg
abesszi
a frigy
axumi
régí ko
vallása
táncz é
van ná
rát ped
féle le
vallása.

Furcs
Tomp
Reám
Megg

Ott k
Egy t

Feksz
Tárt
És re
És ne
Bús
S én

Tűzs
Förte
Két c
Néz
Birkó

Öl f
áll
Esz
Vágy
Máso

Aere
T
Égő
Horro
Boru

S a t
T
Fárad
Álma

«Ismét felvezette őt az ördög egy magas hegyre, megmutatta neki az egész vidéket és mondá: «Mindezeket neked adom, ha leborulva imádat adsz engem». Jézus erre mondá neki: «Távozz tőlem, sátán, mert írva van, hogy a te Uradat, istenedet imádjad és csak neki szolgálj.»

A templom magas csarnokait egészen betölti a buzgó ének, amelyből a tánczoló léptei is kihallatszanak, a dobszó pedig folyton élénkíti az éneket, fokozza a szenvedélyeket, úgy, hogy az ének is mindig erősebb lesz, míg végre a tömeg eszeveszett rikoltozásával véget ér. A császár most felkel a trónjáról és a papokhoz megy, akik ellentétben a debterákkal, tarka selyemruhába vannak öltözve s turbánt nem viselnek. A papok élén áll a rangban legelső főpap, az *abuna*, utána rang szerint a többi papok, majd a diakonusok, akik a tömjéntartót lóbálják. Balkezeiben nagy ezüst keresztet tartva, előlép most az *abuna*, a császár felé megy, hogy áldását adja rá. Ezt a szertartást a nép nem láthatja, mert a papok körülállják a császárt és selyemkendőkkel takarják el a nép szemét elől őt is, meg a szertartást végző főpapot is. Amikor az áldásnak vége van, a selyemkendőket lebocsátják a szertartás véget ért.

Az abessziniaiak templomukat köralakban építik és három részre osztják. A legelső rész a szentély, melyben a frigyszekrény van elhelyezve, a középső körgyűrűben a papok és a nép foglal helyet s itt osztják ki az Urvacsorát, a külső rész pedig kizárólag a debterák számára van fenntartva. A debterák az írástudók s ezek foglalkoznak a tudományokkal, míg a papok nem feltétlenül képzett emberek; ezek csak a szertartásokat végzik. Minden templomban van egy frigyszekrény. Amikor *I. Menelik* Salamon király és Sába királynőjének legendás fia Jeruzsálemből elmenekült, az abesszin'ak legendás hite szerint magával vitte a frigyszekrényt, amelyet még most is az axumi templomban, az abessziniai császárok régi koronázó helyén őriznek. Az abessziniaiak vallása elég sajátos. A frigyszekrény előtti táncz és ének Dávid király korára utal, megvan náluk a körülmetélés rítusa is, az Urvacsorát pedig kétféleképen szolgálják ki. Ilyenféle lehetett az alexandriai első keresztények vallása.

Éjjel.

*Furesák az én lelkemnek álmai ...
Tompá, hallgatag éjnek idején
Reám szállnak a csöndnek árnyai,
Megannyi fekete, ijesztő rém.*

*Ott künn kavargó a köd,
Egy tüzes szem hunyorog az árnyak között. —*

*Fekszem ágyamban meredten,
Tárt karokkal, haloványan,
És reám szállnak az élgondolt gondolatok,
És nekem rohannak megtett tetteim,
Bús vágyaim, félelmeim,
S én fekszem ágyamban meredten.*

*Tűzszemű Démon az ágyamhoz surran,
Förtelmes, csunya, ijesztő rém,
Két csontos keze az arcomba markol,
«Nézz reám fíu ki vagyok én?
«Mikozunk, győzzel le te híres legény!»*

*Föl föl nyögök, megrándulok,
«Áll a Démon feketén.
«Eszméidnek én vagyok a teste,
«Ágyaid, tetteid alakot öltve,
«Második éned, ez vagyok én!»*

*«Aredt szemekkel fekszem haloványan,
«Tűzkarikák perdülnek az éj peremén, —
«Égő szemeimre hűs lila fátylak,
«Forró testemre fekete árnyak
«Borulnak, ölelnek ... S eltűnt a rém.*

*S a békét lelkem remegve érzi,
«Tűzkarikák perdülnek az éj peremén —
«Fáradt testem, kuszált lelkem kérdi:
«Álmatlan álomra van-e remény?»*

Renflow Iván.

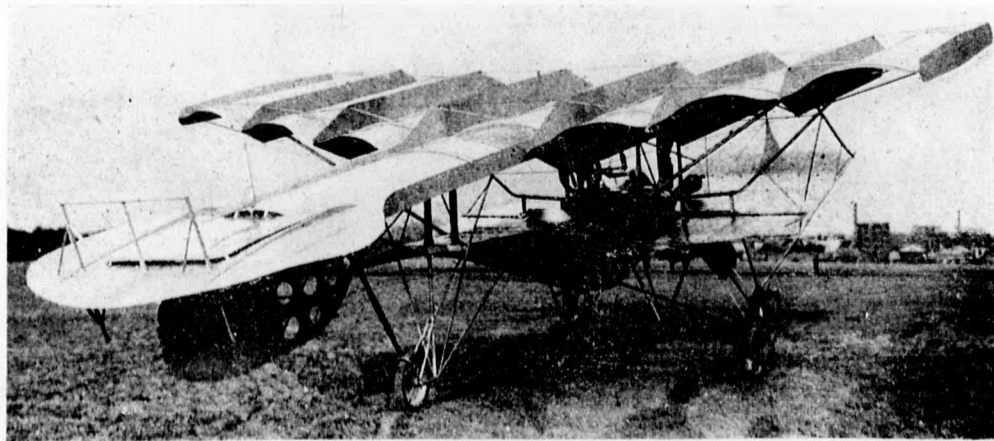
A japán Rothschild Berlinben.

Báró Mitsin, egy 1650 óta fönnálló japán cégnek a főnöke és legkimagaslóbb alakja a japán pénzüvilágnak.

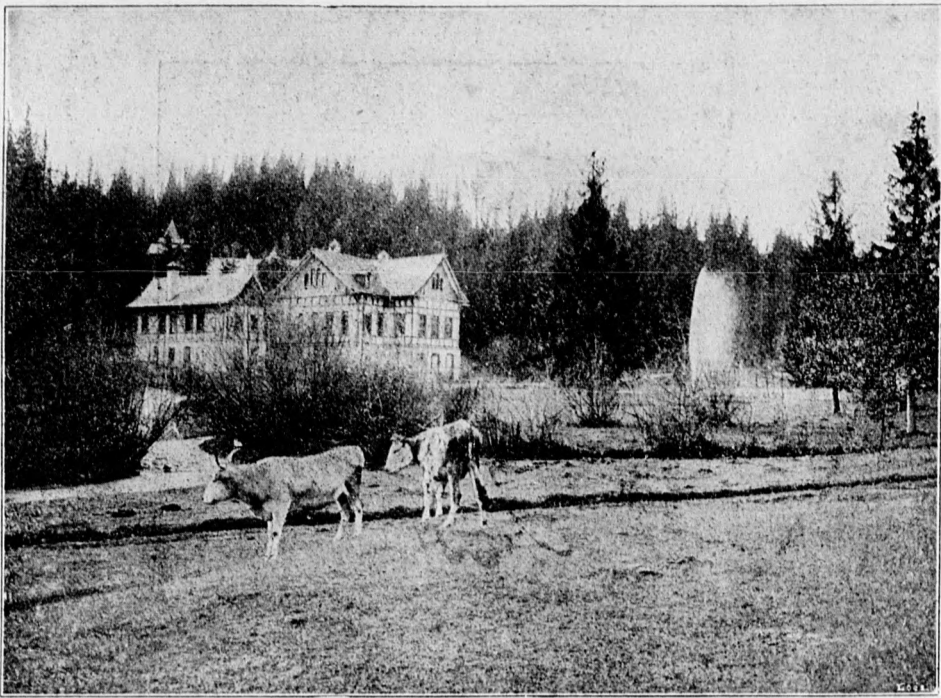
Kenton Dorotty,

banjóművésznő, aki a négerek egyszerű hangszereit gyönyörű dolgokat produkál.

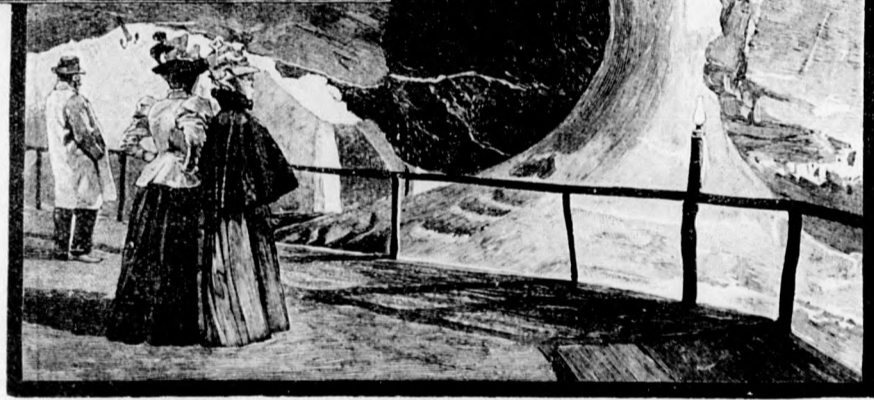
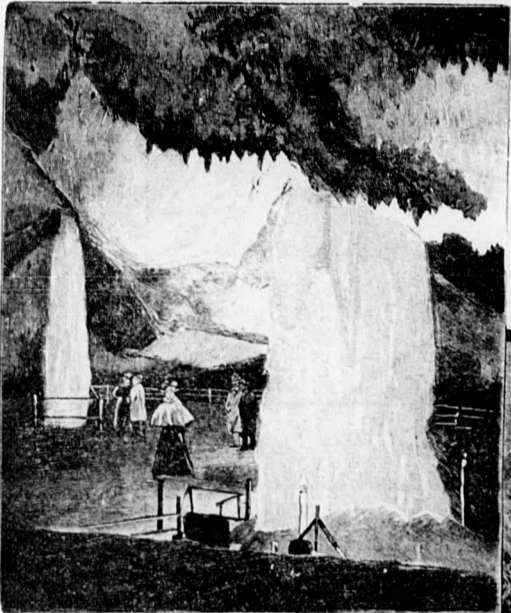

Ujszerű repülőgép.

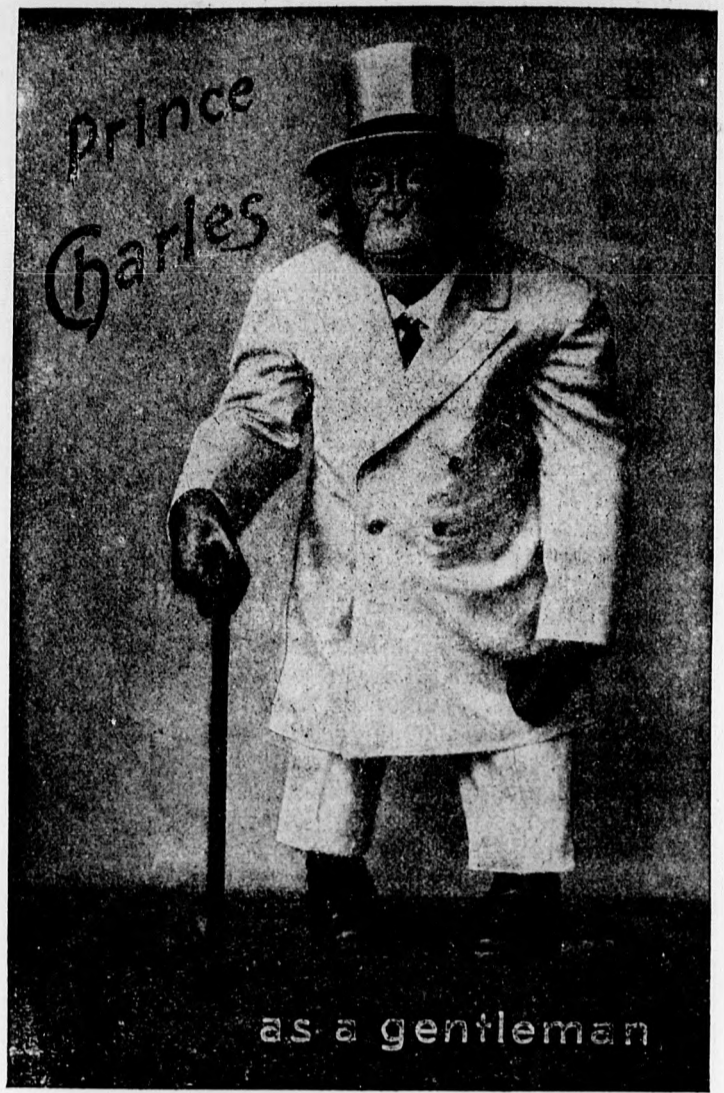
Moissant amerikai mechanikus repülőgépet konstruált, amelyen nincs se fa, se vászon alkatrész. Az egész alumíniumból készült és 9.20 m. hosszú, 5.60 m. széles. Gnom motora van.

Dobsinai jégbarlang-telep.
Nagyszálló a jégbarlang szomszédságában.

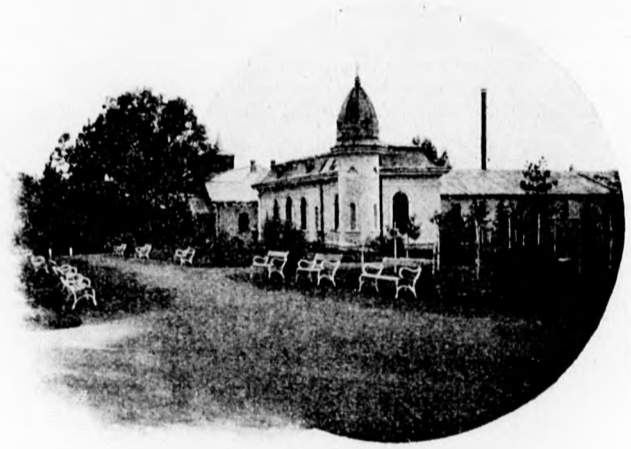

Dobsinai jégbarlang.
Elsőrendű európai nevezetesség. Felső képünk az u. n. «Nagyterem» lát-
képe; alsó képünk pedig a «Fatörzs»-nek nevezett barlangrészletet ábrázolja.

Prince Charles.

Az idomítás legnagyobb csodája az, melyet a Beketow-cirkuszban most bemutatnak. Charles emberré idomított majom, úgy él, öltözködik, viselkedik mint egy ember, tulatesz összes idomított elődein, kiválóbb a híres Coume I és Coume II, valamint a szintén hírneves Péteren. Charles mindezeknél sokkal tökéletesebb, úgy hogy a néző azt hiszi, hogy nem idomított majmot lát, hanem egy artistát, aki majmot mesterien mimial.

Bikszád-fürdő.
Asványvízfürdő és inhalatorium.

Rajecz-fürdő látképe.

Pallas részvénytársaság nyomdája, Budapest, V., Honvéd-utca 10.

és k
csem
tás
köz
köz
jegy
ladó
nebl
gyon
kedj

tés a
köz
elvá
érde
ta s
felel
köz
tet s

után
vezet
zök
juka
ügyü

Egye
re, a
tünt
mel
bekü
érde
hát f
alkal
mellé
zett

A
nap j
vezér
széne
ponto
ki az
tatlan
is, ho
ütöéré
érezü
közse
vénye
megva
K
böl sz
segítés
elvi f
a köz
magas
világi
kuljar
K
és seg
zös ve
jainak
kásai
felelős
sulya
sára v
E
bárme
fosabb
laszt i
közse
megol
Je
ben —
csal s
jogorv

KÖZIGAZGATÁS

Magyarország községi jegyzőihöz!

Felkérjük az ország összes községi és körjegyzőit, hogy minden közérdekű eseményről, amely a községi közigazgatás körében felmerül, vagy amely a községi jegyzői étellel közelebbi vonatkozásban van, lapunkat, mely a községi jegyzők érdekeit egy évtizedet meghaladó idő óta mindenkor a legönzetlenebbül szolgálta és szolgálja, lehetőleg gyorsan és kimerítően értesíteni sziveskedjenek.

Az egész napisajtóban az Egyetértés az egyedüli organum, amely úgy a községi közigazgatásnak, mint az ezzel elválhatatlanul egybeforró jogos jegyzői érdekeknek képviselőjét magára vállalta s ennek a feladatának oly hűséggel felelt meg, hogy a központi egyesület közgyűlései több éven át ezért köszönetet szavaztak a szerkesztőségnek.

Az Egyetértésnek ezt a rovatát ezután is ebben a szellemben óhajtjuk vezetni, hogy így a községi és körjegyzők úgy tekinthessék, mint a saját lapjukat, melyhez minden közérdekű ügyükben bizalommal fordulhatnak.

Felhívjuk továbbá figyelmüket az Egyetértés vasárnapi képes mellékletére, amelyben a közszolgálat terén kitűnt tisztviselők arcképeit kész örömmel közléstesszük, ha azokat hozzánk beküldik. A községi közigazgatásban érdemeket szerzett férfiak tisztelőit tehát felkérjük, hogy különösen jubiláris alkalmakkor az Egyetértés vasárnapi mellékletét el ne mulasztják a fentjelzett módon igénybe venni.

*

Az „Egyetértés“ e rovata minden vasárnap jelenik meg. E rovatban közlünk egy vezércikket, amely a munkaprogram egészének diadalmra juttatása érdekében azzal pontonként foglalkozik; pontonként mutatja ki az irányelvül kitűzött reformok elodázhatatlan voltát, de közlünk aktuális cikkeket is, hogy kezünkkel állandóan a községi élet útjában tartva, annak minden dobbanását érezzük. Lankadhatatlanul fogunk küzdeni a községek és jegyzők sérelmére szolgáló törvények mielőbbi törvénykezési uton leendő megváltoztatása iránt.

Készséggel adunk helyet jegyzői körökből származó, kitűzött programunk célhoz segítségét előmozdító cikkeknél, még ha azok elvi felfogásunkkal ellenkeznek is, hogy így a községi és jegyzői élet hatalmas problémáit magas színvonalon álló vita ellentétes érveit világitásában mentül kristálytisztábban alakuljanak ki.

Készséges szíveséggel látjuk a jegyzői és segédjegyzői kar tagjait, mert célunk közös velük: a modern községi élet szilárd alapjainak megteremtése, a község szellemi munkásai anyagi és erkölcsi helyzete, valamint felelősségteljes állásuk fontossága, hivatásuk sulya közötti igazságos egyensúly létrehozására való törhetetlen törekvés.

E rovatban válaszolunk a közigazgatás bármely ágára vonatkozó kérdésekre, sőt fontosabb ügyekben ezeket illetőleg levélbeli választ is adunk. Tanácsot nyújtunk bonyolult községi igazgatási kérdések miként leendő megoldása tekintetében.

Jegyzők és segédjegyzők fegyelmi ügyeiben — az eset megismerése után — tanácsot szolgálunk a védelem módzataira és a jogorvoslati beadványok elkészítésére nézve.

Jegyzők és segédjegyzőknek bármily magasak állók elleni igazságos panaszának tért adunk lapunkban; kiméletlenül ostromozzuk azokat, akik a jegyzői körökhöz tartozók ellen jogtalan cselekményeket követnek el, a méltatlanul, igazságtalanul megbántott jegyzőt mindama, legmesszebb menő védelemben részesítjük, amely védelmet módjában áll biztosítani egy tekintélyes lapnak a maga közéleti súlyánál és komolyságánál fogva.

Ez irányelvek betartására tett ígéret fejében kérjük a jegyzői és segédjegyzői kar támogatását, mert a kitűzött program megvalósítása csak egyetértő küzdelemmel, egymás kölcsönös támogatásával érhető el.

A jegyzők és az adókezelés.

— Első közlemény. —

Évek hosszú sora óta hangos panasz tárgyát képezte jegyzői körökben amaz óriási megterheltség, amelylyel az állami adók kezelése jár.

Évek óta próbalkozik a jegyzői kar országos egyesülete utján feliratokkal, a szaklapokban és a napi sajtóban megjelent cikkekkel az adókezelés tekintetében oly reformokat kieszközölni, amelyek, ha nem teljes egészében kaphatók ki is a jegyzők hatásköréből az állami adó-exekutívákat, de legalább némileg is csökkentenék az ebből folyó, már-már szinte elviselhetetlen munkahalmazt. A közadók kezeléséről szóló törvény legutóbbi törvénykezési tárgyalása alkalmával is élénken nyilvánult meg az egész jegyzői karban az óhaj, hogy legalább az anynyira odiozus, a jegyzői tekintélylyel, hatáskörrel össze nem férő adóbehajtási teendők alul mentessenek fel a jegyzők. De hiába volt minden, Wekerle miniszterelnök-pénzügyminiszter megátólt minden oly módosítást, amely a jegyzői karnak az adóbeli exekutívák csak egy részének teljesítése alul leendő felmentését is czélozta s mereven ragaszkodott törvényjavaslatának elfogadásához.

Most, amidőn a községi közigazgatás egész rendszerének reformálásán dolgozunk, amidőn e reformok valósulását a megindult harc nap nap után nagyobb hullámokat vet, az adókezelés terén a jegyzői hatáskörének kötelességei mértékének lehető csökkentésére irányuló törekvés ismét aktuális lett, mert a közigazgatásnak bármily reformálása által sem érthető el az ahhoz fűződő reményesség, nem volna megközelíthető ama cél, amelynek érdekében a reform alkottatik, ha a jegyzői továbbra is maradna az összes állami adó-exekutívák végrehajtó közege.

Az adókezelésről szóló törvénynek oly irányu reformálása tekintetében, mely a községi jegyzőt e téren való teendői egészének, vagy egy részének teljesítése alul felmenti s az eddig jegyzői feladatkört képező ténykedéseket más — állami szervek — hatáskörébe utalja, több szempont veendő figyelembe s csak ha e szempontok kellő mérlegelése után azon eredményre jutottunk, hogy az adóexekutíváknak, vagy bizonyos részüknek a jegyzők ügyköréből való elvonása a községekre nézve fontos előnyököt jelent, a jegyzői illetékek felszabadult ideje egyéb közigazgatási teendőket teljesítése érdekében megfelelő gyümölcsöket hoz, kellő értékű produktív munka létrehozására kihasználható, s ez elvonás által az állam érdekei úgy ama vonatkozásukban, hogy az új, az adóbeli munkálatok teljesítésére hivatott közegek állásának szervezésével járó költségek nem fogják az állampénztárt aránytalanul terhelni, nem fogják az anyagi terheket oly

mérvben növelni, amely mérv szeml. jegyzőnek a községi igazgatás terén lehet. tevékenységének értékével az állami tartásra nyomasztólag hat, mint abban az adóvédelmek biztosítása, behajtatása nem fog-e hátrányosan hatni a teendő a jegyzők hatásköréből való kikapcsolás reform keretében kellőképen megvédenetők.

Miúgyan kérdésekre a leghatározottabban igennel felelünk, mert igenis a községi adóbeli teendők felszabadulva, a községi adók által most lekötve tartott idejük értékesebben használhatják fel az anyagi és szellemi felvirágoztatásában s az állam pénzügyi viszonyainak javítására, hogy hátráltatólag hatna az adók újabb szervekre bízása, nem hogy a községi adók állandó kiadások fedezeti összege a községi egyensúly lebillenésére a legkisebb mértékben is lehetne sőt, azzal, hogy a községi adók kezelése a községi jegyzői teendők szervekre bízandó; az adóbeli teendők fokozása, hatékonyabb biztosítása a községi garanciákat nyer.

Lapunk legközelebbi számában közzétesszük az igazságokat fogjuk bebizonyítani, hogy kétség sem férhet ahhoz, hogy a községi közigazgatás reformjának megvalósítását feltétlenül szükséges, hogy az adókezelés — legalább jó részben — a községi jegyzői teendők köréről elvessék s ez irányu reformok a községi pénzügyeire is előnyös leend.

A szolnoki fegyelmi vizsgálat.

Szolnok, j.

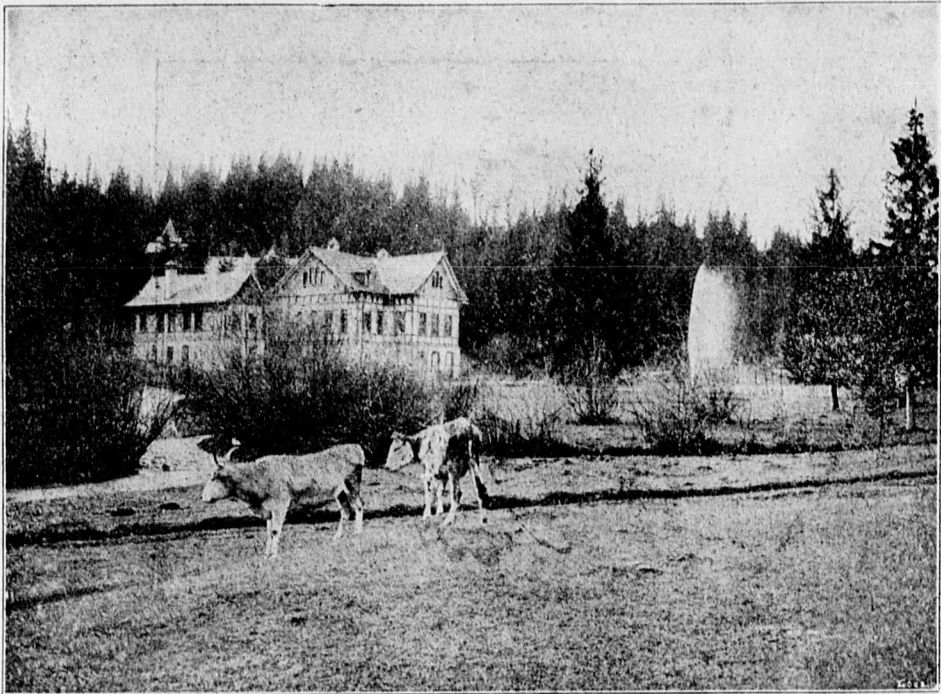
Mintegy két hónap előtt közöltük, hogy a belügyminisztérium helybenhagyta a nagykovácsok-vármegye közigazgatásának zottsága fegyelmi választmányának felállítását, mely az egész árvaszék ellen a községi vizsgálat megindítását rendelte el.

Az eset annak idején országsszerte nagy érdeklődést keltett, mert kétségtelenül a legkritikább esetek közé tartozik, midőn egy egyszemélyes hivataltestület ellen kell ilyen drasztikus megtorló eszközökkel föllépni.

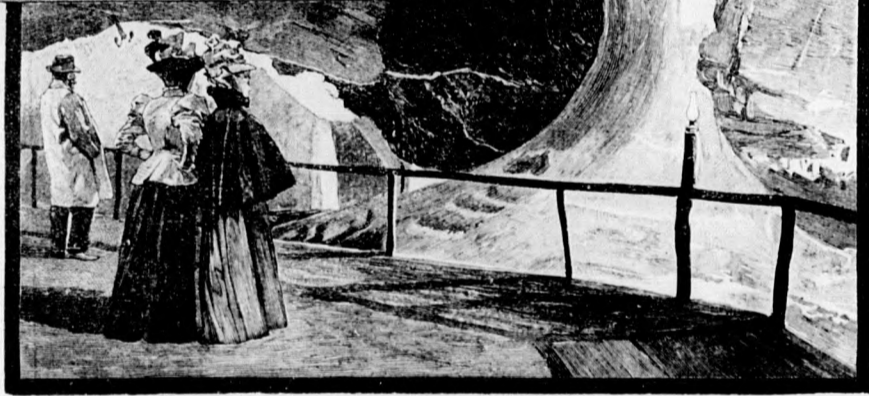
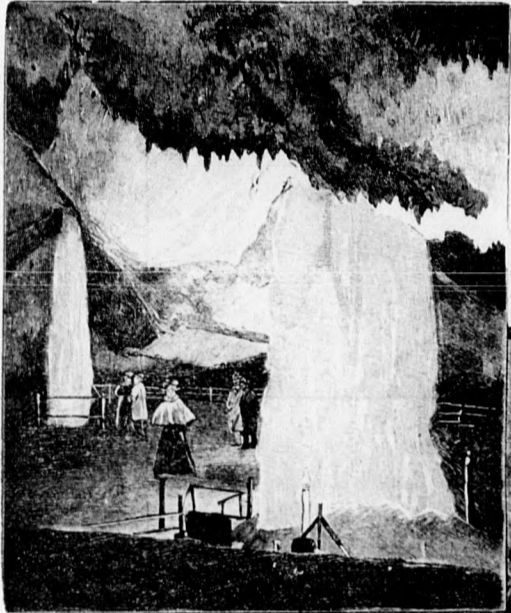
Az ügy, illetőleg az ügyek ama kis illatos bokrétaja, amelyek miatt a fegyelmi vizsgálat megindították, ismeretes volt előttünk, de nem akartunk az ítélet elé vágni, és hallgattunk róla, annál inkább, mert magánpanaszokról volt szó, és ilyen esetekben gyakran megtörtént már, hogy a panaszost szépen ráveszik a visszavonulásra, még becsánatot is kérhetnek vele, s aki a panaszt rával magáévá tette, szépen benne marad a csövában.

A szolnoki ügy annál kényesebb volt, mert egy nagyon jelentéktelen kis szürke ember, egy hevesfejű eszmadia elégedetlenkedett az árvaszékekkel, az első panaszat mintegy öt éve adván be annak címűk ellen. Akkor visszautasították. A eszmadia vastagnyakú kálvinista volt és újabb panaszszal állt elő. Ekkor már vakmerőbb hangon beszélt, és emlegetni kezdte az árvaszék kasszáját, amelynél ninesen minden rendben. Ezért a súlyos kijelentésért már-már becsukták a eszmadiait, de ezenközben az árvaszéket súlyos baleset érte. Egy budapesti fiskálissal tudniillik hasonló természetű összeütközése akadt, ezt is be akarta csukatni, de esküdtszék elé került az ügy, és az esküdtszék a fiskalist fölmentette. Ekkor felvirradt a eszmadia is. Ketten, ő, meg a nyertes ügyvéd elől kezdtek a pört, és négy hosszú esztendő múlva szerencsésen eljutottak oda, hogy a szolnoki fegyelmi választmány a vármegye árvaszékén valóságos tömeges mérsárlást vitt véghez. Nem kisebb egyéniségeket ítél el ugyanis, mint:

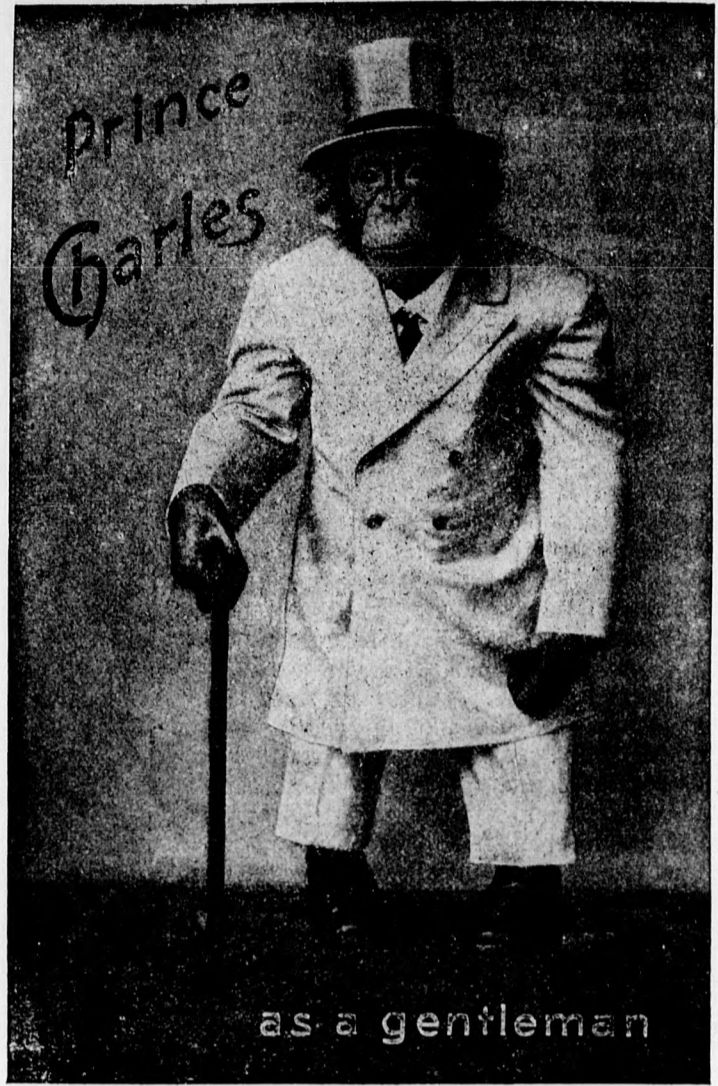
1. nagyságos Kormos Miklós árvaszéki elnök urat,
2. tekintetes Kele József vm-t. főügyészt,
3. tekintetes Harsányi Bálint,
4. tekintetes Tóth Imre és
5. tekintetes Szóbor Antal árvaszéki ülnököket, vétkesnek mondván ki őket az 1886.

Dobsinai jégbarlang-telep.
Nagyszálloda a jégbarlang szomszédságában.

Dobsinai jégbarlang.
Elsőrendű európai nevezetesség. Felső képünk az u. n. «Nagyterem» lát-
képe; alsó képünk pedig a «Fatörzs»-nek nevezett barlangrészt ábrázolja.

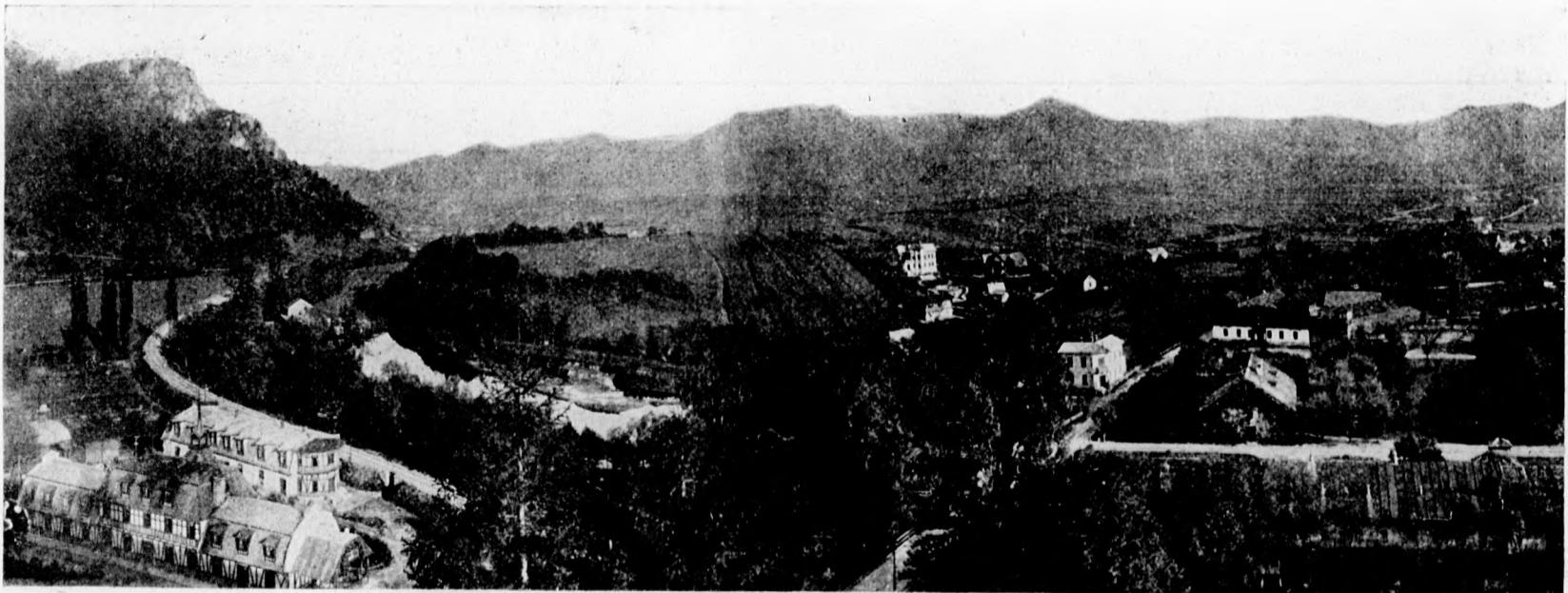

Prince Charles.

Az idomítás legnagyobb csodája az, melyet a Beketow-cirkuszban most bemutatnak. Charles emberré idomított majom, úgy él, öltözködik, viselkedik mint egy ember, tultesz összes idomított elődein, kiválóbb a híres Coume I és Coume II., valamint a szintén hírneves Péteren. Charles mindezeknél sokkal tökéletesebb, úgy hogy a néző azt hiszi, hogy nem idomított majmot lát, hanem egy artistát, aki majmot mesterien mimiál.

Bikszád-fürdő.
Asványvízfürdő és inhalatorium.

Rajecz-fürdő látképe.

Pallas részvénytársaság nyomdája, Budapest, V., Honvéd-utca 10.

és k
csem
tás
köz
koz
jegy
ladó
nebb
gyor
kedj
tés a
köz
elvál
érel
ta s
felelt
közg
tet s
után
vezet
zök
jukat
ügyü
Egye
re, an
tünt
mel
bekül
éren
hát f
alkal
mellé
zett n
A
nap j
vezér
széne
ponton
ki az
tatlan
is, ho
ütöeré
érezü
közsg
vénye
megvé
K
böl sz
segítés
elvi fe
a köz
magas
világi
kuljan
K
és seg
zós ve
jainak
kásai
felelős
sulya
sára v
E
bárme
tosabb
laszt i
közsg
megole
Je
ben —
csal s
jogorv

KÖZIGAZGATÁS

Magyarország községi jegyzőihöz!

Felkérjük az ország összes községi és körjegyzőit, hogy minden közérdekű eseményről, amely a községi közigazgatás körében felmerül, vagy amely a községi jegyzői élettel közelebbi vonatkozásban van, lapunkat, mely a községi jegyzők érdekeit egy évtizedet meghaladó idő óta mindenkor a legönzetlenebbül szolgálta és szolgálja, lehetőleg gyorsan és kimerítően értesíteni sziveskedjenek.

Az egész napisajtóban az Egyetértés az egyedüli organum, amely úgy a községi közigazgatásnak, mint az ezzel elválhatlanul egybeforrt jogos jegyzői érdekeknek képviselőjét magára vállalta s ennek a feladatának oly hűséggel felelt meg, hogy a központi egyesület közgyűlései több éven át ezért köszönetet szavaztak a szerkesztőségnek.

Az Egyetértésnek ezt a rovatát ezután is ebben a szellemben óhajtjuk vezetni, hogy így a községi és körjegyzők úgy tekinthessék, mint a saját lapjukat, melyhez minden közérdekű ügyükben bizalommal fordulhatnak.

Felhívjuk továbbá figyelmüket az Egyetértés vasárnapi képes mellékletére, amelyben a közszolgálat terén kitűnt tisztviselők arcképeit kész örömmel közléteszszük, ha azokat hozzánk beküldik. A községi közigazgatásban érdemeket szerzett férfiak tisztelőit tehát felkérjük, hogy különösen jubiláris alkalmakkor az Egyetértés vasárnapi mellékletét el ne mulasztják a fentjelzett módon igénybe venni.

*

Az „Egyetértés“ e rovata minden vasárnap jelenik meg. E rovatban közlünk egy vezércikket, amely a munkaprogram egészének diadálra juttatása érdekében azzal pontonként foglalkozik; pontonként mutatja ki az irányelvül kitűzött reformok elodázhatatlan voltát, de közlünk aktuális cikkeket is, hogy kezünkkel állandóan a községi élet útjain tartva, annak minden dobbanását érezzük. Lankadhatatlanul fogunk küzdeni a községek és jegyzők sérelmére szolgáló törvények mielőbbi törvénykezési uton leendő megváltoztatása iránt.

Készséggel adunk helyet jegyzői körökből származó, kitűzött programunk célhoz segítségét előmozdító cikkeknek, még ha azok elvi felfogásunkkal ellenkeznek is, hogy így a községi és jegyzői élet hatalmas problémái magas színvonalon álló vita ellentétes érveit világításában mentül kristálytisztábban alakuljanak ki.

Készséges szíveséggel látjuk a jegyzői és segédjegyzői kar tagjait, mert célunk közös velük: a modern községi élet szilárd alapjainak megteremtése, a község szellemi munkásságai anyagi és erkölcsi helyzete, valamint felelősségteljes állásuk fontossága, hivatásuk súlya közötti igazságos egyensúly létrehozására való törhetetlen törekvés.

E rovatban válaszolunk a közigazgatás bármely ágára vonatkozó kérdésekre, sőt fontosabb ügyekben ezeket illetőleg levélbeli választ is adunk. Tanácsot nyújtunk bonyolult községi igazgatási kérdések miként leendő megoldása tekintetében.

Jegyzők és segédjegyzők fegyelmi ügyekben — az eset megismerése után — tanácsal szolgálunk a védelem módzataira és a jogorvoslati beadványok elkészítésére nézve.

Jegyzők és segédjegyzőknek bármily magasan állók elleni igazságos panaszának tért adunk lapunkban; kiméltlenül ostromozzuk azokat, akik a jegyzői körökhöz tartozók ellen jogtalan cselekményeket követnek el, a méltatlanul, igazságtalanul megbántott jegyzőt mindama, legmesszebb menő védelemben részesítjük, amely védelmet módjában áll biztosítani egy tekintélyes lapnak a maga közéleti súlyánál és komolyságánál fogva.

Ez irányelvek betartására tett ígéret fejében kérjük a jegyzői és segédjegyzői kar támogatását, mert a kitűzött program megvalósítása csak egyetértő küzdelemmel, egymás kölcsönös támogatásával érhető el.

A jegyzők és az adókezelés.

— Első közlemény. —

Evek hosszú sora óta hangos panasz tárgyát képezte jegyzői körökben amaz óriási megterheltség, amelyvel az állami adók kezelése jár.

Evek óta próbalkozik a jegyzői kar országos egyesülete utján feliratokkal, a szaklapokban és a napi sajtóban megjelent cikkekkel az adókezelés tekintetében oly reformokat kieszközölni, amelyek, ha nem teljes egészében kaphatnák ki is a jegyzők hatásköréből az állami adó-exekutívákat, de legalább némileg is csökkentenék az ebből folyó, már-már szinte elviselhetetlen munkahalmazt. A közadók kezeléséről szóló törvény legutóbbi törvénykezési tárgyalása alkalmával is élénken nyilvánult meg az egész jegyzői karban az óhaj, hogy legalább az anynyira oldozás, a jegyzői tekintéllyel, hatáskörrel össze nem férő adóbehajtási teendők alul maradjanak a jegyzők. De hiába volt minden, Wekerle miniszterelnök-pénzügyminiszter meggátolt minden oly módosítást, amely a jegyzői karnak az adóbeli exekutívák csak egy részének teljesítése alul leendő felmentését is célozta s mereven ragaszkodott törvényjavaslatának elfogadásához.

Most, amidőn a községi közigazgatás egész rendszerének reformálásán dolgozunk, amidőn e reformok valósulásáért a megindult harc nap nap után nagyobb hullámokat vet, az adókezelés terén a jegyzői hatáskörének kötelességei mértékének lehető csökkentése irányuló törekvés ismét aktuális lett, mert a közigazgatásnak bármily reformálása által sem érnek el az ahhoz fűződő reményesség, nem volna megközelíthető ama cél, amelynek érdekében a reform alkottatik, ha a jegyzői továbbra is maradna az összes állami adó-exekutívák végrehajtó közegé.

Az adókezelésről szóló törvénynek oly irányú reformálása tekintetében, mely a községi jegyzőt e terén való teendői egészének, vagy egy részének teljesítése alul felmenti s az eddig jegyzői feladatkört képező ténykedéseket más — állami szervek — hatáskörébe utalja, több szempont veendő figyelembe s csak ha e szempontok kellő mérlegelése után azon eredményre jutottunk, hogy az adóexekutíváknak, vagy bizonyos részüknek a jegyzők ügyköréből való elvonása a községekre nézve fontos előnyököt jelent, a jegyzői illetékek felszabadult ideje egyéb közigazgatási teendők teljesítése érdekében megfelelő gyümölcsöket hoz, kellő értékű produktív munka létrehozására kihatározható, s ez elvonás által az állam érdekei úgy ama vonatkozásukban, hogy az új, az adóbeli munkálatok teljesítésére hivatott közegek állásának szervezésével járó költségek nem fogják az állampénztárt aránytalanul terhelni, nem fogják az anyagi terheket oly

mérvben növelni, amely mérv szeml. jegyzőnek a községi igazgatás terén lehető tevékenységének értékével az állami tartásra nyomasztólag hat, mint abban az adóvédelmek biztosítása, behat. nem fog-e hátrányosan hatni a teen a jegyzők hatásköréből való kikapcsol reform keretében kellőképpen megvéhetők.

Mind ezen kérdésekre a leghatárban igennel felelünk, mert igenis a az adóbeli teendőktől felszabadulva, dők által most lekötve tartott idejüket értékesebben használhatják felgek anyagi és szellemi felvirágoztat kében s az állam pénzügyi viszonyai, hogy hátráltatólag hatna az adók újabb szervekre bízása, nemhogy a állandó kiadások fedezeti összege a egyensúly lebillenésére a legkisebb sal is lehetne: sőt, azzal, hogy a adók kezelése a községi jegyzői szervekre bízandó; az adóbeli je fokozása, hatékonyabb biztosítása ler. garanciákat nyer.

Lapunk legközelebbi számában tott igazságokat fogjuk bebizonyít módon, hogy kétség sem férhet a községi közigazgatás reformjának sőt feltétlenül szükséges, hogy a adókezelés — legalább jó részben — zokról elvétezzék s ez irányú reform lam pénzügyeire is előnyös leend.

A szolnoki fegyelmi vizsgálat.

Szolnok, június 4.

Mintegy két hónap előtt közzétett a belügyminisztérium helybenhagyó nagykunszolnok-vármegye közigazgatási zottsága fegyelmi választmányának zatát, mely az egész árvaszék ellen a mi vizsgálat megindítását rendelte el.

Az eset annak idején országjárta érdeklődést keltett, mert kétségtelenül a le ritkább esetek közé tartozik, midőn egy hivataltestület ellen kell ilyen drasztikus megterelő eszközökkel föllépni.

Az ügy, illetőleg az ügyek ama kis illatos bokrétaja, amelyek miatt a fegyelmi megindították, ismeretes volt előttünk, de nem akartunk az ítélet elé vágni, és hallgatunk róla, annál inkább, mert magánpanaszokról volt szó, és ilyen esetekben gyakran megtörtént már, hogy a panaszost szépen ráveszik a visszavonulásra, még bocsánatot is kérhetnek vele, s aki a panaszt rával magáévá tette, szépen benne marad a csávéban.

A szolnoki ügy annál kényesebb volt, mert egy nagyon jelentéktelen kis szürke ember, egy hevesfejű eszmadia elégedetlenkedett az árvaszékekkel, az első panaszát mintegy öt éve adván be annak elnöke ellen. Akkor visszautasították. A eszmadia vastagnyakú kálvinista volt és újabb panaszszal állt elő. Ekkor már vakmerőbb hangon beszélt, és emlegetni kezdte az árvaszék kasszáját, amelynél nincsen minden rendben. Ezért a súlyos kijelentésért már-már becsukták a eszmadiaát, de ezenközben az árvaszéket súlyos baleset érte. Egy budapesti fiskálissal tudniillik hasonló természetű összeütközése akadt, ezt is be akarta esukatni, de esküdtszék elé került az ügy, és az esküdtszék a fiskálist fölmentette. Ekkor felvirradt a eszmadia is. Ketten, ő, meg a nyertes ügyvéd előlről kezdték a pört, és négy hosszú esztendő múlva szerencsésen eljutottak arra, hogy a szolnoki fegyelmi választmány a vármegye árvaszékén valóságos förtelmes mézárást vitt véghez. Nem kisebb egyéniségeket ítelt el ugyanis, mint:

1. nagyságos Kormos Miklós árvaszéki elnök urat,
2. tekintetes Kele József v-m-t. főügyészt,
3. tekintetes Harsányi Bülint,
4. tekintetes Tóth Imre és
5. tekintetes Szóbor Antal árvaszéki elnököket, vétkesnek mondván ki őket az 1886:

t.-cz. I §. a) pontjába ütköző fe-
vétségben.

urat tehát, a vármegyei árvaszéktől.
vagy hetet nem lehetett, mert nincsen
nyolc, ők csak öten vagynak. De
ötök aztán komolyan ápolják maguk
a testületi szellemet, hogy ne mond-
egható módon pendülnek ugyanazon
huron.

egyelmi választmány azonban nem-
vétségüket állapította meg, hanem
t is szabott ki rájuk, nemkülönben
ét módon elárulta, hogy miben volt
aza a hevesfejjű és vastagnyaku szol-
madiának.

ságos kulturkép ez, tessék jól ide

ör is: Kormos Miklós elnöknek a
még az 1896-ik évben fölvetett az ár-
ból 9500 korona kölcsönt, úgy
Kormosné nem lett személyes adós,
ca, az elnök ur. A Kormos házaspár
ken át a kamatot sem fizette, dr.
ész ellenben, mikor őket emiatt be-
ona perelnie, huzta halasztotta a
új 1905-ben nyitlan bevallotta,
z elnök ellen nem akar eljárni, mert
zik a kollégialitásról táplált fogal-
miért is bízzák másra az ügyet.
annél még czifrább ügy is. Pé-
tsch Jakab és neje 32,000 korona
kértek két kis viskójukra, amelye-
volt egy 20,000 koronás lejárt és be-
takarékpénztári kölcsön.

ites becsüsköztetést ott volt Harsányi
vaszéki ülnök is negyedmagával és
zikót fölbeesülték pont 98.796 koro-
re természetesen a 32,000 koronát
k Deutscheknak, akiknek — még ter-
sebben — volt eszük, hogy e kölcsön-
egy fityinget se tőkében, se kamat-
ssza ne fizessenek. Az árvaszék végre
oruan lépett föl ellenük, dr. Kele
z ur tud ilyen is lenni, mikor nem kol-
akról van szó és a Deutschek két palotá-
t könyörtelenül elárvereltette, az 1908-ik
v egyik komor deczemberi napján 7302 ko-
ronáért. Nem hetvenháromezerért, hanem:
hét, mond hétezerháromezerért koronáért.
Ezt a hétezerháromezerért nem az árva-
szék kapta, hanem az első helyre betáblázott
takarékpénztár. Az árvák pénzéből tehát itt
ismét 32,000 korona veszett el.

Itt lenne az a pont, ahol az emberi ész
megállani szeretne, úgy gondolkozván, hogy
miért? Miért? Miért kell az árváknak ennyi
pénzt vesztetniük és miért kell Deutscheknak
ennyivel gazdagodniuk? Kormosné nagysága
esetét még csak értjük, de a Deutschek pro-
tezsálatása némileg homályos. Azonban a fe-
gyelmi ítélet ennek a lepelnek is föllebbenti
egy esüskét. Így szólván:

„Súlyosítónak találta a fegyelmi választ-
mány, hogy a Kormos Miklós, mint tb. fő-
jegyző, e hivatalos ügy elintézéséből folyólag
400 korona jutalom elfogadása miatt már
fegyelmi dorgálással büntetve volt.“

Tehát négyezer koronát kapott az elnök.
Csak négyezer? kérdezi megbotránkozással
a Kant-féle „tisztá és kritikája.“ Nem kevés
ez némileg 32,000 korona után.

De igen, Deutsch Jakab, a derék izraelita
valószínűleg nagyobb gavallér volt. Erre
czéloz az ítéletnek egy méla akkordja, mely,
ha nem csalódunk, a szolnoki árvaszéki elnök
szerecsen ábrázatát hófehérre óhajítja mosni.
Igen szép és emberséges vállalkozás, de tar-
tunk tőle, hogy e tekintetben némi csalódások
fognak érni egy a fegyelmi bírák uraimékat,
miképen az árvaszéki elnök urat is; Kor-
mos a mosdatás után is alighanem kormos
marad. Halljuk csak:

„A vizsgálat során fölmertült az az ál-
lítás, hogy Deutsch Jakab Kormos Miklós
elnöknek 1200 koronát fizetett volna, de ez
nem nyert beigazolást és így az árvaszéki
elnöknek sem ezen, sem más olyan vádban
való vétkessége, amely hivatali és egyéni
tisztességén csorbát ejtene, nem forog
szóban.“

Szóval semmi sem forog szóban, csak bi-

zonyos 32,000 korona, amelynek a szegény
Jásznagykunszolnok vármegyei árvák bottal
üthetik a nyomát és Kormos Miklós kifogás-
talan dzsentimén.

Egyelőre azonban egy kis birságot mégis
fizetnie kell. Egyezer koronát. Tehát mint-
egy a tizedrészt annak, amit az árvák pénz-
éből egész bizonyosan kapott. Mert ha a
9500 koronához, amit a feleségének kiutalt,
hozzáadjuk azt a 400 koronát, amit rábizonyi-
tani sikerült, ez 9900 korona, vagyis 100 K
hiján tiszzerese annak, amit most a fizetésé-
ből közigazgatási uton le fognak vonni.

Hát van ennél jobb üzlet a világon?

Itt Szolnokon azonban nagyon biznak
benne, hogy ezt az üzletet meg fogja rontani
a belügyminiszter. Biznak abban, hogy a ma-
gyon is enyhe ítélettel befejezett ügy előlről
fog kezdődni és kissé keményebben fog vég-
zödni.

Községi közigazgatás.

Kimerült jegyzői alapok. A minap kö-
zöltük, hogy a belügyminisztérium szigoru
hangu leiratot intézett néhány megye alis-
pánjához, melyben figyelmeztette őket a jegy-
zői alapok fenyegető fizetésképtelenségére,
és gyors intézkedést követelt. Az illető alis-
pánok ennek folytán ráparancsoltak a főszol-
gabírokra, ezek viszont a jegyzőkre, hogy a
helyzetet orvosolják. A jegyzők, már csak a
saját érdekükben is, megtették a lehető, de
ahol nincs, onnan a király se vehet, és így
megtörtént az a halkáni izü blamázs, hogy
Szatmár vármegyében folyó hó 1-én az összes
jegyzők hiába jelentkeztek az adóhivatalban,
ott azt mondták nekik, — pénz van ugyan
a pénztárban, de nincs a jegyzői alapon, és
így valamennyi jegyző üres kézzel volt kény-
telen hazakullogni. Hát nem gyönyörű álla-
pot az ilyen? Ha a jegyző a legkisebb mul-
asztást követi el, birság, fegyelmi vizsgálat
és felfüggesztés a válasza. De ha vele szem-
ben illyer durva mulasztást követnek el, ők
nem vonhatnák felelősségre senkit, azért
senkisémet fizet birságot, hogy a jegyzőt csalá-
dostól együtt megkoplaltatja. Pedig ebben
bűnös valaki — csak az nem elég bizonyos,
hogy kiesoda?

Egy miniszteri rendelet hiányosságai. A két-
millió korona ügye még mindig sok elégedetlen-
sége ad okot. A lemondott kormány 166000—909.
sz. rendeletét sokban módosította ugyan az új
belügyminiszter 62000—910. sz. körrendelete, de a
rendezett tanácsu városok tanácsnokai, árvaszéki
ülnökei és jegyzői megdöbbenve vették észre, hogy
az újabb rendelet éppen úgy megfélemedezett róluk,
mint a régi. Amint mondják, alighanem azért,
mert panaszokkal nem álltak elő, és így a néma
gyerek sorsára jutottak. Séremlük abban áll, hogy
a 10.000 lakosnál nagyobb népességű városokban a
polgármestert helyettesítő tanácsnokot (főjegy-
zőt) kivéve, valamint kivéve a több mint 12 éve
ugyanazon fizetési osztályban szolgáló tanácsnokot,
akit a VIII-ik fizetési osztályba lehet beosztani, a
többiek valamennyien, tehát az összes tanácsnokok,
árvaszéki ülnökök és jegyzők átlag két fizetési osz-
tályal maradtak lejjebb továbbra is, mint a tör-
vényhatósági városok ugyanazon tisztviselői. Ez a
II. oszt. aljegyzőnél 1200—1400 K, az I. oszt. jegy-
zőknél 1600—2000 K, az árvaszéki ülnököknél
1000—1200 K, a tanácsnokok és a főjegyzőknél
2200—2800 koronáig szóló különbséget jelent. Más
szavakkal: a rendezett tanácsu városokban az
ugyanazon állások javadalma alig félannyi lenne,
mint a törvényhatósági városokban. És ezt az
órási különbséget nem indokolja semmiféle körü-
lmény, mert a képesítést egyenlővé tette a
166000—909. sz. rendelet. A munka sem kevesebb,
mert a nagyobb városban több a tisztviselő, a
megélhetési viszonyok közt sincsen különbség. Még
séremlösebb a helyzetük, ha összehasonlítjuk őket
a városi ügyészek, orvosok és mérnökökkel, akik
magasabb fizetési osztályokba vannak sorozva,
holott ezek nagyrésztben magánmunkálatokat is
végeznek és ebből jövedelmük van.

Olyan lealázása ez megáruk a képesítésnek,

írják a belügyminiszterhez intézett beadványuk-
ban, és az ilyen képesítéshez kötni szándékozt, va-
lóban és egészében közigazgatási tisztviselői állá-
soknak, amely nem hogy arra lenne alkalmas,
hogy a városi közigazgatási ügyeket végző, önálló
gondolkozást, iskolázott agyvelőt, a közigazgatás
rendkívül tág mezején való jártasságot igénylő és
egyéni felelősségteljes állásokra érdemesen az arra
hivatott és megfelelő elméleti képzéssel bíró
egyéneket, hanem egyenesen elriasztja tőle azokat!

Miként lehessen várni és remélni a magyar
városok fejlődését, ha éppen azokat az állásokat
fognak elkerülni az arra hivatott elemek, amely
állások betöltőin fordul meg voltaképpen a városok
sorsa és az egész városi közigazgatás?

A legkitünőbb polgármester is lehetetlené
vállik, ha nincs mellette megfelelő előadó tisztvise-
elői kar. Mit ér a legkitünőbb hadvezér, ha nin-
esen jó táborokara, nincsenek helyt álló csapatpa-
ranacsokai?

És kikből fognak nevelődni a polgármesterek
és polgármester-helyettesek, kikből a tanácsnokok,
főjegyzők, árvaszéki ülnökök, ha nem akadnak
megfelelő pályázók a II-od osztályu, I. osztályu
aljegyzői állásokra? Mert ugyan melyik jobb ké-
pességű jogot végzett fiatal ember pályázik 1400
koronával javadalmazott állásra akkor, amikor
biztosra veheti, hogy nemcsak évek, de esetleg év-
tizedek mulva juthat csak előre a X-ik fizetési
osztályba, de a IX-iknél feljebb csak kivételképen
viheti, — holott bármely más pályán, ha megbe-
csüli magát, fokozatosan és biztosan halad előre a
VIII-ik és VII-ik fizetési osztályokba, sőt a
VI-ikba is!

Olyan kérdések ezek mind, amelyek nemesak
a jelenlegi városi tanácsnokokat, jegyzőket és ár-
vaszéki ülnököket érdeklik, hanem országos érde-
kek, mert ezeken fordul meg a magyarországi ren-
dezett tanácsu városok jelene és jövője.

Kérésük az, hogy I. Az összes rendezett ta-
nácsu városi tanácsnokok — a 62.000—1910.
B. M. sz. rendelet 2. és 3. pontjaiban meghatáro-
zott feltételek mellett — valamint a főjegyzők és
árvaszéki ülnökök a VIII-ik; II. Az I. osztályu
aljegyzők a IX-ik; III. A II. osztályu aljegyzők
a X-ik fizetési osztályba soroztassanak.

A kérvény beadására a nyíregyházi városi ér-
dekelt tisztviselők tették az első lépést. Beadvá-
nyukat kinyomtatva megküldték az összes rend-
tanácsu városbeli kartársaknak s ezek felkérték,
hogy június 1-ére küldjék be aláírva a belügymi-
nisztériumba, hogy a most készülő 1911. évi költ-
ségvetésben lehessen rejtük segíteni.

A helyettes jegyző fizetéskiegészítése. A
helyettes jegyző, valamint a segédjegyző il-
letményének az állami fizetéskiegészítés ép-
pen oly alkatrésze, mint a községi fizetés és
amennyiben a helyettesnek a rendes községi
fizetésre igénye van, attól az időponttól tőle
az állásával egybekötött fizetéskiegészítés
sema tagadható meg.

Igy határozta el ezt a kir. közigazgatási
bírószág 1908. évi 3979. sz. alatt, a következő
eset alkalmából. A közigazgatási bírószág F.
Kornél volt k—i segédjegyzőnek állami
fizetéskiegészítéshez való igénye tárgyában a
m. kir. belügyminiszter 1906. évi 71,823. sz.
alatt hozott határozata ellen beadott panaszát
nyilvános ülésében az 1896. évi XXVI. t.-cz.
27. szakasza alapján tárgyalás alá vevén,
következőleg ítelt: A magyar királyi közigaz-
gatási bírószág a panasznak helyt ad és pa-
naszlónak, mint k—i helyettes segédjegyző-
nek az állami fizetéskiegészítéshez igényét
megállapítja. Indokok: Az iratokból megál-
lapítható, hogy panaszló a megüresedett k—i
segédjegyzői állásra helyettesítetté, ott
ezen minőségben 1905. november 2-tól 1906.
augusztus 1-ig működött. Panaszszal támadta
meg a magyar királyi belügyminiszter
71,823—1906. számú határozatát, melylyel
tőle az állami fizetéskiegészítés azon alapon
tagadtatott meg, hogy állására megválasztva
nem lett, hanem mint helyettes működött és
ennek következtében az 1904. évi XI. t.-cz.
végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 15.
szakasza értelmében fizetéskiegészítésre

igényével nem bír. A helyettes községi (kör-) jegyzőnek, miként ezt a magyar királyi közigazgatási bíróság 5687—1908. számú ítéletének indokolása kifejti, az állami fizeték-kiegészítéshez, mely a jegyzői javadalomnak a községi fizetéssel egyenlő jogi természetű alkotó része, az 1904. évi XI. t. cz. alapján ugyanoly joga van, mint a községtől járó fizetéshez. Amennyiben tehát a helyettes községi (kör-) jegyzőt a községi fizetés megilleti, annyiban töle az állami fizeték-kiegészítés sem tagadható meg. Ezen illetményhez való igény szempontjából pedig az idézett törvény alapján a helyettes községi (kör-) jegyző, és a helyettes segédjegyző között különbség nem tehető. Mert az 1904. évi XI. t. cz. 3. szakasza ugyanakképen rendelkezik, hogy a rendszeresített állásra, e törvény életbelépéig életfogytiglan megválasztott segédjegyzők fizetését az állam az 5. és 8. szakaszok értelmében kiegészíti; abból azonban, hogy itt a törvény az annak életbelépéig megválasztott segédjegyzőket említi, kapcsolatban a törvényjavaslat 1. szakaszához fűzött indoklással megállapítható, hogy a törvény ezen rendelkezéseivel a segédjegyzői állás meghatározása körül létezett bizonytalanságot kívánta megszüntetni azáltal, hogy a segédjegyzői állás fogalmát szorosabban meghatározta, és a nem választott, hanem a községi jegyző által felfogadott kiegészítő munkaerőkkel szemben, segédjegyzőül csak azokat minősítette, akik rendszeresített állásra az 1886. évi XXII. t. cz. 69. szakasza alapján élethossziglan megválasztottak. Ez a rendelkezés tehát, mely csak a törvény életbelépé idején hivatalban talált segédjegyzőkről szól, nem vonatkozhatik azokra, akik a törvény életbelépé után segédjegyzői állásnak elismert oly rendszeresített álláson, mely a törvény alapján fizeték-kiegészítéssel van egybekötve, üresedés esetén, mint helyettes segédjegyzők ugyancsak a törvény 3. szakaszának utolsó pontjában meghatározott törvényes minősítés mellett alkalmazottak. Miután pedig panaszlóra nézve ezek a feltételek fenforognak, a helyettes segédjegyzői szolgálata után az állami fizeték-kiegészítés iránt támasztott igényt a törvény alapján meg kellett állapítani.

A vásártartási jog reformálása. A vásárok tartására vonatkozó jogszabályokat a kereskedelmi miniszter 1892. évi 45.899. sz. körrendelete szabályozza, e rendelet némely része azonban ma már elavult és idejét multá. E rendelet 1. pontja szerint a községekben a vásárok csak a hivatalos vásárjegyzőkben felvett napokon tarthatók. A nagy- és kisközségek elöljárósága fegyelmi eljárás terhe alatt köteles örökösül a felett, hogy területén úgy az országos, mint a hetivásárok máskor, mint a hivatalos jegyzőkben foglalt határnapokon ne tartassanak meg; ugyancsak felelősek azon károkért is, mely a vásárok engedélyezett határnapjainak be nem tartásáért a szomszédos vásárjogosultakra hárulnak, kik ezen káruknak megtérítését a törvény rendes útján érvényesíthetik. A rendeletnek ezen intézkedését a városokban és az iparral bíró nagyobb községekben azonban nem tartják be, mert a mindennapi élelmi cikkeket kisebb mennyiségben minden nap árusítanak és ily ezimben valamely vásárral bíró község a másik ellen kártérítésért nem szokott fellépni. Az élet ezt már szokásjoggá avatta és sok község érdekében állónak ismeri fel, ha élelmes lakosai termelt élelmi cikkeket bárhol előnyösen elárúsítani tudja. Azonban ha a mindennapi élelmi cikkek árusítása megengedhető is, ez nem terjedhet az ipari cikkek, sőt a gabonák szekéren vagy kirakodó helyeken való elárúsítására. Az ily cikkek csak a rendes országos és heti vásárokon árusíthatók. Mint látható, itt újabb rendelkezésre van szükség és ennek kieszközölésére több érdekelt község együttes lépést szándékozik tenni a belügyminiszterrel.

Széchenyi-telep, mely a főváros közelében való fekvése következtében szép jövő előtt áll, s mely nemrégiben szakadt el Rákospalotától, nagyközségi jelleggel szervekedett. Az új nagyközség mostanában alkotta meg szervezési szabályrendeletét. A szabályrendelet szerint a 9000 lakosú község ügyeit

két jegyző, két segédjegyző, két írnok, egy orvos, bíró, pénztárnok, közgyám és esküdő látja el. A jegyzők fizetése 2000—2000, lakbérük 800—800 koronában, míg a segédjegyzők 1400—1400 K, illetve 400—400 koronában állapított meg. A szervezkedési szabályrendelet most van közszemlére kitéve s törvényhatósági jóváhagyása után nyomban megejtetnek a választások.

A német Brassó. Brassó szab. kir. város ugy látszik, még mindig a Bach-korszakban képzelet magát, dacára annak, hogy magyar körirattal ellátott czimeres pecsétje van. A nemes városi tanács iktató hivatalában ugyanis — amint egy a nagy-höflényi körjegyzőséghez érkezett megkeresésen látható — a következő érkezői bélyegzőt használják:

Magistrat Brassó.

Érk. 25. Mai. 1910. Zahl 09,333.
Blg. 1.

Pedig Brassó is Magyarországon van s neki sincsen különös privilégiuma e tekintetben, legalább az 1868:XLIII. t. cz. illet neki nem biztosított, így az 1840:VI. t. cz. rá nézve is kötelező.

Községi rövid hírek. Vámosgyörk község Hevesmegye, 148.800 koronáért közös legelőt vásárolt, amelynek vételárára felvett kölcsönt részben a legeltetési díjakból, részben a község egyéb közjöveldelmeiből, részben az 1908. XLIII. t. cz. alapján nyerendő államsegélyből fogja eszközölni. — *Lesenczelomaj* jegyzővé egyhangulag *Vöczkőndy Jenőt* választották meg. — *Balla Samu* nyiregi körjegyző buzgó hivatali működésének 20-dik évében meghalt.

Megüresedett jegyzői állások. Órhegyalja körj. á. esetleg segédj. á. A körj. á. 1600 K fiz., 400 K lakpénz, 300 K iroda- és 400 K uti át., a segédj. á. 1000 K, lakpénz 200 K. Junius 14. d. u. 5-ig. Főszolg. *Oroszvégy.*

Füzesgyarmat, közs. írnoki á. 800 K fiz., okleveles jelölt 1000 K kap. Főszolg. *Szeghalom.*

Sajószentpéter, rendőrbiztosi á. 24 éves életkor, erkölcsi és egészségi biz., magyarul írni és olvasni tudás, kiszolgált altisztek előnyben részesülnek. Junius 11-ig. Főszolg. *Sajószentpéter.*

Pártosfalva és *Csendlaka* segédj. állások 1000—1000 K fiz. július 12-ig. Főszolg. *Muraszombat.*

Gádos, segédj. á. 1000 K fiz. Julius 12-ig. Főszolg. *Oroszháza.*

Szelistye, közs. segédj. á. Julius 18. d. u. 5-ig. Főszolg. *Szelistye.*

Hidegszamos, segédj. á. 1000 K fiz., 100 K lakpénz. Junius 10-ig. Főszolg. *Gyálu.*

Tordászentlászló, segédj. á. 1000 K fiz. Junius 30. d. u. 5-ig. Főszolg. *Alsóóra.*

Vecsés, írnoki á. 1000 K fiz. és némi mellékjöveldem. Junius 16-ig. *Községi főjegyző.*

Sajószentandrás, segédj. á. 1000 K fiz., 100 K lakpénz. Junius 30-ig. Főszolg. *Betlen.*

Lesenczelomaj, segédj. á. 1000 K fiz. Junius 20. d. e. 9-ig. Főszolg. *Tapolca.*

Csanádapácz, adóügyi ellenőri á. 1000 K fiz., 200 K lakpénz. Junius 22-ig. Főszolg. *Mezőkövácsháza.*

Kosztolna, segédj. á. 1000 K fiz. Nem oklevelesek is pályázhatnak. Tót nyelv szükséges. *Kosztolnai körjegyzőség.*

Galambos, segédj. á. 1000 K fiz., 100 K lakp. Junius 23. d. e. 10-ig. Főszolg. *Szolyva.*

Kiskunmajsa, helyettes körpénztári ellenőr 1200 K, esetleg 1400 K fiz., egy kateszteri nyilvántartó 1000 K fiz. 2 K, esetleg 4 K napidíj. 2000 K, illetőleg 2400 K adóügyi jegyző *K. K. Majsa.*

A rovatvezető üzenetei.

„argittai. Ne fejezzétek ezt az ügyet, ma nem aktuális. Ha ilyen törvényjavaslatról csak szó is lesz, akkor majd hozzászólhatunk.

Egyet. Ha nem tettek egyebet, csak ostorral dorrogattak délután 6 órakor a Lajtha folyó partján s ezért a esendörök följelentették önköket, ez azt mutatja, hogy a esendöröknek nem volt jobb dolguk. Ne aggódjanak a rájuk váró büntetés miatt: az ostorral való patogatást semmiféle kihágási szakasz nem tiltja. A közszend eleni kihágásról szóló szakasz csak általánosságban mondja, hogy szabad helyen a közszend *durva* megzavarása tilos dolog, de az ostorpatogatás semmiestre sem durva esendzavarás, még akkor sem, ha ok nélkül cselekszi valaki, vagyis ha nincs a közelben oktalan állat, amelyet annak hangjával lehet jobbra-balra terelni. Ha a főszolgabírósnál szorongatni találják, csak hivatkozzanak arra, hogy a esendörök országos törvény nem lehet leszkotatni, hogy esendörtartó városokban hajnali 3—4 órakor ostorpatogatással meg ne zavadják az alvók nyugalmát — és még sem büntetik őket.

M. H. Köszönjük, rövid időre belül fölhasználjuk.

IRODALOM.

* „Uj Idők.“ Mikszáth Kálmán emlékének áldoz az Uj Idők e heti számában. Herczeg Ferencz és Salgó Ernő méltatják a nemzet nagy halottját, Pósa Lajos pedig verset ír róla. Mikszáth Kálmán legújabb novelláiból is közöl kettőt az Uj Idők, amelynek valamikor belső munkatársa volt és amelybe a világhírű Szent Péter esernyőjét is írta. A nagy temetésről számos képet is közöl a lap, amelybe még Heltai Jenő és Lengyel Laura írt novellát. Fráter Aladár pedig cikket. Apróbb cikkek, érdekes fényképfelvételek a leánytornaversenyéről, Zsélyi repülőgépjéről, amely tönkrement, Argentina jubilaris új levélhelyegeiről stb. tartják még a lapot. Előfizetési ára negyedévre 4 korona. Mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal Budapest, Andrassy-ut 10.

* Az „Ország-Világ“ e heti (23-ik) száma kitűnő tartalmával s nagyszámu, nagyjórészt aktuális illusztrációival köztetszést fog kelteni mindenfelé. A válogatott szövegrészben Bányász László, Csiszerné Ugróczy Ida, Cs. Guits Matild, Doleschall Ervinne, Szentpéteri V. Béla, Fesztinger René, Móra László és Rajna Zsigmond írták. Heltai H. István tollából érdekes sakk-tanulmány kezdődik. A képek sokaságából első helyen Haraszthy László rajzát és Weinwurm Lajos festményét említjük meg. A nagyszámu boszniai és hercegovinai képnek a király boszniai utazása kölcsönöz aktualitást. A küszöbön álló repülő-verseknek alkalmából egész sereg aviatikai képet közöl az „Ország-Világ“, köztük Paulhan, gróf Montigny és Croquet aviatikusok arcképét. Mikszáth Kálmán temetését négy kép mutatja be, öt felvétel pedig a polgári leányiskolák tornaversenyéből mutat be részleteket. Josipovich Imre, nárai Szabó Sándor és maróti Fürst László arcképe és még sok más illusztráció, valamint érdekes rovatok egészítik ki a minden tekintetben sikerült szám tartalmát.

* A „Vasárnapi Ujság“ június 5-iki száma két nagy nevezetességű eseménnyel foglalkozik: Mikszáth Kálmán halálával és a most kezdődő repülőversenyyel. Nagy írónkról, aki a „Vasárnapi Ujság“nak évek óta főmunkatársa volt, meleg nekrológot, Alexander Bernáttól cikket, Jakab Ödöntől verset közöl, bemutatja egyúttal Mikszáth legutóbbi arcképét, fölvételeket halálos ágyáról és temetéséről. A repülőversenyyel foglalkozó részben van Zsélyi Aladárnak két nappal lezuhanása előtt írt cikke, fölzállásának képével, a budapesti repülőversenyen résztvevő főbb aviatikusok és a főbb géptípusok képei, a versenyjelzősek stb. A lap egyéb közleményei: Szabolcska Mihály verse, Szemere György és Anthony Hope regénye, Haraszthy-Szederkényi Anna novellája, képek a királyról, amint résztvesz az új műegyetem zárókövének letételénél, tárczacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — A „Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára 4 korona 80 fillér. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV., Egyetem-utca 4. szám). Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre 2 korona 40 fillér.

* „Az En Ujságom.“ Abba a kedves vidámságba, amelylyel az En Ujságom hétről-hétre kedveskedni szokott az olvasóknak, e héten szomorúság is vegyül. Az En Ujságom is gyászolja Mikszáth Kálmánt, aki annyi gyönyörű mesét tudott az ifjuság számára és akinek mesemondó ajka most örökre elhallgatott. Pósa Lajos versben, Havas István prózában siratja el Mikszáth Kálmánt. A lap szövegrészében ott találjuk még Szegedi Lőrincz szép történetét a nagyasszony méhéről, Ambrus diák esergő-bongó versét egy üstökös kalandjairól és Tányéralpu komának elbeszélését az északi sarkon szerzett tapasztalatairól. Előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér. Mutatványszámot kérésre ingyen küld a kiadóhivatal, Budapest, Andrassy-ut 10. szám.

* Pályadíj székesgóbáságokra. Budapestben a Péterfy-asztal vidám tagjai ötven korona pályadíjat tüztek ki a legjobb három székesgóbáság jutalmazására. Első díj 25 korona. Második díj 15 korona. Harmadik díj 10 korona. A pályázatban mindenki részt vehet, tekintet nélkül arra, hogy székesgóbáság, vagy nem. A pályázat célja, hogy a híres székesgóbáságokat, góbáságokat összegyűjtve, közkinccsé tegyék. Levélczim: Péterfy Tamás író, Budapest, IX., Köztelek. A pályadíjat a Péterfy-asztal tagjai letétbe helyezték és a három legjobb góbáságnak okvetlen kiadják.

„EGYETERTÉS“

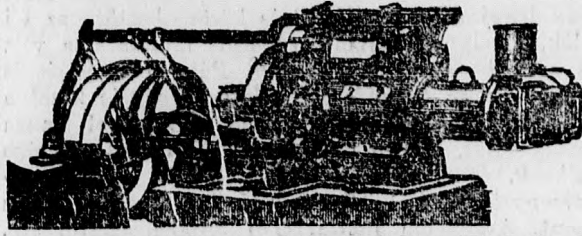
politikai naplap.

Kiadóhivatali igazgató: PAJOR MÁTYÁS,

HIRSCH és FRANK

Budapest-salgótarjáni gépgyár és vasöntő részvénytársulat.

Budapest, VI. ker., Aréna-út 130. sz.

Külön osztály
TEGLAGYÁRI GÉPEK
 Gyárt:
 Faltepla- és eserepajtók,
 téglagyártó- és
 agyagmegmunkáló-gépeket,
 legújabb és leg-
 jobban bevált
 szerkezetekben.

Elvállalja anyagvizsgálatok kivételét és
teljes téglagyári telepek létesítését

Tervek és költségvetések díjtalanul.

Elsőrangú referenciák.

STANDARD

életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon

ALAPITATOTT 1825.

ALAPITATOTT 1825.

Magyarországi fiók:

Bpest, IV., Kossuth Lajos-utca 4. (Standard palota.)

Évi bevétel	36,638,000 korona
Kiutalt nyereségrészek	170,000,000 "
Vagyon	297,600,000 "
Halálesetek folytán kifizetve	648,560,000 "

A „Standard“ kötvényeinek nevezetesebb előnyei:

Kétségtelen biztonság. — Alacsony díjak. — Szabad világgötvények. —
 Kötvények érvényben tartása díjzetések elmulasztásánál. — Tökésítés és
 előre megállapított visszaváltási érték. — Megtámadhatatlanság. — Feltét-
 len fizetés öngyilkosság esetében egyévi fennállás után. — Szabad háboru-
 biztosítás népfelkelők részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Bikszádfürdő.

Magyar Karlsbad. Hurutosok Mekkája. Szatmármegyében 204 m. m. a tenger színe fölött. Máv. állomás, posta, távirtda helyben. Jó közlekedés. 100 holdat meghaladó őspark. Por- és szélmentes klíma. Még szeptemberben is.

160 modern kényelemmel berendezett szoba. Mérsékelt díjak. Vizvezeték. Fényes acetylen-világítás.

Három sós-lugos, páratlanul bőséges gyógyforrás. Rendszeres meleg ivókúra bikszádi sóval és anélkül. (A karlsbadi gyógyítás mintájára, orvosi előírás szerint). Idült gyomorhurutnál, gyomorfégésnél, ideges emésztési zavaroknál és gyomorfekély esetében. Idült bélhurut, makacs székrekedés, sárgaság és másféle májbajok rendszeres gyógyítása. Cukorbetegségben specifikus gyógyhatás. Csuzos (reumás) és köszvényes betegeknek meglepő gyógyeredmények.

Modern inhalatorium. (Guttafer és külön beléző fülkék.) Ivókurával kapcsolatban a légzőszervek betegségeinek (tuberculosis kizárásával), orr-, gége- és légcsőhurutoknak gyógykezelése. A bikszádi viz Rohitsch, Ems, Reichenhall, Gleichenberg, Ischl sósvizeinél értékesebb és jobb.

Meleg ásványvízfürdők. Női bajoknál telített sósfürdők. Szén-savas fürdők.

(Legújabb Paschka-rendszer.) Szívbeteg, vér-érelmeszesedésben szenvedők számára.

Hidegvízgyógyintézet kitűnő személyzettel. Masszázs.

Dietás, orvosilag ellenőrzött konyha. Normál-asztal; vegetáriánus-asztal; a hízó és soványító kurát használók, s a cukorbeteg számára külön étlap, külön étrend; orvosi előírás szerint. Hízaló kurák. A szabadban kerti nyugágyakon rendszeresítve. Kitűnő gyógyeredmények. Tejkurák. — Pompás zenekar. Cukor-rásza. Kirándulások. Gyönyörű sétateretek. Kényelmes olvasószoba és társalgó. Dus könyvtár. Lawn tennis. Tombolák. Hangversenyek.

A fürdő vezető- és rendelő-orvosa: **Rottenbiller Ödön dr.** operatőr-főorvos, budapesti specialista, ki levelben felvilágosítással készsége-en szolgál (Budapest, VI., Izabella-utca 41.) Kimerítő prospektust megkérésre küld Teller Ferencz fürdőigazgató.

Idény tartama május 15-től szeptember 20-ig. Az elő- és utóévadban 30%-os árengedmény az állandó fürdővendégek számára. Az 1909. évi látogatottság: 1500 fürdővendég.

A főidényben (jul.—aug. hónapokban) tanácsos néhány nappal előbb lakásról gondoskodni. Ejjel érkező vendégeket előzetes megrendelés esetén a fürdőtelep saját kocsija várja.

SMITH PREMIER IRÓGÉP Társaság

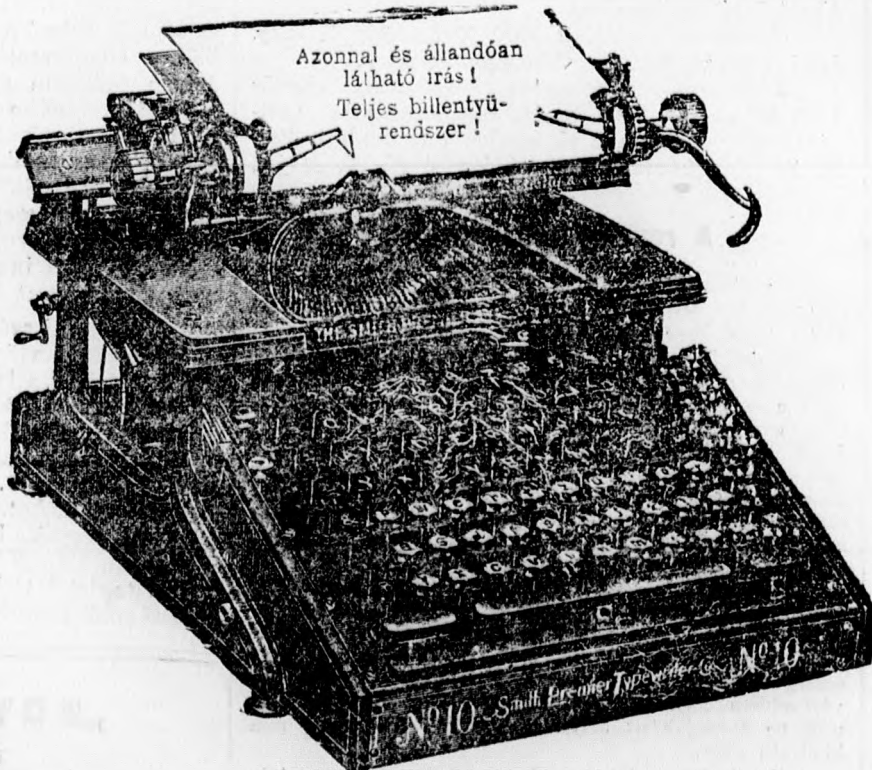
mától kezdve Anker-palota, Deák Ferencz-tér 6. szám.

Amerikai irodabutor nagy raktára

STANDARD-Védjegy ◀●▶ Olcsó árak

A gép bemutatása
 díjmentesen — vétel-
 kényszer nélkül !!!

Telefon 80-60

Gép- és gyorsírási tanfolyam.
 Prospektus ingyen.

